

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของเออร์บาซ

นางสาวจริยาพร ไบหาญ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN : 974-17-4989-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ENHANCEMENT OF PARENTS' KNOWLEDGE ON OPPOSITE GENDER
FRIEND MAKING OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS BY ORGANIZING
ACTIVITIES ACCORDING TO AUERBACH'S APPROACH

Miss Jariyaporn Baiharn

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN : 974-17-4989-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์
พิเศษของ

การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการ จัดกิจกรรมตาม
แนวคิดของเออร์บาช

โดย

นางสาวจริยาพร ไบหาญ

สาขาวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์)

จริยาพร ไบหาญ : การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของเออร์บาช (THE ENHANCEMENT OF
PARENTS' KNOWLEDGE ON OPPOSITE GENDER FRIEND MAKING OF PRATHOM SUKSA
SIX STUDENTS BY ORGANIZING ACTIVITIES ACCORDING TO AUERBACH' S APPROACH)
อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทร์างกูร, 299 หน้า ISBN : 974-17-4989-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของเออร์บาช กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุบลรัตน์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน
25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความรู้ แบบวัดเจตคติ แบบสอบถามความ
พึงพอใจ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือ 75%
3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน คือ 80%
5. ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ตามแนวคิดของเออร์บาช
6. ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมด้านการชมเรื่องราวจากวีดิทัศน์ ด้าน
ความเหมาะสมของคู่มือผู้ปกครอง ด้านสถานที่ในการจัด ด้านความรู้ที่ได้รับ และด้านการนำไปใช้
ในระดับมาก

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....ประถมศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2546.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

448 36787 27 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : ENHANCEMENT / PARENTS' KNOWLEDGE / OPPOSITE GENDER FRIEND MAKING / PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS / ORGANIZING ACTIVITIES ACCORDING / AUERBACH'S APPROACH

JARIYAPORN BAIHARN : THE ENHANCEMENT OF PARENTS' KNOWLEDGE ON OPPOSITE GENDER FRIEND MAKING OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS BY ORGANIZING ACTIVITIES ACCORDING TO AUERBACH' S APPROACH. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PACHARAWAN CHANDRANGSU, 299 pp. ISBN : 974-17-4989-9

The purpose of this research was to enhance of parents' knowledge on opposite gender friend making of prathom sukka six students by organizing activities according to Auerbach's approach. The subjects were 25 parents of prathom sukka six students in Mahaphabkajathongaupathum school, Samuphakam Province. The research instruments were knowledge test, attitude test, the questionnaire, the observation form, and the interview form. Data were analyzed by using mean, standard deviation and t-test. The duration of data collection was 10 weeks.

The results were as follows:

1. After using the enhancement knowledge the parents had knowledge scores in opposite gender friend making of children higher than before at the .05 level of significance.
2. After using the enhancement knowledge the parents had knowledge scores in opposite gender friend making of children higher than 75%
3. After using the enhancement knowledge the parents had attitude scores in opposite gender friend making of children higher than before at the .05 level of significance.
4. After using the enhancement knowledge the parents had attitude scores in opposite gender friend making of children higher than 80%
5. Most parents' opinion about participation in the enhancement knowledge to Auerbach's approach.
6. Most parents' opinion about participation on the presentation of tape, the appropriateness of parent handbook, place, and usefulness of participation in the enhancement knowledge was at the high level.

DepartmentElementary Education

Field of study ...Elementary Education

Academic year2003.....

Student's signature

Advisor's signature

Co- Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความเมตตาจากคุณอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยห่วงใยให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และคอยให้ความห่วงใย ให้กำลังใจ ตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิด และเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ขึ้น ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาประถมศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่มีประโยชน์ยิ่ง โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ตันติวงศ์ หัวหน้าภาควิชาประถมศึกษา ที่คอยดูแลเอาใจใส่ในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยและส่งสอนจนมีทักษะการวิจัยสูงขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำ ในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจนมีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณอาจารย์ ไสภณ โพธิ์ทอง คณะครูและผู้ปกครอง โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ที่อำนวยความสะดวกในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณฝ่ายผลิตสื่อ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้อนุเคราะห์สื่อประกอบการทำ วิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณพี่น้องเพื่อนร่วมชั้นภาควิชาประถมศึกษาและกัลยาณมิตรทุกท่านที่ทำให้ ผู้วิจัยเห็นความหมายของคำว่าเพื่อน ความอดทน และชีวิตการเป็นนิสิตมากขึ้น

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อมโนส คุณแม่ทิพลักษณ์ ไบหาญ ผู้มีพระคุณสูงสุดในชีวิตและคอยสนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบคุณ พี่และน้องของข้าพเจ้า คุณจตุพร คุณอดิสร ไบหาญ และขอขอบคุณ คุณธงชัย กิติศิริประเสริฐ ที่คอยให้กำลังใจข้าพเจ้าตลอดมา คุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณ บิดามารดาและครูอาจารย์ด้วยความรักและเคารพพียง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ.....	ฏ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ.....	19
การจัดกิจกรรมตามแนวคิดของ เออร์บาช.....	38
การคบเพื่อนต่างเพศในวัยเรียน.....	43
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
การสร้างแผนการจัดกิจกรรม.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การทดลอง.....	93
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครอง เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การทดลอง.....	97
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอริบาซ.....	103
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เฮอริบาซ.....	108
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	113
การอภิปรายผลการวิจัย.....	114
ข้อสังเกตจากการวิจัย.....	127
ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้.....	128
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	129
รายการอ้างอิง.....	131
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก.....	145
ภาคผนวก ข.....	147
ภาคผนวก ค.....	165
ภาคผนวก ง.....	279
ภาคผนวก จ.....	297
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	299

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	74
2	77
3	79
4	84
5	86
6	87
7	93
8	94
9	95
10	97
11	98
12	99

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ ตามแนวคิดของเฮอริบาช.....	103
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอริบาช.....	105
15 ร้อยละของพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมรายกลุ่ม.....	108
16 การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหาของแบบวัดความรู้ผู้ปกครอง กับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 Objective Congruency Index: IOC).....	285
17 ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบวัดความรู้ผู้ปกครอง กับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	288
18 การหาค่าความสอดคล้องของข้อสอบกับเนื้อหาของแบบวัดเจตคติผู้ปกครอง เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 Objective Congruency Index : IOC).....	289
19 คะแนนจากแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	294

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 กรอบแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเฮอริบาช.....70

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

รูปภาพชุดที่	หน้า
1 สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ.....	120
2 กระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเป็นรายบุคคลที่บ้าน.....	125
3 การดำเนินการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของเออร์บาซ...	298

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมขั้นพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อมนุษย์และการดำรงชีวิต ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ทุกคน การมีวัยเด็กที่ยาวนานและความอ่อนแอทางกายภาพ ที่ปราศจากสัญชาติญาณในการดำรงชีวิตเมื่อเทียบกับสัตว์อื่น ทำให้มนุษย์ต้องพึ่งพาการเลี้ยงดูโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพ่อแม่ของตนเพื่อความอยู่รอด ในขณะที่ความเป็นสัตว์สังคมส่งผลให้มนุษย์ทุกคนต้องพึ่งพากระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่เริ่มต้นขึ้นในครอบครัวตั้งแต่วัยแรกของชีวิตเพื่อสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการเรียนรู้ที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข

กระบวนการสร้างและหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวเช่นที่กล่าวมานี้ จะเริ่มต้นเมื่อชีวิตใหม่ถือกำเนิดขึ้น อันเป็นช่วงเวลาที่คุณสมรสจะได้มาซึ่งสถานภาพใหม่อันได้แก่การเป็นพ่อแม่ที่มาพร้อมกับบทบาทใหม่อันได้แก่บทบาทที่ผู้เป็นพ่อแม่พึงกระทำตามความคาดหวังของสังคมเพื่อให้เกิดพัฒนาการอย่างรอบด้านแก่ลูกของตน ความรับผิดชอบของผู้ที่เป็นพ่อแม่ต่อชีวิตใหม่ที่เกิดขึ้นมา ตั้งแต่การเลี้ยงดู การอบรมป้อนนิสัย การให้การศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการของลูกอย่างรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ การถ่ายทอดแบบแผน ชีวิตความเป็นอยู่ตามวัฒนธรรมในสังคมของตน ไปจนถึงการให้ความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย และกำลังใจ ล้วนมีอิทธิพลสำคัญที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นมาอย่างมีคุณภาพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความมั่นคงทางจิตใจ และพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหานานาประการจากความผันผวนของสังคมภายนอกได้อย่างเข้มแข็ง ด้วยเหตุนี้เราอาจกล่าวได้ว่าการเป็นพ่อแม่และการทำหน้าที่ต่างๆ ของการเป็นพ่อแม่ให้ลุล่วงไปอย่างสมบูรณ์คือภารกิจยิ่งใหญ่ประการหนึ่งในชีวิตมนุษย์ที่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวจะมีส่วนในการกำหนดอนาคตของประเทศชาติอย่างสำคัญ

ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ (2531) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่า “การอบรมเลี้ยงดูเป็นบทบาทโดยตรงของครอบครัว พ่อแม่ควรทบทวนดูว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กมีส่วนมากน้อยเพียงใดในการเสริมสร้างจิตลักษณะต่างๆ ที่พึงปรารถนาแก่เด็กซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักรับผิดชอบชีวิต มีจิตใจมั่นคง มีความสามารถและพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายต่างๆ”

ผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ (2539) ได้เสนอแนะบทบาทของบิดามารดาว่า “บิดามารดาควรตระหนักถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูบุตรในลักษณะที่เข้าใจเอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น ในขณะที่เดียวกันต้องอบรมสั่งสอนปลูกฝังความคิดที่ถูกต้องด้วย รวมทั้งการทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดาควรให้ความเอาใจใส่ลูกมากขึ้น รับผิดชอบ ครอบครัวยุคใหม่และสร้างบรรยากาศที่ดีภายในบ้าน”

เหตุผลที่กล่าวมาในข้างต้นล้วนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู การอบรมบ่มนิสัย การให้การศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ การถ่ายทอดแบบแผนชีวิตความเป็นอยู่ตามวัฒนธรรมในสังคม ไปจนถึงการ ให้ความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย และกำลังใจ สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลอย่างสำคัญที่จะช่วย สร้างให้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นมาอย่างมีคุณภาพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมที่สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความมั่นคงทางจิตใจและพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหานานาประการจากความ ผันผวนของสังคมภายนอกได้อย่างเข้มแข็ง

แม้ความสำคัญของการเลี้ยงดูและการทำหน้าที่ของพ่อแม่ที่กล่าวนี้จะเป็นที่ประจักษ์กัน โดยทั่วไปในทุกสังคมก็ตาม แต่ครอบครัวก็เช่นเดียวกับสถาบันสังคมอื่นๆ ที่การเปลี่ยนแปลงซึ่ง เกิดขึ้นกับส่วนใดส่วนหนึ่งภายใต้บริบทเดียวกัน ย่อมมีผลกระทบต่อส่วนอื่นของสังคมนั้นๆ อย่างไม่ อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยทั่วไปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมหนึ่งมักเป็นผลมาจากการพัฒนาการทั้ง ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของสังคมนั้นในแต่ละช่วงเวลา (องค์การสหประชาชาติ, 2537) ซึ่ง ในกรณีของสังคมไทยในยุคปัจจุบันนั้น นักวิชาการส่วนใหญ่มีกระบวนทัศน์การพัฒนาประเทศในระยะ 40 ปีที่ผ่านมาในฐานะปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทยและครอบครัวไทยอย่าง กว้างขวาง (อมรา พงศาพิชญ์ และคณะ, 2543; ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์, 2545) นับตั้งแต่การพัฒนา ประเทศสู่สังคมอุตสาหกรรมและความเป็นเมืองที่ขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวที่ส่งผลให้ ครอบครัวไทยมีขนาดเล็กลง และมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวที่แยกห่างจากเครือญาติและเผชิญกับ ปัญหาทุกข์สุขของตนไปตามลำพังมากขึ้น สภาพเศรษฐกิจที่บีบคั้นและการแข่งขันอย่างรุนแรงใน สังคมทุกระดับชั้นส่งผลให้ผู้ที่เป็นพ่อแม่ต้องดิ้นรนเพื่อหารายได้จนแทบไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูกและ สมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว ในขณะที่เดียวกันสิ่งเร้ามากมายในสังคมยุคใหม่ได้ทำให้ความรักใคร่ห่วงใย ซึ่งกันและกันที่เป็นเสมือนสายใยผูกพันระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวอาจสลายลง เมื่อประกอบกับ ความไม่พร้อมของผู้ที่เป็นพ่อแม่ไม่ว่าด้วยสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ การขาดความรู้ในการอบรม เลี้ยงดูลูกในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือการขาดวุฒิภาวะอย่างเพียงพอที่จะรับผิดชอบต่อครอบครัว (คณะกรรมการการพัฒนาระบบการศึกษาอบรมและดูแล้วยุวชนเด็ก, 2545; พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2537;

ศรีสว่าง พั้ววงศ์แพทย์, 2545; จันทรเพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ, 2541; จันทรเพ็ญ ชูประภาวรรณ, 2543) สิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครอบครัวไทยจำนวนมากในปัจจุบันอ่อนแอลง และพ่อแม่จำนวนมากในครอบครัวที่อ่อนแอเหล่านี้มักไม่สามารถเลี้ยงดูและทำหน้าที่ที่จำเป็นอื่นๆ ของการเป็นพ่อแม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเป็น

ปัจจุบันมนุษย์อยู่ท่ามกลางกระแสของสังคมและประเทศชาติในยุคโลกาภิวัตน์(Globalization) อันเกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคมนาคมและการสื่อสาร จนได้ชื่อว่าเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร (Information age) มนุษย์สามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกันอย่างหลากหลายและรวดเร็วไปทั่วโลกมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านแนวคิดหรือกระบวนทัศน์ (Paradigm) ใหม่ในระบบสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และพฤติกรรมของมวลมนุษยชาติ (สุวัฒน์ ช่างเหล็ก, 2542)

ผลจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างไม่มีขีดจำกัด ทำให้ในปัจจุบันอารยธรรมหรือวัฒนธรรมทางตะวันตกได้เข้ามามีบทบาทในสังคมของเราอย่างมาก ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งความเจริญในด้านสื่อมวลชนข่าวต่างๆ ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของเราได้แพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็วทำให้เด็กๆ ได้รับประสบการณ์ทางด้านเพศมาจากหลายแหล่งด้วยกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และได้รับรู้เรื่องเพศมาตั้งแต่อยู่ในวัยเยาว์ สื่อสารมวลชนอันทันสมัยได้นำเอาแนวความคิดและเรื่องราวต่างๆ มาสู่โลกของเด็กและโลกของผู้ใหญ่เหมือนกันและพร้อมกัน ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางด้านเพศที่ผิดบ้าง ถูกบ้างและดีบ้างไม่ดีบ้างปะปนกัน จนบางครั้งเด็กเองก็เกิดความคับข้องสงสัยไม่แน่ใจว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องและอะไรคือสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ประสบการณ์เหล่านี้จะสะสมและเพิ่มพูนมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดเมื่อมีมากพอเด็กจะระบายออกมาในรูปแบบต่างๆ กัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาและเหตุร้ายทางเพศอย่างที่ได้พบเห็นอยู่เป็นประจำในหน้าหนังสือพิมพ์ (สุชาติ และวรรณิ โสมประยูร, 2541)

วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สิ่งที่เห็นเด่นชัดสำหรับเด็กวัยนี้คือ พัฒนาการในด้านเพศ เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะมีความต้องการทางเพศ (Sexual Need) ปรากฏขึ้น การทำงานของต่อมภายในร่างกายไม่เพียงแต่ทำให้รูปร่างของเด็กวัยรุ่นทั้งสองเพศมีลักษณะของเพศชายและเพศหญิงอย่างเด่นชัดขึ้นเท่านั้น แต่ยังทำให้เด็กเกิดความสำนึกทางเพศของตนว่าต่างกับอีกเพศหนึ่ง นอกจากนี้ยังเกิดความสนใจเพศตรงข้ามขึ้นอีกด้วย รัชนีกร เศรษฐโชติ และคนอื่นๆ (รัชนีกร เศรษฐโชติ และคนอื่นๆ, 2539) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้าน ร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์อย่างรวดเร็ว เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีความต้องการอิสรภาพ ความรัก ความสนุกสนาน การยกย่อง

และการยอมรับทั้งจากเพื่อนและผู้ใหญ่ กำลังอยู่ในวัยที่ชอบทดลอง สนใจในเรื่องเพศ และเพื่อนต่างเพศอย่างมาก

ในต่างประเทศการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติ และพ่อแม่ก็สนับสนุนให้ลูกสาว ลูกชายของตนมีโอกาสมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ เพราะถือว่าการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศเป็นพัฒนาการทางเพศของมนุษย์ ซึ่งจะทำให้มีโอกาสศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของเพศตรงข้าม เป็นการทดสอบความพึงพอใจกันและกัน นอกจากนี้ทำให้มีโอกาสพิจารณาตัวเองว่าเป็นใคร มีบุคลิกภาพอย่างไร เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1949) กล่าวถึงการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในอเมริกาว่าเป็นที่ยอมรับกัน ไม่มีการควบคุมจากพ่อแม่ เด็กหนุ่มสาวจะไปยังสถานที่ที่ให้ความรื่นเริงด้วยกัน อาจไปตามลำพังหรือมีเพื่อนไปด้วย สำหรับในประเทศไทยการนัดพบและติดต่อกับเพื่อนต่างเพศของหญิงไทยต้องอยู่ในกรอบประเพณี ทั้งนี้เพราะมีขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของหนุ่มสาวอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยโบราณผู้หญิงจะต้องมีแบบแผนของความประพฤติที่ยึดถือกันว่าดีไม่ตีควรหรือไม่ควร ดังที่ สุพัตรา สุภาพ (สุพัตรา สุภาพ, 2541) กล่าวว่า การนัดพบปะกับเพศตรงข้ามของหญิงไทยสมัยก่อนจะทำได้กรณีที่จะต้องแต่งงานเป็นสามีภรรยากันในอนาคต และฝ่ายชายจะต้องเป็นฝ่ายมาหาหญิงสาวที่บ้านโดยบิดามารดาหรือญาติพี่น้องของหญิงสาวนั่งอยู่ด้วย จากความเห็นของ สุพัตรา สุภาพ ชี้ให้เห็นว่าโอกาสที่หนุ่มสาวจะพบกันตามลำพังแทบจะไม่มีเลย แต่ปัจจุบันนี้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระเบียบประเพณีต่างๆ ที่เคยเคร่งครัดก็ผ่อนคลายลง ชายหญิงมีอิสระมากขึ้นในการสมาคมกับเพื่อนต่างเพศ กัสกิน (Guskin, 1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นไทยพบว่า การนัดเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศเป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่เด็กวัยรุ่น ชายหนุ่มกับหญิงสาวมีความสนิทสนมกันมาไปไหนๆ ด้วยกันตามลำพังแม้ในยามค่ำคืน จากอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่หลังไหลเข้ามาในประเทศไทย ทำให้ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยเปลี่ยนแปลงไป และการศึกษาในปัจจุบันเป็นแบบสหศึกษา ทำให้หนุ่มสาวมีโอกาสใกล้ชิดกันมากขึ้น

การคบเพื่อนต่างเพศนั้นถ้าปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมอาจนำไปสู่การกระทำผิดประเพณี และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ หลายประการเช่น การทำแท้งเถื่อน ซึ่งมีสถิติสูงมาก ดังที่ปรากฏในผลการสำรวจของหน่วยวิจัยการวางแผนครอบครัวศิริราช (วิจัยการวางแผนครอบครัวศิริราช, 2545) ช่วงเดือนมกราคม – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 มีผู้ทำแท้งเถื่อน แล้วเกิดอาการแทรกซ้อน ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช เป็นจำนวน 4,203 คน ตัวเลขนี้เป็นเพียงสถิติจากโรงพยาบาลเพียงแห่งเดียวไม่ได้รวมสถิติจากโรงพยาบาลอื่นๆ ซึ่งคงจะมีจำนวนไม่น้อย นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดปัญหาการแต่งงานเร็วเกินไปอีกด้วย ซึ่งนำผลเสียมาสู่คู่สมรสมาก เช่น การหย่าร้าง และสุขภาพเสื่อมโทรม

ของมารดา มีโรคและอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดกับมารดาที่ตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุน้อย กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (กองวิจัยและประเมินผล, 2545) รายงานว่าการตั้งครรภ์โดยที่มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี จะเป็นอันตรายต่อมารดาและเด็ก เพราะกระดูกเชิงกรานของมารดาไม่สมบูรณ์พอที่จะคลอดบุตรได้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับโรคโลหิตจาง โลหิตเป็นพิษ และการคลอดยาก

จากรายงานการสำรวจสภาวะเยาวชนไทย พ.ศ. 2545 ในหัวข้อ เยาวชนไทยมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการที่ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน พบว่าเยาวชนในเขตเมืองเห็นด้วยถึงร้อยละ 26.9 ส่วน เยาวชนในเขตชนบทเห็นด้วยร้อยละ 14.9 ซึ่งจากการสำรวจเยาวชนชายจะมีคะแนนความคิดเห็นว่า เห็นด้วยมากกว่าเยาวชนหญิง นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มเยาวชนร้อยละ 3 อยู่กินกับคนรักโดยมิได้แต่งงาน ซึ่งแม้จะไม่ใช่อัตราส่วนสูงแต่เมื่อคิดเป็นจำนวนรวมทั้งประเทศจะเป็นจำนวนไม่น้อย จากผลการสำรวจดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนรุ่นใหม่ที่กำลังจะเปิดเผยและปฏิบัติในเรื่องนี้ ซึ่งการอยู่กินกันโดยไม่แต่งงานตั้งแต่อายุน้อยอาจนำไปสู่ความเสี่ยงทางด้านอนามัยเจริญพันธุ์ (reproductive health) เช่น การตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการการทำแท้ง หรือการเป็นมารดานอกสมรสที่มีบุตรนอกสมรส

การเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าของสื่อที่ไม่มีการจำกัดขอบเขต ระบบการศึกษาที่ล้ำหลัง สิ่งแวดล้อมเสรีที่เปิดกว้าง ค่านิยมผิดๆ ที่คิดว่าเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรเป็นของโก้เก๋ องค์กรประกอบเหล่านี้ล้วนแต่ทำให้เด็กและเยาวชนมีวิถีชีวิตที่เสี่ยงและอันตราย สาเหตุดังกล่าวที่ล้วนเชื่อมโยงยุ่งยากเกาะเกี่ยวสัมพันธ์กันเป็นปัญหาหลายด้านทุกด้านรุ่มล่อมล่อหล่อมเร่งสร้างเด็กไทยจำนวนไม่น้อยที่แตกต่างจากเด็กไทยในอดีตเป็นอันมาก ดัชนีบ่งชี้ ข้อมูล ตัวเลขงานการศึกษา รายงานการวิจัยต่างๆ ล้วนระบุถึงสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในภาพรวมสูงขึ้น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การตั้งครรภ์ตั้งแต่วัยเด็ก รวมถึงต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาสังคมที่พบเห็นอยู่มากมายในปัจจุบัน นอกจากนั้นระบบการศึกษาในขณะนี้มีส่วนบีบให้เด็กมีเพศสัมพันธ์ เพราะมีการแข่งขันกันสูงจนทำให้เด็กเกิดความเครียด เมื่อไม่มีทางออกเด็กจึงหันไปแก้ปัญหาในทางที่ผิดๆ (สมพงษ์ จิตระดับ, 2545)

ปัญหาวิกฤติเรื่องเพศกลายเป็นปัญหาที่รุนแรงกว่าปัญหาสังคมอื่นๆ ปัจจุบันเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นพูดเรื่องเพศสัมพันธ์ เรื่องอวัยวะเพศ เรียนรู้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ต้องทำอย่างไร จากภาพยนตร์ ยิ่งไปกว่านั้นเด็กไทยกลับมีพฤติกรรมเรื่องเพศเร็วกว่าวัยรุ่นของประเทศตะวันตก ขณะนี้ถือได้ว่าเยาวชนไทยมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่าวัยรุ่นประเทศใดๆ ในโลก เด็กไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 16 ปี เร็วสุดคือ 9 ปี และช้าสุด 19 ปี เปรียบเทียบกับประเทศเนเธอร์แลนด์มีเพศสัมพันธ์

ครั้งแรกอายุ 17 ปี ส่วนอัตราการทำแท้งนั้นในจำนวน 1,000 คน เด็กและเยาวชนไทยทำแท้ง 16 คน ฝรั่งเศส 9 คน เนเธอร์แลนด์ 4 คน และเยอรมันนี 3 คน (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม, 2545)

จะเห็นได้ว่าปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเพศที่กล่าวมานั้น ถ้าเราไม่ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาก็จะเพิ่มมากขึ้นเพราะสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเอื้ออำนวยต่อการทำให้เด็กได้รับความรู้เรื่องเพศตั้งแต่เด็กๆ หนังสือการ์ตูน รายการโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เด็กๆ จะค่อยๆ ถูกแนะนำเข้าไปในโลกทางเพศของผู้ใหญ่จากสิ่งเหล่านี้ และจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมประจำวันรอบๆ ตัว ซึ่งความสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศจะค่อยๆ เกิดขึ้นภายในจิตใจ

ปัจจุบันรัฐได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กในโรงเรียนมากขึ้น แต่ตัวเลขและสถิติการมีเพศสัมพันธ์ในเด็กก็ยังมีได้ลดน้อยลงตรงกันข้ามกลับมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพออีกต่อไป ถึงเวลาแล้วที่ครอบครัวควรกลับมาเป็นสถาบันที่มีความหมายและเป็นทุกคำตอบสำหรับเด็ก การสร้างเกราะกำบังหรือความเข้มแข็งของครอบครัว ให้ความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวทั้งสิ้น การอบรมสั่งสอนให้ความรู้ให้เท่าทันต่อสถานการณ์และปัญหารอบข้างที่เกิดขึ้น ติดตามความเคลื่อนไหว ข่าวสารข้อมูล แนวโน้มที่กำลังจะเกิดขึ้น รู้จักวิเคราะห์ อารมณ์ ลักษณะนิสัย ใช้เทคนิคและทักษะในการพูดคุยกับบุตรหลานอย่างเข้าใจและอย่างเป็นธรรมชาติ ให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันอย่างแยบยล ยอมรับความแตกต่างระหว่างวัย เข้าใจในวัย วุฒิภาวะ ความสนใจของเด็กแต่ละคน อีกทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อคิดเห็นต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงที่สุดสำหรับเด็กเยาวชนไทยในปัจจุบัน

ชุมชนแออัด เป็นบริเวณเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาจากการประทุติที่ไม่เหมาะสมทางเพศ เนื่องจากสภาพในชุมชนแออัดมีสภาพทางกายภาพที่ไม่ถูกสุขลักษณะ สภาพะบีบคั้นทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนแออัดก่อให้เกิดความกดดันทางจิตใจ คนในชุมชนแออัดมักแสดงออกทางพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรงต่อคนในครอบครัวและคนรอบข้าง (อคิน รพีพัฒน์, 2542) ปรัชญาการณที่เห็นได้ในชุมชนแออัดอันเนื่องมาจากปัญหาดังกล่าว คือ การใช้กำลังทำร้ายกันระหว่างสามีภรรยา ครอบครัวแตกแยก เด็กถูกทอดทิ้ง บิดาตีแม่เหล้ามาก มารดาเล่นไฟ การนอกใจของสามีหรือภรรยา การเขี่ยนตีเด็ก พ่อแม่ไม่สนใจการศึกษาของลูก เด็กที่เกิดในชุมชนแออัดไม่มีสูจิบัตรและมารดาเป็นวัยรุ่นมีมากขึ้น ส่วนเด็กและเยาวชนในชุมชนมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิด เช่น ลักขโมย ดิดยาเสพติด ใช้ความรุนแรง มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร เนื่องจากสภาพครอบครัวที่พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมดูแล และขาดความรู้ในการอบรมสั่งสอนบุตร การแสดงพฤติกรรมส่วนมากเป็นผลจากการชักจูงของเพื่อนซึ่งเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญกว่าพ่อแม่หรือครูสำหรับเด็ก อีกทั้งภาวะความขาดแคลนใน

ครอบครัว รวมถึงชุมชนแออัดเป็นที่ที่มีบุคคลหลายประเภทมาอยู่รวมกัน ทำให้เด็กเห็นตัวอย่างต่างๆ ในชุมชนและเลียนแบบ เนื่องจากเห็นเป็นเรื่องปกติ (จรรยา พิทยปรีชานนท์, 2546)

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ประสบกับปัญหา เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอย่างรุนแรง เนื่องจากเป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท อีกทั้งจังหวัดสมุทรปราการยังเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เป็นเขตนิคมอุตสาหกรรม ประชากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการอบรมบุตรหลานให้ปลอดภัยจากปัญหา เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นชายหญิง วัย 10-13 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย จากครอบครัวที่มีฐานะยากจนถึงปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพขายแรงงาน รับจ้าง ค้าขาย และพนักงานห้างสรรพสินค้าไม่ค่อยมีเวลาอบรมบุตร จึงส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนขนาดกลางเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสตามชานเมืองใหญ่ๆ ตามเขตอุตสาหกรรมรอบๆ ปริมาณพล เด็กเหล่านี้มีสถานที่ท่องเที่ยวคือ ห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ ซึ่งกลายเป็นแหล่งมั่วสุม เด็กกลุ่มนี้กำลังกลายเป็นเด็กที่เสี่ยงต่อการมีปัญหาระยะยาวจากความคึกคะนองอยากลองและความรู้ไม่เท่าทัน เนื่องจากยังอยู่ในวัยเยาว์ ขาดความรัก ความอบอุ่น และที่สำคัญขาดคำแนะนำให้คำปรึกษาจากครอบครัวนั่นเอง

การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว โดยจัดให้มีการเผยแพร่และรณรงค์อย่างจริงจัง และต่อเนื่องในการให้ความรู้เรื่องเพศ การเลี้ยงดูอบรมเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านที่เหมาะสมตามวัย รวมทั้งรู้จักการเตรียมตัวเพื่อการครองเรือนที่จะต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ อายุ สุขภาพ ทั่วไป วุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ การศึกษา การประกอบอาชีพ ตลอดจนเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีของสมาชิกในครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัวของตนเองได้จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างที่สุด

การแก้ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูที่ขาดคุณภาพจะต้องมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้ปกครองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการส่งเสริมลูกให้มีทักษะในการแก้ปัญหาและป้องกันตนเอง จากปัญหาสังคมที่ยั่วยุ โดยผู้ปกครองจะสอดแทรกให้แก่เด็กในขณะที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่บ้าน

นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือ การหาวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองที่น่าสนใจ มีการจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ผู้ปกครองได้มีโอกาสคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาและควรเป็นการเป็นการได้รับความรู้ด้วยการสื่อสารสองทาง (two way communication) โดยผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นพูดคุยกับผู้ปกครองคนอื่นๆ อันเป็นวิธีที่สามารถเพิ่มความรู้มากกว่าการสื่อสารทางเดียว และที่สำคัญต้องเป็นการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงผู้ปกครองเป็นสำคัญ โดยกิจกรรมที่จัดต้องมีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสภาพ ความสามารถ และความสนใจของผู้ปกครอง

มีผู้เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรอบเดิมๆ
ดูถูกไว้หลากหลายวิธีด้วยกันยกตัวอย่างเช่น เบอร์เกอร์ (Berger, 1981) ได้เสนอแนวทางการส่งเสริม
ความรู้ผู้ประกอบการโดยใช้เทคนิคการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านใหม่ และดาวนิงและแธคครีย์
(Downing and Thackray, 1971) ที่ใช้เทคนิคให้ผู้ประกอบการทำกิจกรรมร่วมกับรายการโทรทัศน์

ส่วน Auerbach, Aline B. ได้ใช้วิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ โดยการจัดกิจกรรมโดย
เออร์บาช ได้ให้แนวความคิดเชิงทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลัง การจัดการศึกษาสำหรับผู้ประกอบการดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้ได้
- 2) ผู้ประกอบการมีความต้องการที่จะเรียนรู้
- 3) ผู้ประกอบการเรียนรู้ได้ดีที่สุดในเรื่องที่ตนสนใจ
- 4) การเรียนรู้จะมีความหมายที่สุด ถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์
ใกล้ชิดกับประสบการณ์ใกล้ตัวของผู้ประกอบการ
- 5) ผู้ประกอบการจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้ามีอิสระที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ด้วยตัวของเขาเอง
- 6) การศึกษาสำหรับผู้ประกอบการเป็นเรื่องของการให้ประสบการณ์ทางอารมณ์มากเท่าๆ
กับการให้ประสบการณ์ทางสติปัญญา
- 7) ผู้ประกอบการสามารถจะเรียนรู้จากกันและกันได้
- 8) การศึกษาสำหรับผู้ประกอบการเป็นเรื่องของการให้พื้นฐานของประสบการณ์อย่างใหม่
แก่ผู้ประกอบการ
- 9) ผู้ประกอบการแต่ละคนเรียนรู้ตามวิธีการของตน

นอกจากนี้ เออร์บาช ยังได้เสนอวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการสามารถทำได้โดยใช้วิธีการ
ต่อไปนี้ คือ

1. วิธีการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ได้แก่
 - 1.1 การอภิปรายกลุ่ม (Discussion)
 - 1.2 การศึกษาและการอภิปราย (Study and Buzz Session)
 - 1.3 การประชุมปฏิบัติการ (Laboratory)
 - 1.4 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)
2. การใช้สื่อมวลชน (Mass Media) เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ
ภาพยนตร์ วีดีโอ ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว

3. การให้ความรู้แบบตัวต่อตัว (Counseling) โดยการออกไปเยี่ยมผู้ปกครองตามบ้าน และพูดคุยด้วยอย่างไม่เป็นทางการ

4. วิธีผสม (Mixing) โดยการนำเอาหลายๆ วิธีมาใช้ผสมผสานกัน

แนวคิดในการจัดอบรมผู้ปกครองที่ว่า การติดต่อระหว่างผู้จัดอบรมและผู้ปกครองควรทำในรูปแบบของการติดต่อสองทาง (Two-ways Communication) ของเออร์บาช นั้น ได้สอดคล้องกับ แฮมมอนด์ (Hammond, 1967) และเซย์เลอร์ (Saylor, 1971) ที่ว่าการให้ความรู้ผู้ปกครองและการสื่อสารที่ทำให้ได้รับประโยชน์และประสบความสำเร็จควรเป็นการติดต่อสองทาง คือ ผู้จัดการอบรมและผู้ปกครองควรมีโอกาสแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกันเกิดข้อมูลย้อนกลับ เพื่อได้ทราบว่าข้อมูลที่ได้รับมาน้อยเพียงใดและทำให้ทราบข้อมูลที่ควรแก้ไขและปรับปรุง

จากเหตุผลดังกล่าวการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช จึงเป็นวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองที่เน้นสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการจะเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างถูกต้องและเป็นไปตามวัย และสามารถให้ประโยชน์จากความรู้ที่ประมวลมาในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาบุตรหลานให้มีทักษะการปฏิบัติต่อเพศตรงข้าม รู้จักการให้เกียรติ และยอมรับในสิทธิของเพศตรงข้ามแก่บุตรหลานของตนเอง อันจะส่งผลให้เด็กสามารถประพฤติปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศด้วยความนับถือ เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องในสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช

สมมุติฐานการวิจัย

สุณิสา เสงส์สวัสดิ์ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียโดยใช้วิธีการนี้ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลองผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมียและการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็น

โรคธาลัสซีเมียที่ถูกต้องตามหลักการแพทย์ที่สูงขึ้น และภายหลังจากทดลองผู้ปกครองมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียไปในทางที่ถูกต้องตามหลักการแพทย์

กิติศักดิ์ เกตุญาติ (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษแก่ผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มแบบครอบครัวเป็นฐานสำหรับเด็กสมองพิการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครอง 3 คน จาก 4 คน มีค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะก่อนการทดลองต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้ปกครองทุกคนมีค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะก่อนการทดลองต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้ปกครอง ทุกคนมีค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือเด็กมากขึ้นกว่าเดิมและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ในระหว่างและหลังการทดลอง ทั้งนี้ค่าร้อยละของคะแนนของแต่ละคนแตกต่างกันไปตามค่าร้อยละของคะแนนในระยะก่อนการทดลอง และผู้ปกครองมีค่าร้อยละของจำนวนครั้งในการให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะระหว่างและหลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 65

ในการวิจัยนี้จึงตั้งสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน
3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง
4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินของการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. คะแนนเกณฑ์ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 รุจิราภา สิทธิปาน (2541) ได้ศึกษาถึงผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเข้าร่วมโปรแกรมได้นำคะแนนความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 28 คะแนน นำคะแนนดังกล่าวมาหาค่าร้อยละเมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม 40 คะแนน ได้ผลเท่ากับ 75%

1.2 สุณิสา เฮงสวัสดิ์ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียโดยใช้วิธีการนี้ตัวอย่าง หลังการทดลองได้นำคะแนนความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียมาหาค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.5 คะแนน นำคะแนนดังกล่าวมาหาค่าร้อยละ เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้ผลเท่ากับ 75%

2. คะแนนเกณฑ์เจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

2.1 ปราโมทย์ ปานกำเนิด (2541) ได้ศึกษาเจตคติผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาที่บ้านในจังหวัดปทุมธานี หลังการทดลองพบว่า ผู้ปกครองมีคะแนนเจตคติเฉลี่ยเท่ากับ 23.64 คะแนน นำมาหาค่าร้อยละ เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้ผลเท่ากับ 78.80%

2.2 เสาวคนธ์ สาเยี่ยม (2544) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง ชุด ให้เวลาลูกสักนิด ใกล้ชิดลูกรัก หลังการทดลองพบว่า ผู้ปกครองที่ใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองมีคะแนนเจตคติเฉลี่ยเท่ากับ 39.53 คะแนน นำมาคำนวณหาค่าร้อยละเมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม 50 คะแนน ได้ผลเท่ากับ 79.06%

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ

2. ระยะเวลาในการทดลอง รวม 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง ช่วงเวลา 10.00-12.00 น. ในวันอาทิตย์ โดยเริ่มในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2546 ถึงสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหาที่ใช้ในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช คือ สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม ทักษะการปฏิเสธ

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น

4.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาซ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

- 4.2.1 ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 4.2.2 เจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถในการอ่าน เขียน ศึกษาเนื้อหา และทำกิจกรรมที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง โดยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของเออร์บาซ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การคบเพื่อนต่างเพศ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ อันได้แก่ การพูดคุย การวางตัว และการไปไหนมาไหนด้วยกัน รวมถึงการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับเพื่อนต่างเพศ

ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเด็กโดยอยู่ร่วมกันในครอบครัวทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ

ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก หมายถึง เนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ที่ผู้ปกครองได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวคิดของเออร์บาซ อันประกอบด้วย สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและ

การวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว

เจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และความโน้มเอียง ของผู้ปกครองที่มีต่อการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งได้จากการตอบแบบวัดเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครองของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องสถานการณ์ปัญหาคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อการอบรมลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ โดยใช้แนวคิดของเออร์บาช ได้แก่วิธีการส่งเสริมความรู้แบบผสมผสาน อันประกอบด้วย วิธีการอภิปรายกลุ่ม การศึกษาอภิปราย การประชุมปฏิบัติการ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สื่อมวลชน และการให้ความรู้แบบตัวต่อตัว

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง คะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินความรู้และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช โดยกำหนดให้คะแนนเกณฑ์ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 75% ของคะแนนเต็ม 30 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 23 คะแนน และคะแนนเกณฑ์เจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 80% ของคะแนนเต็ม 80 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 64 คะแนน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช มีวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ รูปแบบการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน

1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการสอบถามผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความต้องการในการอยากเรียนรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กทำการสัมภาษณ์ผู้รู้ ศึกษาดูงานจากโรงเรียน

ชุมชน และศูนย์วิจัยและพัฒนาแพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศึกษาเอกสาร ตำรา การเข้าร่วมการอบรมสัมมนาที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศึกษา ข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาพื้นที่หรือชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศในเด็กอย่างรุนแรง รวมทั้งการ
ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานั้นๆ

1.4 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้ปกครองโดยรวมในชุมชนที่มีปัญหา
เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างรุนแรง

1.5 ประมวลข้อมูลที่ได้มาและสรุปเป็นประเด็นปัญหาต่างๆ

1.6 นำข้อมูลพื้นฐานที่ศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ประชากร และตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภ จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6
โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 25 คน ได้มาโดยการ
รับสมัครผู้ปก
ครองตามความสนใจ

3. การสร้างแผนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช
ซึ่งมีกระบวนการในการให้ความรู้หลากหลายรูปแบบ อันได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม, การศึกษาและการ
อภิปราย, การประชุมปฏิบัติการ, การแสดงบทบาทสมมุติ, การใช้สื่อมวลชน และการให้ความรู้ตัว
ต่อตัว และเนื้อหาสาระอันประกอบด้วย สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน
ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติ
กรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะ
สม เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการ
วางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การสร้างความคุ้นเคย
กับเพื่อนของลูก การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

4.2 แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

4.3.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

4.3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

4.4 แบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล

5. วิธีดำเนินการทดลองจัดกิจกรรม และการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ เพื่อติดต่อขอความร่วมมือในการทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

5.2 นำแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองกับผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ ที่เป็นตัวอย่างประชากร

5.3 ดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง ช่วงเวลา 10.00-12.00 น. ในวันอาทิตย์ และระหว่างดำเนินการทดลองผู้วิจัยบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ ควบคู่ไปด้วย

5.4 หลังดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากรทำแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรม ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test)

6.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

6.3 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

6.3.1 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบปลายเปิด นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบความเรียง

6.3.2 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบปลายเปิด นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบความเรียง

6.4 ข้อมูลกระบวนการให้ความรู้ ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรม ชนิดปลายเปิด นำมาหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ชนิดปลายเปิด นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ เพื่อเป็นประโยชน์ในการดูแลลูกสามารถปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กิจกรรมสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองเด็กที่อยู่ในชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ให้สามารถช่วยเหลือหรือสั่งสอนเด็กให้มีความรู้และรู้จักหลีกเลี่ยงปัญหาได้

3. ช่วยกระตุ้นให้หน่วยงานหรือบุคคลอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่ปราศจากปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวทั้งหมด และนำมาเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง
 - 1.1 ความหมายของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง
 - 1.2 ความสำคัญของการให้ความรู้ผู้ปกครอง
 - 1.3 บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครอง
 - 1.4 หลักการและแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง
 - 1.5 โครงการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดเออร์บาช
 - 2.1 ความหมาย ความเชื่อ และหลักการพื้นฐานของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช
 - 2.2 วิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช
 - 2.3 งานวิจัยของเออร์บาช
3. การคบเพื่อนต่างเพศในวัยเรียน
 - 3.1 พัฒนาการทางเพศของวัยเด็กตอนปลาย
 - 3.2 การคบเพื่อนต่างเพศ
 - 3.3 การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ
 - 3.4 การมีคูรักรในวัยเรียน
 - 3.5 การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน
 - 3.6 บทบาทของบิดามารดาต่อการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่น
 - 3.7 ผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
 - 3.8 การอบรมสั่งสอนลูกวัยรุ่น
 - 3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในวัยเรียน

1. การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

1.1 ความหมายของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง (Parent Education) ฉันทนา ภาคบงกช (2541) กล่าวว่า หมายถึง การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นการทำความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดูเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการร่วมมือกันพัฒนาและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก โดยการใช้สื่อต่างๆ และสื่อมวลชน มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ

1. เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก โดยอาศัยพื้นฐานความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก (Child Psychology)

2. เพื่อให้สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ แก่เด็กอย่างถูกต้อง

นิภา แก้วศรีงาม (2546) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองว่า เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพราะเด็กอยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันครอบครัว สถานศึกษา และสถาบันศาสนา การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองถือเป็นกระบวนการทางสังคม (Socialization Education) สังคมมีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แก่บุคคลในสังคมให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นการให้การศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการส่งเสริมเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีของบุคคล และพัฒนาบุคคลให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า การส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง วิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็ก และการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยเน้นให้เห็นความสำคัญของเด็ก ความสำคัญของตนที่มีต่อเด็ก บทบาทหน้าที่ของตนในการพัฒนาเด็ก อันจะช่วยส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม

1.2 ความสำคัญของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกและสำคัญยิ่งในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยธรรมชาติและทางจิตวิทยาอันแท้จริงแล้ว พ่อแม่ตลอดจนผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทอันสำคัญอย่างยิ่งในการ

ให้ความรู้แก่เด็ก ถ้าจะนับเวลาของการเรียนรู้ที่เด็กได้รับจากพ่อแม่เปรียบเทียบกับครูจะพบว่า สัดส่วนในการเรียนรู้จากพ่อแม่มากกว่าครู ดังนั้นผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมแก่เด็ก ดังที่ รูสโซ (Rousseau) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวบริสุทธิ์ที่ผู้ใหญ่จะแต่งแต้มสีอะไรลงไปก็ได้ จะทำให้ผ้าขาวบริสุทธิ์กลายเป็นผ้าที่มีลวดลายสวยงามวิจิตร หรือจะทำให้กลายเป็นผ้าที่เลอะเทอะมัวหมองอย่างไรก็ได้เช่นกัน รูสโซมีความเชื่อในธรรมชาติการแสดงออกของเด็กและถือว่า การกระทำต่างๆ ของเด็กนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ผิด พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุดที่จะหล่อหลอมให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพอย่างไรก็ได้

วิลล์ และ สเต็กแมน (Wills and Stegeman, 1957) กล่าวถึงความเชื่อของโฟรบелว่า เด็กทุกคนเกิดมาดีแต่สิ่งที่ทำให้เด็กไม่ดีก็คือ การไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนและขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่นั่นเอง

นักการศึกษาอีกท่านหนึ่ง คือ มอนเตสซอรี (Maria Montessori) มีความคิดเห็นว่า พ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญในการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Lillard, 1972)

ฉันทนา ภาคบงกช (2531) กล่าวว่าผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สามารถที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก อันได้แก่ความต้องการในการดำรงชีวิตอยู่ ความต้องการด้านความรักและความอบอุ่น นอกจากนี้เด็กยังได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว พัฒนาการของเด็กจะเป็นไปอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูจากทางบ้านเป็นสำคัญ เมื่อคุณภาพของเด็กมีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองเป็นอย่างมากเช่นนี้ การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองจะช่วยพัฒนาเด็กและช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก

วันเพ็ญ พิศาลพงษ์ (2531) กล่าวว่าการศึกษาเลี้ยงดูเด็กนั้นถึงแม้ใครๆ ก็ทำได้ แต่การที่จะทำได้ดีให้ถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่แก่ตัวเด็กนั้นเป็นสิ่งที่ยากเย็นยิ่งนัก เพราะลำพังแต่ความรัก ความรู้ ความเข้าใจ ยังไม่เพียงพอ จะต้องรวมถึงการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องควบคู่กันไปด้วย

จะเห็นได้ว่าการให้ความรู้ผู้ปกครองช่วยให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนการดำเนินชีวิตในครอบครัวในวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับผู้ปกครอง หากผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็กก็จะสามารถอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ตลอดจนสามารถหล่อหลอมให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 บทบาทของพ่อแม่และผู้ปกครอง

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมแห่งแรกที่ทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคม บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองจึงมีความสำคัญต่อเด็ก ต่อสังคม และประเทศชาติ (วัฒนา เต่าทอง, 2541) ดวงเดือน พันธุนาวิน (2537) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ อันมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า พ่อแม่ควรเอาใจใส่ผลงานของลูก ปฏิบัติตนอย่างสมเหตุสมผล สนใจในกิจกรรมต่างๆ แนะนำให้มีความตั้งใจ ให้รางวัลเมื่อทำความดี ตลอดจนมีบทบาทในการทำตัวเป็นเพื่อนที่ดี และคอยแนะนำส่งเสริมให้ประพฤติปฏิบัติตัวอยู่ในกรอบประเพณีที่ดีงาม

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2540 คำว่า

พ่อ	หมายถึง	ชายผู้ให้กำเนิดลูก
แม่	หมายถึง	หญิงในฐานะที่เป็นผู้ให้กำเนิดแก่ลูก
พ่อแม่	หมายถึง	ผู้ให้กำเนิดลูก
ผู้ปกครอง	หมายถึง	พ่อแม่หรือบุคคลอื่นอาจจะเป็นญาติมิตรหรือผู้อื่นซึ่งพ่อแม่วางใจ ที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดู ตลอดจนให้การศึกษแก่เด็ก

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1564 บัญญัติไว้ว่า บิดามารดาต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษิตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ และบิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว ยกเว้นแต่เฉพาะผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองมิได้

แม้ว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะตระหนักในหน้าที่สำคัญของตนในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่ทราบว่าจะควรเลี้ยงดูอย่างไรให้ถูกวิธี คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษากำหนดหลักการพัฒนาว่า “ควรพัฒนาผู้ปกครองควบคู่ไปกับการพัฒนาเด็ก” (สมาคมผู้บริหารแห่งประเทศไทย, 2540)

เบลล์ (Bell, 1973 อ้างถึงใน บุษงาว์ฉนะ และคณะ, ม.ป.ป.) ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง โดยอธิบายว่า ความรักของพ่อแม่เป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ พ่อแม่สามารถใช้ความรักเป็นสิ่งเสริมความกล้าไม่ไข่กุดตันหรือเรื้อรัง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยปกติและโดยธรรมชาติกระบวนการเรียนรู้ควรจะได้รับ การสร้างสรรคขึ้นภายในบ้าน พ่อแม่ควรรหาโอกาสสอนลูกด้วยวิธีการที่ไม่ต้องมีแบบแผน เพียงแต่ใช้เวลาอยู่กับลูกมากขึ้น ข้อที่ต้องระวัง คือ อย่าบังคับลูก สอนลูกเมื่อความสนใจของเด็กอยู่ในระดับสูงและหยุดสอนเมื่อความสนใจของเด็กลดลง อีกทั้งควรใช้สื่อต่างๆ รอบๆ ตัว ภายในบ้านเป็นตัวเสริมแรงในการสอนอีกด้วย

วิธีการนี้เป็นวิธีการอบรมสั่งสอนและให้ความรู้แก่ลูก โดยใช้วิธีการสอนที่ไม่มีรูปแบบและไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน เหตุผลซึ่งอยู่เบื้องหลังวิธีการนี้ คือ ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กจะเพิ่มขึ้น ในขณะที่เด็กเฝ้าดูและรับฟังสิ่งต่างๆ จากพ่อแม่และสิ่งแวดล้อมของตนในกิจวัตรประจำวัน นอกเหนือจากกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน และโอกาสในการสอนลูกจะเกิดขึ้นจากผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพ่อแม่และลูกภายในบ้านบางอย่างสามารถจะนำมาช่วยพ่อแม่ยกเป็นตัวอย่างในการอบรมและให้ความรู้แก่ลูกได้

กอร์ดอน (Gordon, 1968 quoted in Honing, 1987) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูและให้ความรู้แก่เด็ก ซึ่งมีความแตกต่างกันในหลายระดับ ดังนี้

- 1) ผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ชม
- 2) ผู้ปกครองในฐานะเป็นที่ฟัง
- 3) ผู้ปกครองในฐานะเป็นครู
- 4) ผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือ
- 5) ผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้สนับสนุนในการจัดหาอุปกรณ์
- 6) ผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของเด็ก

บทบาทของผู้ปกครองจึงมีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านการอบรมเลี้ยงดู

ส่วนนักการศึกษาของไทยนั้น พุทธทาสภิกขุ (2534) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ตามหลักพุทธศาสนา คือ พ่อแม่เป็นพรหมของลูก เป็นอาจารย์คนแรกของลูกและเป็นอรหันต์ของลูก เพราะพ่อแม่เป็นผู้ให้ชีวิตเป็นที่ให้เกิดบุญแก่ลูก มิใช่เพียงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์เท่านั้น และในระเบียบของพุทธศาสนิกชนได้กำหนดให้พ่อแม่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำการดำเนินชีวิตให้แก่ลูก พร้อมทั้งจะยกย่องสรรเสริญลูกผู้ทำดี และให้อภัยความผิดพลาดของลูกเมื่อสำนึกผิด หากชาวพุทธปฏิบัติได้เช่นนี้เยาวชนของชาติจะเป็นเด็กดีและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม (พระราชสุทธรเวที, 2538)

พริยา ธรรพรพิสุทธิกุล (2539) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ผู้ปกครองไว้ ดังนี้

- 1) ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับวัย
- 2) สร้างสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดของเด็ก อาทิ ทัศนียภาพที่สวยงามและน่าสนใจ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และเชื่อมั่นในตนเอง
- 3) ช่วยหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่ดี และส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้แก่เด็ก
- 4) เป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กเลียนแบบ เพื่อนำไปสร้างเป็นแนวทางและค่านิยมในชีวิตตนเอง การกระทำของพ่อแม่จะสอนลูกได้ดีกว่าคำพูด

5) ยอมรับในสิทธิของเด็ก โดยให้เสรีภาพในการเสนอความคิดเห็นให้เด็กเรียนรู้ ฟังคำสั่งสอนด้วยความสนใจและให้เวลาในการฟังลูกพูด

6) อบรมและสั่งสอนให้เด็กประพฤติดี ไม่มีเด็กคนใดที่เติบโตขึ้นมาโดยความดีพร้อม แต่ทุกคนต่างต้องอาศัยพ่อแม่เป็นผู้สอนหรืออบรมให้ประพฤติอยู่ในแนวทางที่เหมาะสม

วราภรณ์ รักวิจัย (2539) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางสังคม เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าและยกย่องมรดกทางวัฒนธรรมไทย เพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติสืบไป

สรุปแล้วผู้ที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องรู้บทบาทและหน้าที่ของตนที่มีต่อลูกในการเลี้ยงดูเอาใจใส่ให้เขาเจริญเติบโต เป็นบุคคลที่สมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงจะเรียกว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครอง นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์

เห็นได้ว่าการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีการอบรมเลี้ยงดู สั่งสอน และให้ความรู้อย่างถูกต้องและเหมาะสมแก่ลูก ก็สามารถที่จะช่วยให้เด็กได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตนและคำแนะนำในการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง สามารถเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติได้ต่อไปในอนาคต

1.4 หลักการและแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

ในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง มีผู้เสนอหลักการและแนวคิดในการดำเนินการ ดังนี้

หลักการเรื่องการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น เออร์บาซ (Auerbach, 1968) ได้ให้แนวคิดเชิงทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลัง การส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ได้
- 2) ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะเรียนรู้
- 3) ผู้ปกครองเรียนรู้ได้ดีที่สุดในเรื่องที่ตนสนใจ
- 4) การเรียนรู้จะมีความหมายที่สุด ถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประสบการณ์ใกล้ตัวของผู้ปกครอง
- 5) ผู้ปกครองจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้ามีอิสระที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ด้วยตัวของเขาเอง
- 6) การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้ประสบการณ์ทางอารมณ์มากเท่าๆ กับการให้ประสบการณ์ทางสติปัญญา

7) ผู้ปกครองสามารถจะเรียนรู้จากกันและกันได้

8) การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้พื้นฐานของประสบการณ์อย่างใหม่แก่ผู้ปกครอง

9) ผู้ปกครองแต่ละคนเรียนรู้ตามวิธีการของตน

เบอร์เกอร์ (Berger, 1981) ได้วิเคราะห์แนวคิดเชิงทฤษฎีและเชิงปรัชญาต่างๆ แล้วสรุปออกมาเป็นหลักการดังนี้

1) ผู้ปกครองมีแหล่งที่จะได้ความรู้และแนวคิด เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นอย่างดี และผู้ปกครองจะได้รับการฝึกอบรมให้ทำตามความรู้และความคิดนั้นๆ

2) ผู้ปกครองที่รักและยอมรับเด็กจะทำตามคำแนะนำชี้แจงของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเฉพาะในเรื่องการยอมรับลูกหลานของตนเองอย่างไม่มีเงื่อนไข

3) ผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องพัฒนาการเด็ก สามารถเข้าใจและแปลงพฤติกรรมของเด็กออกมาในทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติของผู้ปกครองต่อเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

4) ผู้ปกครองที่มีความเข้าใจถึงผลของพฤติกรรมของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้บรรลุผลที่พึงประสงค์

5) ผู้ปกครองที่เป็นนักแก้ปัญหาสามารถวิเคราะห์ปัญหาของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก สามารถหาข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถวินิจฉัยตลอดจนประยุกต์เอาข้อมูลเหล่านั้นไปใช้แก้ปัญหาได้

6) ผู้ปกครองมีเทคนิคและทักษะที่จะจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน เพื่อให้เกิดการอบรมเลี้ยงดูเด็กและการดำเนินชีวิตในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่นปราศจากปัญหาทั้งปวง

7) ผู้ปกครองที่มีความเชื่อมั่นโดยธรรมชาติ จะมีความรู้สึกมั่นคงและสบายใจเกี่ยวกับตัวเองและมีความสามารถที่จะคิดทำในสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อลูกหลานของตน

นิภา ทองไทย (2525) ได้เสนอแนะว่า หลักสูตรที่สามารถดำเนินการใช้ให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองควรมีลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นปัญหาที่ผู้ปกครองกำลังประสบอยู่
- 2) เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน
- 3) เป็นสิ่งที่สามารถที่จะปฏิบัติได้ง่าย และมีวิธีการให้เลือกปฏิบัติได้หลายวิธี
- 4) เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับพื้นฐานและสภาพแวดล้อมของผู้ปกครอง

พรรณนิกา สันติพงษ์ (2536) ได้เสนอหลักในการจัดทำโครงการให้การส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองไว้ 3 ประการ ดังนี้คือ

- 1) โครงการที่จัดขึ้น ควรให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปกครองและเด็กมากที่สุด
- 2) โครงการที่จัดขึ้น ควรสนองความต้องการ ความสนใจ และปัญหาของเด็กแต่ละกลุ่ม
- 3) การจัดทำโครงการให้การศึกษแก่ผู้ปกครอง ควรนำบุคคลจากหลายๆ ฝ่ายเข้ามามี

ส่วนร่วมในการจัดด้วย

ขั้นตอนและวิธีการในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองนั้น เออร์บาช ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) สำรวจความต้องการของผู้ปกครองก่อนการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เพื่อจะได้พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจมากที่สุด

2) ตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่า ต้องการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กในด้านใด หรือเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว หรือเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทของตนและของเด็กต่อครอบครัวและต่อชุมชน เป็นต้น

3) พิจารณาเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อเลือกให้เหมาะสมตามสาระและอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีที่จะทำให้ผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเหมาะสมกับกลุ่มผู้ปกครอง

4) หาวิธีการในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองโดยเออร์บาช ได้เสนอวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองสามารถทำได้โดยใช้วิธีการต่อไปนี้ คือ

4.1 วิธีกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ได้แก่

4.1.1) การอภิปรายกลุ่ม (Discussion)

4.1.2) การศึกษาและการอภิปราย (Study and Buzz Session)

4.1.3) การประชุมปฏิบัติการ (Laboratory)

4.1.4) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

4.2 การใช้สื่อมวลชน (Mass Media) เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วีดิโอ ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว

4.3 การให้ความรู้แบบตัวต่อตัว (Counseling) โดยการออกไปเยี่ยมผู้ปกครองตามบ้านและพูดคุยด้วยอย่างไม่เป็นทางการ

4.4 วิธีผสม (Mixing) โดยการนำเอาหลายๆ วิธีมาใช้ผสมผสานกัน

ประណอม รอดคำดี (2530) ได้ให้ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรมในชุมชนแออัดว่า

1. ผู้จัดกิจกรรมควรมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนล่วงหน้า เพราะแต่ละชุมชนมีลักษณะพิเศษแตกต่างกันออกไป
2. ควรปฏิบัติตนและแสดงบทบาทให้เป็นตัวอย่างที่ดี เพราะท่าทีของผู้เข้าไปในชุมชน จะถูกจับตามองตลอดเวลา
3. ต้องพร้อมต่อปัญหาทุกประเภท และรู้แหล่งที่จะส่งต่อเมื่อพบเห็นผู้มีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเอง
4. ควรใช้วิธีการจัดกิจกรรมกลุ่มสำหรับครอบครัวในชุมชนแออัดจึงจะเหมาะสม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กควรที่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กได้เร่งพัฒนาผู้ปกครองควบคู่กับการพัฒนาเด็กด้วย แต่กระบวนการต้องต่างกัน ผู้ปกครองนั้นต้องพยายามให้เขาตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนก่อนแล้วจึงให้ความรู้โดยอาศัยเทคนิควิธีที่ไม่เป็นทางการ ปัจจุบันการรณรงค์เรื่องการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองนี้ได้ดำเนินการกันบ้างแล้ว

หนึ่งในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองนั้นมีลักษณะเป็นการสื่อสารซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ประการ ดังนี้

- 1.) แหล่งข่าวสาร (Source) คือ องค์การหรือสถาบันสื่อสาร ได้แก่ สำนักพิมพ์ สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์
- 2.) ข่าวสาร (Message) ได้แก่ เนื้อหาหรือความรู้ที่ถ่ายทอดออกไปทางข่าวสาร ได้แก่ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านนิตยสาร ผู้อ่านหนังสือ ผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ชมรายการโทรทัศน์ ผู้ฟัง รายการวิทยุ เป็นต้น (ฉันทนา บงกช, 2541)

ลักษณะของการสื่อสาร มี 2 ลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการสื่อสารที่ไม่มีผลย้อนกลับ ผู้ส่งสารไม่มีโอกาสได้รับสารตอบ ได้แก่ การสื่อสารมวลชน (Mass Communication)
- 2) การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) ผู้รับสารและผู้ส่งสารจะมีโอกาสแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกัน เกิดข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้ส่งสารจะทราบว่าผู้รับสารเข้าใจสิ่งที่ส่งไปมากน้อยและถูกต้องเพียงใด ทำให้ทราบข้อมูลสำหรับการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ในการส่งสารครั้งใหม่ การสื่อสารจึงมักได้ผลสมบูรณ์ การสื่อสารสองทางนี้จะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือในสถานการณ์ของการสื่อสารเป็นกลุ่ม หรือระหว่างบุคคลกับกลุ่ม หรือกลุ่มกับกลุ่ม

ลักษณะของการสื่อสารทั้งแบบทางเดียวและแบบสองทาง การสื่อสารที่ได้ผลดีที่สุดคือการสื่อสารสองทาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองของ เฮอร์บาช ที่ว่า การติดต่อระหว่างผู้จัดอบรมและผู้ปกครองควรทำในรูปแบบของการติดต่อสองทาง (Two-ways Communication) คือ ผู้จัดการอบรมและผู้ปกครองควรมีโอกาสแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกัน เกิดข้อมูลย้อนกลับเพื่อได้ทราบว่าข้อมูลที่ได้รับมาน้อยเพียงใด และทำให้ทราบข้อมูลที่ควรแก้ไขและปรับปรุง

ผู้วิจัยจึงได้เลือกวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองโดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเฮอร์บาช และใช้สื่อสารแบบสองทางเป็นรูปแบบการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้ปกครอง

1.5 โครงการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

1.5.1 โครงการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองในต่างประเทศ

การที่จะทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพได้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทางบ้านด้วย หากผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตน อบรมเลี้ยงดูและให้ความรู้แก่ลูกอย่างถูกต้อง ก็จะทำให้ลูกเติบโตขึ้นเป็นเยาวชนที่มีคุณธรรมอยู่ภายใต้กรอบวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม ดังนั้นการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง จึงควรได้รับการริเริ่มอย่างเป็นระบบมากขึ้น ในหลายประเทศได้มีการดำเนินการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน นักการศึกษาของประเทศเหล่านั้นได้พัฒนารูปแบบการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองจากแนวคิดพื้นฐานว่า พ่อแม่ คือ ครูคนแรกของลูก (Parent's Education) ไปจนถึงระดับที่พ่อแม่และผู้ปกครองมีบทบาทฐานะเสมือนผู้ร่วมงาน (Parent As a Partner) ของกระบวนการเรียนรู้ของลูก (ราศี ทองสวัสดิ์, 2539)

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองในต่างประเทศ เมื่อผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูลูกเช่นนี้ นักการศึกษาหลายประเทศจึงมีความเห็นว่าควรจัดให้มีโครงการต่างๆ ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการร่วมกับทางโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กร่วมกัน

ไม่พบโครงการวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองของเด็กในระดับประถมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยตรง แต่พบโครงการวิจัยส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองของเด็กใน

ระดับก่อนวัยเรียนที่เกี่ยวข้องกับรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานการวิจัย การบริการดูแล และการศึกษาของเด็กในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกาที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษา มีโครงการต่างๆ ดังนี้

โครงการโฮมสตาร์ทของสหรัฐอเมริกา (Home Start Program) โครงการโฮมสตาร์ทเป็นโครงการสาธิตการนำพ่อแม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กเล็ก โครงการหนึ่งในหลายโครงการที่อยู่ภายใต้โครงการชื่อ เฮดสตาร์ท (Head Start) ของสหรัฐอเมริกา เป้าหมายอันสำคัญของโครงการเฮดสตาร์ทก็คือเพิ่มความสำนึกให้แก่พ่อแม่ให้เห็นความสำคัญของตนที่มีต่อเด็ก รวมถึงการสร้างความสำนึกให้แก่วิชาชีพทั้งหลายด้วยว่าหน้าที่อันสำคัญประการหนึ่งคือ ช่วยเหลือสนับสนุนให้ครอบครัวสามารถดูแลเด็กได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพด้วย ผลการทดลองวิจัยปฏิบัติของโครงการนี้ แสดงให้เห็นคุณค่าการมีส่วนร่วมของมารดาว่ามีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กกลุ่มด้อยโอกาสอย่างเห็นได้ชัด

โครงการศึกษาสำหรับผู้ปกครองที่ฟลอริดา (Florida Parent Education Program) โครงการนี้เป็นการทดลองของเฮดสตาร์ท (Head Start) อีกโครงการหนึ่งที่ยอมรับกันว่า ประสบผลสำเร็จมากที่สุดในการดึงเอาพ่อแม่เข้ามาร่วมในโครงการการศึกษาเด็กเล็กควบคู่ไปกับการให้การส่งเสริมความรู้แก่พ่อแม่ โดยอาศัยพื้นฐานทางธรรมชาติที่ว่า “พ่อแม่ยอมรับลูกของตนเองและต้องการที่จะทำอะไรให้แก่ลูกของตนอยู่แล้ว”

โครงการเพลย์เซ็นเตอร์ในประเทศนิวซีแลนด์ (Play Centers) โครงการนี้เป็นโครงการที่กล่าวได้ว่า พ่อแม่เข้าไปมีส่วนร่วมด้วยทั้งหมดนับตั้งแต่การจัดตั้งบริหาร การดำเนินงาน โดยมีการควบคุมมาตรฐานที่รัฐบาลรับรอง และสามารถจัดบริการให้แก่เด็กเล็ก ได้ถึงหนึ่งในสามของเด็กก่อนวัยเรียนทั้งหมดของประเทศ ปรัชญาเบื้องหลังการทำงานดังกล่าวก็คือ “พ่อแม่คือครูคนแรก และเป็นครูที่ดีที่สุดของประเทศ”

โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองในประเทศนิวซีแลนด์ (The Family Education Center) โครงการนี้นับเป็นอีกโครงการหนึ่งของนิวซีแลนด์ ที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องการศึกษาของเด็กเล็กในชุมชน เป็นโครงการที่ริเริ่มสำหรับกลุ่มชนเมารี โดยเฉพาะแนวนโยบายที่สำคัญของโครงการนี้ก็คือทุกอย่างที่ดำเนินไปจะถูกกำหนดหรือตัดสินใจโดยพ่อแม่ของเด็กที่มาใช้บริการและโดยชุมชน ไม่ว่าจะเป็เป้าหมาย หรือวิธีการดำเนินการ ฯลฯ นอกจากนี้ยังถือนโยบายว่า “เคารพในความคิดเห็นของพ่อแม่เด็กและยอมรับภาษาและวัฒนธรรมที่เด็กใช้และคุ้นเคยมาจากบ้าน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป., 2545)

โครงการฝึกอบรมแม่เพื่อสอนลูกของ เออบาน่า (The Urbana “Mother Training Program”) มุ่งฝึกให้แม่รู้จักหาของเล่นมาเล่นกับลูกวัย 1-3 ขวบ เพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นให้แก่เด็ก เช่น บล็อก ภาพตัดต่อ เกมล้อตโต อุปกรณ์ต่างๆ ที่หาได้จากห้องสมุดแผนกของเล่นมาเล่นกับลูก เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ สายตา ความคล่องของการใช้กล้ามเนื้อเล็ก-ใหญ่ เพื่อให้เด็กสังเกตเรียนรู้ความคิดรวบยอด จดจำรูปร่าง ขนาด สี และมีทักษะในการพูดคุยกับแม่อย่างใกล้ชิด นับว่าเป็นการพัฒนาภาษาให้แก่ลูกด้วย

โครงการพูดจาภาษาแม่-ลูก โครงการนี้เรียนชื่อเต็มว่า Levenstain’s Verbal Interaction Project Co-ordinate Child Care โครงการพูดจาภาษาแม่ลูกนี้มีวิธีการจัดการคือฝึกอบรมบุคลากรออกไปเยี่ยมตามบ้าน บุคลากรจะได้รับการฝึกอย่างชำนาญในการที่จะทำหน้าที่แนะนำชักชวนและสาธิต อุปกรณ์การเล่นอันเป็นประโยชน์ต่อเด็กแต่ละวัย บุคลากรที่จะช่วยชี้แนะให้พ่อแม่รู้จักหยาบช่วยหาวัสดุในครัวเรือนที่จะนำเอามาเป็นประโยชน์ในการเล่นกับลูกได้ บุคลากรพยายามแนะนำให้พ่อแม่มีเวลาพูดคุยกับลูก เน้นให้เห็นความสำคัญในการพูดจาประจำสัปดาห์มากกว่า เน้นพัฒนาการในด้านอื่นๆ โครงการนี้จึงได้ชื่อ Verbal Interaction Project

โครงการห้องสมุดของเล่น โครงการจัดห้องสมุดของเล่นก็เป็นวิธีการดำเนินงานทางการให้การศึกษาแก่พ่อแม่ในเรื่อง การให้รู้จักเลือกของเล่นต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละกลุ่ม วัย และอายุ เน้นให้พ่อแม่เห็นคุณค่าของการเล่นของเด็กว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก เพราะในกิจกรรมการเล่นเด็กจะมีความสามารถในทักษะพื้นฐานด้านต่างๆ มีความรู้สึกนึกคิด การใช้สติปัญญา การใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกาย ตลอดจนการเคลื่อนไหว เรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ที่แวดล้อมตัวเด็กที่สำคัญก็คือได้พัฒนาสังคม นิสัยในการรู้จักเล่นร่วมกันกับเพื่อนๆ ตัวอย่างการจัดห้องสมุดของเล่นใน Brookline Toy-Lending Library เป็นตัวอย่างที่ดีของเมือง Brookline ในมลรัฐแมสซาชูเซต และที่ Leichard Town Hall Corner of Norton and Marion Street ในเมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ก็เป็นโครงการที่จัดให้พ่อแม่ผู้ปกครองมาเยี่ยมของเล่นครั้งละ 2 ชม. ไปเล่นกับลูกที่บ้าน

1.5.2 โครงการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองในประเทศไทย

ในประเทศไทยก็มีการจัดโครงการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองโดยหน่วยงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

โครงการพัฒนาสื่อประสมสำหรับเตรียมเด็กระยะต้นๆ ของการเรียนระดับประถมศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดทำในลักษณะโครงการนำร่องแบบ กึ่งทดลอง ได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศและค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งจากองค์การยูเนสโก

ชุดสื่อประสมเพื่อการเตรียมเด็กระยะต้นๆ ของการเรียนระดับประถมศึกษาจัดทำเพื่อ ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเด็กก่อนมาโรงเรียนและได้ทดลอง ใช้สื่อในจังหวัดสุรินทร์ เชียงราย นครศรีธรรมราช และระยอง ทำการทดลองติดต่อกันสองปีในปีการศึกษา 2528-2529 ผลสรุปของโครงการพบว่าสื่อทุกชนิดสามารถนำไปใช้ในการให้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านผู้ปกครองผลการประเมินมีดังนี้

- 1) ผู้ปกครองส่วนมากมีความพอใจและให้ความร่วมมือในการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะมาโรงเรียนเป็นอย่างดี
- 2) ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่เด็กมากขึ้น
- 3) ผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้ความช่วยเหลือเด็กที่บ้าน ทำให้เด็กมีความพร้อมและมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น
- 4) ผู้ปกครองมีการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ในทางที่ดีขึ้น เช่น ความสะอาดของบ้านเรือน เสื้อผ้า ภาชนะต่างๆ ที่ใช้ในบ้าน ตลอดจนของใช้ของบุตรหลาน
- 5) บุคคลอื่นๆ มีส่วนร่วมเอาใจใส่เด็กในครอบครัวมากขึ้น
- 6) ผู้ปกครองมีความชื่นชมและยินดีที่ตนเองพร้อมทั้งบุตรได้รับการเอาใจใส่จากทางการ มีความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญของการศึกษาที่จะปลูกฝังให้บุตรหลานของตนที่รักจะศึกษาเล่าเรียนเพราะได้ตระหนักว่า การศึกษาจะช่วยให้บุตรหลานของเขาอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี และเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความประพฤติดีต่อไป (ราศี ทองสวัสดิ์, 2539)

โครงการให้บริการตรวจสุขภาพเด็กแบบเบ็ดเสร็จดำเนินงานโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยเน้นในเรื่องการประเมินพัฒนาการของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี การให้คำแนะนำ แก่แม่ในเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก และการใช้อุปกรณ์ของเล่นในการพัฒนาเด็กจากการสัมภาษณ์แม่ในโครงการพบว่า แม่ในโครงการมีความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการและการใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กมากขึ้น จากความก้าวหน้าของโครงการจึงมีการเพิ่มงบประมาณขยายโครงการออกไปอีก และเพิ่มหนังสือแนะนำวิธีการทำอุปกรณ์ของเล่นจากวัสดุท้องถิ่น วีดีโอ ที่ใช้ในการฝึกอบรมการจัดทำ ภาพพลิก เป็นต้น

โครงการสอนลูกให้ฉลาด กรมพัฒนาชุมชน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การยูนิเซฟในการดำเนินงานสอนลูกให้ฉลาด ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2527 จุดประสงค์เพื่อพัฒนา

ความพร้อมของเด็กที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการเลี้ยงดูจากศูนย์พัฒนาเด็กหรือชั้นเรียนอนุบาลชนบทโดยเน้นบทบาทที่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยใช้คู่มือการสอนลูกให้ฉลาดและแบบฝึกหัดโดยใช้วิทยากรอบรมผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำหมู่บ้านถ่ายทอดสู่พ่อแม่เพื่อสอนเด็กต่อไป สรุปผลการทดลองได้ว่าพ่อแม่มีความสนใจและเข้าใจต่อการเลี้ยงดูมากขึ้น และสามารถช่วยพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่บ้านได้เป็นอย่างดี ปัญหาที่พบโดยสรุปควรมีการปรับปรุงคู่มือการสอนลูกให้ฉลาด และแบบฝึกหัด ตลอดจนกระบวนการถ่ายทอดและการติดตามงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โครงการแม่สอนลูก โครงการแม่สอนลูกดำเนินการโดยกรมการฝึกหัดครูกระทรวงศึกษาธิการ เป็นโครงการสอนเด็กด้อยโอกาสที่บ้าน โดยให้แม่เป็นผู้สอน มีวิธีการแนะนำให้ลูกรู้จักใช้ทักษะที่จะกระตุ้นให้ลูกรู้จักคิด และเกิดการเรียนรู้ในมิติที่ต่าง ๆ ให้แก่ลูกที่บ้าน โดยไม่ได้ส่งลูกเข้าเรียนอนุบาลหรือที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเลย โครงการนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการทดลองสอนแม่เพื่อสอนลูกที่บ้าน โดยใช้ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กไทย โดยอาศัยรูปแบบของโครงการแม่สอนลูกที่บ้าน Home Visiting ของประเทศอิสราเอล โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบเพื่อศึกษาพัฒนาการเด็ก ชุดการฝึกอบรมแม่ 4 เล่ม และแบบฝึกหัดแม่สอนลูก 24 เล่ม ผลการวิจัยสรุปได้ว่าแม่ส่วนใหญ่มีความพอใจในกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านต่างๆ ของเด็กเพิ่มขึ้น โครงสร้างเนื้อหาของ กิจกรรมต่างๆ ในโปรแกรมการสอนกิจกรรมต่างๆ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูก-ครูอาสา และกระบวนการต่างๆ เป็นไปได้ด้วยดี ซึ่งสามารถเป็นรูปแบบแก่โครงการพัฒนาชุมชนอื่นๆ ได้ (กรมพัฒนาชุมชน, 2545)

โครงการแม่สอนลูกในประเทศไทยมี 2 โครงการ คือ

1) โครงการทดลองทำการวิจัย เพื่อหารูปแบบการส่งเสริมความรู้แก่สตรีกลุ่มแม่บ้านชนบทในโครงการรณรงค์สตรีชนบทเพื่อการเรียนรู้หนังสือโดยจัดกิจกรรมในแบบฝึกหัดให้แม่บ้านในชนบทได้มีโอกาสพัฒนาความรู้โดยตนเอง สามารถอ่านออกเขียนได้และสามารถนำความรู้ไปปรับปรุงคุณภาพของด้วยการทำตามกิจกรรมเสนอแนะต่างๆ เช่น ภาษา พัฒนากล้ามเนื้อ พัฒนาสติปัญญา โดยให้กลุ่มสตรีผู้นำอบรมแม่เพื่อปฏิบัติกิจกรรม “แม่สอนลูก” ตามกำหนดในหนังสือ ตลอดจนมีการบันทึกผลการปฏิบัติ บันทึกการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแม่และลูกด้วย โครงการ “แม่สอนลูก” ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนได้ปรับปรุงแนวคิดมาจาก โครงการ Hippy Program ของประเทศอิสราเอล ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของลูกก่อนวัยเรียนทางด้านสติปัญญาและภาษาศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอุบลราชธานี ได้ประยุกต์แนวคิดนั้นมาปรับให้ความรู้แก่แม่บ้านในการเลี้ยงดูลูก โดยทำการทดลองที่บ้านชีทวน และบ้านท่าศาลา อำเภอเมืองในจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้

โดยได้วิทยากรจากส่วนกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรมการฝึกหัดครู อาจารย์วิทยาลัยครู อุบลราชธานี และผู้เชี่ยวชาญการสอนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ร่วมสัมมนาหาแนวทางและ ศึกษารายงานแนวคิดในการหารูปแบบ และการผลิตสื่อวัสดุอุปกรณ์เป็นเครื่องมือที่จะทำการวิจัยหลัง การทดลองแล้ว ปรากฏว่าลูกได้รับผลในด้านการพัฒนาให้พร้อมด้านต่างๆ ในการที่จะศึกษาเล่า เรียนต่อไป ได้รับความเอาใจใส่และความอบอุ่นจากแม่เพิ่มขึ้น สรุปผลการดำเนินงานโครงการนี้มี ประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมเด็กเป็นอย่างดี และต้องการให้ดำเนินโครงการนี้ต่อไป (กรมพัฒนาชุมชน, 2545)

2) โครงการแม่สอนลูก โครงการอนุบาลในครัวเรือน โครงการแม่สอนลูกที่แฟลต ดินแดง 1-6 ห้วยขวาง กรุงเทพฯ โครงการนี้เป็นการสอนเด็กด้วยโอกาสที่บ้าน ด้วยวิธีการสอนซึ่งให้แม่ เป็นผู้สอนลูก โดยมีวิธีการที่แนะนำให้แม่รู้จักใช้ทักษะที่จะกระตุ้นให้ลูกรู้จักคิด และเกิดการเรียนรู้ มโนทัศน์ (ความคิดรวบยอด) ด้านต่างๆ ให้แก่ลูกในวัยก่อนประถมศึกษา โดยที่แม่ไม่ได้ส่งลูกไปเรียน อนุบาล หรือศูนย์พัฒนาเด็ก เด็กในโครงการนี้มีทั้งหมด 25 คน อายุ 3 ขวบครึ่ง ถึง 4 ขวบครึ่ง ผลการทดลองปรากฏว่าระดับพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กพัฒนาขึ้นทั้งในด้านสังคม ภาษา พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อย่อย กล้ามเนื้อใหญ่ และเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกในโครงการนี้

โครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิต ไทย” ดำเนินการโดย หน่วยปฏิบัติการวิจัยการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ร่วมกับฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อ หารูปแบบในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย ให้สอดคล้องหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถี ชีวิตไทย ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการสากลทางการศึกษาปฐมวัยและบริบทของสังคมไทย อันมี หลักการทางพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐาน ได้พัฒนารูปแบบการให้การศึกษแก่ ผู้ปกครอง เรียกว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยโดยครอบครัว ซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กโดยผ่าน ทางการพัฒนาพ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูเด็กอื่นๆ ด้วยการจัดทำเนื้อหาสาระ รวมทั้งสื่อต่างๆ ให้พ่อแม่และ ผู้เลี้ยงดูเด็กได้ศึกษา โดยให้บุคคลที่มีหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนเป็นผู้นำจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ เป็นเวลานาน ซึ่งจะช่วยให้พัฒนานิสัยการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เลี้ยงดูเด็กไป พร้อมกันกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก (ทีศนา เขมมณี และคณะ, 2535)

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้สำหรับผู้ปกครองในต่างประเทศ ดังนี้
 แพร์รี (Parry) กล่าวถึง ผลการศึกษาของดักลาส ในปี 1964 ที่พบว่า คะแนนต่ำสุดในการทดสอบทางสติปัญญาและคำศัพท์ คือ เด็กที่มาจากครอบครัวที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนน้อยที่สุด ส่วนเด็กที่ได้คะแนนสูงสุดมาจากครอบครัวที่มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนมากที่สุด (Parry, 1975: Citing Douglas, 1964)

ต่อมาในปี 1969 วิลมอน ได้สำรวจโครงการเฮดสตาร์ทที่ทำการศึกษาในรัฐฟลอริดา พบว่า เด็กในโครงการที่ผู้ปกครองช่วยเตรียมความพร้อมให้ที่บ้านสามารถทำแบบทดสอบความพร้อมได้ดีกว่าเด็กในโครงการที่ผู้ปกครองไม่ได้ช่วยเหลือใดๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.: อ้างอิงมาจาก Willmon, 1969)

ดาวนิง และแธคเคย์ (Downing and Thackray, 1971) กล่าวถึง ผลการศึกษาของเบรนชินสกี ที่ศึกษาผลการเตรียมความพร้อมที่บ้าน โดยให้ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกับรายการโทรทัศน์ในปี 1964 กลุ่มทดลองบิดามารดาได้รับหนังสือคู่มือเตรียมความพร้อม ส่วนกลุ่มควบคุมบิดามารดาไม่ได้รับหนังสือคู่มือเตรียมความพร้อมหรือคำแนะนำใดๆ ดูแต่รายการโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว ผลการทดลองพบว่า ได้ผลเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม การให้บิดามารดาช่วยเตรียมความพร้อมโดยสนทนากับลูกและอ่านหนังสือให้ลูกฟังได้ผลดี

ดิคเกอร์ (Dicker, 1993) ได้ศึกษาถึงความต้องการในการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาสและศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครอง จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องการให้การเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต่อไปนี้ 1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย และการดูแลทางการแพทย์ของเด็กที่เจ็บป่วย 2) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านจิตใจ การจัดการกับความกลัวและความวิตกกังวลใจของเด็ก และการส่งเสริมการรับรู้ของเด็กในเชิงบวก 3) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสติปัญญา ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความคิดรวบยอดพื้นฐาน พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวและการรับรู้ พัฒนาการทางภาษา การวางแผน ตารางการดูโทรทัศน์ และการส่งเสริมพฤติกรรมแสวงหาความรู้และ 4) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสังคม การใช้อำนาจและกฎระเบียบ การเข้าสังคม การสร้างบรรยากาศภายในครอบครัวที่อบอุ่น บทบาทของเด็ก และการใช้เวลาว่าง

บรอนสไตน์ (Bronstein, 1994) ได้ศึกษาโปรแกรมการอบรมผู้ปกครองแบบโรงเรียน เป็นฐานที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการตัดสินใจของผู้ปกครองและเด็ก โดยใช้วิธีการฝึก อบรมผู้ปกครอง 2 วิธี ผู้ปกครองกลุ่มที่ 1 จะได้รับการสอนและส่งเสริมให้เป็นตัวแบบของการใช้ เทคนิคการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาให้กับเด็ก เพื่อช่วยเด็กแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และผู้ปกครอง อีกกลุ่มหนึ่งได้รับการสอนให้ใช้การตั้งคำถามซึ่งนำไปสู่การกระตุ้นการแก้ปัญหาของเด็ก และมีการ ประเมินพฤติกรรมกรรมการเข้าแทรกของครูในการสอนที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโปรแกรมวิธีการแบบใดก็ตาม ไม่ได้ใช้ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการ ตัดสินใจมากกว่าเด็กอื่น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า ผลรวมระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ การเข้าแทรกแซงในระดับต่ำของครูมีความสัมพันธ์กับความถี่ของการใช้ทักษะการแก้ปัญหาและ ทักษะการตัดสินใจ นอกจากนี้ผู้ปกครองที่เป็นตัวแบบได้รายงานว่า มีการใช้ทักษะของโปรแกรมใน สถานการณ์ที่ไม่ได้มีการอบรมสั่งสอนบ่อยขึ้น และเด็กมีปัญหาน้อยลงหนึ่งเดือนหลังจากเริ่มใช้ โปรแกรม ส่วนผู้ปกครองในกลุ่มการตั้งคำถามกระตุ้น รายงานว่าประสบความสำเร็จสูงขึ้นในการ ประยุกต์ใช้ทักษะการแก้ปัญหากับปัญหาส่วนตัวของตน

พอลสัน (1994) ได้ศึกษาผลของการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างแม่ที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางเชื้อชาติกับลูกที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีพัฒนาการล่าช้า (แรกเกิด-3 ปี) โดยการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมารดา 60 คน และบุตรซึ่งมีอายุเฉลี่ย 19 เดือน ผู้วิจัย มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้ให้บริการ โดยประเมินจากกลุ่มตัวอย่าง ใน 2 เรื่อง คือ 1) การมีส่วนร่วมในโรงเรียนของมารดา ซึ่งวัดจากการเข้าร่วมกิจกรรม คุณภาพของการเข้าร่วม กิจกรรมความสัมพันธ์ของผู้ปกครอง และผู้ให้บริการที่สังเกตเห็น 2) คุณภาพของกลยุทธ์การสอนของ มารดา ซึ่งวัดจากทักษะการสอนของมารดา ผลการศึกษาพบว่า วิธีการให้ความช่วยเหลืออย่างเข้มข้น เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้ให้บริการ สามารถเพิ่มพูนคุณภาพของการมีส่วนร่วมใน โรงเรียนของมารดา และพบว่ามารดามีกลวิธีในการสอนในเชิงบวกมากขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับในประเทศไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเพื่อผู้ปกครอง จะได้นำความรู้ไปอบรมสั่งสอนให้แก่ลูกนั้น ได้แก่งานวิจัยของ รสสุคนธ์ มกรมณี (2522) ซึ่งได้สร้าง ชุดการสอน สำหรับผู้ปกครองใช้เตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์แก่เด็กก่อนวัยเรียน 2 ชุด เป็นชุด การสอนสำหรับผู้ปกครองช่วยสอนลูกที่บ้าน และทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนทั้ง 2 ชุด

ผลการวิจัยสรุปว่า ชุดการสอนทั้งสองชุดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ได้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนชุดการสอนที่ 1 และชุดการสอนที่ 2 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ การสร้างชุดการสอนนั้นนอกจากจะเป็นการให้การศึกษานอกระบบแก่ผู้ปกครองซึ่งไม่มีวุฒิทางการศึกษาสามารถเข้าใจวิธีสอนแล้วยังกระตุ้นให้ผู้ปกครองสนใจในการช่วยเหลือบุตรหลานของตนในการฝึกความพร้อมมากขึ้น

พรณิภา สันติพงษ์ (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้ปกครองและเด็กโดยสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนขึ้น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นชุดการสอนสำหรับผู้ปกครองใช้เตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กแล้วทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนทั้ง 2 ชุดนี้ ผลการวิจัยสรุปว่า ชุดการสอนทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมทางการอ่านครั้งนี้ ทดลองกับผู้ปกครองจำนวน 15 คน และเด็กในความปกครองของผู้ปกครองดังกล่าวอีก 15 คน นอกจากพบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว ชุดการสอนยังทำให้ผลการเรียนภายหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วย

สุธรรม จันทร์หอม (Sutham Janhom, 1983) พบว่า องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมภายในบ้านมีผลต่อเด็ก คือ

- 1) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิก ขนาดของบ้าน อาหารและการพักผ่อน
- 2) ประสบการณ์ด้านสังคมต่างๆ เช่น การเล่นและการทัศนศึกษา
- 3) การอบรมเลี้ยงดูและคำพูด โดยเฉพาะคำพูดจากบิดามารดา
- 4) ทัศนคติต่อการเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับบิดามารดา และจำนวนหนังสือที่มีในบ้าน
- 5) ลักษณะชีวิตครอบครัว ความสัมพันธ์ของบิดามารดามีผลต่อความมั่นคงทางจิตใจและการสร้างบุคลิกภาพของเด็ก

ไพฑูรย์ ทอหุน (2526) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารครูและผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา” พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ปกครองสามารถเข้ามาร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาได้ทุกกิจกรรม หากไม่มีอุปสรรคเรื่องเวลาซึ่งตรงกับเวลาทำงานของผู้ปกครอง

คิลป์ชัย เทศนา (2527) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน” พบว่า

- 1) ผู้ปกครองมีจำนวนน้อยที่เคยได้รับแจกเอกสาร คำแนะนำ จากโรงพยาบาลหรือหน่วยงานของรัฐ
- 2) ผู้ปกครองนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ไม่เต็มใจเข้ารับการอบรม โดยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา
- 3) ผู้ปกครองได้รับความรู้จากสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์น้อย เพราะระดับการศึกษาต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมไม่สะดวก

เพ็ญศรี สุโรจน์ (2539) ทำการวิจัยเรื่อง “การสอนมารดาขณะเยี่ยมบ้าน” พบว่าการสอนมารดาโดยการพบปะสนทนาตัวต่อตัว ได้ผลดีกว่าการจัดสอนเป็นกลุ่ม

ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล 1-3 ที่มีอายุ 3-6 ปี จำนวน 31 คน เป็นกลุ่มทดลอง 16 คน กลุ่มควบคุม 15 คน โดยการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการประชุม กิจกรรมการทำกิจกรรมกับลูก กิจกรรมการบันทึกพฤติกรรมการรู้หนังสือ และกิจกรรมการรายงานความก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองใช้โปรแกรมผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กานต์ รันพันธุ์ (2542) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 1 ที่ผู้ปกครองใช้จดหมายข่าวสื่อสารแบบสองทางกับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 1 ที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทาง ผลการวิจัยสรุปว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้ปกครองได้ใช้จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทางมีความสามารถทางภาษาสูงกว่าเด็กก่อนวัยเรียนที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งยังพบว่า ผู้ปกครองพอใจต่อการได้รับความรู้ด้วยวิธีการใช้จดหมายข่าวแบบสื่อสารสองทาง ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างมาก

วรยา กาญจนชาติ (2543) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่สอนโดยผู้ปกครองที่คิดวิธีสอนและการใช้สื่อสอนเด็กด้วยตนเอง หลังจากได้รับการศึกษาโดยคิดวิธีสอนและการใช้สื่อในการสอนร่วมกับผู้วิจัยกับผู้ปกครองที่เรียนรู้วิธีการสอนและการใช้สื่อในการสอนจากชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย อายุ 2 ขวบครึ่ง ถึง 4 ขวบ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 25 คู่ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

ทดลอง ผลการวิจัยสรุปว่า ความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชนี รัตนา (2543) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน โดยมีตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนอนุบาลสามเสน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง ผลการวิจัยสรุปว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ปัทมา ภัทรางกูร (2535) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกสำหรับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยมีตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองและนักเรียนอนุบาลอายุระหว่าง 4 ขวบครึ่งถึง 6 ขวบครึ่ง ของโรงเรียนอนุบาลห้วยน้อย จำนวน 18 คู่ ผลการวิจัยสรุปว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการฝึกจากชุดฝึกสำหรับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

อโณทัย อุบลสวัสดิ์ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน โดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 30 คน ประกอบด้วย กิจกรรม การประชุมปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติโดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ การรับคำแนะนำและนิเทศเป็นรายบุคคล การประชุมสรุปและการประเมินผล สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้ ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้มีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์แก่บุตรหลานของตนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0005

เจนจิรา คงสุข (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาล ด้วยรูปแบบการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมมีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนพฤติกรรมจากการไม่ได้ติดตามดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด มาเป็นการติดตามดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กในการปฏิบัติตัวมากขึ้น ทำให้เด็กฯ ได้มีพัฒนาการทางร่างกายถูกต้องและดีกว่าเดิมมากยิ่งขึ้น

กิติศักดิ์ เกตุญาติ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มแบบครอบครัวเป็นพื้นฐานสำหรับเด็กสมองพิการ กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเป็นกรณีศึกษา คือ ผู้ปกครองเด็กสมองพิการที่มารับบริการที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครอง 3 คน จาก 4 คน มีค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือเด็กก่อนการทดลองต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้ปกครองทุกคนมีค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือเด็กสูงขึ้นกว่าเดิมและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ในระยะระหว่างและหลังการทดลอง ทั้งนี้ค่าร้อยละของคะแนนของแต่ละคนแตกต่างกันไปตามค่าร้อยละของคะแนนในระยะก่อนการทดลอง และผู้ปกครองมีค่าร้อยละของจำนวนครั้งในการให้ความช่วยเหลือในระยะระหว่างและหลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65

สุณิสรา เสงส์สวัสดิ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาและแก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมีย โดยใช้วิธีการนี้ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียที่มารับบริการที่คลินิกโรคเลือด โรงพยาบาลมหาราช จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมียและการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การแพทย์ที่สูงขึ้น และหลังการทดลอง ผู้ปกครองมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียไปในทางที่ถูกต้องตามหลักการแพทย์

ดังนั้นสรุปได้ว่า การให้ความรู้ผู้ปกครองในรูปแบบใดก็ตามหากมีเทคนิคการสอนที่คิดค้นและพัฒนาโดย Auerbach, Aline B. นักการศึกษาชาวเยอรมัน วิธีการนี้ได้รับความสนใจและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ วิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีลักษณะโดดเด่นในด้านกระบวนการให้ความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะได้กล่าวถึงคุณลักษณะของการจัดกิจกรรม ดังนี้

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่คิดค้นและพัฒนาโดย Auerbach, Aline B. นักการศึกษาชาวเยอรมัน วิธีการนี้ได้รับความสนใจและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ วิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีลักษณะโดดเด่นในด้านกระบวนการให้ความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะได้กล่าวถึงคุณลักษณะของการจัดกิจกรรม ดังนี้

2.1 ความหมาย ความเชื่อ และหลักการพื้นฐานของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาซ

2.1.1 ความหมายของแนวคิดของเออร์บาซ

นักการศึกษาในต่างประเทศได้อธิบายความหมายของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้
ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ ไว้ดังนี้

โอห์เซน (Ohlsen, 1970) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้
ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ ไว้สองแบบ แบบแรกคือ กิจกรรมที่ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูล
รายละเอียดต่างๆ กับผู้ปกครองด้วยกัน โดยปกติจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ หรือสังคม และส่งเสริมให้
ผู้ปกครองในท่านอื่นนำข้อมูลเหล่านี้มาอภิปรายเพื่อประโยชน์ เช่น การประชุมพิเศษ การปัจฉิมพิเศษ
เป็นต้น ในการทำกิจกรรมกลุ่มแบบนี้วิทยากรจะเป็นผู้ดำเนินการวางแผนให้สมาชิก และแบบที่สองคือ
กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ปกครองได้วางแผนร่วมกันจัดขึ้นเอง เช่น การอภิปรายในเรื่องต่างๆ ที่ผู้ปกครอง
สนใจ หรือกิจกรรมส่งเสริมความรู้ในเรื่องต่างๆ เป็นต้น

เคมปี (Kemp, 1956) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตาม
แนวคิดของเออร์บาซ เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้ปกครองทุกคนมีโอกาสร่วมกันแก้ปัญหา หรือกระทำ
อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

คาร์ทไรท์และแซนเดอร์ (Carwright and Zander, 1960) กล่าวว่า การจัดกิจกรรม
ส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นการนำเอาวิธีการต่างๆ เช่น บทบาทสมมุติ
การอภิปรายกลุ่ม การศึกษาอภิปราย การประชุมปฏิบัติการ การใช้สื่อมวลชน และการให้ความรู้ตัว
ต่อตัว มาเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาและช่วยในการตัดสินใจ

บอนเนอร์ (Bonner, 1968) กล่าวถึง การจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาซ ว่า
หมายถึง บุคคลจำนวนหนึ่งซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้วิธีการ
ที่หลากหลาย

ในความหมายจากที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้
ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ หมายถึง การที่ผู้ปกครองที่มีเป้าหมายเดียวกัน สนใจในสิ่ง
เดียวกัน มาร่วมกันกระทำหรือปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยใช้วิธีการจัด
กิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การศึกษาอภิปราย การประชุมปฏิบัติการ การแสดง
บทบาทสมมุติ การใช้สื่อมวลชน และการให้ความรู้ตัวต่อตัว

2.1.2 ความเชื่อของแนวคิดเออร์บาซ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นการให้ความรู้ผู้ปกครองโดยอาศัยการจัดกิจกรรม เพราะผู้ใหญ่มีความแตกต่างไปจากเด็กอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นในการให้การศึกษาและให้ความรู้แก่ผู้ใหญ่จึงต้องมีวิธีการที่เฉพาะเจาะจงและแตกต่างจากวิธีการส่งเสริมความรู้ทั่วไป เพราะผู้ใหญ่มีความอยากรู้อยากเห็น และมีความต้องการที่จะเรียนรู้ โดยการเรียนรู้นั้นต้องเกิดจากความต้องการพื้นฐานของตัวผู้ปกครองเอง การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองจะประสบความสำเร็จได้ก็คือ การที่ให้ผู้ปกครองได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมมือกันคิดตัดสินใจ และการเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองคนอื่นๆ สิ่งเหล่านี้คือพื้นฐานของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาซ

2.2.3 หลักการพื้นฐานของแนวคิดของเออร์บาซ

หลักการเรื่องการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น เออร์บาซ (Auerbach, 1968) ได้ให้แนวคิดเชิงทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลัง การส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ได้
- 2) ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะเรียนรู้
- 3) ผู้ปกครองเรียนรู้ได้ดีที่สุดในเรื่องที่ตนสนใจ
- 4) การเรียนรู้จะมีความหมายที่สุด ถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประสบการณ์ใกล้ตัวของผู้ปกครอง
- 5) ผู้ปกครองจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้ามีอิสระที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ด้วยตัวของเขาเอง
- 6) การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้ประสบการณ์ทางอารมณ์มากเท่าๆ กับการให้ประสบการณ์ทางสติปัญญา
- 7) ผู้ปกครองสามารถจะเรียนรู้จากกันและกันได้
- 8) การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้พื้นฐานของประสบการณ์อย่างใหม่แก่ผู้ปกครอง
- 9) ผู้ปกครองแต่ละคนเรียนรู้ตามวิธีการของตน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาซ จึงน่าจะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว เป็นเรื่อง que ผู้ปกครองพบเห็น และสัมผัสในชีวิตประจำวันอยู่บ่อยๆ จากแนวคิดข้างต้น

เออร์บาซ จึงคิดค้นวิธีให้การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองและทดลองใช้ จากผลสะท้อนที่ได้รับกลับมาที่ดี เออร์บาซ จึงเกิดแรงบันดาลใจ และพยายามพัฒนาคิดหาวิธีการให้การศึกษาและเผยแพร่วิธีส่งเสริมความรู้และเผยแพร่วิธีให้กับผู้ที่สนใจ

จะเห็นได้ว่า หลักการของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ ล้วนแต่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของตนเอง ให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ มีความสามารถให้คิดวิเคราะห์ พิจารณาสິงต่างๆ ภายใต้ความคิดที่ว่าผู้ปกครองมีความสามารถในการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ดีในเรื่องที่ผู้ปกครองสนใจ

2.2 วิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

วิธีการในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองนั้นเออร์บาซ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) สสำรวจความต้องการของผู้ปกครองก่อนการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เพื่อจะได้พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจมากที่สุด

2) ตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่า ต้องการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กในด้านใด หรือเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวหรือเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทของตนและของเด็กต่อครอบครัวและต่อชุมชน เป็นต้น

3) พิจารณาเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อเลือกให้เหมาะสมตามสาระและอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีที่จะทำให้ผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม กับกลุ่มผู้ปกครอง

4) หาวิธีการในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองโดยเออร์บาซ ได้เสนอวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองสามารถทำได้โดยใช้วิธีการต่อไปนี้ คือ

4.1 วิธีการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ได้แก่

4.1.1) การอภิปรายกลุ่ม (Discussion)

4.1.2) การศึกษาและการอภิปราย (Study and Buzz Session)

4.1.3) การประชุมปฏิบัติการ (Laboratory)

4.1.4) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

4.2 การใช้สื่อมวลชน (Mass Media) เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วีดีโอ ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว

4.3 การให้ความรู้แบบตัวต่อตัว (Counseling) โดยการออกไปเยี่ยมผู้ปกครองตามบ้าน และพูดคุยด้วยอย่างไม่เป็นทางการ

4.4 วิธีผสม (Mixing) โดยการนำเอาหลายๆ วิธีมาใช้ผสมผสานกัน

ในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองของ เฮอร์บาซ ยังให้แนวความคิดที่ว่า ในการติดต่อระหว่าง ผู้จัดอบรมและผู้ปกครองควรทำในรูปแบบของการติดต่อสองทาง (Two-ways Communication) คือ ผู้จัดการอบรมและผู้ปกครองควรมีโอกาสแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกันและเกิดข้อมูลย้อนกลับ เพื่อที่จะ ได้ทราบว่าข้อมูลที่ได้รับมาน้อยเพียงใด และทำให้ทราบข้อมูลที่ควรแก้ไขและปรับปรุง

ลักษณะของการสื่อสาร มี 2 ลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1) การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการสื่อสารที่ไม่มีผลย้อนกลับ ผู้ส่งสารไม่มีโอกาสได้รับสารตอบ ได้แก่ การสื่อสารมวลชน (Mass Communication)

2) การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) ผู้รับสารและผู้ส่งสารจะมีโอกาส แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกัน เกิดข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้ส่งสารจะทราบว่าผู้รับสารเข้าใจสิ่งที่ ส่งไปมากน้อยและถูกต้องเพียงใด ทำให้ทราบข้อมูลสำหรับการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ในการ ส่งสารครั้งใหม่การสื่อสารจึงมักได้ผลสมบูรณ์ การสื่อสารสองทางนี้จะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล ต่อบุคคล หรือในสถานการณ์ของการสื่อสารเป็นกลุ่ม หรือระหว่างบุคคลกับกลุ่ม หรือกลุ่มกับกลุ่ม

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดของเฮอร์บาซ

เล็กซ์ (Lex, 1973) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติของผู้ปกครองของ นักศึกษามหาวิทยาลัย ด้วยกระบวนการสอนตามแนวคิดของเฮอร์บาซ กับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมลรัฐอินเดียนนา ผู้วิจัยแบ่งผู้ปกครองออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอน แบบบรรยาย กับกลุ่มทดลองใช้กระบวนการสอนตามแนวคิดของเฮอร์บาซ ผลการวิจัยปรากฏว่า การ พัฒนาทางด้านความรู้เกี่ยวกับการอบรมลูกวัยรุ่นของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในระหว่างการทดสอบก่อนให้ ความรู้และทดสอบหลังให้ความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากการรายงานของกลุ่ม ทดลองพบว่า ผู้ปกครองรู้สึกพอใจต่อประสบการณ์ที่ได้รับ เพราะได้รับแรงกระตุ้นให้เกิดการอภิปราย อย่างอิสระในเรื่องค่านิยม และทุกคนยินดีร่วมในกิจกรรมการสอนตามแนวคิดของเฮอร์บาซต่อไป

ริชาร์ดสัน และฮอลเวิร์ท (วาสิณี ชูสงค์, 2525 ; อ้างอิงมาจาก Richardson and Hallworth, 1968) ได้ทดลองสอนผู้ปกครองของเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โดยแบ่ง ผู้ปกครองออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีการตามแนวคิดของเฮอร์บาซ กลุ่มควบคุมสอนโดย

วิธีการสอนแบบเก่า ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการสอนตามแนวคิดของเออร์บาชและเนื้อหาได้มากกว่ากลุ่มควบคุม

เดอริชมิทท์ (Durschmidt, 1977) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอน ตามแนวคิดของเออร์บาช ของผู้ปกครองกลุ่มทดลอง จำนวน 38 คน โดยการให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ที่เปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลได้แสดงศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมจำนวน 63 คนยังคงให้ความรู้โดยวิธีการสอนแบบเก่า ผลปรากฏว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้วกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความรู้ของทั้งสองกลุ่มนั้นไม่แตกต่างกัน

เทรปปา และไฟร์ค (Treppa and Frike, 1972) ได้ทำการฝึกผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการสอนโดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช โดยใช้กระบวนการสอนที่หลากหลายกับกลุ่มทดลอง 11 คน และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกเลย 11 คน พบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช ล้วนแต่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ดีขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของเออร์บาชนั้นได้ใช้วิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้กิจกรรมนั้นไม่น่าเบื่อผลก็คือผู้ปกครองได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นและเจตคติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเช่นกัน

3. การคบเพื่อนต่างเพศในวัยเรียน

3.1 พัฒนาการวัยเด็กตอนปลาย

สุชา จันท์เอม (2541) ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางด้านต่างๆ ของวัยเด็กตอนปลายไว้ ดังนี้

3.1.1 ลักษณะทั่วไปของวัยเด็กตอนปลาย

วัยเด็กตอนปลายอายุระหว่าง 10-12 ปี วัยนี้จะคบเกี่ยวกับวัยแรกรุ่นและวัยรุ่นตอนต้น วัยนี้ไม่แตกต่างกับวัยเด็กตอนกลางมากนัก แต่เกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกายเนื่องจากการทำงานของต่อมต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงของโครงกระดูกและสัดส่วนของร่างกายเพื่อเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น

โดยเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยแรกรุ่งเร็วกว่าเด็กชาย คือ ระหว่างอายุ 11-13 ปี ในขณะที่เด็กชายเข้าสู่วัยแรกรุ่งเมื่ออายุ 12-16 ปี

3.1.1.1 พัฒนาการทางร่างกาย

ระยะนี้ร่างกายของเด็กเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วพอๆ กับระยะทารก การเจริญเติบโตเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนี้

3.1.1.1.1 เด็กหญิงมีส่วนสูงและน้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุดระหว่างอายุ 10-14 ปี ส่วนเด็กชายจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระหว่างอายุ 12-14 ปี และจะค่อยๆ สูงขึ้นเรื่อยๆ จนอายุ 18 ปี

3.1.1.1.2 ท่อนขาตอบนบนของเด็กจะงอกยาวรวดเร็วมาก จึงมองดูขายาว กระดูกเชิงกรานของเด็กหญิงจะขยายออก กระดูกแน่นแข็งและมีแร่ธาตุมาก โดยมาพันแกรมซีที 2 จะขึ้นใน ระยะนี้

3.1.1.1.3 ส่วนต่างๆ ของร่างกายเจริญเติบโตไม่พร้อมกัน ทำให้ร่างกายของเด็กวัยนี้เจริญไม่ได้สัดส่วน จึงทำให้การเคลื่อนไหวของเด็กดูเก้งก้าง

เกณฑ์ที่แสดงว่าเด็กเข้าสู่วัยรุ่น

เด็กหญิงจะมีขนขึ้นที่อวัยวะเพศและรักแร้ มีส่วนสูงและน้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พันแกรมซีที 2 ขึ้น ตะโพกผาย ออกขยายใหญ่ขึ้น หลอดเสียงมีการพัฒนาเต็มที่ เริ่มมีประจำเดือนระหว่างอายุ 11-12 ปี

เด็กชายจะมีหนวดเครา มีขนขึ้นที่อวัยวะเพศ รักแร้ และหน้าอก ส่วนสูงและน้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พันแกรมซีที 2 ขึ้น ไหล่กว้างขึ้น มือและเท้าใหญ่ขึ้น เสียงแตกห้าว อวัยวะสืบพันธุ์เจริญเต็มที่ มีการหลั่งน้ำอสุจิเป็นครั้งแรกระหว่างอายุ 12-16 ปี

3.1.1.2 พัฒนาการทางอารมณ์

เนื่องจากเด็กวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางกายอย่างรวดเร็ว จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของเด็กด้วย เด็กวัยนี้มีความหงุดหงิด กังวล ซึ่งมาจากการปรับตัวให้เข้ากับการ

เปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่เกิดขึ้น อารมณ์ของเด็กวัยนี้จัดอยู่ในระดับปานกลาง คือไม่ดีหรือร้ายจนเกินไป เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการทางอารมณ์ ดังนี้คือ

3.1.1.2.1 เด็กวัยนี้สามารถรักษาอารมณ์ไว้ได้ดีพอสมควร คือ ไม่โกรธง่าย และหายโกรธเร็ว

3.1.1.2.2 เวลาโกรธจะหาทางออกโดยการใช้เสียง ไม่มีพฤติกรรมแบบต่อสู้ อาจจะวางแผนในการแก้แค้นเจียบๆ แต่ไม่ได้ทำจริงจัง

3.1.1.2.3 เด็กวัยนี้กลัวการไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มมากที่สุด จึงระมัดระวังไม่ทำให้ผู้อื่นกระทบกระเทือนใจ ไม่ยอมแข่งขัน ไม่ต้องการเด่นกว่าหรือด้อยกว่าเพื่อนฝูง

3.1.1.2.4 ชอบการยกย่อง แต่ไม่ชอบถูกเปรียบเทียบ

3.1.1.2.5 ต้องการความอบอุ่นมั่นคงในหมู่คณะและครอบครัว

3.1.1.2.6 เปลี่ยนความรู้สึกได้เร็วและง่าย เช่น ตอนเช้าอยากทำการบ้าน ตอนบ่ายอยากนอนหรือเล่น

3.1.1.2.4 บางครั้งทำตัวเป็นผู้ใหญ่ แต่บางครั้งก็ไม่กล้าทิ้งความเป็นเด็ก

3.1.1.3 พัฒนาการทางสังคม

เด็กวัยนี้จะปลีกตัวออกจากบุคคลในครอบครัว จะชอบอยู่ในหมู่เพื่อน และมีความเห็นว่าหมู่คณะเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเขามาก จึงมีการแต่งตัว พูดจา และนิยมสิ่งต่างๆ เหมือนเพื่อน การที่เด็กมีความสุขความพอใจกับกลุ่มเพื่อนของตน ถ้ามากเกินไปอาจจะทำให้เด็กละเลยหน้าที่ของตนเองได้ เด็กวัยนี้จะเริ่มหัดเป็นตัวของตัวเอง ชอบตัดสินใจเอง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เข้ามายุ่งเกี่ยวในเรื่องส่วนตัว ชอบความเป็นอิสระ มักเชื่อความคิดของตนเอง ระยะนี้เด็กชายและเด็กหญิงจะเล่นด้วยกันน้อยลง เด็กจะเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศ ระยะเวลาๆ จะสนใจเพื่อนต่างเพศเป็นกลุ่มๆ รวมๆ กันไปก่อน ระยะเวลาจึงเลือกสนใจเฉพาะคน ลักษณะการคบเพื่อนไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนเพื่อนอยู่เสมอ การเล่นเป็นกลุ่มของเด็กวัยนี้จะช่วยให้มีความกล้า รู้จักใช้ความคิด และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้

3.1.1.4 พัฒนาการทางสติปัญญา

เด็กวัยนี้จะมีความสามารถในการใช้เหตุผล เข้าใจความหมายของคำพูดได้ถูกต้อง สามารถใช้คำจำกัดความกับคำที่มีลักษณะเป็นนามธรรมได้ สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของ

สิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น มีการพัฒนาความจำเด็กวัยนี้จะสนใจการเล่นท่ายับปัญหามากที่สุด เด็กที่สมองช้า จะไม่ค่อยมีสมาธิในการทำงาน ลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กมี ดังนี้

3.1.1.4.1 มีความสนใจสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น เริ่มฟังเหตุผลของผู้ใหญ่และต้องการให้ผู้ใหญ่รับฟังเหตุผลของตนบ้าง

3.1.1.4.2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยการนำทางของผู้ใหญ่ เด็กจะอาศัยประสบการณ์และการคิดอย่างไตร่ตรองในการตัดสินใจ

3.1.1.4.3 เด็กวัยนี้ชอบการแสวงหาความจริง มักจะชอบถามเรื่องเกี่ยวกับตนเองด้วยความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจในทักษะต่างๆ และต้องการทำงานเพื่อแสวงหาความสามารถและประสบการณ์ใหม่ๆ

3.1.1.4.4 เริ่มมีความสนใจในปัญหาสังคมและโลกภายนอก ชอบอภิปรายแสดงความคิดเห็น และมีความคิดริเริ่ม

เด็กทั้งสองเพศจะมีความสนใจที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยเด็กชายจะสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ดาราศาสตร์ เด็กหญิงจะสนใจเรื่องการครัว ตัดเย็บ เพราะมีรากฐานจากการสนใจรูปร่างของตนเอง

จะเห็นได้ว่าเด็กในวัยเด็กตอนปลายจะมีพัฒนาการด้านร่างกายที่ใกล้เคียงกับวัยรุ่นมากทำให้มีพัฒนาการด้านอื่นๆ เช่น ด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีลักษณะใกล้เคียงกับวัยรุ่นเช่นกัน ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจะส่งผลให้เกิดการปรับตัว เพื่อให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วดังกล่าว

3.2 การคบเพื่อนต่างเพศ

ในสังคมไทย ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมโดยเฉพาะเรื่องเพศ หากจะมองย้อนไปในสมัยโบราณจะเห็นว่าการห้ามคบเพื่อนต่างเพศ แต่เมื่ออารยธรรมตะวันตกได้เริ่มเข้ามาในประเทศไทย มีผลทำให้ความเชื่อ ค่านิยม และทศนคติเริ่มเปลี่ยนแปลง สังคมไทยจึงยอมรับให้มีการคบเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา การคบเพื่อนต่างเพศเป็นสิ่งที่สังคมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ค่านิยมส่วนมากมักจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลจึงต้องเปลี่ยนไป หากยังคงยึดมั่นค่านิยมสังคมเดิมจะเกิดความล้าหลัง (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา,

2540) ดังนั้นการคบเพื่อนต่างเพศจึงมีลักษณะเป็นสากลมากขึ้น ซึ่ง เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2545) ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศไว้ดังนี้

1. มารยาทสังคม แม้ตามกฎหมายในหลายประเทศจะให้สิทธิผู้หญิงมากกว่าผู้ชายก็จริง แต่ในเรื่องของมารยาทอันเป็นวัฒนธรรมนี้มีหลักอยู่ว่า ผู้ชายจะต้องถือว่าผู้หญิงเป็นเพศอ่อนแอ จะต้องช่วยเหลือให้ความสะดวกและให้เกียรติ ทั้งนี้เพื่อความเป็นสุขภาพบุรุษของตนเอง

2. มารยาทสังคมระหว่างเพศจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของมารยาทสากล แต่จะต้องเป็นไปในขอบเขตของวัฒนธรรมไทย

2.1 การคบหาระหว่างหญิงและชายในขอบเขตของวัฒนธรรมนั้น จะไม่สัมผัสร่างกายกันโดยไม่จำเป็น

2.2 การใช้ภาษาและถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มผู้ชายที่เป็นเพื่อนและสนิทสนมกัน ไม่ควรจะนำไปใช้กับเพื่อนหญิง หรือต่อหน้าหญิง

2.3 ไม่พักแรมโดยไม่ระมัดระวังร่วมกัน

2.4 วางตัวเป็นสุขภาพบุรุษและสุขภาพสตรี สุขภาพบุรุษนั้นก็คือลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาเป็นอย่างดี จนเกิดบุคลิกภาพที่น่าจะไว้วางใจและมอบความรับผิดชอบได้ ส่วนสุขภาพสตรีนั้นก็คือลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างถูกต้องจนเกิดบุคลิกภาพที่เป็นเสน่ห์และทำให้ผู้ชายไม่กล้าล่วงเกิน

3. ส่วนมารยาทสากลนั้นเป็นเรื่องที่คนไทยรับเข้ามานาน และปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย เช่น

3.1 การเรียกชื่อจริงหรือชื่อเล่น การใช้คำว่า คุณ และสรรพนามให้สอดคล้องกับความสนิทสนมชอบพอกันเป็นส่วนตัว

3.2 การพูดคุยเป็นสิ่งที่ทำได้ กำจัดความเหนียมอาย คิดก่อนพูด การใช้อารมณ์ขัน เป็นการเพิ่มความสนใจให้กับตนเอง เรื่องที่จะพูดคุยจะต้องฟังได้ทั้งสองเพศ หนุ่มสาวมักชอบคุยเรื่องเพศของตนสนใจเท่า่นั้น คำถามเรื่องส่วนตัวควรจะละเว้น

3.3 ไม่พูดเรื่องขอบตนหรือเรื่องของคนอื่นหากหลีกเลี่ยงได้

3.4 เรื่องที่แสดงรสนิยมต่ำคือเรื่องไม่สุภาพ เรื่องเกี่ยวกับเพศ พูดถึงสิ่งที่ฟังแล้วไม่สบายใจ และเกิดความกระอักกระอ่วน ขำขลือออกุศลต่างๆ

3.5 ฝ่ายชายจะต้องแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ผู้หญิงในโอกาสต่างๆ ได้แก่

3.5.1 การเดินริมถนน ผู้หญิงจะต้องเดินด้านใน

3.5.2 การเดินคู่และหลีกเลี่ยงบนบันได ผู้หญิงจะต้องได้เดินชิดราวบันไดเพื่อมีโอกาสจะพุงตัว

3.5.3 บนรถโดยสาร ผู้หญิงและเด็กควรจะต้องได้นั่ง ผู้ชายควรจะสละที่นั่ง ไม่แย่งที่นั่ง และไม่เฉยเมยเมื่อมีหญิงและเด็กขึ้นมาภายหลัง

3.5.4 ในงานเลี้ยงควรช่วยหญิงและเด็ก และให้บริการเท่าที่จะทำได้

3.5.5 การสูบบุหรี่จะต้องขออนุญาตผู้อยู่ใกล้แล้วจึงสูบ

3.5.6 การแนะนำหญิงชายที่อายุและสถานภาพเดียวกัน จะต้องแนะนำชายแก่หญิง คือกล่าวชื่อหญิงไว้หลัง หากเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ก็ต้องแนะนำเด็กให้แก่ผู้ใหญ่

3.5.7 ตามหลักสากลผู้หญิงจะต้องเดินทางขวาของชาย ไม่เดินทางซ้ายเพราะสมัยก่อนชายพกดาบจะชักถูกผู้หญิง หลักนี้จึงถือมาจนทุกวันนี้

3.5.8 ไม่ทำความรำคาญด้วยเสียงต่างๆ นาๆ แม้ในกลุ่มชนกลุ่มอื่น เช่น การเปิดวิทยุ เล่นและซ้อมดนตรี

นอกจากนี้ สุชา จันทรเอน (2544) กล่าวถึงการที่จะทำให้เด็กวัยรุ่นสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันควรปฏิบัติดังนี้

เด็กผู้หญิง	เด็กผู้ชาย
1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีในการสนทนากับเด็กผู้ชาย ควรจะเริ่มต้นด้วยสิ่งที่คุณสนใจ ภูมิใจ ใต้อถามถึงเรื่องที่เขาทำสำเร็จ หลีกเลี่ยงเรื่องอันเป็นปมด้อยของเขา ไม่จุกจิกนินทา	1. เป็นคู่สนทนาที่ดี ธรรมชาติหญิงชอบพูดเรื่องส่วนตัวทั้งของตนและผู้อื่น ต้องพยายามอดทนฟังบ้าง ลดการคุยโอ้อวดเรื่องความสำเร็จของตนลงบ้าง ไม่ใช่ถ้อยคำที่หยาบคาย เป็นคนมีอารมณ์ขัน และใจเย็น
2. เป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทดี มีความอดทนอดกลั้น ผู้หญิงโดยมากมักจะเจ้าอารมณ์ โดยเฉพาะก่อนมีประจำเดือน จึงควรระวังและควบคุมอารมณ์ของตน ควรใช้เหตุผลในกรณีตัดสินใจ	2. ผู้ชายส่วนมากเป็นคนก้าวร้าว ขาดความอดทน ชอบเป็นผู้นำ จึงควรระมัดระวังการแสดงออกให้สุภาพเรียบร้อยขึ้น รู้จักสังเกตการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของผู้หญิง เพื่อจะได้ผ่อนปรนให้เหมาะสม
3. ตรงต่อเวลา ไม่ควรไปเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา	3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ควรถ่วงผู้หญิงให้เกินเวลาอันควร
4. วางตัวต่อกันเพียงสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ควรตามใจผู้ชาย	4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามซึ่งกัน

ให้เขาล่วงเกินให้เสียหายเป็นที่ครหานินทา ไม่ควรตามไปในที่ไม่ควร หรือที่ที่จะเป็น โอกาสให้เกิดความเสียหายได้ง่าย แม้เขา รักจริง	และกัน ผู้ชายไม่ควรล่วงเกินผู้หญิงเพราะ ผู้หญิงเป็นผู้เสียหาย ไม่พาผู้หญิงไปในที่ซึ่ง ไม่สมควร อันจะก่อให้เกิดการครหานินทาได้

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศมีความสำคัญต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก วัยรุ่นคนใดสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศได้อย่างเหมาะสม ก็จะไม่เกิดความอับอายหรือ คับข้องใจ สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนต่างเพศได้ มีความภูมิใจในตนเอง สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข แต่วัยรุ่นคนใดปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศไม่เหมาะสม อาจนำไปสู่การกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหาได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้แก่ เกิดความคับข้องใจ ไม่ยอมรับตนเอง เข้ากับกลุ่มเพื่อนต่างเพศไม่ได้ ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข หรืออาจทำให้วัยรุ่นประพฤติดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และเป็นปัญหาสังคมในที่สุด

3.3 การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ

การคบเพื่อนต่างเพศโดยเฉพาะการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นนั้น เด็กหญิงมีพฤติกรรมการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศเร็วกว่าเด็กชาย เนื่องจากเด็กหญิงเจริญเติบโตเร็วกว่าเด็กชาย จากค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทย กำหนดให้หญิงไทยพึงรักษาวงสวงส่วนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน ผู้ใหญ่จึงพึงระวังในการที่หญิงมีนัดกับเพื่อนชายเป็นพิเศษ สังคมจะไม่ยอมรับการไปสองต่อสองในเวลากลางคืนด้วยกันโดยเฉพาะการค้างคืนด้วยกัน เพราะอาจจะเป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ ดังนั้นการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในขณะที่เรียนหนังสือจึงควรเป็นการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การไปห้องสมุด การดูกีฬา เป็นต้น ควรไปเป็นกลุ่ม ไม่ควรจะไปเที่ยวสองต่อสอง ไปในที่ลับตาคน หรือไปในบางสถานที่ เช่น โรงภาพยนตร์ ไนต์คลับ ดิสโก้เทค เป็นต้น เพราะบรรยากาศเข้ายวนให้อารมณ์เคลิบเคลิ้มในทางกามอารมณ์และเพื่อป้องกันข้อครหานินทา หากหญิงจำเป็นจะต้องไปกับเพื่อนชายควรมีบุคคลที่ไว้ใจได้ หรือเพื่อนฝูงที่ไว้ใจได้ร่วมเดินทางไปด้วยกัน การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นจะต้องระวังตัวให้มาก แม้ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่สนิทสนมไว้ใจได้เพราะบางครั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น บรรยากาศ เวลา สถานที่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ อาจทำให้ผู้ที่ไว้ใจได้เปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่ไม่น่าไว้ใจ การตัดสินใจมีนัดกับเพื่อนต่างเพศจึงควรให้ผู้ใหญ่หรือ

ผู้ปกครองพิจารณาว่าสมควรหรือไม่ (สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย, 2545) เต็มสิริบุญยสิงห์ (2525) ได้เสนอข้อแนะนำในการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ ดังนี้

1. การนัดหมายจะต้องมีเจตนาบริสุทธิ์เพื่อรู้จักกันให้มากขึ้น ในระยะต้นควรนัดหมายเป็นกลุ่ม

2. สถานที่ที่ไม่ควรไป ได้แก่

2.1 ไกลเกินไปจนต้องพักแรม ไม่ควรไปสองต่อสอง

2.2 โรงแรมมีลักษณะไม่เหมาะสม แม้แต่จะพากันเข้าไปด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เพราะจะเสี่ยงต่อข้อกล่าวหาของผู้ที่ได้พบเห็น

2.3 ที่เปลี่ยวและรโหฐาน อาจมีการเร้าทางเพศขึ้นโดยง่าย

2.4 ในระยะทำความรู้จักกันเพื่อจะมักคุ่น จะไปไหนกับเพศตรงข้าม ฝ่ายหญิงควรปรึกษาและขออนุญาตผู้ใหญ่ไปทุกครั้งไป

2.5 เมื่อแน่ใจว่าทางฝ่ายชายเป็นที่น่าไว้วางใจจึงควรให้ความสนิทสนมมากขึ้น จึงไปนัดหมายการด้วยกันได้

2.6 หากเป็นนักเรียนนักศึกษาซึ่งยังไม่มีอาชีพ ไม่ควรเลือกที่นัดหมายราคาแพง และจะต้องใช้เงินมาก เช่น คีอพีซอพ สถานที่เต้นรำร้องเพลง อันอาจจะมีการเร้าทางเพศสูง

2.7 ไม่นัดหมายกันไปสถานที่ที่ประกอบธุรกิจหากำไรจากเยาวชน โดยขาดความรับผิดชอบและศีลธรรม มีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางเพศได้โดยง่าย

2.8 ควรหยั่งรสนิยมซึ่งกันและกันโดยการเลือกสถานที่ระหว่างสถานที่ให้ความบันเทิงมหรสพและสถานที่ที่ก่อประโยชน์ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอสมุด หอประชุมที่มีการปาฐกถาและอภิปรายที่ทำให้เกิดสติปัญญา การชมศิลปวัฒนธรรมมรดกไทย การเลือกสถานที่ทั้งสองประเภทนี้ให้มีดุลยภาพอย่างเหมาะสมกับวัย

สรุปได้ว่า จากค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยกำหนดให้หญิงไทยพึงรักษาวนสงวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน ผู้ใหญ่จึงพึงเล็งในการที่หญิงจะมีนัดกับเพื่อนชายเป็นพิเศษ ฉะนั้นในการนัดหมายกับเพื่อนต่างต่างเพศทั้งฝ่ายชายและหญิงจึงต้องระมัดระวังตัวเป็นพิเศษ ไม่ควรแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และไม่ควรรไปในสถานที่ที่ไม่ควรไป เช่น สถานที่ลับตาคน เนื่องจากจะเป็นการไม่ให้เกียรติฝ่ายหญิง และอาจเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้นได้

3.4 การมีคู่วัยเรียน

รักต่างเพศในวัยเรียนที่มักจะพบเห็นในโรงเรียนต่างๆ ไป ได้แก่ การให้ความสนิทสนมใกล้ชิดติดต่อกับเพศตรงข้ามคนใดคนหนึ่งเป็นประจำสักระยะเวลาหนึ่ง ฝ่ายหญิงจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีความรักในวัยเรียน เป็นเด็กทำอะไรล้ำสมัยไม่สำรวจ รักในวัยเรียนจึงเป็นของต้องห้ามในสมัยก่อน แต่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติวิสัยในเด็กวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่จะจัดรูปตัวเองว่าเป็นผู้ใหญ่หรือยัง การมีเพศตรงข้ามมาสนใจทำให้วัยรุ่นแน่ใจว่าเป็นสาวเป็นหนุ่ม ฉะนั้นการที่วัยรุ่นสนใจเพื่อนต่างเพศนั้นจึงเป็นพฤติกรรมที่เด็กมีความบริสุทธิ์ใจ โดยเป็นการประกาศว่าฉันเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้วเท่านั้นเอง ผู้ใหญ่จึงไม่ควรบังคับให้เลิกสนใจ หรือห้ามไม่ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะถ้าบังคับให้เด็กทำกิจกรรมเฉพาะเพศเดียวกัน อาจทำให้กลายเป็นลักเพศและรักร่วมเพศได้ แต่ก็มิได้หมายความว่าอะไรจะปล่อยเลยทีเดียว หากต้องเตรียมเด็กให้เข้าใจขอบเขตของการวางตัว ให้เข้าใจธรรมชาติของอารมณ์เพศของตนเองและเพศตรงข้าม ค่านิยมเรื่องรักษาพรหมจรรย์ไว้เพื่อให้กับชายที่ตกลงปลงใจที่จะแต่งงานด้วยการคบหาสนิทสนมกันมากปล่อยให้มีการจับไม้จับมือถือแขน อาจจะเลยไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ในโอกาสที่ลับตาคน ซึ่งตรงกับช่วงเวลาที่ฝ่ายชายมีความต้องการทางเพศก็จะเร้าใจให้เด็กหญิงเกิดอารมณ์เพศตามมาเกิดการสมยอมและเสียสาวได้ การคบหากันจึงควรอยู่ในข้อจำกัด เช่น ไม่อยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสอง ละเว้นการจับเนื้อต้องตัวที่ไม่จำเป็น เด็กวัยรุ่นผู้นั้นก็จะพัฒนาไปเต็มที่ เป็นชายจริงหญิงแท้ที่ประนีประนอมถนอมจิตใจผู้ใหญ่ การบังคับของผู้ใหญ่มักทำให้เกิดการต่อต้านในทำนองที่ว่ายิ่งว่าเหมือนยิ่งยุ เลยยิ่งทำให้เกิดปัญหามากขึ้นจนอาจลงเอยด้วยปัญหาการตั้งครรภ์ หนีออกจากบ้าน หรือสอบตก ถูกไล่ออกจากโรงเรียน เป็นต้น (สุภา มาลากุล ณ อยุธยา, 2537)

ปัจจุบันคู่วัยเรียนนั้นพบเห็นได้ทั่วไปในเด็กวัยรุ่น เนื่องจากวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจากวัยเด็กตอนปลายเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นและความใกล้ชิดสนิทสนมในสถานศึกษา แต่พฤติกรรมเหล่านี้ผู้ใหญ่มักจะมองว่าเป็นสิ่งที่ยังไม่สมควรกระทำ เนื่องจากยังไม่เหมาะสมกับเวลา แต่การไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่อาจส่งผลให้เด็กเกิดการต่อต้านและไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ได้ผู้ปกครองจึงควรใช้วิธีประนีประนอมให้เหตุผลพูดคุยกับเด็ก อธิบายถึงข้อดีข้อเสียและพูดคุยกับเด็กด้วยความเข้าใจจะทำให้เด็กเข้าใจและรับฟังผู้ปกครองมากขึ้น

3.5 การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

นางลักษณะ เอ็มประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2539) กล่าวว่าผู้ที่ก่อให้เกิดปัญหานี้ ได้แก่ วัยรุ่น และคนโสดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรมของสังคม โดยเฉพาะเพศหญิงไม่ควร “ชิงสุกก่อนห่าม” สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร (2541) กล่าวถึงพฤติกรรมการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานว่าเป็นผลเสียมากกว่าผลดี และไม่ช่วยให้ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นสามีหรือภรรยาที่ดีขึ้นได้ในอนาคต จึงนับว่าเป็นความประพฤติหรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่สมควรปฏิบัติเด็ดขาด สำหรับในสังคมไทยนั้นยังถือว่าความบริสุทธิ์พรหมจารีย์แห่งเพศเป็นเกียรติสูงสุดซึ่งจะต้องสงวนไว้ยิ่งด้วยชีวิตของกุลสตรี แม้ศีลธรรมทุกวันนี้จะหย่อนยานสักเพียงใดก็ตาม ถ้าได้สูญเสียพรหมจารีย์ไปก่อนแต่งงาน บุคคลโดยทั่วไปโดยเฉพาะเพศหญิงจะยังคงเสียใจอยู่เสมอ แม้จะไม่แสดงผลออกมาให้เห็นภายนอกก็ตาม เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2545) กล่าวถึงพฤติกรรมของหนุ่มสาวในสังคมไทย ปัจจุบันพบว่านิยมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานโดยเฉพาะในระยะ 20 ปี หลังจากที่ได้มีการประกาศให้ชายแม่กุ่มกำเนิด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงได้มีการกระทำกันอย่างแพร่หลาย จนหนุ่มสาวในปัจจุบันคิดว่าการได้เสียก่อนแต่งงานเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งเป็นทัศนคติใหม่ในเรื่องเพศและครอบครัวในสังคมไทยความคิดจึงแตกต่างกัน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มยอมรับซึ่งเป็นคนไทยรุ่นใหม่และกลุ่มไม่ยอมรับ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความคิดของตนในสังคมและเรื่องราวของศีลธรรมจรรยาพุทธศาสนา การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานจึงเป็นเรื่องที่พึงระวังและควรพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

1. คู่ควงหรือคู่เพศสัมพันธ์มักจะเป็นคนละคนกันกับแม่ของลูกในสังคมไทย
2. ชายมักเฝ้าอดความสามารถของตนในเรื่องทางผู้หญิงในวงสนทนา ฝ่ายชายการได้เสียจึงปิดปิดไม่ได้ อย่างน้อยจะรู้กันทั่วในหมู่เพื่อนฝูงของฝ่ายชาย
3. จากรายงานของสถาบันสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2541 ปรากฏว่าในจำนวนคดีหย่าร้าง คู่ที่ภรรยาฟ้องก่อนแต่งงานด้วยประการใดก็ดีจะมีคดีหย่าร้างสูง เพราะสามีไม่รู้สึกรู้สึกให้เกียรติและภาคภูมิใจในภรรยาของตน
4. การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน โดยมีได้มีความรู้พื้นฐานทางเพศศึกษานั้นเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสและการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา

สำหรับสังคมไทยการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และได้รับการยอมรับจากสังคม และควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากขัดต่อศีลธรรมของสังคม โดยเฉพาะ “การชิงสุกก่อนห่าม” สังคมไทยไม่ให้การยอมรับและถือว่าไม่สมควรปฏิบัติอย่างเด็ดขาด ถึงแม้ใน

ปัจจุบันจะมีคนไทยรุ่นใหม่ที่ยอมรับในเรื่องนี้ แต่ก็ยังขัดแย้งกับคนบางกลุ่มที่ยังยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีข้อนี้อยู่ เพราะยังยึดถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอาจก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาสุขภาพอนามัย หรือโรคติดต่อร้ายแรง เป็นต้น

3.6 บทบาทของบิดามารดาต่อการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่น

สุชา จันทรเอม (2544) กล่าวถึงบทบาทของบิดามารดาต่อการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นว่า พ่อแม่ชาวตะวันตกมักเชื่อกันว่าจะต้องเตรียมวัยรุ่นให้รู้จักอิสรภาพ ฉะนั้นจึงให้สิทธิในการเลือกคู่ครองอย่างเต็มที่ แต่คนตะวันตกในหลายประเทศเชื่อว่า การให้อิสระภาพเร็วเกินไปนั้น ไม่ช่วยให้คนเป็นสุขในเรื่องของวัยรุ่นสาวที่ออกเที่ยวด้วยกันนี้ พ่อแม่จึงมีบทบาทสำคัญต้องให้การอบรมสั่งสอนลูกให้รู้ว่าคนดีและคนไม่ดีต่างกันอย่างไร และการเสียตัวก่อนสมรสนั้นมีข้อเสียหลาย นอกจากจะตั้งครรภก่อนสมรสแล้ว อาจถูกฝ่ายชายดูหมิ่นว่าใจง่ายและอาจผละไปแทนที่จะผูกมัดให้เขาแต่งงานด้วย สิ่งที่คุณแม่ควรปฏิบัติคือ เดินทางสายกลาง ถ้ากวัดขั้นบังคับมากเกินไป จะยิ่งเป็นการทำทนายให้ลักลอบกระทำผิดยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับการปล่อยให้ตามสบาย (Laissez Faire) ดังนั้นพ่อแม่ควรมีส่วนรู้เห็นว่าเพื่อนของลูกเป็นใคร จะไปเที่ยวไหน ที่ใดควรไปหรือไม่ควรไป กลับบ้านเมื่อใดควรชี้แจงให้เข้าใจถึงขอบเขตเสรีภาพ และควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกของตน แทนที่จะปล่อยให้ลูกแอบหาความรู้จากประสบการณ์โดยตรง หรือจากหนังสือโป๊หยาบโลน ควรสอนให้รู้ว่าการแอบร่วมเพศให้โทษอย่างไร การที่เสียเนื้อเสียตัวและตั้งท้องขึ้นมา มีผลอย่างไร ในเรื่องนี้ สุโท เจริญสุข (2540) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ชายหญิงจะต้องคบค้าสมาคมกัน มีความสัมพันธ์กันฐานเพื่อนฝูงที่ซอบพอกันและทั้งในทางที่จะเป็นเพื่อนร่วมชีวิตกันในวันข้างหน้า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศควรถือว่าเป็นสิ่งที่เราไม่อาจมองข้ามไปได้ การปล่อยให้เด็กชายหญิงเป็นเพื่อนกันในขอบเขตจึงเป็นเรื่องที่ควรส่งเสริม ควรควบคุมแต่พองามพร้อมทั้งให้คำแนะนำและแนวทางที่ดีกว่านั้นที่จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

จึงสรุปได้ว่า บิดามารดามีบทบาทต่อการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้นเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่จะคิดว่า ตนเองนั้นพ้นจากวัยเด็กแล้วและกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว และความสับสนและระหวางการเป็นเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้เด็กวัยรุ่นเหล่านี้ชอบความท้าทาย และชอบทดลองในสิ่งแปลกใหม่ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต สิ่งเหล่านี้อาจทำให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ ดังนั้นจึงเป็นบิดามารดาจึงมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ รวมถึงให้การอบรมที่ถูกต้อง และเหมาะสมเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศแก่เด็ก

3.7 การอบรมสั่งสอนลูกวัยรุ่น

การอบรมสั่งสอนลูกเป็นบทบาทหน้าที่หลักของครอบครัว ศรีสว่าง พงษ์วงศ์แพทย์ (2545) กล่าวว่า ครอบครัวต้องทำหน้าที่สั่งสอน ขัดเกลาเด็ก ให้มีการเรียนรู้เชิงสังคม ให้เติบโตเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น มีจิตใจเอื้ออาทร มีจิตสำนึกต่อสังคมส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีสันติสุข ทั้งนี้การทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่และสมาชิกผู้ใหญ่ในครอบครัวรวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ จะเป็นการเรียนรู้ที่ดียิ่งสำหรับเด็ก

ประพิศ ประสบสันต์ (2533) ได้สรุปปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อการหล่อหลอมบุคลิกภาพ ในวัยรุ่นว่า สมาชิกในครอบครัว รูปแบบการเลี้ยงดู ระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนด มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับการหล่อหลอมบุคลิกภาพในวัยรุ่น พ่อแม่ที่เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองแบ่งปันความรักความสุข ใช้เวลาสนุกรสนานกับลูก และร่วมรับความรู้ความทุกข์ ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการแก้ปัญหาให้ลูกอย่างเหมาะสมจะทำให้ลูกเติบโตขึ้นเป็นวัยรุ่นที่สามารถปรับตัวได้ดี (Well-adjusted) ในสถานการณ์ต่างๆ

สำหรับวัยรุ่นซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่เชื่อมจากวัยเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ความคิด อารมณ์และบทบาททางสังคม มีพลัง ต้องการความเป็นอิสระและรับผิดชอบต่อตนเอง ต้องการมีพวกพ้องและการยอมรับจากผู้อื่น เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ชอบความตื่นเต้น จึงอยากรู้อยากเห็น อยากริเริ่ม อยากลอง ซึ่งในการก้าวสู่สังคมที่กว้างขึ้นกว่าบ้าน และโรงเรียนนั้น วัยรุ่นมักรู้สึกสับสนในบทบาทของตนว่า “เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่” “จะเหมือนใครดี” อาจมีความคิดและการกระทำที่ขัดแย้งภายในตัวเองหรือขัดแย้งกับพ่อแม่และกฎระเบียบต่างๆ ทั้งความยับยั้งชั่งใจและความรอบคอบยังมีจำกัด วัยรุ่นจึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้ปกครองให้เติบโตขึ้นอย่างปลอดภัย เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมีคุณภาพ รู้จักเข้าใจตนเอง และผู้อื่น รู้จักคบเพื่อนต่างเพศและเลือกทางเดินชีวิตที่ดี

ทั้งนี้พ่อแม่ต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของลูกและปรับวิธีการเลี้ยงดู โดยทำตัวเป็นที่ปรึกษา เป็นเพื่อนคอยแนะนำให้กำลังใจ ส่งเสริมให้วัยรุ่นรู้จักการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีส่วนรับรู้ ตัดสินใจ และร่วมแก้ไขปัญหาครอบครัว ฯลฯ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2535) ได้กล่าวถึงการเตรียมตัวเป็นพ่อแม่ที่ดีสำหรับลูกวัยรุ่น เป็นประเด็นที่สำคัญ ได้แก่

1. เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ และการแสดงของลูกที่ต่างไปจากเดิม ตลอดจนสนใจและสิ่งแวดล้อมของวัยรุ่น

2. ปรับบทบาทและวิธีการอบรมเลี้ยงดู ให้รับฟังความคิดเห็นของลูกมากขึ้น พ่อแม่ควรทำตัวเป็นผู้ชี้แนะแนวทางต่างๆ และเป็นທີ່ปรึกษาที่ลูกไว้วางใจได้

3. ดูแลความเป็นอยู่ อาหารการกิน และสุขภาพของลูก รวมทั้งชี้แนะให้ลูกรู้จักดูแลรักษาสุขภาพของตน เพราะวัยรุ่นอาจกังวลกับความเปลี่ยนแปลงของตัวเอง อาจมีความเข้าใจผิดทำให้ปฏิบัติตัวตามเพื่อนหรือสมัยนิยมจนเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้ โดยพ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำตัวเป็นแบบอย่าง และชวนให้ลูกมีส่วนร่วมจัดการเรื่องการใช้จ่ายใช้สอยในครอบครัวโดยคำนึงถึงประโยชน์ ประหยัด และปลอดภัย

4. มีเวลาพูดคุยกับลูก เพื่อรู้ถึงความคิด ความรู้สึก และความเป็นอยู่ของลูก เช่น การคบเพื่อน การเรียน การงาน ความมุ่งหวังในอนาคต เป็นต้น

5. เปิดโอกาสให้ลูกเป็นตัวของตัวเอง รู้จักรับผิดชอบ มีอิสระในการตัดสินใจบ้างในบางเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย และเมื่อเกิดข้อขัดแย้งพ่อแม่ควรใช้เหตุผลอย่างละมุนละม่อมไม่ควรบังคับเคี่ยวเข็ญ ดุด่า หรือทำให้ลูกได้อาย

6. ส่งเสริมลูกให้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน เช่น ศึกษาหาความรู้ ทำงาน เล่นกีฬา เล่นดนตรี ช่วยงานบ้าน ดูแลทุกข์สุขของคนในครอบครัว ร่วมกิจกรรมของชุมชน เป็นต้น

7. เตรียมพร้อมที่จะสนับสนุนลูกให้เรียนต่อ หรือทำงานอาชีพตามความสนใจและความสามารถของลูกเท่าที่พ่อแม่จะทำได้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2535) ได้เสนอข้อควรปฏิบัติในการส่งเสริมลูกเพื่อหลีกเลี่ยงเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรไว้หลายประการ ดังนี้

1. พ่อแม่ควรปลูกฝังให้ลูกวัยรุ่นมีความรู้สึกรักเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเอง ยกย่องความรักเดียวใจเดียว ฝึกให้รู้จักอดทนรอคอยที่จะได้รับตอบสนองความต้องการต่างๆ ตามเวลาอันควร

วัยรุ่นหญิง ควรรู้จักรักษาวนลงวนตัว วางตัวอย่างเหมาะสมและมีคุณค่า

วัยรุ่นชาย ควรภูมิใจในความเป็นลูกผู้ชาย ไม่เอาเปรียบทางเพศหรือรังแกผู้ที่อ่อนแอกว่า มีจิตใจที่เข้มแข็ง สามารถควบคุมอารมณ์ที่ปรารถนาตามธรรมชาติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ไม่ชิงสุกก่อนห่าม

2. พ่อและแม่ควรให้ความรักความเอาใจใส่ใกล้ชิดกับลูกทุกคนทั้งสองเพศอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ลูกจะได้เรียนรู้ถึงสภาวะจิตใจการแสดงออกและมารยาทของทั้งเพศชายและหญิง

3. ควรให้ลูกมีโอกาสคบหาสมาคมกับญาติพี่น้องเพื่อนต่างเพศ โดยพบปะสังสรรค์ ทำกิจกรรมการเรียน การเล่นกีฬา บันทึกลง หรือบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกันในขอบเขตที่เหมาะสม เพื่อให้

ลูกได้เรียนรู้ถึงอุปนิสัยใจคอ เข้าใจวิธีการวางตัว และปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศได้อย่างเหมาะสมและตามมารยาทที่ดีงาม

4. และเปลี่ยนความคิดเห็นกับลูกวัยรุ่นเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง การวางแผนครอบครัว และการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร แนะนำให้ลูกหาคำถามความรู้จากแหล่งความรู้ที่ถูกต้อง เช่น จาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และครู อาจารย์

5. หากลูกวัยรุ่นมีปัญหามาจากการมีเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์โดยไม่ต้องการหรือการติดเชื้อ พ่อแม่ผู้ปกครองควรตั้งสติให้มั่นคงและเป็นหลักชี้แนะให้แก่ลูกในการแก้ไขปัญหาอย่างรอบคอบ ไม่ควรใช้อารมณ์ทำโทษรุนแรงทั้บถมประณามซ้ำเติม หรือขับไล่ซึ่งจะผลักดันให้เกิดผลเสียเพิ่มขึ้น

วัยรุ่นกับความรัก สมพงษ์ จิตระดับ (2545) กล่าวถึงวัยรุ่น ไม่แปลกที่วัยรุ่นในปัจจุบันจะมีความรักเร็วขึ้น เพราะสังคมปัจจุบันก็หล่อหลอมให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นได้เร็วและง่ายอยู่แล้ว ตอนนี้อัจฉริยะไม่ว่าเวลาที่จะมาถามว่าเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่ แต่ต้องถามว่าควรจะทำอย่างไร อาจารย์ให้มุมมอง ดังนี้คือ

1. เมื่อทุกอย่างเกิดขึ้นแล้ว ผู้ปกครองก็ต้องปรับเปลี่ยนมุมมองตามไปด้วยยุคสมัยเปลี่ยนไปในอดีตเด็กมีหน้าที่เรียน ปัจจุบันเมื่อเขามีความรักด้วยเราต้องเปิดใจให้กว้างสอนเขาให้เข้าใจ

2. พ่อแม่มีส่วนสำคัญเพราะจะไปหวังพึ่งโรงเรียนคงเป็นไปได้ยาก ผู้ปกครองลองคิดว่าเรื่องแบบนี้มันห้ามได้ไหม ใจเมื่อห้ามไม่ได้ เราก็ควรสอนเขาให้เข้าใจและไม่ใช้อารมณ์

3. ควรมองในแง่ดี เช่น มีแฟนจะได้ช่วยกันติวหนังสือ เราต้องบอกเด็กว่าให้ช่วยกันในเรื่องอย่างนี้

4. ผู้ใหญ่ต้องทำให้เขาเห็น พ่อแม่ต้องพร้อมรับฟังลูกในทุกๆ ปัญหา อย่าใช้อารมณ์ให้เด็กว่าเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องที่เราต้องทำความเข้าใจ เพราะความรักไม่ใช่สิ่งเสียหาย

การเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศ ศูนย์สุขวิทยาจิต กรมสุขภาพจิต (2543) สรุปไว้ว่า

1. พ่อแม่ต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของเพศชายและหญิงที่เหมาะสม
2. ควรให้ลูกแต่งกายและเล่นตามเพศของตน
3. ไม่ควรสนับสนุนให้ลูกแสดงกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเพศ

การป้องกันเด็กจากปัจจัยเสี่ยงทางสังคม คณะดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์ (มปป.)

1. ครอบครัวไม่ควรแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้กับเด็กได้รู้ได้เห็น เช่น การทะเลาะเบาะแว้ง เล่นการพนัน ดื่มเหล้า-สูบบุหรี่ หรือ สารเสพติดต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของคนในครอบครัว

2. ครอบครัวควรเลือกรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก รวมทั้งหนังสือต่างๆ ถ้าเป็นไปได้พ่อแม่ควรนั่งดูไปพร้อมกับเด็ก และพูดคุยซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาการทางด้านภาษาและเรียนรู้ในสิ่งที่ได้รับจากรายการนั้นๆ

3. พ่อแม่ควรใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายและภูมิใจในสิ่งที่ตนเองมี

4. พ่อแม่ควรให้เวลากับเด็ก เช่น พาไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ

5. รายงานให้ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ทราบถ้ามีกรณีการทำร้ายเด็ก เด็กที่ถูกทำร้ายจะโตเป็นผู้ใหญ่ที่ชอบทำร้ายผู้อื่น เราจะช่วยเขาได้โดยการช่วยผู้ใหญ่และป้องกันเด็กไว้

6. สอนเด็กให้รู้จัก “การปฏิเสธ” กับคนแปลกหน้า ไม่ยอมให้คนแปลกหน้ามาแตะเนื้อต้องตัว

ในส่วนของ การเลี้ยงดูลูกสาว สายฤดี วรรกิจโกคาทร (2539) กล่าวถึงการเลี้ยงดูลูกสาว ให้เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจ ภูมิใจในความเป็นหญิงและเชื่อมั่นว่าจะก้าวหน้าทัดเทียมเสมอกับชาย พ่อแม่ต้องช่วยด้วยการเตรียมให้รู้จักคุณค่าของตนเอง ตั้งแต่เด็กๆ เพื่อให้ความรู้สึกดีๆ นั้นกลายเป็นกำลังใจในการสร้างอนาคตที่ดีต่อไป โดยที่พ่อแม่คอยให้ลูกหญิงค่อยๆ เห็นความสำคัญ ความพิเศษของความเป็นหญิงให้มากขึ้นเลือกมาใช้ได้เหมาะสมกับบรรยากาศและโอกาสเรื่องๆ ที่พูดคุยได้ เช่น

1. หญิงขี้อรตดีกว่า (มีคติน้อยกว่า)

2. หญิงใช้คำพูดได้ดีกว่า (พูดเร็วกว่า อ่านดีกว่า) พูดคล่องกว่า เข้าใจคำพูดดีกว่า ใช้คำตรง เรียนภาษาต่างประเทศง่ายกว่า ผู้ชายพูดไม่เก่ง ใช้คำพินันๆ อย่างเดียว

3. ตัวหอมกว่า ประสาทได้กลิ่นดีกว่า ทั้งได้กลิ่นเร็วและแม่นยำกว่าชาย

4. ในโลกมีผู้นำประเทศเก่งๆ หลายคนเป็นพระราชินีไม่ใช่พระราชินี เช่น ราชินีจูเลียนา ราชินีวีคตอเรีย

5. แต่งเพลงสุขสันต์วันเกิด ที่เป็นเพลงที่คนร้องได้และร้องได้มากที่สุดในโลก

6. ร้องเพลงดีกว่า จำทำนองได้ดีกว่า (ในประวัติศาสตร์แม้ร้องเพลงให้ลูกสาวฟังมากกว่าลูกผู้ชาย)

7. ผู้หญิงร่างกายทนทานกว่า อายุยืนกว่า ปลอดภัยจากโรคหลายโรค ทั้งๆ ที่ขณะนี้ผู้หญิงก็ทำงานนอกบ้าน และอยู่ในสภาพที่เครียดพอๆ กับชาย
8. เมื่ออยู่ในสภาพที่รุนแรง ผู้หญิงควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่า ไม่โง่งมงาย ทำร้ายข้าวของ ให้พัง
9. ประสาทได้ยินดีกว่าชาย
10. มีจิตใจที่เห็นอกเห็นใจ รู้ลึกถึงความรู้สึกของผู้อื่นดีกว่าชาย
11. คนทั้งสองเพศยืมให้ผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย
12. ผู้หญิงสนใจช่วยเหลือสิ่งแวดล้อม ช่วยรักษาและหากจะทำลายสิ่งแวดล้อมบ้างก็พบว่าทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าผู้ชาย
13. กระทำผิดน้อยกว่าชาย ดูได้จากจำนวนนักโทษในทุกประเทศในโลก เรียกว่าเลือกตัดสินใจในการทำถูกต้องบ่อยกว่า
14. เป็นผู้คิดค้นศึกษาพบว่าทุกชีวิตมีความพิเศษ
15. เป็นเด็กซุกซนทำลายข้าวของน้อยกว่าเด็กชาย
16. ร่างกายมีการปรับตัวได้มากกว่าชาย
17. สร้างความสัมพันธ์ที่มีความหมายกว่า ลึกกว่า ไกลซิด ละเอียด รักผูกพัน มากกว่าชาย
18. นอนกรนน้อยกว่าชาย
19. ใส่เสื้อผ้าได้มากชนิด น่าสนใจ สวยกว่าชาย
20. มือผู้หญิงทำงานที่ละเอียดได้ดีกว่ามือชาย
21. ผู้หญิงเป็นหมอดีกว่า ค้นพบสิ่งสำคัญได้มากกว่าในวงการแพทย์
22. มีรสนิยมดีกว่าในหลายๆ เรื่อง
23. ไม่หัวล้าน ไม่ต้องโกนหนวด

ฯลฯ

ผู้อบรมบ่มนิสัยเสริมความมั่นใจให้กับเด็ก

1. บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเด็กนั้น ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ถึงขอบเขต (ขีด) จำกัดว่าสิ่งไหน ทำได้ สิ่งไหน ไม่ควรทำ และพัฒนาจากสิ่งเหล่านั้นขึ้นมา
2. การทำโทษร่างกายเด็ก ควรเข้าไปปลอบเขาที่เขาร้องไห้ จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยคำตอบก็คือ ถูกเพราะว่าการที่เด็กร้องไห้แสดงว่ามีสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดปกติ ดังนั้นจึงควรเข้าไปดูเพื่อช่วยเหลือเขา

3. การให้คำชม คำชมควรเลือกชมเฉพาะสิ่งไป เช่น บอกเขาด้วยคำพูดเมื่อเรารู้สึกดีต่อเขา “หนูเป็นเด็กดีในการที่แบ่งตุ๊กตาให้พี่ของหนูเล่นด้วย แม่เชื่อว่าพี่เขาต้องชอบแน่เลย แม่ภูมิใจในตัวหนูจังเลย” ขณะที่พูดสีหน้าก็ควรสอดคล้องกับคำพูดเพื่อให้เด็กได้รับความรู้สึกนั้นด้วย

4. การให้รางวัล อาจเป็นรางวัลที่ไม่ต้องซื้อหาแต่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์กับเด็ก ช่วยให้เด็กได้รับความรู้สึกที่ดี และมีผลต่อการพัฒนาที่ดีของเด็กด้วย การให้รางวัลด้วยสิ่งของควรเป็นของสำหรับเด็กและเป็นนานๆ ครั้ง เช่น การยิ้ม สามารถทำได้ตลอดเวลา หรือการหอมแก้มหรือจูบ เด็กจะเรียนรู้ที่จะไม่คาดหวังของที่ต้องซื้อให้ เด็กเรียนรู้ถึงคุณค่าของการได้รับสัมผัสจากคนที่เขารัก

การอบรมบ่มนิสัยและเสริมสร้างความมั่นใจให้กับเด็กตามที่กล่าวมาแล้ว หากผู้ปกครองสามารถปฏิบัติได้ก็จะส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก ซึ่งเด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ เด็กก็จะสามารถใช้คำพูดและแสดงมารยาทได้อย่างเหมาะสม

3.8 ผลที่เกิดจากพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2540) กล่าวถึงวัยรุ่นที่ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมทางเพศของตนเองในการคบเพื่อนต่างเพศให้เหมาะสมกับค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทยได้นั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระ ต้องการประสบการณ์ใหม่ ต้องการการยอมรับจากผู้อื่น และต้องการความรู้ความเข้าใจทางเพศที่ถูกต้อง หากพฤติกรรมต่างๆ นั้น ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ไม่เข้าใจหรือไม่ให้แนวทางที่ถูกต้อง วัยรุ่นอาจจะกลายเป็นคนเก็บตัว ไม่สามารถปรับตัวเข้าสู่สภาพปกติได้ มีผลต่อการพัฒนาชีวิตในวัยต่อไปได้ ในเด็กวัยรุ่นบางรายที่ได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจอย่างรุนแรง อาจนำไปสู่การเป็นโรคจิต โรคประสาทได้ โดยเฉพาะการตั้งครวัณนอกสมรส ซึ่งในสังคมไทยถือว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอายทั้งสำหรับตัววัยรุ่นเองและครอบครัว บางครั้งวัยรุ่นบางคนจะหนีปัญหาโดยการทำแท้ง ซึ่งอาจมีอันตรายต่อร่างกายและเสียชีวิตในที่สุด และหากการทำแท้งไม่ประสบผลหรือการตั้งครวัณยังคงดำเนินต่อไปจนกระทั่งทารกคลอดออกมาจะก่อปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมายทั้งต่อตัวเอง ครอบครัว สังคม และอาจทำให้เป็นปมด้อยไปตลอดชีวิต

2. ครอบครัว ในครอบครัวที่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัด จะไม่สามารถยอมรับพฤติกรรมที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมนั้น บางครอบครัวมีการลงโทษอย่างรุนแรง ซึ่งมากหรือน้อยแตกต่างกันไป เช่น การดูดำ ทุบตี กักบริเวณ เป็นต้น

3. สังคม ไม่ว่าจะวัยรุ่นที่อยู่ในสถานศึกษา หรืออยู่ในสังคมก็จะได้ไม่ได้รับการยอมรับเช่นเดียวกัน จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นนั้นเป็นลักษณะธรรมชาติอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นตามวัย เด็กชายและเด็กหญิงเริ่มสนใจกันและกันมีการคบหาสมาคมกันในลักษณะต่างๆ เช่น อาจคบหาสมาคมกันในฐานะเพื่อนทั่วๆ ไป จนถึงขั้นการเป็นคู่รักกัน มีการนัดพบนัดเที่ยวและติดพันกัน ถ้าผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเข้มงวดกวดขันหรือปล่อยให้เด็กมีอิสระเสรีในการคบหากับเพื่อนต่างเพศมากเกินไป จะทำให้เด็กวัยรุ่นเหล่านี้อาจจะหาทางออกในรูปแบบของพฤติกรรมไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งต่อตนเองและสังคมต่อไป แต่ถ้าผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียน ได้เข้าใจธรรมชาติของเด็ก ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรีกษา และแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคมแล้ว วัยรุ่นเหล่านี้ก็จะสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม ปราศจากปัญหาต่อตนเองและสังคม และเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศ

ก. งานวิจัยในประเทศเกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในวัยเรียน

สายหยุด กัลยาศิริ (2505) ศึกษาทัศนคติและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ และการแต่งงาน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะทำให้ได้รู้จักและศึกษาคู่ครองก่อนการแต่งงาน และจะได้รับความรู้ ความคิดเห็นจากคนอื่น ๆ ด้วย และเห็นว่าการมีนัดควรมีนัดเฉพาะกับคนที่จะแต่งงานด้วยเท่านั้น แต่ถ้าเข้ากันไม่ได้ก็เปลี่ยนใหม่ได้ การมีนัดควรจะไปกันสองต่อสอง แต่ควรขออนุญาตกับผู้ปกครองก่อน นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในขณะที่เป็นนักศึกษามากกว่าเมื่อออกไปทำงานแล้ว

ในปี พ.ศ. 2515 เกยูร รัตนสาขา (2515) ศึกษาเรื่องความแตกต่างระหว่างจรรยาวิพากษ์ของเด็กหนีออกจากบ้านกับผู้ปกครอง พบว่า ในเรื่องของ การคบเพื่อนต่างเพศนั้นผู้ปกครองของเด็กมีความเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมในแง่ที่อยู่ในวัยเรียน

บุปผา สีมามรรพ์ (2517) ศึกษาค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 180 คน เป็นชาย 90 คน หญิง 90 คน พบว่าค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงของนิสิตชายแตกต่างจากของนิสิตหญิง โดยที่นิสิตชายต้องการเป็นอิสระและไม่ผูกพันกับประเพณีต่างๆ นัก นิสิตชาย

คาดหวังว่าในความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงนั้น ชายหญิงควรประพฤติตนแตกต่างกัน โดยหญิงควรประพฤติตัวอยู่ในกรอบของประเพณีมากกว่าชาย ส่วนนิสัยหญิงเองต้องการความเสมอภาคในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงพฤติกรรมใดที่ชายประพฤติได้หญิงก็ควรประพฤติได้ด้วย โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องเสียหาย

รัชนี วิเศษสังข์ (2518) ศึกษาจรรยาวิพากษ์ของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนวัดสุทธิวราราม โรงเรียนสายน้ำผึ้ง และโรงเรียนสตรีวิทยา ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งถึงมัธยมศึกษาปีที่ห้า จำนวน 418 คน เป็นนักเรียนชาย 212 คน นักเรียนหญิง 206 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามจรรยาวิพากษ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมหรือสถานการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงขึ้น 18 สถานการณ์ ตัวอย่างเช่น รักกันไม่เคยถูกเนื้อต้องตัวกัน การไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองในเวลากลางคืน การนัดพบกันตามลำพัง การกุ่มมือกัน การป้อนอาหารให้กัน การโอบกอดกันในโรงภาพยนตร์ การมีความสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน แต่ละสถานการณ์ได้กำหนดผู้กระทำพฤติกรรมมีฐานะต่างกัน ดังนี้คือ เป็นนักเรียนชายและหญิง ชายหนุ่มกับหญิงสาว พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นเรื่องของหนุ่มสาววัยผู้ใหญ่ ในกรณีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงหากจะแสดงกิริยาความพึงพอใจก็อาจแสดงได้บ้าง แต่ไม่ควรกระทำในที่สาธารณะ ส่วนสถานการณ์ที่ชายหญิงนัดหมายกันน่าจะกระทำอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะจะถูกต้องมากกว่าในที่ไร้ฐาน

ในปีต่อมา รัชนีกร เศรษฐโชติ (2519) ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศกับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เคยมีนัดกับเพื่อนต่างเพศมาแล้ว ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 521 คน พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ส่วนมากเคยมีนัดกับเพื่อนต่างเพศมาแล้ว โดยมีนัดครั้งแรกเริ่มเมื่ออายุ 18 ปี ระหว่างนัดไม่เคยกอดจูบกัน และนิสิตให้ความเห็นว่าการที่หนุ่มสาวมีนัดกับเพื่อนต่างเพศไม่เป็นที่น่าอาย และอาจเป็นประโยชน์ต่อตน เพราะทำให้มีโอกาสศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของเพศตรงข้าม มีโอกาสทดสอบความพึงพอใจของกันและกัน และเห็นว่าผู้หญิงไม่จำเป็นจะต้องเป็นสาวพรหมจารีจนถึงวันแต่งงาน ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับ สมยศ กองสิน (2519) ที่ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง พบว่า ร้อยละ 40.10 ของเพศชาย และร้อยละ 37.59 ของเพศหญิง ที่แน่ใจว่าสนิทกันจะไปไหนด้วยกันโดยไม่ต้องเกรงความเข้าใจผิดของคนอื่น และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความรักในวัยเรียนที่เป็นความรักเพื่อตอบสนองต่อความต้องการตามธรรมชาติ รวมทั้งไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ของชายและหญิงก่อนการสมรส

จิดา รัตนรังสี (2521) ได้ศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งหมดจำนวน 367 คน พบว่า เพศชายและหญิงมีค่านิยมในการปฏิบัติตัวในการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน โดยเฉพาะเพศชายมีเสรีภาพในการปฏิบัติตัวในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองมีเสรีภาพในการปฏิบัติตัวในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเมือง ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอนุรักษ์นิยมทางสังคมแตกต่างกันมีค่านิยมเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอนุรักษ์นิยมทางสังคมน้อยมีเสรีภาพมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ต่อมาในปี พ.ศ.2522 ขนิษฐา โพชนุกูล (2522) ศึกษาเจตคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ต่อพฤติกรรมทางเพศของหนุ่มสาว กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง จำนวน 492 คน เป็นชาย 276 คน หญิง 216 คน อายุระหว่าง 15-30 ปี พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาหญิงมีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมยศ กองสิน (2519) และผลการวิจัยของ ผกาพันธ์ ชนะภัย (2528) ที่ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติทางเพศของนักเรียนหญิงโรงเรียนสหศึกษากับนักเรียนหญิงโรงเรียนสตรี ในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 745 คน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติทางเพศของนักเรียนหญิงอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นว่าการคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องธรรมดาในสังคมวัยรุ่นควรจะมีการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ทำให้มีโอกาสที่จะศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นต่อเพศตรงข้าม แต่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เช่นเดียวกัน

จิดา รัตนรังสี (2521) ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศ และการเลือกคู่ครองของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพ พบว่า ในการมีนัดครั้งแรกกับเพื่อนต่างเพศนั้น เพศชายและเพศหญิงเห็นว่าควรชวนเพื่อนไปเป็นกลุ่มก่อน สำหรับความคิดที่ว่าควรไปตามลำพังในการมีนัดครั้งแรกนั้น เพศชายคิดว่าควรไปมากกว่าเพศหญิง และทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่าควรมีนัดกับเพื่อนต่างเพศให้มากที่สุด เพื่อที่จะมีโอกาสเลือกคนที่ถูกใจในเรื่องเกี่ยวกับคนที่มีคนรักของตนอยู่แล้ว เพศชายยังชอบที่จะมีนัดกับเพื่อนต่างเพศอื่นอีกในระดับปานกลางสำหรับเพศหญิงมีน้อย และค่านิยมที่นิสิตนักศึกษาประพฤติปฏิบัติต่อกันเมื่อสนิทสนมกันถึงขั้นยอมเป็นคนรักแล้ว ผลการวิจัยพบว่าการจับมือถือแขนกับคนรัก ทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา

ในปี พ.ศ.2522 บุญนาค คุ้มภัย (2522) ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครูอาชีวศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า วัยรุ่นต้องการได้รับการยกย่องและนับถือจากเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ ต้องการทำความคุ้นเคยกับเพื่อนต่างเพศ ต้องการมีโอกาสที่เหมาะสมในการพบปะกับเพื่อนต่างเพศ ต้องการมีเสรีภาพในการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ และต้องการให้เพื่อนต่างเพศสนใจ

จิระ จิงเจริญศิลป์ (2523) ศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่น อายุระหว่าง 15-19 ปี จำนวน 226 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตยรู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศน้อย กล่าวคือส่วนใหญ่จะปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของประเพณีไทย และเด็กวัยรุ่นรู้สึกว่าครอบครัวไม่สงบสุข รู้สึกเสรี ในการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่รู้สึกว่าครอบครัวสงบสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อดิรัตน์ รัตน์ไพลิน (2527) ศึกษาเจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 358 คน เป็นชาย 151 คน หญิง 207 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตดังกล่าวมีเจตคติทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายถึงนิสิตมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติในเรื่องเพศตามบรรทัดฐานของสังคมเดิมน้อยลง นิสิตชายและนิสิตหญิงมีเจตคติทางเพศที่แตกต่างกัน นิสิตหญิงมีแนวโน้มที่จะรักษาบรรทัดฐานของสังคมเดิมไว้มากกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

พรทิพย์ วงเพชรสง่า (2528) ศึกษาถึงการยินยอมให้มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการแต่งงานของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 568 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในระดับปานกลาง ปัจจัยภูมิหลังทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการยินยอมให้มีความสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน ได้แก่ เพศและสถานภาพทางการสมรสของบิดามารดา และในปี พ.ศ.2529 อมรัตน์ เศวตนันท์ (2529) ศึกษาความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 จำนวน 210 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศปานกลาง แต่มีทัศนคติในเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน นักเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศในระดับมาก ส่วนนักเรียนหญิงมีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศอยู่ในระดับปานกลาง

สมหมาย อ่าดอนกลอย (2533) ศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 467 คน พบว่า นักเรียนมีค่านิยม

ในการคบเพื่อนต่างเพศที่อยู่ในกรอบประเพณีไทย นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันมีค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยนันท์ ทรัพย์มั่นคงทวี (2535) ศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 497 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดควบคุมกันมากและแบบมีเหตุผลมาก มีทัศนคติในทางบวกต่อการคบเพื่อนต่างเพศสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบปล่อยปละละเลยมาก

จากงานวิจัยภายในประเทศสรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องปกติของสังคม แต่ผู้ปกครองบางส่วนไม่เห็นด้วย ในแง่ที่ว่ากำลังอยู่ในวัยเรียนและนักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีนัด ในเรื่องการมีสัมพันธ์ทางเพศก่อนการสมรส นักศึกษาบางกลุ่มเห็นด้วยและบางกลุ่มไม่เห็นด้วย

ข. งานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในวัยเรียน

การทำวิจัยเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศนั้น โกลด์เซน (Glodsen, 1960) ได้ศึกษาในปี ค.ศ.1960 กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายหญิง มหาวิทยาลัยคอร์เนล พบว่านักศึกษาทั้งสองเพศเห็นความสำคัญของการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ เพื่อจะได้รู้จักคนที่ตนจะเลือกเป็นคู่ครองได้ดีขึ้น ต่อจากนั้นอีก 10 ปี คือใน ค.ศ. 1970 วัห์ล และดันลอป (Wohl and Dunlop, 1970) ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นในไทย อังกฤษ และอเมริกาเปรียบเทียบกัน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาชายหญิง จำนวน 239 คน จากมหาวิทยาลัยโทเลโด (Toledo) ประเทศอเมริกา 104 คน มหาวิทยาลัยแลนแคสเตอร์ (Lancaster) ประเทศอังกฤษ 45 คน และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 90 คน วิธีการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอ่านเรื่องๆ หนึ่ง ซึ่งมีใจความย่อๆ ดังนี้ มีบุคคลในเรื่องอยู่สามคน คือ หญิงสาว นาย ข. ซึ่งหลงรักหญิงสาว แต่หล่อนไม่รักตอบ และนาย ก. หญิงสาวหลงรักนาย ก. แต่เขาไม่รักหล่อน วันหนึ่งหญิงสาวได้ข่าวมาว่า นาย ก. จะจากไปอย่างไม่มีวันกลับ หล่อนจึงตัดสินใจไปหานาย ก. และบอกว่าหล่อนรักเขา ค่ะนั้น หญิงสาวและนาย ก. ได้หลับนอนกัน แต่กลางคืน นาย ก. หลบหนีหล่อนไป พอรุ่งเช้าหญิงสาวไปหานาย ข. และเล่าเรื่องราวทั้งหมดให้นาย ข. ฟัง หญิงสาวและนาย ข. ได้ร่วมหลับนอนกันอีก แต่หลังจากนั้น นาย ข. ได้ขับไล่หญิงสาว ไม่ยอมรับเลี้ยงหล่อน หลังจากอ่านเรื่องแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่าง แสดง

ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของตัวละครแต่ละตัว ซึ่งสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาไทยแสดงความไม่เห็นด้วยต่อการที่ผู้หญิงจะเข้าไปหาผู้ชายก่อน มากกว่านักศึกษอังกฤษและอเมริกา โดยนักศึกษไทยวิจารณ์การกระทำของหญิงสาวว่าไม่เหมาะสม น่าอับอาย เสียชื่อเสียง ไม่มีเหตุผล และควบคุมตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้ยังต้องการให้ความประพฤตินในเรื่องเพศถูกต้องตามหลักศีลธรรมมากกว่านักศึกษาทางตะวันตกด้วย

ในปี ค.ศ. 1971 ออฟเฟอร์ (Offer, 1971) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศ ในการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่น โดยติดตามศึกษาเป็นระยะยาวกับเด็กมัธยมศึกษา อายุ 14-21 ปี จำนวน 83 คน เป็นชาย 73 คน หญิง 10 คน เริ่มศึกษาตั้งแต่เมื่อกลุ่มตัวอย่างเริ่มเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School) จนถึงมหาวิทยาลัยปีที่สาม ผลจากการศึกษาพบว่า ในเรื่องของการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ (Dating) นั้นเมื่อเริ่มเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้หนึ่งปี 45 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยมีนัด แต่การมีนัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นจำนวน 77 เปอร์เซ็นต์ เมื่ออยู่ชั้นปีที่สาม สำหรับการร่วมประเวณีก่อนแต่งงานนั้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่ควรจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเสียก่อน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีกลุ่มตัวอย่าง 10 เปอร์เซ็นต์เคยร่วมประเวณี เพิ่มขึ้นเป็น 30 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเรียนในมหาวิทยาลัยได้หนึ่งปี และมีจำนวน 50 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเรียนอยู่มหาวิทยาลัยปีที่สาม

ต่อจากนั้นในปี ค.ศ. 1972 ฮอปกินส์ (Hopkins, 1972) ได้สำรวจพฤติกรรมทางเพศของสตรีอเมริกันผิวดำและผิวขาว จำนวน 4,611 คน พบว่ามากกว่า 46 เปอร์เซ็นต์ เคยร่วมประเวณีแล้วเมื่ออายุ 20 ปี ในจำนวน 1,000 คน จะมีสตรีที่ตั้งครรภ์โดยไม่ได้แต่งงาน 19.8 คน

เคอแรน และลิปพอลด์ (Curran and Lippold, 1975) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ในปี ค.ศ. โดยทดสอบว่า ระหว่างรูปร่างที่สวยงามกับการมีทัศนคติที่คล้ายกัน องค์ประกอบใดจะมีผลดึงดูดให้เพศชายและหญิงมีความสนใจต่อกันได้มากกว่า ทำการศึกษาสองครั้ง ครั้งแรกใช้กลุ่มตัวอย่าง 294 คู่ และครั้งที่สองใช้กลุ่มตัวอย่าง 98 คู่ ขบวนการศึกษาทั้งสองครั้งเหมือนกันแต่ข้อความบางตอนของแบบสอบถามต่างกัน กลุ่มตัวอย่างได้รับการเชิญชวนให้มาใช้บริการนัดหมายด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า Psych-a-date ก่อนเริ่มทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างต้องกรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การนัดในอดีต ทัศนคติเกี่ยวกับการเมือง การมีนัดและปัญหาในมหาวิทยาลัย เมื่อมีนัดกันแล้วกลุ่มตัวอย่างต้องทำแบบประเมินผลการมีนัด (Date Evaluation Scale) เพื่อประเมินผลว่าการมีนัดนั้นเป็นอย่างไร และขอร้องให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม (Hetero Sexual Behavior Inventory) การประเมินผลความดึงดูดใจของรูปร่างของกลุ่มตัวอย่าง ทำโดยให้กลุ่มตัวอย่างผ่านผู้สังเกตที่ละติ้ะเพื่อ

ให้คะแนน จากการศึกษาพบว่า ผลของการมีทัศนคติคล้ายกันทำให้คู่หนุ่มสาวซึ่งกันและกันมีน้อย แต่รูปร่างที่สวยงามทำให้คู่หนุ่มสาวโดยเฉพาะการมีนัดครั้งแรก

มีผู้สนใจศึกษาอิทธิพลของการเรียนวิชาการแพทย์ (Human Sexuality) ต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องเพศ ซึ่งผลของการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้พอจะเป็นแนวทางที่แสดงให้เห็นความแตกต่างของความคิดในเรื่องเพศระหว่างเด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่กับเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้ศึกษา ซัคเคอร์แมน ทัสฮับ และฟินเนอร์ (Zuckerman, Tushub and Finner, 1976) ศึกษาอิทธิพลของการเรียนวิชาการแพทย์มนุษย์ (Human Sexuality) ต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศ เมื่อปี ค.ศ. 1976 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเดลาแวร์ (Delaware) จำนวน 560 คน เป็นชาย 229 คน หญิง 331 คน แบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ เรียนวิชาจิตวิทยาบุคลิกภาพ (Personality Psychology) สองห้องเป็นกลุ่มควบคุม ก่อนทำการสอนได้แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องเพศให้ทั้งสองกลุ่มตอบและเมื่อเรียนจบวิชาแล้วก็ให้ตอบแบบสอบถามนั้นซ้ำอีก เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของทัศนคติและพฤติกรรมทั้งสองกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้เรียนเกี่ยวกับสรีรวิทยาของระบบสืบพันธุ์ การไม่รู้จักถึงจุดสุดยอดของสตรี (Dysfunction) และรักร่วมเพศ (Homosexuality) จากผู้ทดสอบคนเดียวกัน ในกลุ่มควบคุมนั้นจะได้เรียนส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศส่วนเดียวและสอนไปในแง่ของสรีรวิทยา แต่ในกลุ่มทดลองมีการบรรยาย ฉายภาพยนตร์และสไลด์ รวมทั้งการสนทนาเป็นกลุ่มย่อย มีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาพูดในหัวข้อพิเศษ เช่น การไม่รู้จักถึงจุดสุดยอดของสตรี ซึ่งทำให้นักศึกษาในกลุ่มทดลองนำเอาสิ่งที่ได้จากการเรียนไปสัมพันธ์กับทัศนคติ ความรู้สึก และประสบการณ์ส่วนตัว ผลปรากฏว่าหลังจากการเรียนจบแล้วนักศึกษาในกลุ่มทดลอง มีการตั้งเกณฑ์ทางอารมณ์และสังคมต่อกิจกรรมทางเพศต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และยังมีประสบการณ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามและเพศเดียวกันมากกว่า นอกจากนี้ยังมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศมากกว่ากลุ่มควบคุม

ในปี ค.ศ. 1976 เดิร์ท และแคสเซล (Dearth and Cassell, 1976) ก็ได้ศึกษาผลของการเรียนวิชาการเพศมนุษย์ (Human Sexuality) เหมือนกันว่าจะมีอิทธิพลทำให้นิสิตชายและหญิงแตกต่างกันหรือไม่ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 197 คน เป็นนิสิตชาย 121 คน นิสิตหญิง 76 คน ใช้แบบสำรวจทัศนคติทดสอบก่อนและหลังการเรียนวิชานี้ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชายและหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันหลายเรื่อง แต่เรื่องที่แตกต่างกันมากที่สุดได้แก่ เรื่องที่ว่า อวัยวะที่แสดงความเป็นผู้หญิงเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจมากที่สุดในตัวผู้หญิง ผู้ชายเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องที่ว่า รักร่วมเพศเป็นเรื่องของความชอบมากกว่าจะเป็นความผิดปกติทางเพศ ผู้หญิงเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุดในเรื่องที่ว่า ศาสนาเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งในเรื่องเพศของบุคคลทุกชั้นในสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

มีความคิดว่า กิจกรรมทางเพศของผู้ใหญ่ที่ยินยอมพร้อมใจไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายและได้รับการยินยอม ถ้าไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ไม่มีการทำวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพครอบครัวต่อพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นโดยตรง แต่มีการทำวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องเพศของพ่อแม่ที่มีอิทธิพลต่อเด็ก และผลของการขาดพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่งต่อพฤติกรรมทางเพศของลูก แมคแนบ (Macnab, 1976) ได้ศึกษาทัศนคติในเรื่องเพศของพ่อแม่ว่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติในเรื่องเพศของลูกหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยเซาเทิร์นอิลลินอยส์ (Southern Illinois) จำนวน 117 คน เป็นชาย 91 คน หญิง 86 คน และพ่อแม่ของนิสิตเหล่านี้ด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตต้องกรอกแบบสอบถามสองตอน ตอนแรกเกี่ยวกับข้อมูลตัวเองและของพ่อแม่ แบบสอบถามตอนนี้อย่างที่จะแบ่งนิสิตตามพฤติกรรมทางเพศ เป็นพวกเสรี (Liberal) และพวกหัวเก่า (Conservative) ตอนที่สองถามเกี่ยวกับทัศนคติทางเพศ ในเรื่องการทำแท้ง (Abortion) การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) และความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม (Hetero Sexual Relation) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อแม่ทำแบบสอบถามแค่ตอนที่สองนี้เท่านั้น แล้วเอาคะแนนของทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน พบว่า ทัศนคติในเรื่องเพศของพ่อแม่สัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องเพศของลูก นั่นคือพ่อแม่มีอิทธิพลต่อลูกในเรื่องเพศ

รอส (Ross, 1977) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กวัยรุ่นเมืองนิวยอร์ก โดยให้เด็กวัยรุ่นด้วยกันเองเป็นสื่อที่จะได้ข้อมูลมา เพราะถือว่าในหมู่เด็กวัยรุ่นด้วยกันจะเปิดเผยอะไรออกมามากกว่าที่ผู้ใหญ่จะเข้าไปจัดการ เด็กวัยรุ่นที่กรอกแบบสอบถามมีทั้งหมด 1,000 คน เป็นชาย 333 คน หญิง 667 คน อายุระหว่าง 13-19 ปี จากการศึกษารั้งนี้พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีพ่อแม่เพียงคนเดียวจะยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเพศมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีพ่อแม่ครบทั้งสองคน และยังพบอีกว่า 64 เปอร์เซ็นต์ของผู้หญิง และ 76 เปอร์เซ็นต์ของผู้ชาย เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ผู้หญิงส่วนใหญ่คิดว่า พ่อแม่คงจะผิดหวังที่ลูกสาวยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเพศ แต่ผู้ชายคิดว่าพ่อแม่ส่งเสริมเป็นนัยๆ ที่ตนจะยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเพศ

จากงานวิจัยในต่างประเทศ สรุปได้ว่านักเรียนและนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องธรรมดาโดยเฉพาะในเรื่องของการมีนัด และแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจะเพิ่มขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียนที่สูงขึ้น โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในระดับมหาวิทยาลัย

เอกสารและงานวิจัย ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่น ถ้าเด็กเหล่านี้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดมาย่อมจะมีผลดีต่อตนเอง แต่ถ้าไม่สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องแล้วเหมาะสมแล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาทั้งต่อตนเองและสังคมต่อไปได้ นอกจากนี้ยังพบว่า การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นทางสังคมตะวันตกนั้น เด็กจะ

รู้สึกเสรีในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าในสังคมไทย และแนวโน้มที่เด็กวัยรุ่นในสังคมไทยจะปฏิบัติ
ตนในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศตามบรรทัดฐานทางสังคมเริ่มลดลง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช มีวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. ประชากร และตัวอย่างประชากร
3. การสร้างแผนการจัดกิจกรรม
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีดำเนินการทดลองจัดกิจกรรม และการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ รูปแบบการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง จากเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน

1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการสอบถามผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความต้องการในการอยากเรียนรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กทำการสัมภาษณ์ผู้รู้ ศึกษาดูงานจากโรงเรียน ชุมชน และศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาเอกสาร ตำรา การเข้าร่วมการอบรมสัมมนาที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศึกษาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาพื้นที่หรือชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศในเด็กอย่างรุนแรง รวมทั้งการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในชุมชนนั้นๆ

1.4 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้ปกครองโดยรวมในชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างรุนแรง

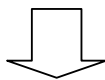
1.5 ประมวลผลข้อมูลที่ได้มาและสรุปเป็นประเด็นปัญหาต่างๆ

1.6 นำข้อมูลพื้นฐานที่ศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช

เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าและความสำคัญเกี่ยวกับอบรมสั่งสอนบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมเป็นเนื้อหาสถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมกรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว

แผนภูมิที่ 1 (ต่อ) กรอบแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของ เออร์บาช

แผนการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาช มีขั้นตอนดังนี้

- 1.สำรวจความต้องการของผู้ปกครองก่อนการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เพื่อจะได้พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจมากที่สุด
2. ตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่า ต้องการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กในด้านใด หรือเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว หรือเพื่อช่วยให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองและของเด็กต่อครอบครัวและต่อชุมชน เป็นต้น

3. พิจารณาเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อเลือกให้เหมาะสมตามสาระและอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีที่จะทำให้ผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม กับกลุ่มผู้ปกครอง

4. หาวิธีการในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง โดยเออร์บาซ ได้เสนอวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีการต่อไปนี้ คือ

4.1 วิธีการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ได้แก่

4.1.1 การอภิปรายกลุ่ม (Discussion)

4.1.2 การศึกษาอภิปราย (Study and Buzz Session)

4.1.3 การประชุมปฏิบัติการ (Laboratory)

4.1.4 การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing)

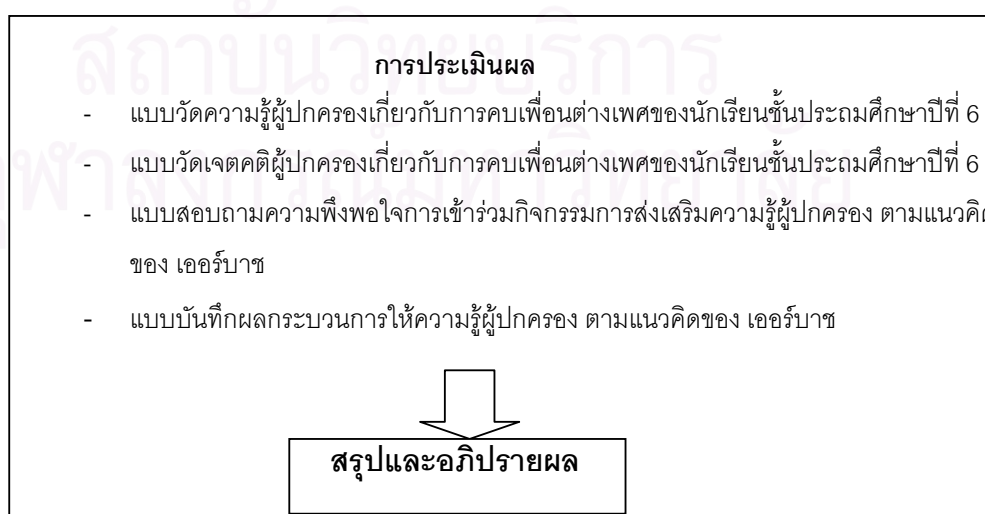
4.2 การใช้สื่อมวลชน (Mass Media) เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วีดีโอ ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว

4.3 การให้ความรู้ตัวต่อตัว (Counseling) โดยการออกไปเยี่ยมผู้ปกครองตามบ้านและพูดคุยด้วยอย่างไม่เป็นทางการ

4.4 วิธีผสม (Mixing)

แผนภูมิที่ 1 (ต่อ) กรอบแนวคิดในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของ เออร์บาซ

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภุม ชุมชนวัดด่าน จังหวัดสมุทรปราการ เป็นกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการรับสมัครตามความสนใจ ซึ่งชุมชนวัดด่าน ซึ่งเป็นชุมชนรอบๆ โรงเรียนนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภุม มีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นชุมชนแออัดขนาดใหญ่เป็นอันดับสองรองจากชุมชนแออัดคลองเตย
- 2) เป็นชุมชนที่มีพื้นที่อยู่ระหว่างรอยต่อของสังคมเมืองและสังคมชนบท อีกทั้งยังเป็นเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม
- 3) ประชากรมีฐานะยากจน ประกอบอาชีพ ขายแรงงาน รับจ้าง ค้าขาย และพนักงานห้างสรรพสินค้า
- 4) เป็นชุมชนที่ประสบปัญหาอย่างรุนแรงเกี่ยวกับคอบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุน้อย และออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากตั้งครรภ์

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภุม จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 25 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.2.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้แก่อาจารย์ใหญ่ คณะครู และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภุม รวมถึงชี้แจงต่อผู้นำของชุมชนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2.2.2 ร่วมกับคณะครูอาจารย์ โรงเรียนนมหาภาพระจาดทองอุปลัถม์ภุมชี้แจงต่อผู้ปกครองนักเรียนในที่ประชุมประจำเดือนของชุมชน เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของกิจกรรมให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อรับสมัครผู้ปกครองที่สนใจจะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมีผู้ปกครองสมัครเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 25 คน

3. การสร้างแผนการจัดกิจกรรม

3.1 สังเคราะห์ แนวคิด และหลักการ ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตาม แนวคิดของเออร์บาช รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง มากำหนดเป็นกรอบของขั้นตอนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้ปกครอง ซึ่งรูปแบบในการจัด กิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองนั้น เออร์บาช ได้กล่าวว่า สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุดก็คือ ความรู้ ความสามารถและจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ จึงได้

เน้นกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การถ่ายทอดความรู้โดยใช้สื่อต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และช่วยให้ความสามารถในการรับรู้สูงขึ้นรวมไปถึงการนำวิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองแบบต่างๆ การนำวิธีการที่หลากหลายมาใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ จึงได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การศึกษาอภิปราย การประชุมปฏิบัติการ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สื่อมวลชน การให้ความรู้แบบตัวต่อตัว และการใช้วิธีผสมผสานทุกวิธีเข้าด้วยกัน นอกเหนือจากการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง รายละเอียดของวิธีการ จัดกิจกรรมได้ นำเสนอไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาช

วิธีการจัดกิจกรรม	รายละเอียดของวิธีการจัดกิจกรรม
1. วิธีการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) (1) การอภิปรายกลุ่ม (Discussion)	เป็นการรวมกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 5-25 คน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่วิทยากรกำหนดให้อภิปรายหรือเป็นเรื่องที่สนใจร่วมกัน ข้อสรุปที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ที่กว้างขวางส่วนใหญ่แล้วสมาชิกในกลุ่มจะเลือกคนใดคนหนึ่งเป็นผู้นำการอภิปรายคอยกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อหาข้อสรุปของกลุ่มแล้วอาจนำเสนอผลต่อกลุ่มใหญ่ต่อไป

(2) การศึกษาอภิปราย (Study and Buzz Session)	เป็นเทคนิคการฝึกอบรมที่มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนศึกษาความรู้เพิ่มเติมจาก สิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือ บทความ กรณีตัวอย่าง กรณีศึกษา จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เสนอความคิดเห็นของตนอย่างเสรี โดยกำหนดระยะเวลาให้ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยไม่มีการคำนึงว่า ถูกหรือผิดอย่างไร ความคิดเห็นทุกเรื่อง จะได้รับการยอมรับจากกลุ่ม เมื่อเสร็จสิ้นการระดมความคิดเห็นจากทุกคนแล้ว จึงจะนำความคิดเห็นที่หลากหลายเหล่านั้นมาอภิปรายอีกครั้ง เพื่อคัดสรรเลือกหาความคิดเห็นของกลุ่มที่กลุ่มเห็นว่าเหมาะสมที่สุด และสามารถนำไปใช้ได้จริงมากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ) วิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเฮอริบาช

(3) การประชุมปฏิบัติการ (Laboratory)	เป็นเทคนิคการประชุมโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิหรือวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับ และผู้ประกอบการให้ความเชื่อถือ มาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้การสาธิตประกอบการบรรยายจะช่วยให้ผู้ประกอบการได้เห็นตัวอย่างจริง และเข้าใจง่ายขึ้นกว่าการฟังบรรยายเพียงเดียว

(4) การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing)	เป็นการฝึกอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยให้แสดงในกิจกรรมที่เป็นจริงและเกิดขึ้นจริง โดยไม่มีการซักซ้อมมาก่อนแต่อย่างใด เพื่อให้ฝึกปฏิบัติได้เหมือนจริง วิทยากรจะกำหนดสถานการณ์หรือเค้าโครงเรื่องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงตามความคิดเห็นและบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย เมื่อแสดงบทบาทสมมุติเสร็จแล้วจึงให้ผู้เข้ารับการอบรมคนอื่นๆ ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูได้วิเคราะห์บทบาทที่แสดงนั้นและนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น การแสดงบทบาทสมมุติยังใช้ได้ในการพัฒนาทัศนคติและฝึกทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อีกด้วย
2. การใช้สื่อมวลชน (Mass Media)	เป็นการให้ความรู้โดยการใช้สื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสาร โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว
3. การให้ความรู้แบบตัวต่อตัว (Counseling)	โดยการออกไปเยี่ยมผู้ปกครองตามบ้าน และพูดคุยด้วยอย่างไม่เป็นทางการ
4. ใช้วิธีผสม (Mixing)	โดยนำเอาหลายๆ วิธีมาผสมผสานกัน

3.2 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาช ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และวิธีการจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาช

3.2.2 ศึกษาหลักการและเทคนิคการฝึกอบรมผู้ใหญ่ รวมทั้งจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่

3.2.3 สอบถามความต้องการของผู้ปกครองในการเรียนรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก สัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในชุมชน รวมทั้งศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก โดยเน้น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับสภาพและปัญหาในปัจจุบันของชุมชนและกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

3.2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นเนื้อหาในกิจกรรม ดังนี้

1. สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน
2. ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
3. พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก
4. การป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม
5. เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ
6. การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศ ตรงข้าม
7. ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
8. การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
9. การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก
10. การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว

3.2.5 กำหนดหัวเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดขึ้นและสอดคล้องกับแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาช ได้หัวเรื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ การคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำเนื้อหาจากข้อ 2.3.2 มาจำแนกเนื้อหาเพื่อสร้างแผนการจัดกิจกรรมได้จำนวน 10 เนื้อหาหลัก กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมเป็นสัปดาห์ๆ ละ 1 ครั้งๆ ละ 2 ชั่วโมง มีการดำเนินการจัดกิจกรรม 10 ครั้ง (รายละเอียดของเนื้อหาในการสร้างแผนการจัดกิจกรรม นำเสนอในตารางที่ 2 และสรุปการจัดกิจกรรม เนื้อหาและวิธีการจัดกิจกรรมนำเสนอในตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 รายละเอียดของเนื้อหาในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเฮอร์บาช

เรื่อง	รายละเอียดของเนื้อหา
1.สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน	สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน และปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
2.ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ	ความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
3.พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก	พัฒนาการ ธรรมชาติ และความต้องการ ด้านต่างๆ ของวัยเด็กตอนปลายและความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูก และการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กเมื่อเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ
4.การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม.	วิธีการอบรม พูดคุย กับลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสมและการจัดการกับเวลาที่เหมาะสมในครอบครัว

5.เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	วิธีการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่มีคุณภาพ
6.การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม	ความสำคัญ และการฝึกถ่ายทอดวิธีการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศ ตรงข้าม
7. ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	ความสำคัญและการฝึกการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยควร รวมทั้งการฝึกทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยควรให้แก่ผู้ปกครองของเด็กวัยประถมศึกษาตอนปลาย
8.การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	ความหมาย การแก้ปัญหาของการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยประถมศึกษาตอนปลาย วิธีการฝึกให้ผู้ปกครองรู้จักการคิด และแก้ปัญหา
9. การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก	ความสำคัญและวิธีการสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก
10.การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว	ความหมาย ความสำคัญ และเทคนิควิธีการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว

3.2.6 การเขียนแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นการนำแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง โดยใช้แนวคิดของเออร์บาซ มากำหนดองค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดกิจกรรม คือ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การสอน และการประเมินผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 สรุปการจัดกิจกรรม เนื้อหา และวิธีการจัดกิจกรรม 10 ครั้ง

ครั้งที่	เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	วิธีการจัดกิจกรรม	เอกสารและสื่อ	การประเมินผล
1.	สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน	1. การใช้สื่อมวลชน (ฉายวีดิทัศน์) 2. การอภิปรายกลุ่ม	1.แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2.แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3.วีดิทัศน์ เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	1.คะแนนจากการแบบวัดความรู้และแบบวัดเจตคติ (Pre-test) 2.การร่วมแสดงความคิดเห็น
2.	ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ	1.การบรรยาย 2.การใช้สื่อมวลชน (ฉายวีดิทัศน์) 3. การศึกษาอภิปราย	1.วีดิทัศน์ 2.คู่มือผู้ปกครอง	การร่วมกันแสดงความคิดเห็น
3.	พัฒนาการวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก	1. การศึกษาอภิปราย	1.ผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของลูก 2.กรณีศึกษา	1.ความสนใจ ความตั้งใจ 2.การร่วมแสดงความคิดเห็น
4.	การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม	1.การใช้สื่อมวลชน (ฉายวีดิทัศน์) 2. การอภิปรายกลุ่ม 3. การแสดงบทบาทสมมุติ	1.วีดิทัศน์ 2.คู่มือผู้ปกครอง 3.หัวข้อบทบาทสมมุติ	1. การร่วมแสดงความคิดเห็น 2.การร่วมแสดงบทบาทสมมุติ
5.	เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	1. การประชุมปฏิบัติการ	1.กรณีศึกษา 2.คู่มือผู้ปกครอง	การร่วมแสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 3 สรุปการจัดกิจกรรม เนื้อหา และวิธีการจัดกิจกรรม 10 ครั้ง (ต่อ)

ครั้งที่	เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	วิธีการจัดกิจกรรม	เอกสารและสื่อ	การประเมินผล
6.	การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัว อย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม	1.การใช้สื่อมวลชน (บทความจากหนังสือพิมพ์) 2.การศึกษาอภิปราย	1.บทความเรื่องเซ็กซ์ในวัยเรียน 2.คู่มือผู้ปกครอง 3.บทบาทสมมุติ	การร่วมแสดงความคิดเห็น
7.	ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	1.การอภิปรายกลุ่ม 2.เกม 3.การแสดงบทบาทสมมุติ	1.คู่มือผู้ปกครอง 2.ตัวอย่างสถานการณ์ต่างๆ	การร่วมแสดงความคิดเห็น
8.	การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	1.การใช้สื่อมวลชน (ฉายวิดีโอ) 2. การประชุมปฏิบัติการ	1.วีดิทัศน์ 2.แนวคำถาม	การร่วมแสดงความคิดเห็น
9.	การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก	1.การใช้สื่อมวลชน (ฉายวิดีโอ) 2.การประชุมปฏิบัติการ	1.วีดิทัศน์ 2.สถานการณ์สร้างความรู้	การร่วมแสดงความคิดเห็น
10.	การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว	1.การศึกษาอภิปราย 2.การแสดงบทบาทสมมุติ	1.หัวข้อบทบาทสมมุติ 2.คู่มือผู้ปกครอง 3.แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน ต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 4.แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน ต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 5.แบบสอบถามความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช	1.การร่วมแสดงความคิดเห็น 2.คะแนนจากแบบวัดความรู้ และแบบวัดเจตคติ (Post-test)

3.2.6 นำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาซ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำ

3.2.7 นำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาซ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่ม ผู้ปกครอง ชุมชนบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่าง ที่เลือกไว้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในด้านการจัดกิจกรรมในทุกขั้นตอน รวมทั้งระยะเวลาที่เหมาะสม ในการจัดกิจกรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนการนำไปใช้จริง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 8 รายการ ประกอบด้วย

- 4.1 คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนวัยใสรู้เรื่องเพศ
- 4.2 วีดิทัศน์ เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ
- 4.3 แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 4.4 แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 4.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาซ
- 4.6 แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 4.7 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล

4.1 คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนวัยใสรู้เรื่องเพศ เป็นหนังสือคู่มือความรู้สำหรับผู้ปกครองในเรื่องที่ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกที่กำลังเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น โดยเน้นเรื่องการอบรมเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูลูก เพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการ คบเพื่อนต่างเพศของเด็กให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร เป็นลักษณะของคู่มือประจำบ้าน ประกอบด้วย ความรู้หน่วยต่างๆ คือ ควรสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกเมื่อไร เริ่มสอนจากที่บ้าน เทคนิค

การสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศของลูก ทักษะการปฏิเสธ และสื่อสารอย่างไรให้ได้ผล

ขั้นตอนในการสร้างคู่มือผู้ปกครอง มีดังนี้

4.1.1 สังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกระดับทั้งระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน และระดับชุมชน

4.1.2 จัดประเด็นการนำเสนอความรู้และข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 4.1.1 เป็นหมวดหมู่

4.1.3 นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา

4.1.4 นำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

4.1.5 นำคู่มือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมซ้ำอีกครั้ง

4.1.6 นำคู่มือที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ คือ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา รวมทั้งความเข้าใจของผู้ปกครองหลังจากศึกษาคู่มือ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขซ้ำอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

4.2 วิดีทัศน์ เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ ได้รับการอนุเคราะห์จาก มูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาสังคม (Social Development and Improvement Foundation)ให้นำมาเผยแพร่และใช้ในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาซ

ขั้นตอนในการขอความอนุเคราะห์วีดีทัศน์ มีดังนี้

4.2.1 สังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกระดับ ทั้งระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน และระดับชุมชน

4.2.2 จัดประเด็นการนำเสนอความรู้และข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 4.2.1 เป็นหมวดหมู่

4.2.3 นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา

4.2.4 นำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

4.2.5 ศึกษาฐานมูลนิธิต่างๆ เสริมและพัฒนาสังคม (Social Development and Improvement Foundation) เกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้ เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และนำเสนอข้อมูลที่ได้ทำการสังเคราะห์และปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว แก่มูลนิธิเพื่อพิจารณาเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการขอความร่วมมือจากมูลนิธิ ในการนำสื่อมาเผยแพร่

4.2.6 ขอความอนุเคราะห์จากมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาสังคม (Social Development and Improvement Foundation) นำเทปวีดีทัศน์ เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กมาเผยแพร่และใช้ในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช

4.2.7 สังเคราะห์เนื้อหาจากเทปวีดีทัศน์ เพื่อนำมาปรับใช้ในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก

4.2.8 จัดประเด็นการนำเสนอความรู้และข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่

4.2.9 นำแผนการใช้วีดีทัศน์ พร้อมเนื้อหาและเทปวีดีทัศน์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมซ้ำอีกครั้ง

4.2.10 นำเทปวีดีทัศน์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ คือ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา รวมทั้งความเข้าใจของผู้ปกครองหลังจากศึกษาเทปวีดีทัศน์ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขซ้ำอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

4.3 แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ คือ เพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ

4.3.2 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ และหลักการสร้างแบบวัดความรู้ให้ตรงตามเนื้อหา

4.3.3 กำหนดโครงสร้างของแบบวัดความรู้ (Table of Specification) รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 โครงสร้างของแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เนื้อหาที่ ต้องการวัด	น้ำหนัก	ข้อสอบ ที่ต้องการ	ข้อสอบ ที่สร้างขึ้น	ข้อสอบ ข้อที่
1.สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ในปัจจุบัน	10	3	6	1-6
2.ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเกี่ยวกับการ คบเพื่อนต่างเพศ	10	3	6	7-12
3.พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรม การเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก	10	3	6	13-18
4.การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก อย่างไม่เหมาะสม	10	3	6	19-24
5.เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อน ต่างเพศ	10	3	6	25-30
6. การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่าง เหมาะสมต่อเพศตรงข้าม	10	3	6	31-36
7. ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	10	3	6	37-42
8. การแก้ปัญหาและกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศ สัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	10	3	6	43-48
9. การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก	10	3	6	49-54
10. การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว	10	3	6	55-60
รวม	100	30	60	1-60

4.3.4 กำหนดลักษณะของแบบวัดความรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ มีตัวเลือก 3 ตัวเลือก มีตัวเลือกที่ถูกต้องเพียง 1 ตัวเลือก มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน คือ ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

4.3.5 สร้างข้อสอบตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเนื้อหา ทั้งหมด 60 ข้อ

4.3.6 นำข้อสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหา หรือวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency Index : ICQ) ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อสอบที่สามารถใช้ได้จะต้อง ≥ 0.5

4.3.7 คัดเลือกข้อสอบที่สร้างขึ้นจาก 60 ข้อ ให้เหลือ 30 ข้อ โดยใช้หลักเกณฑ์ความตรงของเนื้อหาจากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ ซึ่ง ข้อสอบทุกข้อที่คัดเลือกได้มีค่า > 0.5 ถือว่าเป็นข้อสอบที่สามารถนำไปใช้ได้

4.3.8 หลังจากนั้นจึงนำข้อสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ปกครองที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ คือ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนบางปู จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งสิ้น 50 คน โดยการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แก่กลุ่มดังกล่าว เป็นเวลา 2 ครั้ง ซึ่งรายละเอียดการจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนการจัดกิจกรรม ครั้งที่ 1 และ 3 หลังจากการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว จึงให้ทำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น

4.3.9 นำผลการทดสอบที่ได้จากข้อ 4.4.8 มาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และค่าระดับความยาก (Level of Difficulty) ของแบบวัดความรู้ โดยใช้โปรแกรม CTIA (Classical Test Item Analysis) แบบทดสอบทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนก 0.15 ขึ้นไป และมีค่าระดับความยากอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และหาความเที่ยงคูเดอริ์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson KR-20) แบบวัดความรู้ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84 ซึ่งถือว่าเป็นค่าที่สูง จึงสามารถนำแบบทดสอบไปใช้ได้

4.4 แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.4.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบวัดเจตคติ คือ เพื่อวัดความรู้สึก ความเชื่อ และความโน้มเอียง ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.4.2 กำหนดโครงสร้างของแบบวัดเจตคติ ดังแสดงในตารางที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 โครงสร้างของแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นที่ต้องการวัด	น้ำหนัก (%)	ข้อสอบที่สร้างขึ้น	ข้อสอบที่ต้องการ	ข้อสอบข้อที่
1. จัดเวลาแบบใหม่	10	4	2	1-4
2. ใส่ใจการพูดจา	10	4	2	5-8
3. สร้างคุณค่าในตนเอง	10	4	2	9-12
4. กฎระเบียบอย่างเคร่งเกินไป	10	4	2	13-16
5. มอบหมายหน้าที่ให้ดูแล	5	2	1	17-18
6. อารมณ์แปรปรวนต้องรีบจัดการ	10	4	2	19-22
7. เพื่อนลูกก็สำคัญต้องคุ้นเคยไว้	5	2	1	23-24
8. การคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องใหญ่ที่ลูกต้องรู้	10	4	2	25-28
9. กล้าตัดสินใจควบคุมกับแก้ปัญหา	15	6	3	29-34
10. สร้างทักษะการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	15	6	3	35-40
รวม	100	40	20	40

4.4.3 สร้างข้อสอบตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเนื้อหา โดยสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีการของลิเคอร์ต (Likert) ซึ่งมีข้อความที่แสดงถึงเจตคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ทั้งสิ้น 40 ข้อ ประกอบด้วยข้อความเชิงนิมมาน (Positive) ซึ่งเป็นข้อความทางบวก และเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งเป็นข้อความทางลบ มีลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การให้คะแนนข้อความทางบวก			การให้คะแนนข้อความทางลบ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	คะแนน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
เห็นด้วย	3	คะแนน	เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน	ไม่เห็นด้วย	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	คะแนน

ดังนั้นแบบวัดเจตคติจึงมีคะแนนเต็ม 80 คะแนน และได้กำหนดคะแนนในการแปลความหมายของคะแนนจากแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

61 – 80 คะแนน	หมายความว่า	มีคะแนนความคิดเห็นสูงมาก
41 - 60 คะแนน	หมายความว่า	มีคะแนนความคิดเห็นสูง
21 – 40 คะแนน	หมายความว่า	มีคะแนนความคิดเห็นปานกลาง
0 – 20 คะแนน	หมายความว่า	มีคะแนนความคิดเห็นต่ำ

4.4.4 นำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency Index : ICQ) ตามที่กำหนดไว้ซึ่งข้อสอบที่สามารถใช้ได้จะต้องมีค่า ≥ 0.5

4.4.5 คัดเลือกข้อความในแบบวัดเจตคติผู้ปกครองจาก 40 ข้อ ให้เหลือ 20 ข้อ โดยใช้เกณฑ์จากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นข้อความทางบวกและลบอย่างละ 10 ข้อความ และข้อความทุกข้อที่คัดเลือกได้มีค่า > 0.5 ถือว่าสามารถนำไปใช้ได้

4.4.6 นำแบบวัดเจตคติผู้ปกครองที่ได้ไปทดลองกับกลุ่มผู้ปกครอง (Try-out) ที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ คือ กลุ่มผู้ปกครองชุมชนบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 50 คน

4.4.7 นำแบบวัดเจตคติผู้ปกครองมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรม SPSS (SPSS FOR WINDOW) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.53 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงในระดับปานกลาง และสามารถนำไปใช้ได้ โดยปกติค่าความเที่ยงที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่า 0.50

4.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

4.5.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรม คือ เพื่อให้ทราบระดับความพึงพอใจของวิธีการต่างๆ ในกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

4.5.1.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อวิธีการจัดกิจกรรม โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.5.1.2 ลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นคำถามแบบปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิธีการต่างๆ ในกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

4.5.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรม คือ เพื่อให้ทราบระดับความเหมาะสม ความพึงพอใจ และประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมรวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม

4.5.2.1 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

4.5.2.2 กำหนดลักษณะของแบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมในด้านต่างๆ ของกิจกรรม รวมทั้งความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาที่พบระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และการใช้ภาษา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนการนำไปใช้จริง

4.6 แบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

4.6.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง คือ เพื่อบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

4.6.2 สร้างแบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง โดยการศึกษาจากกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

4.6.3 กำหนดลักษณะของแบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4.6.3.1 กำหนดโครงสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เป็นแบบสังเกตพฤติกรรม ชนิดปลายปิด พฤติกรรมที่สังเกตได้แก่ การแสดงความคิดเห็น ตั้งใจฟัง การแสดงความคิดเห็น การให้ความร่วมมือกับวิทยากรในการทำกิจกรรม ความสำเร็จระหว่างสมาชิกด้วยกัน และการซักถาม

4.6.3.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเนื้อหา มีลักษณะเป็นเกณฑ์การวัดระดับพฤติกรรม 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ ควรปรับปรุง

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล

4.6.3.3 กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล เป็นกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครองเป็นรายบุคคล รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อบุตรหลานหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ ชนิดปลายเปิด หัวข้อในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการอบรมบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ และหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

4.6.3.4 สร้างแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเนื้อหา

4.6.3.5 นำแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ทั้งสองส่วนที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และการใช้ภาษา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ก่อนการนำไปใช้จริง

5. วิธีดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์

5.2 นำแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดสอบกับผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากร

5.3 ดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง คือ วันอาทิตย์ และระหว่างนั้นผู้วิจัยดำเนินการใช้แบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาซ เพื่อเก็บข้อมูลระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม

5.5 หลังดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากรทำแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแบบสอบถามความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test)

6.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

6.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

6.3.1 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อในแต่ละกิจกรรม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบ ความเรียง

6.3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ชนิดปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแบบปลายเปิด นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ชนิดปลายเปิด นำเสนอในรูปแบบความเรียง

6.4 แบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาซ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ข้อมูลจากแบบสังเกต ชนิดปลายเปิด นำมาหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลการผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ชนิดปลายเปิด นำเสนอในรูปความเรียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเฮอร์บาช ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลก่อนและหลัง การทดลองด้วย แบบวัดความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบ วัดเจตคติผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบสังเกตพฤติกรรม ผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของเฮอร์บาช หลังจากการดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ผู้ปกครองทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของเฮอร์บาช จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์ ซึ่งรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งหมดได้นำเสนอเป็นขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของเฮอร์บาช

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของเฮอร์บาช

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

1.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ระยะเวลา	\bar{x}	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	11.76	3.17	
หลังการทดลอง	26.68	2.21	29.86*

*p < .05 ($t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 7 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 29.86 ซึ่งมากกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์ การประเมิน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์ การประเมิน

การทดสอบ	\bar{X} (n=25)	S.D.	คิดเป็น ร้อยละ	t
เกณฑ์ (75%ของคะแนนเต็ม) เกณฑ์ = 22.5				
หลังการทดลอง	26.68	2.21	96	9.45*

$$*p < .05 \quad (t_{24} = 1.711)$$

จากตารางที่ 8 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 9.45 ซึ่งมากกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลองกับเนื้อหาการส่งเสริมความรู้เป็นรายหัวข้อ

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลองกับเนื้อหาการส่งเสริมความรู้เป็นรายหัวข้อ

เนื้อหา	ก่อนทดลอง x_1	หลังทดลอง x_2	\bar{D} $(\bar{x}_2 - \bar{x}_1)$
1. สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ในปัจจุบัน	1.54	2.50	0.96
2. ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบ เพื่อนต่างเพศ	1.32	2.86	1.54
3. พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรม การเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก	1.56	2.97	1.41
4. การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก อย่างไม่เหมาะสม	1.94	2.86	0.92

5. เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	1.71	2.35	0.64
6. การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม	1.86	2.54	0.68
7. ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	1.89	2.76	0.87
8. การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	1.28	2.86	1.58
9. การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก	1.12	2.50	1.38
10. การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว	1.45	2.48	1.03
คะแนนรวม	11.76	26.68	14.92

จากตารางที่ 9 พบว่า หลังการทดลองผู้ปกครองมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นทุกหัวข้อ โดยหัวข้อที่ผู้ปกครองมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ “การแก้ปัญหาและฝึกรการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร” รองลงมาได้แก่ “ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ” และ”เรื่องผู้ปกครองควรรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมการเริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก” ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่ผู้ปกครองมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ “เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ”

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการ
คบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ก่อนและหลังการทดลอง

ระยะเวลา	\bar{x}	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	52.80	4.59	
หลังการทดลอง	72.16	1.84	23.72*

$p^* < .05$ ($.05$ $t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 10 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 23.72 ซึ่งมากกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองกับเกณฑ์การประเมิน

การทดสอบ	คิดเป็นร้อยละ			
เกณฑ์ = 80% ของคะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.		t
เกณฑ์ = 64 คะแนน n = 25				
หลังการทดลอง	72.16	1.84	100	22.16

*p < .05 (.05 $t_{24} = 1.711$)

จากตารางที่ 11 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 22.16 ซึ่งมากกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 ผลการวิเคราะห์คะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลองเป็นรายข้อ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการการคบเพื่อนต่างประเทศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลองเป็นรายข้อ

ข้อความ	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			$(\bar{x}_2 - \bar{x}_1)$
	\bar{x}_1	S.D.	ความหมาย	\bar{x}_2	S.D.	ความหมาย	
1.คุณพ่อคุณแม่ควรให้ความสำคัญกับการทำงานมากกว่าจะมานั่งคุยกับลูกเรื่องทั่วไป	2.44	0.51	มาก	3.56	0.51	น้อยที่สุด	1.12
2.การให้เวลากับลูกถือว่าสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นการป้องกันไม่ให้ลูกกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างประเทศ	2.32	0.69	มาก	4.00	0	มากที่สุด	1.68
3.เมื่อลูกพูดคุ้ยและขอคำปรึกษา คุณพ่อคุณแม่ควรรับฟังด้วยความสนใจ เพราะจะทำให้เข้าใจสิ่งที่ลูกคิดมากขึ้น และไม่ควรมองว่าสิ่งนั้นเป็นเรื่องไร้สาระ	2.56	0.71	มาก	3.72	0.46	มากที่สุด	1.16
4.เมื่อลูกทำผิด คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรดุคำหรือใช้คำพูดรุนแรงกับลูก แต่ควรถามเหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น	2.72	0.61	มาก	3.72	0.46	มากที่สุด	1.00
5.เด็กที่รักตนเองและมีความมั่นใจในตนเองสูงมักจะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างประเทศ	2.80	0.82	มาก	3.72	0.46	มากที่สุด	0.92

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความ	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			$(\bar{x}_2 - \bar{x}_1)$
	\bar{x}_1	S.D.	ความหมาย	\bar{x}_2	S.D.	ความหมาย	
6.คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรชื่นชมหรือยกย่องลูก เพราะจะทำให้ลูกกลายเป็นเด็กที่หลงตัวเอง	2.32	0.69	มาก	3.52	0.51	น้อยที่สุด	1.20

7.สาเหตุสำคัญที่เด็กหนีออกจากบ้าน คือ เบื่อบ้าน และคุณพ่อคุณแม่เข้มงวดมากจนไม่สามารถทนอยู่บ้านได้	2.28	0.68	น้อย	3.84	0.37	มากที่สุด	1.56
8.หากลูกเริ่มมีพฤติกรรมคบเพื่อนต่างเพศในทางที่เสียหาย คุณพ่อคุณแม่ควรกักบริเวณ หรือลงโทษทันทีเพื่อให้หลานจำ	3.20	0.65	มาก	3.92	0.28	น้อยที่สุด	0.72
9.ลูกมีหน้าที่เรียนหนังสืออย่างเดียว พ่อแม่ไม่ควรมอบหมายหน้าที่อื่นให้ลูกทำ เพราะจะทำให้ลูกเรียนไม่เก่ง สู้เพื่อนไม่ได้	2.28	0.61	มาก	3.72	0.54	น้อย	1.44
10.เด็กที่อารมณ์แปรปรวนและเอาแต่ใจตนเอง มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	2.72	0.61	มาก	4.00	0	มากที่สุด	1.28
11.ถ้าลูกเริ่มมีพฤติกรรมหมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศคุณพ่อคุณแม่ควรแนะนำให้ลูกหาทางออกโดยการนำไปปรึกษากับเพื่อน	2.92	0.70	น้อย	3.80	0.41	น้อยที่สุด	0.88
12.คุณพ่อคุณแม่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเพื่อนๆ ของลูกแต่ควรใส่ใจกับลูกของตนเองมากกว่า	2.16	0.75	มาก	3.64	0.40	น้อยที่สุด	1.48

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความ	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		$(\bar{x}_2 - \bar{x}_1)$	
	\bar{x}_1	S.D. ความหมาย	\bar{x}_2	S.D. ความหมาย		
13.ควรสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้องให้แก่ลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยการพูดคุยกันง่ายๆ บรรยายภาพ ไม่เครียด	3.24	0.52	มาก	4.00	0	มากที่สุด 0.76
14.หน้าที่ในการสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศเป็นหน้าที่ของคุณ เพราะคุณมีความรู้มากกว่าคุณพ่อ						

คุณแม่	1.96	0.79	มาก	3.88	0.33	น้อยที่สุด	1.92
15. ควรฝึกเด็กให้รู้จักตัดสินใจและ แก้ปัญหาเด็กจะสามารถปฏิบัติและ เอาตัวรอดได้ กรณีถูกชักชวนให้มี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	2.20	0.76	มาก	3.56	0.51	มากที่สุด	1.36
16. เด็กวัยประถมศึกษาปีที่ 6 มัก ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน ต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่จึงไม่จำเป็นต้อง ฝึกการแก้ปัญหาให้ ควรรอให้ โตกว่านี้ก่อน	3.24	0.60	มาก	4.00	0	น้อยที่สุด 0.76	
17. ปัญหาของเด็กประถมศึกษาปีที่ 6 มักเป็นปัญหาเล็กๆน้อยๆเช่น ทะเลาะกัน ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการ คบเพื่อนต่างเพศนั้นยังไม่เกิด ขึ้นกับเด็กวัยนี้	3.12	0.60	มาก	4.00	0	น้อยที่สุด 0.88	
18. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันสมควรนั้น ส่วนใหญ่เกิด จากไม่รู้จักรับปฏิบัติที่หนักแน่น	2.40	0.50	มาก	3.64	0.49	มากที่สุด	1.24

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความ	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			$(\bar{x}_2 - \bar{x}_1)$
	\bar{x}_1	S.D.	ความหมาย	\bar{x}_2	S.D.	ความหมาย	
19. การสอนเรื่องทักษะการปฏิบัติ เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ควรสอนเด็กในระดับมัธยมขึ้นไป ส่วนเด็กประถมนั้นยังไม่ควรสอน เพราะเป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป	2.16	0.85	มาก	3.92	0.28	น้อยที่สุด	1.76
20. หน้าที่ในการสอนเรื่องทักษะ การปฏิบัติเพศสัมพันธ์ก่อนวัย อันสมควรนั้น ควรร่วมมือกัน สอนระหว่างครูและคุณพ่อคุณแม่	2.76	0.66	มาก	4.00	0	มากที่สุด	1.24

จากตารางที่ 12 มีข้อความแสดงเจตคติทางบวกของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อความ และทางลบ 10 ข้อความ หลังการทดลองพบว่า ผู้ปกครองมีเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ข้อความแสดงเจตคติทางบวกของผู้ปกครองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากที่สุด ได้แก่ “สาเหตุสำคัญที่เด็กหนีออกจากบ้าน คือ เบื่อบ้าน และคุณพ่อคุณแม่เข้มงวดมากเกินไปจนไม่สามารถทนอยู่บ้านได้” ส่วนเจตคติของผู้ปกครองทางลบที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นชัดเจน จากการที่ไม่เห็นด้วยในตอนแรกเปลี่ยนเป็นเห็นด้วย อันดับแรกในเรื่องความคิดเห็นที่ว่า “การสอนเรื่องทักษะการปฏิเสธรเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรๆ สอนเด็กในระดับมัธยมขึ้นไปส่วนเด็กประถมนั้นยังไม่ควรสอนเพราะเป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป” อันดับสองในเรื่องความคิดเห็นที่ว่า “คุณพ่อคุณแม่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเพื่อนๆ ของลูกแต่ควรจะใส่ใจกับลูกของตนเองมากกว่า” และอันดับที่สามในเรื่องความคิดเห็นที่ว่า “คุณพ่อคุณแม่ควรให้ความสำคัญกับการทำงานมากกว่าจะมานั่งคุยกับลูกเรื่องทั่วๆ ไป”

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

3.1 ผลคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ รายละเอียดนำเสนอไว้ในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ

รายการประเมิน	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง		
	\bar{x}	SD	คุณภาพ
1. การอภิปรายกลุ่ม			
1.1 ได้รับความรู้	2.72	0.54	มาก
1.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้	2.60	0.57	มาก
1.3 ระยะเวลาเหมาะสม	3.00	0	มาก
2. การศึกษาอภิปราย			
2.1 ได้รับความรู้	2.80	0.40	มาก
2.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้	2.76	0.43	มาก

2.3	ระยะเวลาเหมาะสม	2.52	0.65	มาก
3.	การประชุมปฏิบัติการ			
3.1	ได้รับความรู้	2.72	0.54	มาก
3.2	สามารถนำไปประยุกต์ใช้	2.60	0.57	มาก
3.3	ระยะเวลาเหมาะสม	2.56	0.58	มาก
4.	การแสดงบทบาทสมมติ			
4.1	ได้รับความรู้	2.60	0.57	มาก
4.2	สามารถนำไปประยุกต์ใช้	2.76	0.43	มาก
4.3	ระยะเวลาเหมาะสม	3.00	0	มาก
5.	การใช้สื่อสารมวลชน			
5.1	ได้รับความรู้	3.00	0	มาก
5.2	สามารถนำไปประยุกต์ใช้	2.64	0.48	มาก
5.3	ระยะเวลาเหมาะสม	2.56	0.58	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง		
	\bar{x}	SD	คุณภาพ
6. การให้ความรู้ตัวต่อตัว			
6.1 ได้รับความรู้	2.72	0.54	มาก
6.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้	2.60	0.57	มาก
6.3 ระยะเวลาเหมาะสม	2.56	0.58	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ มากทุกกิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมแบ่งหัวข้อความพึงพอใจเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน การได้รับความรู้ ด้านความสามารถนำไปประยุกต์ใช้ และด้านระยะเวลาที่เหมาะสม ด้านการได้รับความรู้ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดในกิจกรรม การใช้สื่อสารมวลชน เพราะทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ถึงปัญหารอบตัว ในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการเปิดโลกทัศน์ของ ผู้ปกครองให้กว้างขึ้นอีกด้วย ด้านความสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากันใน 2 กิจกรรม ได้แก่ การศึกษาอภิปราย และการ แสดงบทบาทสมมติ เพราะการศึกษาอภิปรายทำให้ผู้ปกครองได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ความรู้ สามารถอภิปรายแสดง ทัศนะพร้อมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับผู้ปกครองที่อื่นๆ สอดคล้องกับการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ เนื่องจากหลังจากที่ผู้ปกครองได้ศึกษาอภิปรายและแสดงทัศนะแล้ว ผู้ปกครองก็ต้องการถ่ายทอด ทัศนะนั้นๆ ออกมาในลักษณะต่างๆ การแสดงบทบาทสมมุติก็เป็นวิธีการถ่ายทอดวิธีหนึ่ง ซึ่ง ผู้ปกครองชื่นชอบเพราะเป็นการถ่ายทอดที่ได้ฝึกการปฏิบัติไปด้วยในตัว อีกทั้งยังเป็นการเปลี่ยน อิริยาบท

และมีความสุขสนุกสนานอีกด้วย ด้านระยะเวลาที่เหมาะสมผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดเท่ากันใน 2 กิจกรรม ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมติ เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการจะแสดงความคิดเห็นของตนเองพร้อมๆ กับรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองท่านอื่น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและจัดเวลาให้เหมาะสมกับการอภิปราย เช่นเดียวกันกับการแสดง บทบาทสมมติที่ผู้ปกครองต้องการจะถ่ายทอดความคิดเห็นทัศนะและพร้อมๆ กับต้องการที่จะแสดงออก ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและจัดเวลาให้เหมาะสมกับการแสดงบทบาทสมมติเช่นกัน ผลก็คือทำให้ ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจมาก ต่อการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

3.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ กิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช รายละเอียดนำเสนอไว้ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ กิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

รายการ	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม			
1.1 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมครั้งละ 2 ชั่วโมง			
เหมาะสมเพียงใด	2.40	0.50	ปานกลาง
1.2 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง			
เหมาะสมเพียงใด	2.44	0.58	ปานกลาง
1.3 เวลาในการจัดกิจกรรม 10.00-12.00 น. เหมาะสมเพียงใด	2.52	0.65	มาก
2. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม			
2.1 ท่านพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ร่วมเพียงใด	2.72	0.46	มาก
2.2 ท่านพึงพอใจต่อการชมเรื่องราวจากวีดิทัศน์เพียงใด	2.72	0.46	มาก
2.3 ท่านพึงพอใจต่อการแสดงความคิดเห็นหลังจากชมวีดิทัศน์เพียงใด	2.64	0.49	มาก
3. ด้านความเหมาะสมของเอกสารและสื่อประกอบการจัดกิจกรรม			
3.1 ท่านคิดว่าคู่มือผู้ปกครองมีความเหมาะสมเพียงใด	2.92	0.28	มาก
3.2 ท่านคิดว่าวีดิทัศน์มีความเหมาะสมเพียงใด	2.92	0.28	มาก
3.3 ท่านคิดว่าแบบฝึกประกอบการจัดกิจกรรมมีความ			

เหมาะสมเพียงใด 2.56 0.58 มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
4. ด้านความรู้ที่ได้รับและการนำไปใช้			
4.1 ท่านได้รับความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพียงใด	2.84	0.37	มาก
4.2 ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เพียงใด	2.88	0.33	มาก
5. ด้านอื่นๆ			
5.1 สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเหมาะสมเพียงใด	3.00	0	มาก
5.2 คุณลักษณะของผู้ให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมเพียงใด	2.88	0.33	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมในระดับมาก 11 รายการ จากทั้งหมด 13 รายการ ในด้านต่อไปนี้คือ เวลาในการจัดกิจกรรม ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม ความพึงพอใจต่อการชมเรื่องราวจากวีดีทัศน์ ความพึงพอใจต่อการแสดงความคิดเห็นหลังจากชมเรื่องราวจากวีดีทัศน์ ความเหมาะสมของคู่มือผู้ปกครอง ความเหมาะสมของวีดีทัศน์ ความเหมาะสมของแบบฝึกประกอบการจัดกิจกรรม ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และคุณลักษณะของผู้ให้ความรู้ในการจัดกิจกรรม ส่วนอีก 2 รายการ คือ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมครั้งละ 2 ชั่วโมง และระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาช ในตอนที่ 2 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วม กิจกรรม นำเสนอดังนี้

3.3.1 ปัญหาที่พบระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ บางครั้งคนอื่นพูดคุยกันเสียงดังทำให้ไม่เข้าใจในบางเรื่อง ต้องอ่านหนังสือเพิ่มจึงจะเข้าใจ ในช่วงที่ทำกิจกรรมหน้าห้องมีเด็กๆ เข้ามา รบกวนทำให้ไม่สะดวกในการทำกิจกรรม

3.3.2 ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ครั้งจากเดิม 2 ชั่วโมง เป็น 3-4 ชั่วโมง
- 2) ด้านการจัดกิจกรรม ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดกิจกรรมเป็นที่ น่าพอใจ ได้รับความรู้และความสนุกสนานมาก
- 3) ด้านเอกสารและสื่อประกอบการจัดกิจกรรม ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เอกสารที่ได้รับมีประโยชน์ต่อตนมาก เพราะจะได้เก็บไว้อ่านและนำไปใช้เพื่อดูแลลูก เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ และคู่มือผู้ปกครองที่ได้รับมีสีสันสวยงาม มีตัวการ์ตูน ทำให้หน้าอ่าน ดูไม่เครียด และไม่เป็นการมากจนเกินไป
- 4) ด้านความรู้ที่ได้รับและการนำไปใช้ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้ได้รับความรู้และความสนุกสนานทุกสัปดาห์ที่เข้าร่วมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในครอบครัวได้
- 5) ด้านอื่นๆ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า จากการเข้าร่วมกิจกรรมนอกจากจะทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลลูก เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศแล้ว ยังทำให้ผู้ปกครองเกิดความสามัคคีและความสนิทสนมขึ้นในหมู่ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกันทุกสัปดาห์ผู้ปกครอง หลายท่านพบว่าตนเองกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าพูดต่อหน้าคนเยอะๆ มากขึ้นอีกทั้งยังทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเกิดความเข้าใจลูกมากขึ้นทำให้พูดคุยกับลูกมากขึ้น และสนิทสนมกับลูกมากขึ้นอีกด้วย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

การวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ รายกลุ่ม และรายบุคคล ตามแนวคิดของเออร์บาช ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เกี่ยวกับผลของกระบวนการให้ความรู้และการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้ปกครอง ซึ่งรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามกระบวนการส่งเสริมความรู้ ดังนี้

4.1 พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมรายกลุ่ม ข้อมูลการสังเกตพฤติกรรม นำเสนอในรูปของคำร้อยละ รายละเอียดนำเสนอไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ร้อยละของพฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมรายกลุ่ม

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นส่วนรวม	ระดับพฤติกรรม		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. การแสดงความสนใจ ตั้งใจฟัง	100	-	-
2. การแสดงความคิดเห็น	80	20	-
3. การให้ความร่วมมือ	100	-	-
4. ด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิก	100	-	-
5. การซักถาม	80	20	-
6. อื่นๆ	100	-	-

จากตารางที่ 15 พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมรายกลุ่ม มีดังนี้

1) ด้านความสนใจตั้งใจฟัง พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กที่แสดงออก ร้อยละ 100 แสดงออกในระดับดี คือ ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดมีการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมเป็นอย่างมาก สังเกตจากผู้ปกครองทุกท่านจะตั้งใจฟังในขณะที่ผู้วิจัยพูด และจะให้ความสนใจอย่างมากขณะที่ผู้วิจัยให้ความรู้ และเมื่อเกิดความพึงพอใจจะมีการตอบสนอง เช่น การยิ้ม การหัวเราะและปรบมือ

2) ด้านการแสดงความคิดเห็น พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ที่แสดงออก ร้อยละ 80 แสดงออกในระดับดี และร้อยละ 20 แสดงออกในระดับพอใช้ คือ ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ในครั้งนี้ส่วนใหญ่ชอบที่จะพูดแสดงความคิดเห็นและเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรหลานของตนให้ผู้อื่นได้ฟัง มีเพียงผู้ปกครองส่วนน้อยเท่านั้นในช่วงแรกของการอบรม ผู้ปกครองไม่ต้องการจะแสดงความคิดเห็นหรือเล่าประสบการณ์ของตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลัวอับอายและกลัวเสียหน้า แต่ผู้วิจัยได้แก้ไขปัญหานี้โดยการใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การอภิปรายกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมุติ หลังจากนั้นไม่นานผู้ปกครองกลุ่มนี้จึงมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กล่าวพูดคุย และแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

3) ด้านการให้ความร่วมมือ พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ที่แสดงออก ร้อยละ 100 แสดงออกในระดับดี คือผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดมีการให้ความร่วมมือขณะร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีทุกครั้ง สังเกตจากในทุกสัปดาห์จะมีกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันทุกครั้งผู้ปกครองทุกท่านก็จะร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ และแสดงออกถึงความสนุกสนานอย่างเห็นได้ชัด มีการหัวเราะ ยิ้ม และร่วมกันทำกิจกรรมอย่างเป็นกันเอง และไม่มีความเขินอาย

4) ด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิก พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ที่แสดงออก ร้อยละ 100 แสดงออกในระดับดี คือผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่านต่างให้ความร่วมมือกันในช่วงสมาชิกด้วยกันเอง รวมทั้งให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในขณะร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเช่นกัน สังเกตจากในทุกกิจกรรมของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองในครั้งนี้ จะจัดให้ผู้ปกครองทุกท่านได้มี ปฏิสัมพันธ์ พูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันตลอดเวลา ผู้ปกครองทุกท่านก็ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดีตลอดการร่วมกิจกรรม

5) ด้านการซักถาม พฤติกรรมผู้ปกครองขณะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ที่แสดงออก ร้อยละ 80 แสดงออกในระดับดี และร้อยละ 20 แสดงออกในระดับพอใช้ คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีการซักถามปัญหาและข้อสงสัยตลอดเวลา คำถามที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการทราบและมักจะซักถามผู้วิจัยนั้น ได้แก่ ถ้าลูกหนีโรงเรียนไปเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศควรทำอย่างไร หรือถ้าจับได้ว่าลูกแอบคบเพื่อนต่างเพศควรทำอย่างไร แต่ยังมีผู้ปกครองบางส่วนที่มีการซักถามปัญหาและข้อสงสัยเพียงครั้งคราวเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความอายและกลัวเสียหน้า แต่ผู้ปกครองกลุ่มนี้จะเก็บคำถามบางคำถามมาซักถามผู้วิจัยเป็นการส่วนตัวแทน ส่วนคำถามที่ผู้ปกครองซักถามผู้วิจัยเป็นการส่วนตัวนั้น ได้แก่ ลูกสาวมีแฟนแล้วไม่ยอมกลับบ้านควรทำอย่างไร

6) ด้านอื่นๆ หมายถึง พฤติกรรมการอยู่ร่วมกัน เช่น ความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ที่แสดงออก ร้อยละ 100 แสดงออกในระดับดี คือผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่านมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันต่อกันในช่วงสมาชิกด้วยกัน รวมถึงต่อผู้วิจัยเป็นอย่างดี สังเกตจากในการทำร่วมกิจกรรมกันบางครั้งจะมีอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ เช่น การเหยียบเท้ากันผู้ปกครองก็จะให้ภัยและไม่โกรธกัน เมื่อผู้ปกครองท่านใดทำสิ่งของตกผู้ปกครองท่านอื่นก็ต่างช่วยกันเก็บสิ่งของนั้นให้หรือการรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ผู้ปกครองก็ต่างแสดงน้ำใจหยิบกล่องข้าว น้ำดื่ม และช้อน ส้อม เผื่อแผ่กันทุกครั้ง

4.2 ข้อมูลผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล

4.2.1 ข้อมูลการให้คำแนะนำและนิเทศผู้ปกครองเป็นรายบุคคล

ผู้ปกครองทั้ง 25 ท่าน ยินดีรับคำแนะนำเพิ่มเติมและรับการนิเทศเป็นรายบุคคล ส่วนการสังเกตพฤติกรรมที่บ้าน มีผู้ปกครองที่ยินดีให้ความร่วมมือทั้งหมด 22 ท่าน ผู้ปกครองที่เหลืออีก 3 ท่าน ไม่สะดวกให้ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติต่อลูกหลานขณะอยู่ที่บ้าน จึงขอร่วมที่บ้านผู้ปกครองท่านอื่น

ผู้ปกครองทุกท่านยินดีให้ความร่วมมือมากเกี่ยวกับการรับคำแนะนำเป็นรายบุคคล มีเพียงบางท่านที่ไม่สะดวกให้ผู้วิจัยไปที่บ้าน แต่ขอเข้าร่วมที่บ้านผู้ปกครองท่านอื่น ผู้ปกครองทุกท่านมีให้ ความสนใจต่อการรับคำแนะนำและนิเทศจากผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ตั้งใจฟังผู้วิจัยขณะที่ให้คำแนะนำ มีการพูดคุยโต้ตอบ และเมื่อต้องการทราบหรือไม่เข้าใจเรื่องใดๆ ก็ตามผู้ปกครองจะซักถามผู้วิจัยทุกครั้ง รวมถึงการซักถามเกี่ยวกับข้อข้องใจส่วนตัวหรือปัญหาส่วนตัวบางเรื่องที่ไม่กล้าซักถามเมื่ออยู่ในห้องประชุมผู้ปกครองก็จะนำปัญหานั้นมาซักถามผู้วิจัย คำถามที่ผู้ปกครองไม่กล้าซักถามในที่ประชุมแต่จะซักถามผู้วิจัยเป็นการส่วนตัวนั้น ได้แก่ ลูกหนีโรงเรียนไปเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศควรทำอย่างไร, จับได้ว่าลูกแอบมีแฟนควรทำอย่างไร, ลูกมีแฟนแล้วมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิมควรทำอย่างไร, ลูกมีแฟนแล้วไม่สนใจการเรียนควรทำอย่างไร และทำอย่างไรจึงจะรู้ว่าลูกแอบมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยสมควรหรือเปล่า คำถามเหล่านี้เมื่ออยู่ในที่ประชุมผู้ปกครองจะอายและไม่กล้าซักถาม แต่เมื่ออยู่กับผู้วิจัยเป็นการส่วนตัว ผู้ปกครองจะกล้าซักถามผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยก็จะตอบคำถามและข้อข้องใจของผู้ปกครองทุกท่าน ยกตัวอย่างเช่น “ลูกหนีโรงเรียนไปเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ผู้ปกครองควรเลิกวันสบายๆ หรือวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ พูดคุยกับลูกอาจจะเริ่มจากเรื่องทั่วๆ ไปในชีวิตประจำวันหรืออาจจะท้าวสารรอบตัวเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่ถูกต้องมาเป็นประเด็นพูดคุยกันก่อน จากนั้นจึงขอความคิดเห็นจากลูกว่าคิดเช่นไร เปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งแสดงความรักและบอกกับลูกของคุณว่าคุณพ่อคุณแม่รักและหวังดีกับลูกมากแค่ไหน จากนั้นจึงสอดแทรกแนวทางการคบเพื่อนต่างเพศที่ถูกต้องให้กับลูกโดยทั้งหมดนี้ต้องไม่ใช้วิธีการสอน แต่เป็นการพูดคุยกันธรรมดา พูดคุยกับลูกอย่างเปิดกว้างและเข้าใจ แนะนำลูกเมื่อลูกเกิดปัญหา และบอกกับลูกว่าเมื่อมีปัญหาอะไรสามารถนำปัญหานั้นมาปรึกษาพ่อแม่ได้ตลอดเวลา เมื่อคุณพ่อคุณแม่เข้าใจและเปิดใจรับฟังลูก ใช้ความรักความเข้าใจเป็นเกราะกำบังในการป้องกันปัญหา พร้อมสอดแทรกวิธีการคบเพื่อนต่างเพศที่ถูกต้อง เมื่อลูกๆ มีปัญหาอะไรก็ตามพ่อแม่ก็คอยให้คำปรึกษาดูแลใส่ใจไม่เคยห่างเมื่อลูกๆ รู้ว่ามีบุคคลที่รัก ให้ความอบอุ่น หวังดี และคอยดูแลใส่ใจเขา เขาก็เกิดความรักและภูมิใจในตนเอง ไม่ไปหาความรักจากที่อื่น ผลก็คือจะไม่เกิดปัญหาบ้านแตกและเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

ขึ้นอย่างแน่นอน” ผู้วิจัยให้คำแนะนำกับผู้ปกครองแก้ไขปัญหานั้นๆ และหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้นอีก ผู้ปกครองทุกท่านต่างแสดงความพึงพอใจอย่างมากกับคำแนะนำของผู้วิจัย การรับคำแนะนำเป็นรายบุคคลมีบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองอย่างยิ่ง ผู้ปกครองทุกท่านรวมทั้งสมาชิกในครอบครัวของผู้ปกครองให้ความเป็นกันเองกับผู้วิจัย ผู้ปกครองจะพาผู้วิจัยเดินดูรอบๆ บ้าน และอนุญาตให้ผู้วิจัยซักถามถึงเรื่องต่างๆ ภายในครอบครัว รวมถึงการอนุญาตให้ผู้วิจัยบันทึกภาพภายในบ้าน สาเหตุผู้ปกครองมีความไว้วางใจและเป็นกันเองกับผู้วิจัย เนื่องมาจากผลการทำกิจกรรมร่วมกันและการคลุกคลีทำกิจกรรมร่วมกันเป็นเวลานาน

4.2.2 ข้อมูลการสัมภาษณ์

หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมผู้ปกครองทุกท่านมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กมากขึ้น และมีเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการปฏิบัติต่อบุตรหลานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่เปลี่ยนไป คือ ให้ความสำคัญกับการพูดคุยกับลูกมากขึ้น ให้เวลากับลูกมากขึ้น รับฟังคำปรึกษาของลูกมากขึ้น ไม่ดูตำหนิหรือใช้คำพูดรุนแรงกับลูกเมื่อลูกทำความผิด รวมทั้งชื่นชมลูกเมื่อลูกทำความดี แนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้ลูกเมื่อลูกเริ่มมีพฤติกรรมหมกมุ่นทางเพศ ให้ความสำคัญกับเพื่อนๆ ของลูกมากขึ้น ให้ความรู้และคำแนะนำกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งฝึกทักษะการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรให้กับลูก การที่ผู้ปกครองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอบรมบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้ช่องว่างระหว่างบุตรหลานกับผู้ปกครองมีน้อยลง เด็กๆ จะเคารพ สนธิ และพูดคุยทุกๆ เรื่องกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองจะพูดคุยและสอบถามบุตรหลานถึงเรื่องต่างๆ ไป ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และเปิดโอกาสให้บุตรหลานได้พูดและแสดงความคิดเห็น ในขณะเดียวกันผู้ปกครองก็จะสอนถึงการปฏิบัติตัวที่ดีและถูกต้องแก่บุตรหลานอีกด้วย หัวข้อที่ผู้ปกครองมักใช้เริ่มต้นพูดคุยกับบุตรหลานส่วนใหญ่จะได้แก่ วันนี้เรียนเป็นอย่างไรบ้าง ที่โรงเรียนมีอะไรพิเศษหรือน่าตื่นเต้นไหม หรือถ้าเป็นวันหยุดผู้ปกครองก็จะสอบถามว่าวันนี้ไปทำอะไรที่ไหนมา และหลายๆ ครั้งหัวข้อสนทนาจะสอบถามและพูดคุยถึงเพื่อนๆ ของลูกด้วย ในขณะดูแลคราก็จะถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อตัวละครแต่ละตัวว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการที่ตัวละครแต่ละตัวทำเช่นนั้น หรือถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อข่าวที่มีความน่าสนใจและเกี่ยวข้องกับตัวของตัวเอง ในขณะนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นห่วงบุตรหลานในเรื่องเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศมาก เนื่องจากบุตรหลานของตนกำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตระหว่างการเป็นเด็กกับวัยรุ่น เริ่มสนใจเพศตรงข้าม สนใจตนเองและเริ่มมีเพื่อนต่างเพศเข้ามาติดพัน อีกทั้งสิ่งแวดล้อมที่ชุมชนก็ไม่ค่อยดี อาจทำให้บุตรหลานหลงผิดทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องได้ ผู้ปกครองทุกท่านที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และวิธีการ

รอบรมสั่งสอนบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศได้ดีมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจในตัวบุตรหลานมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยอมรับว่าการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศนั้นเป็นสิ่งที่ยากและต้องใช้เวลาอย่างมากเนื่องจากต้องใช้เวลาพูดคุยกับบุตรหลานอย่างไม่เป็นทางการ ต้องรับฟังในสิ่งที่บุตรหลานคิด และต้องสอนในสิ่งที่ถูกต้องให้กับเด็ก แต่จะให้การสอนตรงๆ นั้นไม่ได้ ต้องสอนโดยการสอดแทรกไปในชีวิตประจำวันของเด็กปฏิบัติ ผู้ปกครองหลายท่านบอกว่าที่ผ่านมามาตนเองนั้นสนใจแต่เรื่องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลบุตรหลานสักเท่าไร แต่จากการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กแล้ว ผู้ปกครองทุกท่านมีความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กเพิ่มมากขึ้น และมีเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ผู้ปกครองทุกท่านที่เข้าร่วมการอบรมตั้งใจจะนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติต่อบุตรหลาน เพื่อให้บุตรหลานของตนรอดพ้นปัญหาเกี่ยวกับการการคบเพื่อนต่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาซ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาซ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวมินทราชินยาภิบาลจังหวัดอุดรธานี จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาซ และแบบบันทึกผลกระบวนการให้ความรู้ตามแนวคิดของเออร์บาซ โดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ หลังดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นแล้วเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. หลังการทดลองผู้ปกครองมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงวก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
2. หลังการทดลองผู้ปกครองมีคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงวก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หลังการทดลองผู้ปกครองมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงวก่อนการประเมิน คือ 75%
4. หลังการทดลองผู้ปกครองมีคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงวก่อนการประเมิน คือ 80%

5. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

6. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ ทั้งแบบรายกลุ่ม และรายบุคคล

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาซ มีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของ เออร์บาซ

1.1 ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 เจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาซ

1.4 ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ ตามแนวคิดของ เออร์บาซ

2. ข้อสังเกตจากการวิจัย

2.1 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ เออร์บาซ

ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

นอกจากนี้กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ ได้ให้ผู้ปกครองทำกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น ให้ผู้ปกครองได้สัมผัสเรียนรู้ในการสมมติเหตุการณ์ขึ้นแล้วให้ฝึกปฏิบัติควบคู่ไปด้วย จึงทำให้ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น เช่น พฤติกรรมเมื่อลูกเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อและคุณแม่ควรทำอย่างไรเมื่อลูกมาขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศหรือเมื่อลูกมาขอคำปรึกษาเรื่องเพื่อนต่างเพศ โดยในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาซนั้น นอกจากจะใช้การจัดกิจกรรมด้วยวิธีการต่างๆ แล้วยังผสมผสานวิธีการใช้สื่อมวลชนในการให้ความรู้อีกด้วย อันได้แก่ การใช้วีดิทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวารสาร ให้ผู้ปกครองได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลสื่อมวลชนด้วยตัวเอง เหล่านี้เป็นต้น การให้ผู้ปกครองได้ฝึกปฏิบัติจะทำให้ผู้ปกครองได้มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และเหตุการณ์เหล่านี้จะทำให้ผู้ปกครองสามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาที่พบแล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน คิดหาวิธีการแก้ปัญหาและวิธีเกี่ยวกับการดูแลลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศได้ เมื่อผู้ปกครองสามารถคิดวิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายในสถานการณ์ที่ฝึกปฏิบัติมาได้แล้ว จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรหลาน เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศได้ดียิ่งขึ้น จึงส่งผลทำให้ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมส่งเสริมความรู้ที่จัดขึ้น และมีคะแนนความรู้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

1.2 เจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากผลจากวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสาวคนธ์ สาเอี่ยม (2544) ที่จัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง เรื่อง “ให้เวลาสักนิด ไกล่ชิดลูกรัก” แล้วผู้ปกครองมีคะแนนเจตคติสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ McCary (2003) ที่ว่าเจตคติและความรู้ของพ่อแม่ด้านการอบรมเลี้ยงดูลูก เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ ที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลมาจากวิธีการสอนที่ผู้วิจัยจัดให้แก่ผู้ปกครอง ดังนั้นการจัดการจัด กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ จึงส่งผลให้ผู้ปกครองมีเจตคติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศที่ดีขึ้น เพราะในการจัดกิจกรรมได้เน้นให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้เป็น เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้ปกครอง ดังที่ เชียรศรี วิวัชรี (2545) ได้กล่าวว่าการสอนให้ ผู้ปกครองได้เรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาที่ผู้ปกครองกำลังประสบอยู่ ผู้ปกครองจะมี

ความสนใจต่อการเรียนรู้นั้น รวมถึงการให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของเรื่องราวตามบทบาทที่สมมุติขึ้น ผู้ปกครองจะรู้สึกว่าคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจที่ได้สร้างสรรค์ผลงานโดยเฉพาะผลงานกลุ่ม ผู้ปกครองจะได้รับการยอมรับจากสมาชิกภายในกลุ่ม ทำให้เห็นคุณค่าของงานที่ทำ และเห็นคุณค่าของตนเอง นอกจากนี้บรรยากาศในห้องที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช ได้เน้นในด้านความเป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยกับผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกมั่นใจและมีเสรีภาพทางความคิด เนื่องจาก ผู้วิจัยและผู้ปกครองด้วยกันเองให้การยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอต่างๆ ของผู้ปกครอง รวมถึงการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ได้ให้ผู้ปกครองศึกษาเรียนรู้จากสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้ปกครองเองจึงเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Lindeman (1962) ที่พบว่า การเรียนรู้ควรจะมีการเริ่มต้นโดยใช้ สถานการณ์ต่างๆ มากกว่าการเริ่มต้นจาก เนื้อหาวิชา เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญาในการคิดและวิเคราะห์ การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองในรูปแบบของการอภิปราย สนทนา ปรัชญาหรือ ให้ออกสารความรู้ รวมทั้งให้ศึกษากรณีศึกษา และกรณีตัวอย่าง ทำให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ทั้งยังทำให้เกิดความร่วมมือและความสามัคคีจากการทำงานร่วมกัน จึงทำให้ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมและมีเจตคติเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ ที่ดีขึ้น

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองมีคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการดูแลบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศที่สูงขึ้นคือ การที่ผู้ปกครองได้ศึกษาบทความหลายๆ บทความ ที่จากหนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ แล้ว ในระหว่างเวลาพักหลังจากรับประทานอาหารกลางวัน ผู้ปกครองหลายท่านได้จับกลุ่มนั่งคุยกันและได้บ่นกับผู้วิจัยว่า “ทำไมเด็กสมัยนี้ถึงได้ทำอะไรไม่คิด ไม่คิดถึงอนาคตของตัวเองแล้ว ยังไม่นึกถึงใจพ่อแม่อีก” ผู้ปกครองหลายท่านนำเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรของเด็กมาพูดคุยกับผู้วิจัยด้วยสีหน้าเคร่งเครียด และส่อแววกังวลว่าเรื่องนี้จะเกิดขึ้นกับบุตรหลานของตนเองหรือไม่ ผู้ปกครองท่านหนึ่งได้พูดกับผู้วิจัยว่า “ถ้าเราให้ความรัก ความเข้าใจ มีเวลาว่างก็อยู่กับลูก ขณะเดียวกันก็สอนในสิ่งที่ถูกต้องให้กับลูก คิดว่าปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรจะต้องไม่เกิดกับลูกของฉันแน่ๆ” ผู้ปกครองหลายท่านต่างก็เห็นด้วยกับคำพูดนี้ และให้สัญญาว่าต่อจากนี้ไปจะดูแลใกล้ชิดบุตรหลานของตนเองให้ดีกว่าที่แล้วๆ มา รวมทั้งจะนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ประโยชน์อย่างแน่นอน จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามวิธีของเออร์บาช ซึ่งสามารถจัดได้หลายวิธีการ ฉะนั้นวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีในการอบรมเลี้ยงดูลูกก็คือ การให้ศึกษาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีทั้งตัวอย่างที่ดีและไม่ดี สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงนี้

จะทำให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกเข้าใจในปัญหา ตระหนักในปัญหา และเห็นความสำคัญของการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน

1.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

1.3.1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช ทั้งในด้านการได้รับความรู้ ด้านความสามารถนำไปประยุกต์ใช้ และด้านระยะเวลาที่เหมาะสม เนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช มีวิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการอภิปรายกลุ่ม การศึกษาอภิปราย การประชุมปฏิบัติการ การแสดง บทบาทสมมุติ การใช้สื่อสารมวลชน และการให้ความรู้ตัวต่อตัว ซึ่งล้วนแต่เป็นวิธีการที่น่าสนใจ ผู้ปกครองจะได้ฝึกการวิเคราะห์ ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น การถ่ายทอด รวมทั้งฝึกการปฏิบัติ วิธีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาชนี้ ทำให้ ผู้ปกครองได้นำความรู้ของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองกับผู้ปกครองท่านอื่นๆ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น และในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ในครั้งนี้อย่างทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กเพิ่มมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้ผู้ปกครองเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอบรมลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเบอร์เกอร์ (1981) ที่ว่า “เมื่อผู้ปกครองมีแหล่งที่จะได้รับความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ดี และได้รับการฝึกอบรมให้ทำตามความรู้และความคิดนั้นๆ ผู้ปกครองจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้บรรลุผลที่พึงประสงค์”

1.3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช

หลังจากการทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ปกครองได้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช ผลจากการตอบแบบสอบถาม มีประเด็นที่จะอภิปราย ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมว่ามีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานที่ของห้องประชุมที่มีความกว้างขวางมากพอที่จะให้ผู้ปกครองได้เคลื่อนไหวในการทำกิจกรรมอย่างสะดวกสบาย การเปลี่ยนสถานที่ในการจัดกิจกรรม คือ

มีการใช้ห้องประชุมถึง 3 ห้อง หมุนเวียนกันไปให้เหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละครั้ง รวมถึงการอบรม
 ที่ให้ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้สภาพ
 ในห้องประชุมมีความสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีแสงสว่างเพียงพอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นับว่าเป็น
 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับที่ สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2539) ได้กล่าวไว้ว่า
 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของห้องมีส่วนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและเกิดความประทับใจในการเข้า
 ร่วมกิจกรรม ในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งนั้น ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากทาง
 โรงเรียนได้จัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง โดยจัดห้องประชุมไว้ถึง 3 ห้อง เพื่อ
 สับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละครั้ง ทำให้ผู้ปกครองได้เปลี่ยนบรรยากาศ เกิดความ
 แปลกใหม่ และเกิดความไม่จำเจ ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการร่วมกิจกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้
 ผู้ปกครองเกิดความประทับใจต่อสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ครั้งนี้ ตัวอย่างสถานที่
 ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้แสดงในรูปภาพ ชุดที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพชุดที่ 1 สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ

ห้องประชุม 1

ห้องประชุม 2

ห้องประชุม 3

2. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ตามแนวคิดของ เออร์บาช ในด้านเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องราวและชีวิตจริงของผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองได้เรียนรู้แล้วสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันได้ดังที่ นิภา ทองไทย (2525) ได้เสนอแนะว่า หลักสูตรที่สามารถดำเนินการใช้ให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองควรมีลักษณะที่เป็นปัญหาที่ผู้ปกครองกำลังประสบอยู่ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ง่ายและมีวิธีให้เลือกปฏิบัติได้หลายวิธี และสุดท้ายคือเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับพื้นฐานและสภาพแวดล้อมของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับ เชียรศรี วิวิธสิริ (2545) ที่กล่าวไว้ว่า การสอนให้ผู้ปกครอง ได้เรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาที่ผู้ปกครองกำลังประสบอยู่ จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจต่อการเรียนรู้นั้น และสามารถนำสิ่งที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ผู้ปกครองยังพอใจมากในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการฟังบรรยาย การชมวีดิทัศน์ การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม และที่สำคัญได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมมือกันในการศึกษาหาความรู้และสร้างสรรค์ผลงาน อันก่อให้เกิดความรักใคร่สามัคคีกัน ดังที่ผู้ปกครองเขียนในแบบสอบถามความคิดเห็นการเข้าร่วมกิจกรรมว่า “การเข้าร่วมการส่งเสริมความรู้ที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองคนอื่นๆ การฝึกคิดวิเคราะห์และการศึกษาหาความรู้จากสื่อต่างๆ ทำให้ดิฉันไม่รู้สึغبื้อและอยากให้มีกิจกรรม แบบนี้ต่อไปอีก” (นางจิราพร คงทวีป) และผู้ปกครองยังมีความพึงพอใจมากต่อการใช้สื่อการสอนที่เป็นวีดิทัศน์ เนื่องจากเรียนรู้ง่ายทำให้ผู้ปกครองเรียนรู้เร็วและช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ (นางลำไย อ่อนอิมสิน) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากต่อการแสดงความคิดเห็นหลังจากชมเรื่องราวจากวีดิทัศน์ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้พูดแสดงความรู้สึกรับเรื่องราวต่างๆ อย่างเสรี (นายสำราญ นุอินทร์) และผู้ปกครองทุกท่านมีความพึงพอใจมากต่อคู่มือ ผู้ปกครอง โดยเอกสารและสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศมากยิ่งขึ้น เพราะสื่อทุกประเภทมุ่งเน้นให้เหมาะสมกับผู้ปกครอง กล่าวคือ คู่มือผู้ปกครองมีเนื้อหาสาระที่ไม่มากจนเกินไป จัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาอย่างเหมาะสม มีรูปภาพประกอบทุกหน้า เพื่อช่วยกระตุ้นความน่าสนใจของผู้อ่าน วีดิทัศน์มีเนื้อหาที่ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง มีเนื้อเรื่องที่ชัดเจน กระชับ เนื้อหาในแต่ละตอนมีความน่าสนใจ และไม่ยาวจนเกินไป ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากต่อความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมได้รับความสนใจจากผู้ปกครองมากเนื่องจากปัจจุบันผู้ปกครองกำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรหลาน เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ และต้องการศึกษาถึงวิธีดูแลสุขภาพและการป้องกันปัญหาดังกล่าว บรรยายภาศในการจัดกิจกรรมดังกล่าวเต็มไปด้วยความสนุกสนาน ไม่ตึงเครียด เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครองในระหว่างเข้า

ร่วมกิจกรรม และผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ทุกครั้งที่ทำกิจกรรม เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดรู้สึกเป็นกันเองและ เกิดความกล้าแสดงออก ทำให้ผู้ปกครองไม่รู้สึกเขินอาย และกล้าที่จะแสดงออกเมื่อเข้าร่วมกิจกรรม

1.4 ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาซ

ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเป็นรายกลุ่ม

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองทุกท่านที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความสนใจ และตั้งใจฟังผู้วิจัยเป็นอย่างมาก สังเกตจากผู้ปกครองทุกท่านจะตั้งใจฟังในขณะที่ผู้วิจัยพูด และจะให้ความสนใจอย่างมากขณะที่ผู้วิจัยให้ความรู้ และเมื่อเกิดความพึงพอใจจะมีการตอบสนอง เช่น การยิ้ม การหัวเราะ และปรบมือ ผู้ปกครองทุกท่านรวมทั้งให้ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองด้วยกันเอง รวมทั้งตัวผู้วิจัยขณะทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดีทุกครั้ง สังเกตจากในทุกสัปดาห์จะมี กิจกรรมให้ผู้ปกครองได้ร่วมทุกครั้งผู้ปกครองทุกท่านก็จะร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจและแสดงออกถึงความสนุกสนานอย่างเห็นได้ชัด มีการหัวเราะ ยิ้ม พูดคุยกันอย่างสนุกสนาน ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างเป็นกันเอง และไม่มีความเขินอาย แสดงให้เห็นว่าหากมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของชุมชนล่วงหน้าแล้ว จะสามารถให้การอบรมได้ตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความสนใจและให้ความร่วมมือและร่วมกันทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ประถม รอดคำดี (2530) ซึ่งแนวคิดนี้ตรงกับแนวคิดของ เออร์บาซ (เออร์บาซ, 1968) เช่นกัน เพราะขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ก่อนดำเนินการผู้วิจัยได้ศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานด้วยการสอบถามความต้องการของ ตัวอย่างประชากรว่าต้องการเสริมความรู้ในด้านใด จากนั้นจึงนำมาประมวลรวมกับการศึกษาตำราต่างๆ ซึ่งเนื้อหาวิชาเหล่านี้จะครอบคลุมความรู้ที่ผู้ปกครองต้องการจะเสริม จึงทำให้ผลการประเมิน พฤติกรรมของผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี แต่ในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมมีผู้ปกครองบางส่วนที่ยังคงต้องปรับปรุงบางพฤติกรรมได้แก่ การแสดงความคิดเห็น และการซักถาม เพราะถึงแม้ว่า ผู้ปกครองจะแสดงความสนใจต่อการเรียนรู้ แต่เมื่อถึงช่วงเวลาให้มีการซักถามยังมีผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและไม่กล้าซักถาม ผู้วิจัยจึงใช้กิจกรรมต่างๆ เข้ามาช่วยเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ทุกครั้งในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ เพื่อสร้างความสนุกสนาน ความรู้สึกเป็นกันเองและกล้าแสดงออกให้แก่ผู้ปกครอง ผลก็คือผู้ปกครองมีความสนุกสนานเป็นกันเอง กล้าซักถาม และกล้าแสดงออกมากขึ้น

ข้อมูลกระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเป็นรายบุคคล

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองให้ความสนใจกับการรับคำแนะนำเป็นรายบุคคลเป็นอย่างยิ่ง สังกัดได้จากผู้ปกครองส่วนใหญ่จะตื่นเต้น และกระตือรือร้นในการนัดหมายวันที่ต้องการให้ผู้วิจัยไปให้คำแนะนำเป็นรายบุคคลเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อ ผู้ปกครองตั้งแต่อยู่ที่โรงเรียน ในการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองจึงเต็มไปด้วยบรรยากาศที่เป็นกันเอง ไม่เครียดทั้งผู้วิจัยและผู้ปกครองแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นกันอย่างอิสระ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะสอบถามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่ยังข้องใจแต่ไม่กล้าซักถามในที่ประชุม และขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากผู้วิจัย คำถามที่ผู้ปกครองไม่กล้าซักถามในที่ประชุมแต่จะซักถามผู้วิจัยเป็นการส่วนตัวนั้นส่วนใหญ่ได้แก่ ลูกหนีโรงเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศควรทำอย่างไร, จับได้ว่าลูกแอบมีแฟนควรทำอย่างไร, ลูกมีแฟนแล้วมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิมควรทำอย่างไร, ลูกมีแฟนแล้วไม่สนใจการเรียนควรทำอย่างไร และทำอย่างไรจึงจะรู้ว่าลูกแอบมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยสมควรหรือเปล่า คำถามเหล่านี้เมื่ออยู่ในที่ประชุมผู้ปกครองจะอายและไม่กล้า ซักถาม แต่เมื่ออยู่กับผู้วิจัยเป็นการส่วนตัว ผู้ปกครองจะกล้าซักถามผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยก็จะตอบคำถามและข้อข้องใจของผู้ปกครองพร้อมกับร่วมแก้ไขและหาวิธีป้องกันปัญหานั้นๆ ไม่ให้เกิดขึ้นอีก อีกทั้งผู้วิจัยยังการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้พูดแสดงความรู้ สึกและเสนอแนะภายใต้บรรยากาศที่เป็นกันเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2545) ที่กล่าวถึงการจัดบรรยากาศในการให้ความรู้ว่าต้องพยายามดำเนินงานให้มีบรรยากาศที่ปราศจากความกลัวและการวิตกกังวลทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์ โดยก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองและไม่ควรเป็นพิธีการ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงเกิดความประทับใจที่ผู้วิจัยมาให้ความรู้เป็นผู้ปกครองเป็นรายบุคคลพร้อมกับเยี่ยมเยียนบ้าน และยินดีให้ผู้วิจัยถ่ายภาพในบ้าน ตัวอย่างภาพถ่าย กระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเป็นรายบุคคลที่บ้าน แสดงในรูปภาพชุดที่ 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพชุดที่ 2 กระบวนการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเป็นรายบุคคลที่บ้าน

ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

จากผลการวิจัยพบว่า หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ตนเองมีพฤติกรรมการปฏิบัติต่อบุตรหลานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ที่เปลี่ยนไป คือ ปฏิบัติต่อบุตรหลานด้วยความรัก พุดคุยกับลูกด้วยถ้อยคำที่สุภาพ นุ่มนวลขึ้น ไม่มีการดุ ต่ำเมื่อทำผิด แต่จะเป็นการพุดคุยและสอนในสิ่งที่ถูกต้องให้เสียมากกว่า ทำให้ช่องว่างระหว่าง บุตรหลานกับผู้ปกครองมีน้อยลง เด็กๆ จะเคารพ สนิท และพุดคุยทุกๆ เรื่องกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองจะพุดคุยและสอบถามบุตรหลานถึงเรื่องต่างๆ ไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและเปิดโอกาส ให้บุตรหลานได้พุดและแสดงความคิดเห็น ในขณะเดียวกันผู้ปกครองก็จะสอดแทรกถึงการปฏิบัติตัวที่ ดีและถูกต้องแก่บุตรหลานอีกด้วย หัวข้อที่ผู้ปกครองมักใช้เริ่มต้นพุดคุยกับบุตรหลานส่วนใหญ่จะได้ แก่ วันนี้เรียนเป็นอย่างไรบ้าง ที่โรงเรียนมีอะไรพิเศษไหม หรือถ้าเป็นวันหยุดผู้ปกครองก็จะสอบถาม ว่า วันนี้ไปทำอะไรที่ไหนมา และหลายๆ ครั้งหัวข้อสนทนาจะสอบถามและพุดคุยถึงเพื่อนๆ ของ ลูกด้วย ในขณะที่คุณก็จะถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อตัวละครแต่ละตัวว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการที่ตัวละคร แต่ละคน แต่แต่ละตัวทำเช่นนั้น หรือถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อข่าวที่มีความน่าสนใจและ เกี่ยวข้องกับตัวของเด็กเองในขณะนั้น ซึ่งวิธีการอบรมบุตรหลานเช่นนี้สอดคล้องกับ เบลล์ (Bell, 1973 อ้างถึงใน บุษงา วัฒนะ และคณะ, ม.ป.ป.) ที่ว่าวิธีการอบรมสั่งสอนและให้ ความรู้แก่บุตรหลานควรใช้วิธีการสอนที่ไม่มีรูปแบบและไม่มีโครงสร้างแน่นอน เนื่องจากจะ ไม่ทำให้บุตรหลานเกิดรู้สึกว่าการสอนอยู่ ทำให้ไม่เกิดการต่อต้านและจะเกิดการซึมซับ ไปในที่สุด ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยอมรับว่า เป็นห่วงบุตรหลานในเรื่องเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่าง เพศมาก เนื่องจากบุตรหลานของตนกำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตระหว่างการเป็น เด็กกับวัยรุ่น เริ่มสนใจเพศตรงข้าม สนใจตนเอง และเริ่มมีเพื่อนต่างเพศเข้ามาติดพัน อีกทั้งสิ่งแวดล้อม ที่ชุมชนก็ไม่ค่อยดี อาจทำให้บุตรหลานหลงผิดทำใน สิ่งที่ไม่ถูกต้องได้ ผู้ปกครองทุก ท่านที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในส่งเสริมความรู้ ตามแนวคิดของเอร์บาช ในครั้งนี้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และ วิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศได้ดีมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจใน ตัวบุตรหลานมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยอมรับว่าการอบรมสั่งสอนบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศนั้นเป็นสิ่งที่ ยากและต้องใช้เวลาอย่างมาก เนื่องจากต้องใช้การพุดคุยกับบุตรหลานอย่างไม่เป็นทางการ ต้องรับฟัง ในสิ่งที่บุตรหลานคิด และต้องสอนในสิ่งที่ถูกต้องให้กับเด็ก แต่จะให้การสอนตรงๆ นั้นไม่ได้ แต่ต้อง สอนโดยการสอดแทรกไปในชีวิตประจำวันของเด็กปฏิบัติ ผู้ปกครองหลายท่านบอกว่าที่ผ่านมาตนเอง นั้นสนใจแต่เรื่องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลบุตรหลาน สักเท่าไร แต่จากการ

เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กแล้ว ผู้ปกครองทุกท่านมีความคิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และมีทัศนคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กไปในทางที่ดีขึ้น และตั้งใจจะนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมมาปฏิบัติต่อ บุตรหลาน เพื่อให้บุตรหลานของตนรอดพ้นปัญหาเกี่ยวกับการการคบเพื่อนต่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรอย่างแน่นอน

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช ซึ่งมีความหลากหลายสามารถตอบสนองลักษณะที่แตกต่างกันของผู้ปกครอง เช่น ไม่กล้าแสดงออก ไม่ชอบอ่าน ไม่ชอบถูกสอน เป็นต้น ดังนี้

1. วิธีกลุ่มสัมพันธ์ ได้แก่

1.1 การอภิปรายกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือน้อยมากในตอนแรก อาจเนื่องมาจากความไม่คุ้นเคย การไม่กล้าแสดงออก กลัวจะเสียหน้าถ้าเสนอความคิดเห็นออกไปผิด จึงไม่มีผู้ปกครองท่านใดกล้าพูด ผู้วิจัยจึงลดความเครียดและความวิตกกังวล โดยการสร้างความคุ้นเคยและผ่อนคลาย ด้วยการให้ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยและกิจกรรมนันทนาการร่วมกัน ซึ่งเป็นขั้นตอนและกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช (Auerbach, 1968) อีกทั้งจัดให้ผู้ปกครองรับประทานอาหารร่วมกันและจัดให้มีการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง หลังจากนั้นไม่นานผู้ปกครองก็เริ่มคลายความวิตกกังวลลง กล้าพูดคุยมากขึ้น และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมมากขึ้น

1.2 การศึกษา และการอภิปราย เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่สนใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่ผู้ปกครองสนใจร่วมกัน จากแหล่งความรู้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีศึกษา กรณีตัวอย่าง บทความต่างๆ และหลังจากการศึกษาข้อมูลแล้ว วิทยากรกำหนดให้อภิปราย และหาข้อสรุปภายในกลุ่ม และให้นำข้อสรุปนั้นมาแลกเปลี่ยนให้กลุ่มอื่นๆ ได้ฟังการศึกษาและการอภิปรายนี้ นอกจากจะทำให้ผู้ปกครองได้คิดพิจารณาแล้วยังเป็นการฝึกความกล้าแสดงออกต่อหน้าที่ประชุมอีกด้วย จึงได้รับความสนใจจากผู้ปกครองทุกท่านเป็นอย่างมาก

1.3 การประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองทุกคนให้ความสนใจ โดยผู้วิจัยสังเกตจากความตั้งใจฟังขณะที่ผู้ทรงคุณวุฒิบรรยาย ซึ่งเรื่องที่บรรยายนั้นต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ และต้องเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้ปกครอง อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เชิญมาบรรยายนั้นต้องเป็นที่ยอมรับหรือเป็นที่รู้จักของชุมชน ผู้ปกครองจึงจะให้ความสนใจและให้ความเชื่อถือ

1.4 กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อให้ผู้ปกครองได้แสดงบทบาทสมมติโดยกำหนดสถานการณ์ต่างๆ ขึ้น เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกลุ่ม โดยใช้วิธีการแสดง ซึ่งผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติสร้างความสนุกสนานได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากวิทยากรดำเนินรายการนั้นเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพูดและมีอารมณ์ขันด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้บรรยากาศในการอบรมยิ่งสนุกสนานมากขึ้น

2. การใช้สื่อมวลชน โดยอาศัยสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ บทความจากหนังสือพิมพ์ และวารสาร ต่างๆ มาให้ผู้ปกครองได้ศึกษาทำให้ผู้ปกครองเกิดเชื่อถือในเนื้อหาที่นำมาให้ความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉันทนา ภาคบังท (2541) ที่ว่าในการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองนั้นหรือความรู้ที่ถ่ายทอดควรจะไปทางข่าวสารจากสื่อต่างๆ เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือกับสื่อที่ได้จากสื่อมวลชน อีกทั้งสื่อจากสื่อมวลชนยังมีแนวคิดที่กว้างกว่าในตำราวิชาการทั่วไป เพราะตำราวิชาการทั่วไป เขียนโดยนักวิชาการหรือนักการศึกษาแขนงนั้นๆ แต่สื่อมวลชนจะเขียนโดยใช้แนวคิดที่แตกต่าง อีกทั้งมุมมองที่มองก็อาจมีความแตกต่างไป ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้จากหลายๆ ทาง

3. การให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล การรับคำแนะนำหรือการนิเทศเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยมุ่งจัดให้เป็นการนิเทศตามบ้าน เพื่อที่จะให้คำแนะนำในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่บ้านแต่ละครอบครัวซึ่งแตกต่างกัน แต่เนื่องจากความไม่สะดวกของผู้ปกครองส่วนหนึ่ง ผู้วิจัยจึงเปิดกว้างโดยให้ผู้ปกครองนัดหมายในสถานที่ที่สะดวก เช่น โรงเรียนขณะรอรับส่งลูก หรือรับคำแนะนำร่วมที่บ้าน ผู้ปกครองท่านอื่น ซึ่งผู้วิจัยพบว่า วิธีการนี้มีประสิทธิภาพสูงเช่นกัน นอกเหนือจากผู้ปกครองและผู้วิจัยแล้วยังเกิดกลุ่มย่อยขึ้นประกอบด้วย ผู้ปกครองหลายๆ คนและผู้วิจัย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้ปกครองด้วยตนเอง ซึ่งเป็นบรรยากาศแบบเป็นกันเอง และไม่เป็นทางการสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ เออร์บาช (Auerbach, 1968) ที่ว่าผู้ปกครองสามารถเรียนรู้จากกันและกันได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำงานวิจัยไปใช้

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช จัดเป็นกิจกรรมส่งเสริมความรู้ที่จำเป็นสำหรับชุมชนต่างๆ ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ซึ่งหน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชุมชนที่เหมาะสมได้ ซึ่งลักษณะและรูปแบบของการจัดกิจกรรมนั้นอาจขึ้นอยู่กับความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชนในการจัด

กิจกรรมลักษณะนี้ รวมถึงเอกสารและสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เข้ารับการอบรมด้วย ซึ่งหากหน่วยงานได้นำไปประยุกต์ใช้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดของกิจกรรมให้เข้าใจในทุกองค์ประกอบของกิจกรรม
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน เพื่อหาความสัมพันธ์ และความเป็นไปได้ในการนำกิจกรรมส่งเสริมความรู้นี้ไปใช้
3. วางแผนการจัดกิจกรรมให้ชัดเจนทุกขั้นตอน โดยเริ่มจาก การกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่ชัด กำหนดรายละเอียดทุกขั้นตอน กำหนดสื่อและเอกสารประกอบกิจกรรม กำหนดรูปแบบการนำเสนอ รวมถึงการกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
4. นำแผนการจัดกิจกรรมไปทดลองใช้จริง แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาขึ้นใหม่ เพื่อให้เป็นกิจกรรมส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชนให้มากที่สุด
5. เนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ใช้เทคนิคต่างๆ ซึ่งได้แก่ เกม เพลง และการแสดงบทบาทสมมติ ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่นำใช้ควรมีความรู้และเข้าใจในเรื่องกิจกรรมกลุ่มอย่างถ่องแท้
6. ควรเลือกใช้กิจกรรมกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่ขอร่วมกิจกรรม
7. เวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองนั้นสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ความต้องการ หรือความจำเป็นของชุมชนนั้นๆ
8. การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเฮอร์บาซ ที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับกลุ่มผู้ปกครองกลุ่มอื่นๆ ได้ แต่อาจต้องปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใหม่ ส่วนรูปแบบในการดำเนินกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองสามารถปรับหรือเพิ่มเติมได้ เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงแนวทางในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันปัญหาในระดับครอบครัว
2. ควรมีการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก โดยใช้เทคนิคอื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษาแบบรายกลุ่ม การใช้ชุดการแนะนำ หรือ การใช้ชุดฝึกอบรม เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาและวิจัยถึงรูปแบบการสร้างทักษะชีวิตที่จำเป็นให้กับเด็ก อันจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาต่างๆ ให้กับเด็กได้ ไม่เฉพาะปัญหาคบเพื่อนต่างเพศเท่านั้น แต่รวมถึงปัญหาสังคมอื่นๆ ด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. 2537. การศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต เอกจิตวิทยา
และการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กาญจกมล สุวิฑารัตน์. 2537. ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการปฏิบัติตนกับ
เพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมศาสตร์ คลองหลวง
วิทยาคม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต เอกจิต
วิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กานต์ รัตนพันธ์. 2542. การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้จดหมาย
ข่าว “ช่วยกันพัฒนาเด็ก” กับเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองไม่ได้ใช้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการ
ศึกษามหาบัณฑิต เอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร.
- การพัฒนาชุมชน, กรม กองวิจัยและประเมินผล. 2545. “คุณแม่ผู้เยาว์วัย” พัฒนาชุมชน. 18 :
63 – 67 กุมภาพันธ์.
- กิตติศักดิ์ เกตุญาติ. 2540. การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือ
ตั้งแต่แรกเริ่มแบบครอบครัวเป็นฐานสำหรับเด็กสมองพิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกยูร รัตนสาขา. 2515. ความแตกต่างระหว่างจรรยาวิพากษ์ของเด็กหนีบ้านกับผู้ปกครอง. วิทยา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขนิษฐา โพนบุญกุล. 2522. ทักษะคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกผู้ครองและ การวาง
แผนครอบครัว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 136 หน้า
อัดสำเนา.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาและอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น. 2545. ภาวะวิกฤตของชีวิต เด็ก
ไทย : ปัญหาที่ยังไม่สายเกินแก้. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
งานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- เครือวัลย์ ลีมอภิชิต. 2531. หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เคลือม บุญย์แก้ว. 2535. การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมของนักเรียนฝึกหัดครู นักเรียนเกษตรกรรม และนักเรียนมัธยมตอนปลายสายสามัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 165 หน้า อัดสำเนา.
- จกกล นาหิรัญ. 2525. ความสนใจทางด้านเพศศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนทดลอง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- จรรยา พิทยาปริชานนท์. 2546. ปัญหาชุมชนแออัด. กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์.
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรณ และคณะ. 2541. รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องเด็ก เยาวชน และครอบครัวในประเทศไทย และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการวิจัย. กรุงเทพมหานคร.
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรณ. 2543. สถานภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัวไทยในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ครั้งที่ 3 ภูมิปัญญาประชาคมสู่สุขภาพประชาธิปไตย ระหว่างวันที่ 15-17 ส.ค. 2543 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร.
- จิระ จิงเจริญศิลป์. 2523. ค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นไทยในแหล่ง เลื่อมโทรมคลองเตย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิรดา รัตนรังสี. 2521. ค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศ และการเลือกคู่ครองของนิสิตมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 62 หน้า อัดสำเนา.
- เจนจิรา คงสุข. 2540. การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาล ด้วยรูปแบบการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนา ภาคบังกช. 2541. เอกสารประกอบการศึกษาวิชา ปว. 541 การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- เชียรศรี วิวิธสิริ. 2545. **จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง. 2537. **อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น**. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 136 หน้า.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์. 2545. **“วัยรุ่นและการปรับตัว” เพศศึกษา : สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยกิจการพิมพ์.
- ทิสนา แคมมณีและคณะ. 2535. **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ เอ็มประดิษฐ์ และคณะ. 2539. **เพศศึกษา : ประชากรกับการวางแผนครอบครัว**. กรุงเทพฯ อักษรบัณฑิต.
- นิตยา คชภักดี. 2540. **เลือกรับเทคโนโลยีและคิดให้เป็น**. ในสุภาวดี หาญเมธี (บรรณาธิการ), **เลี้ยงลูกให้ประสบความสำเร็จ ค.ศ. 2000**. กรุงเทพมหานคร : แพลน พับลิชชิง.
- นิภา แก้วศรีงาม. 2546. **เอกสารประกอบการบรรยายนโยบายในการอบรมผู้ปกครอง**. กรุงเทพฯ : ภาควิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิภา ทองไทย. 2535. **หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนสำหรับพ่อแม่ในชุมชนเกษตรกรรมชนบท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิตารัตน์ ทองอุปการ. 2538. **ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตายชล พงศ์พานานาญเวช. 2537. **ผลของการฝึกการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีต่อการสื่อสารกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสายธรรมจันทร์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต เอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นันทวรรณ อันทะชัย. 2542. **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับการปรับตัวด้านสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง โรงเรียนมัธยมศึกษาชาย และโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา จังหวัดอุดรธานี**. วิทยา

นิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต เอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

บุญนาถ คุ้มภัย. 2522. การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครู
วิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร.

บุปผา สีมาวรพ์. 2517. การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างชายและหญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

บุหงา วัฒนะ และคณะ. 2541. วิธีการเรียนรู้ของเด็กในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ. ม.ป.ป. : ม.ป.ท.
(อัดสำเนา)

ประนอม รอดคำดี. 2530. "การจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์แก่เด็กปฐมวัย" ใน การสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัย. 349-396. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมา
ชิราษ.

ประภักดิ์ กันหาชิน. 2544. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัย ศรีนคร
รินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปราโมทย์ ปานกำเนิด. 2531. เจตคติและทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
กรุงเทพมหานคร ในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการ
ศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

ปีทมา ภัทรางกูร. 2535. ผลการใช้ชุดการฝึกสำหรับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ
เด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปีทศิริ ชีรานุรักษ์. 2539. การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้
หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปิยนันท์ ทรัพย์มั่นคงทวิ. 2535. การศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิ
โรฒ ประสานมิตร.

ผกาพันธ์ ชนะภัย. 2528. การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติทางเพศของนักเรียนหญิง โรงเรียน
เรียนสหศึกษากับนักเรียนหญิงโรงเรียนสตรี ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการ
ศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ผจงจิต อินทรสุวรรณและคณะ. 2539. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดยาของ เยาวชน.
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พจน์ สะเพียรชัย. 2545. "รายงานสภาวะเยาวชนไทย". คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

พจน์ย์ มณีสุวรรณ. 2534. ค่านิยมของนักเรียนวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและธนบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต เอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนคร
ินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 136 หน้า อัดสำเนา.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2537. การบรรยายเรื่อง สภาวะของสถาบันครอบครัวในสังคมไทย
ปัจจุบัน. ใน เอกสารสรุปผลการสัมมนาระดมความคิดเรื่อง การส่งเสริมสถาบันครอบครัว
ให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิถีชีวิตครอบครัวและชุมชน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

พรรณนิภา สันติพงษ์. 2536. การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการ
อ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมทางการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษ
ามหาบัณฑิต เอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า. 2528. การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษา
มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พลศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์. 2540. คู่มือการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา :
เอกสารลำดับที่ 3/2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, หน้า 88, 94.

พิริยา ธารธรพิสุทธิกุล. 2539. หนูดีเพราะแม่เฝ้าสอน. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.

พุทธทาสภิกขุ. 2534. กามารามณ์และชีวิตสมรสตามอุดมคติของพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์พัฒนเศศ.

เพ็ญศรี สุโรจน์. 2539. การสอนมารดาขณะเยี่ยมบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ไพฑูรย์ ทอหนูน. 2526. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาดไทย, กระทรวง. 2540. กรมการพัฒนาชุมชน. คู่มือสอนลูกให้ฉลาด. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาสตรีและเด็ก กรมการพัฒนาชุมชน.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. 2522. การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์แก่เด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชณี รัตนา. 2543. ผลของการใช้กิจกรรมส่งเสริมจากชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต เอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รัชณี วิเศษสังข์. 2518. จรรยาวิพากษ์ของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิกร เศรษฐโฐ และคนอื่นๆ. 2519. พฤติกรรมและทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 159 หน้า อัดสำเนา.
- ราศี ธรรมนิยม. 2539. สุขภาพจิต. พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา.
- รุจิราภา สิทธิปาน. 2541. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. 2539. รายงานการวิจัยฉบับที่ 37 บทบาทของครอบครัวในการป้องกันปัญหาเสพติด. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วราภรณ์ รักวิจัย. 2539. การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วัฒนา เต่าทอง. 2541. “พ่อแม่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต” แนว. 22(115) ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม.
- วันเพ็ญ พิศาลพงศ์. 2531. ทางเลือกของปฐมวัย. กรุงเทพฯ. : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

- วารินทร์ อักษรนำ. 2542. **คู่มือสร้างและการใช้เกมประกอบการอบรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บุ๊กแบงก์.
- วิจัยการวางแผนครอบครัวศิริราช, หน่วย. 2545. **สถิติการทำแท้งประจำปี 2545**. ไม่มีเลขหน้า.
- วิชาการ, กรม. 2539. **ยุทธวิธีต้านเอดส์**. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิชาการ, กรม. 2543. **ชีวิตและครอบครัวศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540. **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีสว่าง พ่วงศ์เพทย์. (มปป.) 2545. "ครอบครัวไทยในปัจจุบันและความต้องการความช่วยเหลือและการแทรกแซง." **สถาบันครอบครัว : มุมมองของนักสวัสดิการครอบครัว**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.
- ศิลป์ชัย เทศนา. 2527. **ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา. 2545. **สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษาระดับมัธยม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง 2528. **สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือฝึกผู้ดำเนินการฝึกอบรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิคตอรีพาวเวอร์พอยท์.
- สมคิด บางโม. 2538. **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม**. กรุงเทพมหานคร : นำอักษร การพิมพ์.
- สมพงษ์ จิตระดับ. 2545. "Free Sex วัยรุ่นไทยคิดอย่างไร." **คม ชัด ลึก**. 16 พฤศจิกายน, หน้า 12.
- สมยศ กองสิน. 2519. **การสำรวจค่านิยมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศรี กันธมาลา. 2544. **ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเด็กโดยใช้ สพด. เป็นหลัก. การประชุมสมัชชาแห่งชาติ ครั้งที่ 11 ด้านการพัฒนาเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินต์ติ้งกรุ๊ป.

- สมหมาย อ่าดอนกลอย. 2533. การศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- สายหยุด กัลยาศิริ. 2505. ทศนคติและความสนใจเกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศและการแต่งงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริวรรณ คำเข้ม. 2540. การเปรียบเทียบการปรับตัวในการคบเพื่อนต่างเพศระหว่าง นักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 ที่จบจากโรงเรียนสตรีและนักศึกษาหญิงที่จบจาก โรงเรียนสหศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน. สารนิพนธ์ ปริญญาตรี กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุบรรณ พันธุ์วิภาส และชัชวัฒน์ ปัญงพงษ์. 2522. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน.
- สุทัศน์ จินแพทย. 2531. ทศนคติในเรื่องเพศและความต้องการที่จะศึกษาในเรื่องเพศของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สุพัตรา สุภาพ. 2541. สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวัฒน์ ช่างเหล็ก. 2542. การศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารสีมาจารย์ 13. (เมษายน - พฤษภาคม) : 22 - 28.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2545. จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร. โอเดียนสโตร์.
- สุชา จันท์เอม. 2541. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุชา จันท์เอม. 2544. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. 2539. สุขภาพจิต. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุชาติ และวรรณิ์ โสมประยูร. 2541. เพศศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุชาติ โสมประยูร. 2530. เพศและเพศศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา มาลากุล ณ อรุณยา. 2537. "ปัญหาการเสพติดและปัญหาทางเพศในเด็กวัยรุ่น," เอกสารชุด พัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม. หน้า 214 - 215. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช.

- สุนิสา เสงส์สวัสดิ์. 2542. การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
ปฐมวัยที่เป็นโรคธาลัสซีเมียโดยใช้วีธีกรณีตัวอย่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาค
วิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโท เจริญสุข. 2540. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เสาวคนธ์ สาเอี่ยม. 2544. การศึกษาความสามารถในการจำแนกประเภทของเด็กปฐมวัยที่ ผู้ปกครอง
ใช้ชุดส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง “ให้เวลาสักนิด ใกล้ชิดลูกรัก”. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต เอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.
- โสพล ศิริไสย์. 2541. วิธีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อมรา พงศาพิชญ์ และคณะ. 2543. รายงานผลการวิจัยเรื่อง อิทธิพลภายในและภายนอก กับการ
เปลี่ยนแปลงของสังคม. กรุงเทพฯ : Text and Journal Publication.
- อมรรัตน์ เศวตนันท์. 2529. การศึกษาความรู้ ทักษะ และความต้องการที่จะศึกษาเรื่อง
เพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- องค์การสหประชาชาติ. 2537. ครอบครัว. (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน
สตรีแห่งชาติ, สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, ผู้แปล). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อดิน รพีพัฒน์. 2542. ชุมชนแออัด : องค์ความรู้กับความเป็นจริง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อโณทัย อุบลสวัสดิ์. 3535. ผลของกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อังค์สุมล เชื้อชัย. 2543. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรู้ เรื่อง เพศศึกษาสำหรับนักเรียนหญิง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนแบบร่วมมือต่อแบบจิ๊กซอว์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร เบญจพรพิทักษ์. 2543. การพัฒนาวัยรุ่นและปัญหาพัฒนาการตามวัย. เอกสารประกอบการ
อบรมเรื่อง “ผู้ทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยาตามประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความอาญา” วันที่ 15 – 16 พฤศจิกายน 2543 ณ ศูนย์พัฒนาการประชาสงเคราะห์
จังหวัดปทุมธานี.

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม . 2545. **วัยรุ่นไทยในยุคปัจจุบัน** . [ออนไลน์] แหล่งที่มา
<http://www.cliniclak.com>.

อุทัย บุญประเสริฐ. 2545. **บัญญัติ 15 ประการในการช่วยลูกหลานให้เป็นคนเก่ง-เป็นคนดี**.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Auerbach, Aline B. 1968. **Parents learn through discussion principles and practices of parent group education**. New York : Wiley.

Auerbach, Aline B. 1980. **Parents learn through discussion**. Melbourne, FL; Robert E. Krieger Publishing Co.

Auerbach, Aline B. 1970. “Interpersonal perception of field independent and field dependent parents” in **Dissertation abstracts international**. 31 pp. 463 A-464 A.

Auerbach, Aline B. 1969. **Adult psychology**. New York : Harper & Row.

Axford, Roger W. 1969. **Adult education : the open door**. Indiana : A.G. Hallidin Publishing Company, copyright.

Berger, Bugenis Hepworth. 1981. **Parents as partners in education**. St.Louis : The C.V. Mosby Company.

Bloom, B.S. 1983. “Human variation and learning” in **Siminar on innovation in education : teaching and learning process especially for the talented**. Bangkok, Thailand, 18 –19 July.

Cartwrite, Dorwin and Alvin Zander. 1968. “**Group dynamics : research and theory 3rd ed.**” New York : Harper and Row Publisher.

Curran, James P. and Lippold, Stephen. 1975. “Effect of physical attraction and attitude similarity on attraction in dating dyads” **Journal of personality**. Duke University Press, 3 528 – 539, September.

- Dearth, Paul and Capsules, Carol. 1976. "Comparing attitudes of male and female university students before and after a semester course on human sexuality" **The journal of school health**. 10 : 593 – 598. December.
- Downing, J. and D. Thackray. 1971. **Reading readiness**. London : University of London Press.
- Durschmidt, Bandura J. 1977. "Self-actualizatiob and the human potential group process in community college." **Dissertation abstracts international**. 38 : 3952-a ; January.
- Goldsen, Rose K. 1960. **What college students think**. New Jersey, Nostrand company Inc.368 p.
- Gordon, I. J. 1980. **Building effective home-school relationships**. Boston : Allyn and Bacon, Inc.
- Gully Halbret E. 1960. **Discussion conference and group process**. New York : Holt, Rincheart and Winston, Inc.
- Guskin, Alan E. 1994. **Changing values of thai college students**. Faculty of Education Chulalongkorn University Bangkok, Thailand.
- Hopkin, John., Zelnik, Melvin and Kanter, John. 1973. "Sex and the teenager" **Time**. 8 : 34 – 40, August.
- Hoing, A.S. 1987. **Parents involvement in early childhood education**. Washington, D.C. : National Association for the Education of Your Children.
- Hunt, David E. and Sullivan, Edmund V. 1974. **Between psychology and education**. Illinois : The Dryden Press.
- Hurlock, Elizabeth Bergner. 1949. **Adolescent development**. New York, McGraw-Hill Book, Co., 566p.
- Kemp, C. Gratton. 1956. **Perspective on the group process : a foundation for counseling with groups**. 2rd ed, Boston : Houghton Mifflin, Co.,1970 Haper.
- Knowles, Malcolm S. 1970. **The modern practice of adult education**. New York : Association Press.

- Kuhlen, R.G. Johnson. 1952. "Changes in goals with adult increasing age" **Journal of consulting psychology**. 16, 1 – 4.
- Lex, James Joseph. 1973. "Attitude change to seminary students associated with a course in group." **Dissertation abstract international**. 33 : 6093-A ; May.
- Lillard, Paula Polk. 1960. **Montessori : a modern approach**. New York : Schocken Book.
- Lorge Irving. 1963. "The adult learner." **Psychology of adults**. Washington, D.C. : Adult Education Association of the U.S.A., pp. 1 – 9.
- Lovell, R.B. 1980. **Adult learning**. New York : John Wiley & Sons.
- Maier Henry W. 1975. **Three theories of child development**. New York : Harper & Row.
- McCary, Jame Leslic. 2003. **Human sexuality**. 3rd.ed., New York, Cincinnati, Toronto, London, Melbourne, D.Van Noste and Company, 500 p.
- McDavid, L.W. and Harari, H. 2000. **School psychology**. Tokyo, Weather Hill, Inc. 479 p.
- McNab, Worren L. 1976. "Sexual attitude development in children and the parents role." **The journal of school health**. 9 : 537 – 540, November.
- Offer, Daniel. 1971. "Sexual behavior of a group of normal adolescents" **Medical aspects of human sexuality**. 9 : 40 – 49, September.
- Ohlsen, Mert M. 1970. **Group counseling**. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc.
- Parry, Marianne and Hilda Archrt. 1975. **Element school education**. Bucks, Great Britain : Hazell Watson & Viney Ltd.
- Pompian, Helen Kilmer. 1976. "A study of the intuition of a sex education program in an elementary school with an analysis of the sexual knowledge of the sixth-grade pupils involved and of their attitudes and those of their parents and teachers," **Dissertation abstracts international**. New York : John Willey and Sons.
- Ross, Susan. 1979. "A survey of adolescent sexuality and life values" **The education digest**. 9 : 44 – 47, May.
- Sasse, Connie R. 1978. **Person to person**. Chas A. Bennett Company.
- Sayler, Mary, Lou. 1971. **Parents : active partners in education**. Washington D.C. Education.

Wills, C.D. and W. H. Stegeman. 1957. **Living in the kindergarten**. Chicago : follett publishing co.

Wohl, Lulian and Dunlop, Andrew. 1970. "Sexual attitudes of thai students : an exploratory cross-cultural study" **human organization** . 3 : 190 – 196, Fall.

Zuckerman, Marvin, Tushub, Richard and Finner, Steven. 1976. "Sexual attitudes and experience : attitude and personality correlates and changes produced by a course in sexuality" **Journal of consulting and clinical psychology**. 1 : 7 – 19, February.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์ นพ.นิกร ดุสิตสิน
ประธานชมรมแพศศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์
รองคณบดี ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ภาควิชาครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นางจิตรา ทองเกิด
นักวิชาการ 8
ผู้อำนวยการโครงการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนชีวิตและ-
ครอบครัวศึกษา
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์เสน่ห์ บุญช่วย
อาจารย์สอนวิชาสุขศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ก, ข, ค รวมข้อสอบทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เวลา 30 นาที

เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ในบนตัวเลือก ก, ข, ค ข้อใดข้อหนึ่งตามที่ท่านพิจารณาว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คนกลุ่มใดที่มีแนวโน้มว่าจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานมากขึ้น
 - ก. กลุ่มเด็กและเยาวชน
 - ข. กลุ่มผู้ใช้แรงงาน
 - ค. กลุ่มคนวัยทำงาน
2. แต่เดิม เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานมักเป็นที่นิยมของกลุ่มคนใด
 - ก. กลุ่มนักเรียนนักศึกษา
 - ข. กลุ่มผู้ใช้แรงงาน
 - ค. กลุ่มคนวัยทำงาน
3. ครอบครัวไทย ส่วนใหญ่ จะสอนเรื่องเพศให้ลูก โดยใช้วิธีการใด
 - ก. สอนโดยการพูดตรงๆ
 - ข. สอนโดยการพูดอ้อมๆ
 - ค. สอนโดยไม่ใช้คำพูด
4. ข้อใด ไม่ใช่ ความต้องการของเด็กในวัยเด็กตอนปลาย
 - ก. ต้องการเลียนแบบผู้ที่ตนนิยมชมชอบ
 - ข. ต้องการให้มีผู้มาบอกว่าต้องทำอะไรเสมอ
 - ค. ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับความสำคัญของตน

5. เมื่อลูกย่างเข้าสู่วัยรุ่น คุณพ่อคุณแม่ควรเริ่มสอนเรื่องใดให้กับลูก
 - ก. การเริ่มทำงานของฮอร์โมนเพศ
 - ข. การคบเพื่อนต่างเพศ
 - ค. ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
6. คุณพ่อคุณแม่ที่ต้องการจะเริ่มต้นพูดคุยเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก ไม่ควร เริ่มต้นด้วยวิธีการใด
 - ก. การทวงจำเนื้อหาจากหนังสือมาบรรยาย
 - ข. การพูดคุยอย่างสบายๆ ถึงเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน
 - ค. การแสดงทัศนคติหรือตั้งคำถามจากละครทีวี
7. บุคคลที่สำคัญที่สุดในการให้ความรู้เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ คนแรกกับลูกควรเป็นใคร
 - ก. คุณพ่อคุณแม่
 - ข. คุณครู
 - ค. คุณหมอ
8. การสอนเรื่องเพศกับลูก หมายถึงอะไร
 - ก. การสอนพัฒนาการทางเพศ
 - ข. การสอนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
 - ค. ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
9. วิธีการสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่ ดีที่สุด คือข้อใด
 - ก. หาตำราเอกสารให้ลูกศึกษาด้วยตนเอง
 - ข. เป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกปฏิบัติตาม
 - ค. หาผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ลูก
10. การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก ในข้อใดต่อไปนี้เป็นการสอนที่ ไม่ถูกต้อง
 - ก. สอนให้ลูกมีความรักที่ปลอดภัย
 - ข. สอนให้ลูกมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
 - ค. สอนให้ลูกชายรู้จักอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์ทางเพศที่เกิดขึ้น
11. คุณพ่อคุณแม่ที่มีทัศนคติในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศในแง่ลบ จะส่งผลอย่างไรต่อตัวลูก
 - ก. ชอบแสดงออก
 - ข. ชอบเก็บตัว
 - ค. ชอบวิพากษ์วิจารณ์

12. การปลูกฝังทัศนคติในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ที่ถูกต้อง ให้กับลูกควรทำอย่างไร
- สื่อสารให้ลูกสาวตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง
 - แนะนำสิ่งที่ถูกที่ควร โดยไม่ตำหนิมุมมองใดๆ ของเขา
 - ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
13. เมื่อรู้ว่าลูกเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่ควรปฏิบัติตัวอย่างไร
- ติดตามและคอยสังเกตพฤติกรรมของลูกไม่ให้ห่าง
 - เข้าใจ และคอยสังเกตพฤติกรรมของลูกอยู่ห่างๆ
 - ตัดไฟตั้งแต่ต้นลม โดยสั่งห้ามไม่ให้คบเพื่อนต่างเพศโดยเด็ดขาด
14. บุคคลใดเป็นตัวอย่างที่ดีในการป้องกันตัวให้ปลอดภัยจากภัยทางเพศ
- แคทลียาสวมเสื้อยืดทับเสื้อสายเดี่ยวออกจากบ้าน และถอดเสื้อยืดออกเมื่อถึงที่หมาย
 - อารยานัดพบพูดคุยกับเพื่อนผู้ชายที่เพิ่งรู้จักกันโดยการคุยทางอินเทอร์เน็ต
 - นาเดียโทรศัพท์ให้คนที่บ้านมารับทุกครั้งที่ต้องกลับบ้านดึก
15. เมื่อลูกสาวเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่ควรปรับตัวให้คล้ายเป็นบุคคลใด มากที่สุด
- พี่เลี้ยง รับฟังและแนะนำ
 - ครู สั่งสอน
 - ตำรวจ ป้องกันอันตราย
16. เมื่อลูกสาวมาขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่ควรทำอย่างไร
- อนุญาต และสอนถึงขอบเขตในการคบเพื่อนต่างเพศ
 - อนุญาต และสอนถึงวิธีป้องกันการตั้งครรภ์
 - ไม่อนุญาต และสั่งให้เลิกคบกับเพื่อนต่างเพศโดยเด็ดขาด
17. คุณพ่อคุณแม่ควรสอนลูกสาวให้รู้ว่า ผู้หญิงไม่ใช่ผู้ชาย คำว่า “ผู้หญิงไม่ใช่ผู้ชาย” มีความหมายว่าอย่างไร
- ผู้หญิงไม่ควรอารมณ์รุนแรงเหมือนสายน้ำ
 - ผู้หญิงไม่ควรอ่อนไหวเหมือนสายน้ำ
 - ผู้หญิงไม่ควรทำตัวเรียบร้อยเปื่อยเหมือนสายน้ำ
18. การป้องกันลูกมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร คุณพ่อคุณแม่ควรใช้วิธีใด
- สั่งห้ามไม่ให้ลูกคบเพื่อนต่างเพศโดยเด็ดขาด
 - ชี้ให้ลูกเข้าใจว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย
 - หางานให้ลูกทำเยอะๆ ลูกจะได้ไม่มีเวลาไปคบเพื่อนต่างเพศ

19. ธรรมชาติของเด็กผู้หญิงในข้อใดที่เป็นผลเสียอาจส่งผลให้เกิดปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
- ขี้น
 - ดีใจ
 - ใจอ่อน
20. ธรรมชาติของเด็กผู้ชายในข้อใดที่เป็นผลเสียอาจส่งผลให้เกิดปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
- อารมณ์แปรปรวน
 - ไม่มีระเบียบ
 - เย็นชา
21. ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร คือข้อใด
- ตั้งครรภ์
 - โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 - ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
22. คุณพ่อคุณแม่ควรสอนลูกอย่างไร กรณีถูกขอให้มามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
- จงเข้มแข็ง
 - ตั้งสติให้ดี
 - ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
23. คุณพ่อคุณแม่คิดว่า “หลักการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร” ที่ดีต้องทำอย่างไร
- แสดงท่าทางจริงจังประกอบคำพูดว่า “ไม่”
 - แสดงความผูกพัน ห่วงใยผู้ชวน
 - ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
24. คุณพ่อคุณแม่คิดว่าคำพูดใดเหมาะสมสำหรับการปฏิเสธ เมื่อถูกถูกขอให้มามีเพศสัมพันธ์
- คุณเป็นคนดี และฉันก็ชอบคุณ แต่ขอร้อเงอะอย่าพึ่งทำเลย
 - ถ้าคุณทำอะไรฉัน ฉันจะฆ่าคุณ
 - ฉันไม่เคยรักคุณเลย ฉันเกลียดคุณ
25. วิธีการสื่อสารเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกวิธีการใดที่มัก ใช้ไม่ได้ผล
- พูดแบบสุภาพ
 - พูดแบบตัดบท
 - พูดแบบชี้แนะ

26. การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกอย่างถูกต้อง จะทำให้ลูกๆ มีความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ยก
เว้น ข้อใด
- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานเป็นเรื่องปกติ
 - เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน
 - โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สามารถหลีกเลี่ยงและรักษาได้
27. สถานการณ์ใด เหมาะสม สำหรับการพูดคุยเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก
- ขณะดูละครหลังข่าวภาคค่ำ
 - ขณะชมภาพยนตร์ในโรงหนัง
 - ขณะรถติดบนถนน**
28. คุณพ่อคุณแม่ที่เลี้ยงดูลูกแบบเผด็จการ ลูกจะมีพฤติกรรมอย่างไร
- โง่เขลา
 - เก็บกด
 - สุขภาพ เรียบร้อย
29. ข้อใดคือการสื่อสารเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกที่ ดีที่สุด
- คุยกันตามธรรมชาติภายในครอบครัว
 - มีการพูดและมีการฟัง**
 - ทั้งสองข้อที่กล่าวมา
30. ข้อใด ถูกต้อง ที่สุด
- การสื่อสารที่มีคุณภาพเป็นพื้นฐานของสัมพันธภาพที่ดีของครอบครัว
 - พ่อแม่ควรช่วยลูกตัดสินใจทุกครั้ง เมื่อลูกต้องตัดสินใจในเรื่องใดๆ ก็ตาม
 - คุณพ่อคุณแม่ควรแนะนำให้ลูกตัดความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ที่เรียนไม่เก่ง

แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 20 ข้อ เวลา 20 นาที

ชื่อผู้ปกครอง.....นามสกุล.....

คำชี้แจง

1. ให้ผู้ปกครองอ่านพิจารณาข้อความ แล้วคำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับเจตคติของท่านเพียงช่องเดียวเท่านั้น
2. ความหมายของคำตอบในแต่ละระดับเจตคติ มีดังนี้

คะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วย
คะแนน 2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ให้ผู้ปกครองมีอิสระในการเลือกตอบตามความรู้สึกและความเชื่อ คำตอบของท่านไม่มีผลใดๆ ต่อผลการเข้าร่วมกิจกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อคำถาม	ระดับเจตคติ			
	4	3	2	1
1. คุณพ่อคุณแม่ควรให้ความสำคัญกับการทำงานมากกว่าจะมานั่งคุยกับลูกเรื่องต่างๆ ไป				
2. การให้เวลากับลูกถือว่าสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นการป้องกันไม่ ให้ลูกกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการคบ เพื่อนต่างเพศ				
3. เมื่อลูกพูดคุยและขอคำปรึกษา คุณพ่อคุณแม่ควรรับฟังด้วยความ สนใจ เพราะจะทำให้เข้าใจสิ่งที่ลูกคิดมากขึ้น และไม่ควรมองว่าสิ่ง นั้นเป็นเรื่องไร้สาระ				
4. เมื่อลูกทำผิด คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรดุหรือใช้คำพูดรุนแรงกับลูก แต่ควรถามเหตุผลว่า เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น				
5. เด็กที่รักตนเองและมีความมั่นใจในตนเองสูงมักจะไม่มีปัญหา เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ				
6. คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรชื่นชมหรือยกย่องลูก เพราะจะทำให้ลูกกลายเป็น เด็กที่หลงตัวเอง				
7. สาเหตุสำคัญที่เด็กหนีออกจากบ้าน คือ เบื่อบ้าน และคุณพ่อคุณแม่ แม่เข้มงวดมากจนไม่สามารถทนอยู่บ้านได้				
8. หากลูกเริ่มมีพฤติกรรมคบเพื่อนต่างเพศในทางที่เสียหาย คุณพ่อ คุณแม่ควรกักบริเวณ หรือลงโทษทันทีเพื่อให้หยาบจำ				
9. ลูกมีหน้าที่เรียนหนังสืออย่างเดียว พ่อแม่ไม่ควรมอบหมายหน้าที่ อื่นให้ลูกทำ เพราะจะทำให้ลูกเรียนไม่เก่ง สู้เพื่อนไม่ได้				
10. เด็กที่อารมณ์แปรปรวน และเอาแต่ใจตนเอง มีโอกาสเสี่ยงต่อ การมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร				
11. ถ้าลูกเริ่มมีพฤติกรรมหมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศคุณพ่อคุณแม่ควร แนะนำให้ปรึกษาปัญหาไปปรึกษากับเพื่อน				
12. คุณพ่อคุณแม่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเพื่อนๆ ของลูก แต่ ควรใส่ใจกับลูกของตนเองมากกว่า				

ข้อคำถาม	ระดับเจตคติ			
	4	3	2	1
13. คุณพ่อคุณแม่ควรจะสอนเรื่องเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้องให้แก่ลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยการพูดคุยกันง่ายๆ บรรยายภาคไม่เครียด				
14. หน้าที่ในการสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศเป็นหน้าที่ของครู เพราะครูมีความรู้มากกว่าคุณพ่อคุณแม่				
15. การฝึกเด็กให้รู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา เด็กจะสามารถปฏิเสธและเอาตัวรอดได้ กรณีถูกชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร				
16. เด็กวัยประถมศึกษาปีที่ 6 มักไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่จึงไม่จำเป็นต้องฝึกการแก้ปัญหาให้ ควรรอให้โตกว่านี้ก่อน				
17. ปัญหาของเด็กประถมศึกษาปีที่ 6 มักเป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เช่น ทะเลาะกัน ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศนั้นยังไม่เกิดขึ้นกับเด็กวัยนี้				
18. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากไม่รู้จักรากการปฏิเสธที่หนักแน่น				
19. การสอนเรื่องทักษะการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรควรสอนเด็กในระดับมัธยมขึ้นไป ส่วนเด็กประถมนั้นยังไม่ควรสอน เพราะเป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป				
20. หน้าที่ในการสอนเรื่องทักษะการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรนั้น ควรร่วมมือกันสอนระหว่างครูและคุณพ่อคุณแม่				

**แบบสอบถามความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง
เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ชื่อผู้ปกครอง.....นามสกุล.....

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ ปัญหาที่พบ และข้อเสนอแนะ ตลอดระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม ด้านความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม ด้านความเหมาะสมของเอกสารและสื่อประกอบกิจกรรม ด้านความรู้ที่ได้รับและการนำไปใช้ และด้านอื่นๆ

ตอนที่ 2 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นข้อคำถามที่ท่านสามารถจะเสนอแนะได้อย่างอิสระในด้านต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม			
1.1 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมครั้งละ 2 ชั่วโมง เหมาะสมเพียงใด			
1.2 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เหมาะสมเพียงใด			
1.3 เวลาในการจัดกิจกรรม 10.00-12.00 น. เหมาะสม เพียงใด			
2. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม			
2.1 ท่านพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เข้าร่วมเพียง ใด			
2.2 ท่านพึงพอใจต่อการชมเรื่องราวจากวีดิทัศน์เพียงใด			
2.3 ท่านพึงพอใจต่อการแสดงความคิดเห็นหลังจากชม วีดิทัศน์เพียงใด			
3. ด้านความเหมาะสมของเอกสารและสื่อประกอบการจัดกิจกรรม			
3.1 ท่านคิดว่าคู่มือผู้ปกครองมีความเหมาะสมเพียงใด			
3.2 ท่านคิดว่าวีดิทัศน์มีความเหมาะสมเพียงใด			
3.3 ท่านคิดว่าแบบฝึกประกอบการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสมเพียงใด			
4. ด้านความรู้ที่ได้รับและการนำไปใช้			
4.1 ท่านได้รับความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพียงใด			
4.2 ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้เพียงใด			
5. ด้านอื่นๆ			
5.1 สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเหมาะสมเพียงใด			

5.2 คุณลักษณะของผู้ให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมเพียงใด			

ตอนที่ 2 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมกิจกรรม

1. ปัญหาที่ท่านพบระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม คือ

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านระยะเวลา

.....

.....

2.2 ด้านการจัดกิจกรรม

.....

.....

2.3 ด้านเอกสารและสื่อประกอบการจัดกิจกรรม

.....

.....

2.4 ด้านความรู้ที่ได้รับและการนำไปใช้

.....

.....

2.5 ด้านอื่นๆ

.....

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อในแต่ละกิจกรรมการส่งเสริมความรู้
 ครอบ ตามแนวคิดของเออร์บาท ผู้ปกครอง

ชื่อผู้ปกครอง.....นามสกุล.....

คำชี้แจง

1. ให้ผู้ปกครองอ่านพิจารณาข้อความ แล้วคำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านเพียงช่องเดียวเท่านั้น
2. ความหมายของคำตอบในแต่ละระดับความพึงพอใจ มีดังนี้

มาก	ให้คะแนน	3
ปานกลาง	ให้คะแนน	2
น้อย	ให้คะแนน	1
3. ให้ผู้ปกครองมีอิสระในการเลือกตอบตามความพึงพอใจ คำตอบของท่านไม่มีผลใดๆ ต่อ

ผลการเข้าร่วมกิจกรรม

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการประเมินกิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. การอภิปรายกลุ่ม			
1.1 เนื้อหาความรู้ที่ได้รับ			
1.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้			
1.3 ระยะเวลา			
2. การศึกษาอภิปราย			
2.1 เนื้อหาความรู้ที่ได้รับ			
2.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้			
2.3 ระยะเวลา			
3. การประชุมปฏิบัติการ			
3.1 เนื้อหาความรู้ที่ได้รับ			
3.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้			
3.3 ระยะเวลา			
4. การใช้สื่อสารมวลชน			
4.1 เนื้อหาความรู้ที่ได้รับ			
4.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้			
4.3 ระยะเวลา			
5. การให้ความรู้ตัวต่อตัว			
5.1 เนื้อหาความรู้ที่ได้รับ			
5.2 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้			
5.3 ระยะเวลา			

19																
20																
ชื่อผู้ปกครอง	พฤติกรรมที่แสดงออก															หมายเหตุ
	ความสนใจ ตั้งใจฟัง			การแสดง ความคิดเห็น			การให้ความ ร่วมมือ			ความร่วมมือ ระหว่างสมาชิก			การซักถาม			
	ดี	พอ ใช้	ควร ปรับปรุง	ดี	พอ ใช้	ควร ปรับปรุง	ดี	พอ ใช้	ควร ปรับปรุง	ดี	พอ ใช้	ควร ปรับปรุง	ดี	พอ ใช้	ควร ปรับปรุง	
21																
22																
23																
24																
25																

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในกิจกรรมส่งเสริมความรู้รายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ปกครอง(นางสาว/นาง/นาย).....อายุ.....ปี
 เป็นผู้ปกครองของ(ต.ช./ต.ญ.).....อายุ.....ปี
 วันเวลาที่ให้ความรู้.....
 เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดกระบวนการให้ความรู้เวลา.....น.

ตอนที่ 2 ข้อมูลการสัมภาษณ์

1. ผู้ปกครองประกอบอาชีพอะไร ทำงานวันไหนบ้าง และเข้างาน-เลิกงานเวลาใด

.....

2. ผู้ปกครองจะอยู่กับบุตรหลานเวลาใด และทำกิจกรรมอะไรร่วมกับบุตรหลานบ้าง

.....

3. ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมผู้ปกครองเคยพูดคุยหรืออบรมสั่งสอนบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่ อย่างไร

.....

4. หลังเข้าร่วมกิจกรรมผู้ประกอบการเคยพูดคุยหรืออบรมสั่งสอนบุคลากรในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ผู้ประกอบการคิดว่าหลังการเข้าร่วมกิจกรรมผู้ประกอบการเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

6. ผู้ประกอบการได้อะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

7. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

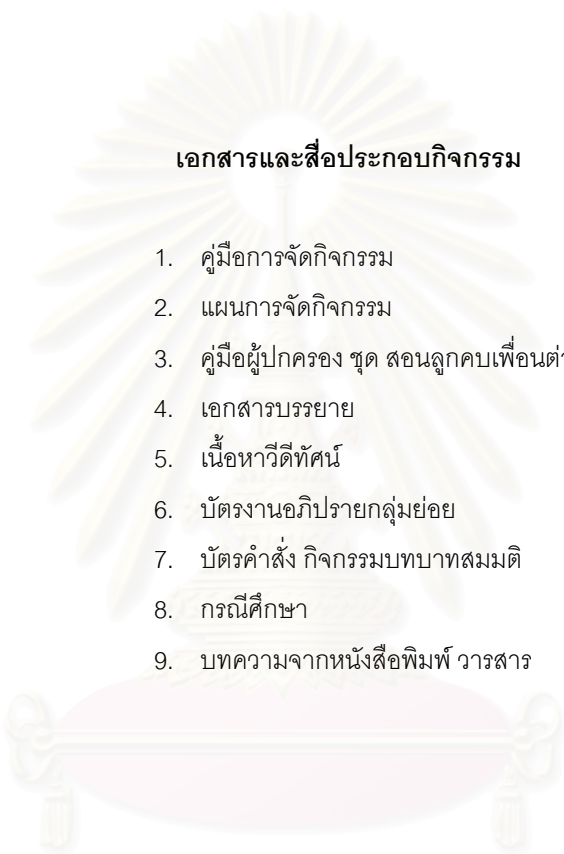
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
เอกสารและสื่อประกอบกิจกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารและสื่อประกอบกิจกรรม

1. คู่มือการจัดกิจกรรม
2. แผนการจัดกิจกรรม
3. คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง
4. เอกสารบรรยาย
5. เนื้อหาวีดีทัศน์
6. บัตรงานอภิปรายกลุ่มย่อย
7. บัตรคำสั่ง กิจกรรมบทบาทสมมติ
8. กระดาษศึกษา
9. บทความจากหนังสือพิมพ์ วารสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการใช้กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ
โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช

เอกสารเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช”

ผู้วิจัย นางสาวจริยาพร ไบหาญ
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกระบวนการส่งเสริมความรู้ที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิด ความรู้ ความเข้าใจ ในสถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ในปัจจุบัน มีทัศนคติที่ติดต่อการอบรมเลี้ยงดูลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ปกครองรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนในการอบรมเลี้ยงดูลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง

คู่มือการใช้กิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาชฉบับนี้ เป็นการแนะนำให้ผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาเนื้อหาในการจัดกิจกรรมอย่างง่าย ๆ และสามารถนำแนวการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาชไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาความรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดจนทักษะการอบรมเลี้ยงดูลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้องให้แก่ผู้ปกครองได้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช ได้ เป็นอย่างดี

จรรยาพร ไบหาญ

ผู้วิจัย

ขั้นตอนการใช้กิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบ
เพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช

1. ศึกษาเอกสารก่อนว่าในกิจกรรมฯ นี้มีเอกสารอะไรบ้าง
2. ศึกษาเนื้อหาในเอกสาร วิธีการจัดกิจกรรมฯ ให้เข้าใจอย่าง
ถ่องแท้ก่อนจะดำเนินการจัดกิจกรรมฯ
3. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่เสนอแนะและเตรียมจัด
สถานที่ให้พร้อมก่อนจัดกิจกรรมฯ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคบเพื่อนต่างประเทศคืออะไร ?

การคบเพื่อนต่างประเทศ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างประเทศ อันได้แก่ การพูดคุย การวางตัว และการไปไหนมาไหนด้วยกัน รวมถึงการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับเพื่อนต่างประเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คืออะไร ?

การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรม
ต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดความรู้
ความเข้าใจในเรื่องสถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก
ในปัจจุบัน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อการอบรมลูกเรื่อง
การคบเพื่อนต่างเพศ โดยใช้แนวคิดของเออร์บาช

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

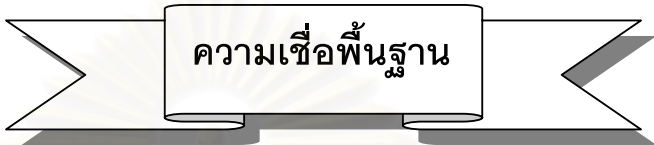
กรอบความรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ
เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน
2. ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
3. พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายและพฤติกรรมการณ์เริ่มคบเพื่อนต่างเพศของลูก
4. การป้องกันปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม
5. เทคนิควิธีในการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ
6. การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กและการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม
7. ทักษะการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร
8. การปัญหาและการกล้าตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
9. การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก
10. การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว

แนวการจัดกิจกรรม
ตามแนวคิดของเออร์บาช คืออะไร ?

แนวการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช หมายถึง แนวคิดการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ โดยการจัดกิจกรรม ได้แก่วิธี การส่งเสริมความรู้แบบผสมผสาน อันประกอบด้วย วิธีอภิปรายกลุ่ม การศึกษาอภิปราย การประชุมปฏิบัติการ การแสดงบทบาทสมมุติ การใช้สื่อมวลชน และการให้ความรู้แบบตัวต่อตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเชื่อพื้นฐาน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ตามแนวคิดของเออร์บาช เป็นการให้ความรู้ผู้ปกครองโดยอาศัยการจัดกิจกรรม เพราะผู้ใหญ่มีความแตกต่างไปจากเด็กอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นในการให้การศึกษาและให้ความรู้แก่ผู้ใหญ่ จึงต้องมีวิธีการที่เฉพาะเจาะจงและแตกต่างจากวิธีการส่งเสริมความรู้ทั่วไป เพราะผู้ใหญ่มีความอยากรู้อยากเห็น และมีความต้องการที่จะเรียนรู้ โดยการเรียนรู้นั้นต้องเกิดจากความต้องการพื้นฐานของตัวผู้ปกครองเอง การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองจะประสบผลสำเร็จได้ก็คือ การที่ให้ผู้ปกครองได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมมือกันคิดตัดสินใจ และการเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองคนอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้คือพื้นฐานของการส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองตามแนวคิดของเออร์บาช

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการพื้นฐานของแนวคิด

- 1) ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ได้
- 2) ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะเรียนรู้
- 3) ผู้ปกครองเรียนรู้ได้ดีที่สุดในเรื่องที่ตนสนใจ
- 4) การเรียนรู้จะมีความหมายที่สุด ถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประสบการณ์ใกล้ตัวของผู้ปกครอง
- 5) ผู้ปกครองจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้ามีอิสระที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ด้วยตัวของเขาเอง
- 6) การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้ประสบการณ์ทางอารมณ์มากเท่าๆ กับการให้ประสบการณ์ทางสติปัญญา
- 7) ผู้ปกครองสามารถจะเรียนรู้จากกันและกันได้
- 8) การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้พื้นฐานของประสบการณ์อย่างใหม่แก่ผู้ปกครอง
- 9) ผู้ปกครองแต่ละคนเรียนรู้ตามวิธีการของตน

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ
เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยการจัดกิจกรรม
ตามแนวคิดของเออร์บาช

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ใช้กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ใช้กิจกรรมฯ

กิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของเออร์บาซ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองและการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาซ ซึ่งอาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองแต่ยังไม่มีประสบการณ์ให้ได้รับการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนแน่นอน และเสนอแนะเทคนิควิธีต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามได้โดยง่าย เป็นรูปธรรม และนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของตนได้

คุณสมบัติของผู้ใช้กิจกรรม คือ มีความเชื่อในแนวคิดของเออร์บาซ และเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ปกครอง และหากผู้ใช้มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบร้องรำทำเพลง และชอบทำกิจกรรม ก็จะทำให้การส่งเสริมความรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ที่ใช้กิจกรรมนี้จะมีโอกาสได้พัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการพูด การแสดงออก มีความเป็นผู้นำ และมีความสามารถในการจัดอบรม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลายเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ

โครงสร้างและลักษณะของกิจกรรมฯ

เป็นแนวทางการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ โดยการจัดกิจกรรม สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง ช่วงเวลา 10.00-12.00 น. ในวันอาทิตย์

เนื้อหาที่กำหนดในแผนการจัดกิจกรรมมีการผูกเรื่องให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน แต่สามารถยืดหยุ่นในเรื่องเวลาและปรับลำดับหัวข้อเนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบท สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และความสนใจของผู้เรียนได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของกิจกรรมฯ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ : สถานที่และสื่อการจัดกิจกรรม
2. กิจกรรมการส่งเสริมความรู้
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดกิจกรรมกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับผู้ปกครอง
4. การประเมินผล

สถาบันวิทยบริการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ : สถานที่และสื่อการจัดกิจกรรม

1) สถานที่

ภายในห้องจัดกิจกรรม : ต้องมีบริเวณกว้างพอที่จะให้ผู้ปกครองได้เคลื่อนไหวและทำกิจกรรมทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก มีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีแสงสว่างเพียงพอ และมีบริเวณสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

2) สื่อการจัดกิจกรรม

2.1 สื่อพื้นฐาน เช่น ปากกา กระดาษ

2.2 คู่มือผู้ปกครอง วีดิทัศน์ บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร กรณีศึกษาและกรณีตัวอย่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. กิจกรรมการส่งเสริมความรู้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของเออร์บาช มีวิธีการดังต่อไปนี้ คือ

1. วิธีกลุ่มสัมพันธ์
 - 1.1 การอภิปรายกลุ่ม
 - 1.2 การศึกษาอภิปราย
 - 1.3 การประชุมปฏิบัติการ
 - 1.4 การแสดงบทบาทสมมติ
2. การใช้สื่อมวลชน
3. การให้ความรู้ตัวต่อตัว
4. วิธีผสม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดกิจกรรมกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับผู้ปกครอง

ผู้จัดกิจกรรมกับผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดกิจกรรมกับผู้ปกครองจะต้องเป็นไปในลักษณะที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้จัดกิจกรรมต้องมีความเป็นกันเองกับผู้ปกครอง สร้างบรรยากาศของการทำกิจกรรมให้สนุกสนานไม่น่าเบื่อ เคารพในสิทธิ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นให้มาก โดยผู้จัดกิจกรรมเป็นเพียงผู้คอยให้คำแนะนำ ปรึกษา เมื่อผู้ปกครองเกิดปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือระหว่างการทำงานร่วมกัน

ผู้ปกครองกับผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครองจะต้องเป็นไปในลักษณะที่ดีต่อกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มรู้จักรับฟังและให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น การวางแผน และการลงมือปฏิบัติ มีน้ำใจและช่วยเหลือกันในการแก้ไขปัญหา มีความรับผิดชอบและรู้จักแบ่งหน้าที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันด้วยดี

4. การประเมินผล

การประเมินผลการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมฯ มุ่งเก็บข้อมูลที่แสดงถึงความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ทั้งนี้ ผู้จัดกิจกรรมควรมีการสังเกตบันทึกคำพูด พฤติกรรม และพัฒนาการของพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศเป็นระยะๆ เพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประเมินผลการใช้กิจกรรมฯ

การประเมินผลการใช้กิจกรรมฯ สามารถทำได้โดย

1. ประเมินความรู้และเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยแบบวัดความรู้ผู้ปกครอง แบบวัดเจตคติผู้ปกครอง ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
2. สังเกตและจดบันทึกคำพูดและพฤติกรรมการแสดงออกของผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระหว่างการดำเนินการทดลอง เพื่อใช้ประกอบการประเมินผล การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 1

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศในเด็กเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงอย่างมากในปัจจุบัน	เพื่อให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญและสถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน	สถานการณ์ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กในปัจจุบัน	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรม 2.ให้ผู้ปกครองทำแบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก 3.ให้ผู้ปกครองชมเรื่องราวจากวีดิทัศน์ ชุด การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง "พี่น้องต่างใจ" โดยใช้เวลา 10 นาที 4.ผู้วิจัยเริ่มสนทนากับผู้ปกครอง จากการชม โดยใช้คำถามนำ เช่น ท่านเคยเห็นเหตุการณ์แบบนี้หรือไม่ ท่านรู้สึกอย่างไรต่อภาพเหตุการณ์ที่เห็น ท่านคิดว่าในชุมชนของท่านมีโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ดีเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กหรือไม่ อย่างไร 5.ให้ผู้ปกครองแบ่งกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่ชม หลังจากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงข้อเสนอนะ และแนวทางแก้ปัญหา 6.สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ โดยทั้งผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันสรุป	1.แบบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2.แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3.วีดิทัศน์ เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ	1.คะแนนจากแบบวัดความรู้และแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2.การร่วมแสดงความคิดเห็น

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 2

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
ความรู้เกี่ยวกับการอบรมบุตรหลานเรื่องการคบเพื่อน	เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของการอบรมลูกเรื่อง	ความสำคัญของการอบรมลูกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่าง	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรม 2.การบรรยายเรื่อง "การเลี้ยงดูลูกวัยรุ่น" โดยใช้เวลาประมาณ 20	1.เอกสารการบรรยายเรื่อง "การเลี้ยงดูลูกวัย	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการแสดงความ

ต่างเพศอย่างถูกต้อง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครองจะต้องทราวยิ่ง เพื่อจะได้นำไปถ่ายทอดแก่บุตรหลาน ซึ่งกำลังเติบโตและอยู่ในวัยเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศ	การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กอย่างถูกต้อง	เพศ	นาที โดยผู้วิจัย 3.ผู้วิจัยแจกคู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง และแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือ เรื่อง ควรสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกเมื่อไร 4.แบ่งกลุ่มให้ผู้ปกครองศึกษาและอภิปรายคู่มือที่ได้รับแจก จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่ม ออกมาสรุปความรู้ที่ได้ 5.ให้ผู้ปกครองชมวีดิทัศน์ความรู้ ชุด การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง ไม่อยากกลับบ้าน โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที 6.ผู้วิจัยและผู้ปกครองพูดคุยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้บุตรหลานไม่อยากกลับบ้าน รวมทั้งผลที่อาจจะเกิดขึ้นจากสาเหตุดังกล่าว ตลอดจนซักถามผู้วิจัยเพิ่มเติม	รุ่น” 2.คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศ อย่างถูกต้อง เรื่อง ควรสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกเมื่อไร 3.วีดิทัศน์ เรื่อง ไม่อยากกลับบ้าน	คิดเห็นตอนท้าย ของ การ ทำ กิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 3

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล

พ่อแม่เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดใน การให้ความรู้แก่บุตรหลานเรื่อง การเปลี่ยนแปลง ของร่างกายและ การคบเพื่อนต่าง เพศที่ถูกต้อง	เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้าใจ ธรรมชาติ ความ ต้องการ และ พัฒนาการของ เด็กวัย ประถม ศึกษาตอนปลาย และ พฤติ กรรม การเริ่มคบ เพื่อนต่างเพศของ เด็กวัยนี้	พัฒนาการของวัย เด็กตอนปลายและ พฤติกรรม การเริ่ม คบเพื่อนต่างเพศ ของลูก	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงาน 2.ผู้วิจัยแจกกรณีศึกษา ชุด แม่สอนลูก (ปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อมีคนมาจีบ) ให้ผู้ปกครองศึกษา 3.แบ่งกลุ่มผู้ปกครองให้ศึกษาศึกษาอภิปราย จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่ม ออกมาสรุปแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มตนเอง 4.ผู้วิจัยเชิญวิทยากรที่เคยประสบปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ของลูก มาเล่าถึงประสบการณ์ให้ผู้ปกครองท่านอื่นๆ ได้ทราบ โดยใช้ เวลาประมาณ 15 นาที 5.ให้ผู้ปกครองอาสาสมัครออกมาเล่าพฤติกรรมของลูกเมื่อเริ่มคบ เพื่อนต่างเพศ จากประสบการณ์ของตนเอง และเปิดโอกาสให้สมาชิก คนอื่นได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม 6.ผู้วิจัยยกตัวอย่างเด็กที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เนื่อง จากขาดพ่อแม่ดูแล ให้ความรัก ความอบอุ่น โดยยกตัวอย่างจาก บุคคลจริง และให้ผู้ปกครองร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาวิธีทาง ช่วยเหลือที่เหมาะสม 7.สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ โดยทั้งผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันสรุป	1.กรณีศึกษา ชุด แม่ ส อ น ลู ก (ปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อมีคนมาจีบ) 2.ผู้ปกครองที่เคย ประสบ ปัญหา เกี่ยวกับการคบ เพื่อนต่างเพศของ ลูก	สังเกตการแสดงความ คิดเห็นช่วง ทำยของการทำ กิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 4

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
การป้องกันปัญหา การคบเพื่อนต่าง	เพื่อให้ผู้ปกครอง สามารถนำความรู้	การป้องกันปัญหา การคบเพื่อนต่าง	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงาน	1.วีดิทัศน์ ชุด การ คบเพื่อนต่างเพศ	สังเกตการร่วมกิจ กรรม การแสดง

เพศที่ไม่เหมาะสมนั้นต้องเริ่มที่บ้าน	ที่ได้ มาอบรมลูก เพื่อ ป ็ อ ง กั น ปัญ หา การ คบ เพื่ อ น ต่ า ง เพศ อย่างไม่เหมาะสม ได้	เพศของเด็กอย่างไม่เหมาะสม	2.ให้ผู้ปกครองชมวีดิทัศน์ ชุด การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง รักวัยเรียน 3.ผู้วิจัยแจกคู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง และแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือ เรื่อง เริ่มสอนจากที่บ้าน 4.กระตุ้นให้ผู้ปกครองพูดคุย แสดงความคิดเห็น ตลอดจนซักถาม ผู้วิจัย 5.แบ่งกลุ่มผู้ปกครองออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอภิปราย และหาวิธีการพูดคุยกับลูกในสถานการณ์ต่างๆ เช่น เริ่มพูดคุยอย่างไร และ ใช้วิธีการพูดคุยอย่างไร และให้ทุกกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ ใน หัวข้อ การสื่อสารกับลูก 6.ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลจากการระดมความคิดเห็น จากการแสดงบทบาทสมมุติ และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่น ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม 7.สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ โดยทั้งผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันสรุป	เรื่อง รักวัยเรียน 2.คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอน ลูก คบ เพื่ อ น ต่ า ง เพศ อย่าง ถูก ต้ อ ง เรื่อง เริ่มสอนจากที่บ้าน 3.หัวข้อบทบาทสมมุติ	ความคิดเห็น และการแสดงบทบาทสมมุติ

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 5

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
การสื่อสารกับลูก เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศนั้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน พ่อแม่จึงจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการสื่อสารกับลูกเรื่อง	เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำเทคนิควิธีการสื่อสารเรื่องสื่อสารกับลูกเกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศไปใช้ได้ถูกต้อง	เทคนิควิธีการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงาน 2.ผู้วิจัยแจกกรณีศึกษา ชุด รักครั้งแรก ให้ผู้ปกครองศึกษา 3.ให้ผู้ปกครองร่วมกันประชุมปฏิบัติการ เพื่อหาข้อสรุปและวิธีแก้ไข หากวิธีอบรมหากเกิดกรณีรักครั้งแรกขึ้นกับลูก ผู้วิจัยแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง และแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือเรื่อง เทคนิคการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	1.กรณีศึกษา ชุด รักครั้งแรก 2.คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอน ลูก คบ เพื่ อ น ต่ า ง เพศ อย่าง ถูก ต้ อ ง เรื่อง เทคนิคการสื่อสารกับลูกเรื่อง	สังเกตการร่วมกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็น

การคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง			4. ผู้วิจัยแลกเปลี่ยนความรู้เรื่อง เรื่องเพศในมุมมองของพ่อแม่ และเทคนิควิธีในการสื่อสารเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก โดยให้ผู้ปกครองระดมความคิดเห็นและนำเสนอวิธีการที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับลูกหลานของตนเอง และให้อาสาสมัครออกมานำเสนอและแนะนำวิธีการที่เหมาะสม 5.สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม	การคบเพื่อนต่างเพศ	

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 6

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
การคบเพื่อนต่างเพศจำเป็นที่จะต้องวางตัวอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวางตัวอย่างเหมาะสม ต่อเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะสามารถนำไปถ่ายทอดแก่บุตรหลานได้อย่างถูกต้อง	การคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และการวางตัวอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงข้าม	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงาน 2.ผู้วิจัยแจกบทความจากหนังสือพิมพ์ หัวข้อ เช็กชีโนวัยเรียนให้ ผู้ปกครองศึกษา 3.แบ่งกลุ่มให้ผู้ปกครองศึกษาและอภิปราย และสรุปเนื้อหาจากบทความ พร้อมเสนอความคิดเห็นของกลุ่มที่มีต่อบทความนั้นๆ 4.ผู้วิจัยแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือผู้ปกครอง เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของลูก 5.แบ่งกลุ่มผู้ปกครองออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วชี้แจงการทำกิจกรรม หลังจากนั้นผู้ทำวิจัยกำหนดให้ผู้ปกครองทั้ง 3 กลุ่ม เล่นบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสอนลูก เรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ การวางตัว และการควบคุมความรู้สึกทางเพศ โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอการพูดคุยกับลูกในสถานการณ์ต่างๆ	1.บทความเรื่อง เช็กชีโนวัยเรียน 2.คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนวัยใสรู้เรื่องเพศ เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของลูก 3.หัวข้อบทบาทสมมติ	สังเกตการร่วมกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็น

			6.เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นได้เสนอความคิดเห็น 7.สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ โดยทั้งผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันสรุป		

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 7

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
การปฏิบัติเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรเป็นทางออกที่ดีทางหนึ่งของเด็กและเป็นทักษะที่จำเป็น ถึงแม้เด็กจะถูกเลี้ยงมาดีแต่ถ้าเขาไม่สามารถปฏิบัติแรงกดดันได้ก็ไม่สามารถหนีห่างจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรได้	เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ในเรื่องการปฏิบัติเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรของเด็ก และสามารถถ่ายทอดและแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างถูกต้อง	ทักษะการปฏิบัติเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงาน 2.ผู้วิจัยแจกคู่มือผู้ปกครอง และแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือ เรื่อง ทักษะการปฏิบัติ 3.ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ต่างๆ ขึ้นมา เช่น ลูกมาขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศตามลำพัง ลูกมาขออนุญาตร่วมงานสังสรรค์กับเพื่อนๆ ลูกต้องไปตีวงหนึ่งสัปดาห์เพื่อน แล้วให้ผู้ปกครองลองฝึกคิดและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 4.แบ่งผู้ปกครองออกเป็น 2 กลุ่ม ให้ผู้ปกครองอภิปรายกลุ่ม และแข่งกันหาวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับลูกหลานของตนเองให้มากที่สุด โดยกำหนดเวลาภายในเวลา 10 นาที กลุ่มใดคิดวิธีการได้มากที่สุด 5.ผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มออกมานำเสนอวิธีการที่เหมาะสม พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์ถึงวิธีการว่าเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับลูกหรือไม่ 6.ร่วมกันสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน	1.คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศ อย่างถูกต้อง เรื่อง ทักษะการปฏิบัติ 2.สถานการณ์ต่างๆ	สังเกตการร่วมกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็น

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 8

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
การรู้จักการคิดตัดสินใจเป็นและสามารถแก้ปัญหาได้นั้น นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะการรู้จักคิดแบบแยกแยะว่าสิ่งไหนดีไม่ดี จะสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อถูกขอให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้	เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร พร้อมทั้งสามารถนำทักษะดังกล่าวไปถ่ายทอดให้กับบุตรหลานได้อย่างถูกต้อง	การแก้ปัญหาและการกล้าตัดสินใจ ปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงานกิจกรรม 2.ให้ผู้ปกครองชมเรื่องราวจากวิดีโอ ชูต การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง ดีชั่วอยู่ที่ตัวเรา 3.ใช้วิธีประชุมปฏิบัติการ โดยผู้ปกครองร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำพูดที่ว่า “ดีชั่วอยู่ที่ตัวเรา” และร่วมกันถ่ายทอดประสบการณ์ที่เคยประสบมา ในหัวข้อ “ดีชั่วอยู่ที่ตัวเรา” 4.ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ต่างๆ ขึ้นมา เช่น เพื่อนชวนให้หนี โรงเรียนไปดูหนังโป๊ หรือ รุ่นพี่ชักชวนให้ไปดูหนังสื่อบ้านแล้วนำ วิดีโอโป๊ให้ดู แล้วให้ผู้ปกครองลองฝึกคิดและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 5.ผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาตลอดทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งจากการชมเรื่องราวจากวิดีโอ การศึกษา คู่มือผู้ปกครอง บทความ และกรณีศึกษา รวมทั้งการร่วมกันทำ กิจกรรม โดยการประมวลคำถาม เกี่ยวกับการศึกษาทุกสัปดาห์	1.วิดีโอ ชูต การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง ดีชั่วอยู่ที่ตัวเรา	1.สังเกตการแสดงความคิดเห็นและการร่วมกิจกรรม 2.คะแนนจากการทำแบบวัดความรู้และแบบวัดเจตคติ

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 9

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
เพื่อนของลูกเป็นอีกคนที่สำคัญมาก และมีอิทธิพลอย่างสูงที่จะนำพาเด็กให้ไปใน	เพื่อให้ผู้ปกครองเล็งเห็น ความสำคัญ ในการสร้าง ความสัมพันธ์กับเพื่อน	การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนของลูก	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำงานกิจกรรม 2.ให้ผู้ปกครองชมเรื่องราวจากวิดีโอ ชูต การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง เพื่อนตัวแสบ 3.ให้ผู้ปกครองร่วมกันประชุมปฏิบัติการร่วมกัน โดยให้ผู้ปกครอง	1.วิดีโอ ชูต การคบเพื่อนต่างเพศ เรื่อง เพื่อนตัวแสบ 2.สถานการณ์การ	สังเกตการร่วมกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็น

ทางที่ดีและไม่ดี พ่อแม่จึงจึงไม่ ควรมองข้าม ความสำคัญในข้อ นี้	ของลูก		แสดงความคิดเห็นและเปรียบเทียบระหว่างการเลือกการคบเพื่อนที่น่า พากันไปในทางที่ดีและไม่ดี 4.ผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันเสนอแนะวิธีการสร้างความคุ้นเคยกับ เพื่อนของลูก 5.ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์การสร้างความรู้เรื่อง การเลือกคบเพื่อน เช่น เวลาตุลละครดูข่าวภาคค่ำ เวลารับประทานอาหาร ขณะอยู่ในรถ แล้วให้ผู้ปกครองทุกคนร่วมกันหาวิธีสร้างความรู้เรื่อง การเลือกคบ เพื่อน หาวิธีพูดคุย การสอนที่เหมาะสม แล้วแสดงความคิดเห็นร่วม กัน 6.สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม	สร้างความรู้	

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 10

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
การสื่อสารที่มีคุณ ภาพหรือการพูด คุยกันให้รู้เรื่อง และเข้าใจ กันเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นพื้นฐาน ของสัมพันธภาพ ที่ดีในครอบครัว	เพื่อให้ผู้ปกครอง มีความรู้เรื่องของ การเสริมสร้าง ความสัมพันธ์อัน ดีในครอบครัว	การเสริมสร้าง ความสัมพันธ์อันดี ของครอบครัว	1.สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง จากนั้นจึงอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรม 2.ผู้วิจัยแนะนำให้ผู้ปกครองดูเนื้อหาในคู่มือผู้ปกครอง เรื่อง สื่อสาร อย่างไรให้ได้ผล 3.แบ่งกลุ่มผู้ปกครองให้ร่วมกันศึกษาอภิปรายและแสดงความคิดเห็น และเปรียบเทียบระหว่าง กฎระเบียบที่เหมาะสม กับไม่เหมาะสมว่ามี ผลต่อเด็กอย่างไร 4.แบ่งกลุ่มผู้ปกครองออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วชี้แจงการทำกิจกรรม หลัง จากนั้นผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ปกครองทั้ง 4 กลุ่ม แสดงบทบาทสมมติ เรื่อง สื่อสารเรื่องเพศให้ได้ผล โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอการพูดคุยกับลูกใน	1.คู่มือผู้ปกครอง ชุด สอน ลูก คบ เพื่อน ต่าง เพศ อย่าง ถูก ตั้ อ ง เรื่อง สื่อสารอย่าง ไรให้ได้ผล 2.หัวข้อบทบาท สมมติ 3.แบบวัดความรู้ผู้ ปกครองเกี่ยวกับ	สังเกตการร่วมกิจ กรรม และการ แสดงความคิด เห็น

		สถานการณ์ต่างๆ เช่น การพูดแบบเผด็จการ การพูดแบบโต้สวน จำเลย การพูดแบบคุยโม้ การพูดแบบตัดบท และให้ทุกกลุ่มระดมความคิดเห็น 5.ให้ทั้ง 4 กลุ่ม ออกมานำเสนอวิธีการที่เหมาะสม พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์ถึงข้อดี ข้อเสียของแต่ละแบบ 6.ผู้วิจัยและผู้ปกครองร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาตลอดทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งจากการชมเรื่องราวจากวีดิทัศน์ การศึกษา	การคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 4. แบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อน	

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 10 (ต่อ)

แนวคิด	จุดมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการสอน	ประเมินผล
			คู่มือผู้ปกครอง บทความ และกรณีศึกษา รวมทั้งการร่วมกันทำ กิจกรรม โดยการประมวลคำถาม เกี่ยวกับการศึกษาทุกสัปดาห์ 6. ให้ผู้ปกครองทำแบบทดสอบวัดความรู้และแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก และแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช	ต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	

คู่มือผู้ปกครอง
ชุด
สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง

เอกสารประกอบวิทยานิพนธ์
เรื่อง การส่งเสริมความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการ
การคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยการจัดกิจกรรม ตามแนวคิดของเออร์บาช

โดย..จริยาพร ไบหาญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือผู้ปกครอง
ชุด
สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สอนลูกคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง

คู่มือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองเด็ก ได้ศึกษาถึงแนวทางการอบรมสั่งสอนลูกหลานเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งวิธีการในการช่วยเหลือลูกหลานของตนเองให้รู้จักหลีกเลี่ยงปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร โดยเฉพาะเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น

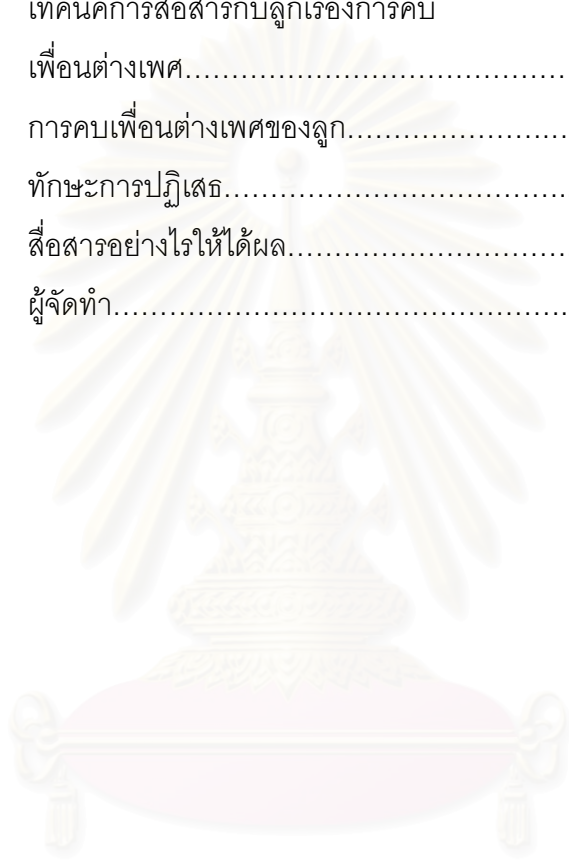
ผู้วิจัยคาดหวังว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นคู่มือที่ดีสำหรับครอบครัว ที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะนำไปสอนต่อให้กับลูกๆ หรือท่านผู้ใดจะศึกษา เพื่อประดับความรู้ก็น่าจะได้รับประโยชน์ด้วยกันทั้งสิ้น

จรรยาพร ไบหาญ
ผู้จัดทำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

- คำนำ
- ควรสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก
เมื่อไร.....4
- เริ่มสอนจากที่บ้าน.....16
- เทคนิคการสื่อสารกับลูกเรื่องการคบ
เพื่อนต่างเพศ.....28
- การคบเพื่อนต่างเพศของลูก.....37
- ทักษะการปฏิเสธ.....42
- สื่อสารอย่างไรให้ได้ผล.....45
- ผู้จัดทำ.....53

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ควรสอนเรื่อง
การคบเพื่อนต่างเพศกับลูกเมื่อไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ควรสอนเรื่อง

การคบเพื่อนต่างเพศกับลูกเมื่อไร

การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกก็เหมือนกับสอนเลขยากๆ ต้องค่อยเริ่มปูพื้นฐานก่อน ทุกวันนี้ครอบครัวคนไทยสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกโดยการไม่ใช้คำพูดกันมาก แต่เด็กจะรับรู้ทัศนคติเรื่องเพศจากพฤติกรรมของคุณพ่อคุณแม่ ยกตัวอย่าง ถ้าคุณแม่ไปเห็นว่าลูกชายของคุณมีหนังสือโป๊หรือวีดีโอหนังโป๊ ซุกซ่อนอยู่ในห้องนอนแล้วไปดูว่ากล่าวอย่างรุนแรง ลูกก็จะรู้ว่าแม่ไม่เห็นด้วยกับสิ่งนี้และมองว่าเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ นี่คือการถ่ายทอดทัศนคติระหว่างรุ่นสู่รุ่นหรือในครอบครัว

แบบนี้ถ้าคุณแม่มีใจที่เปิดกว้างเลี้ยงดู สั่งสอนด้วยความรัก เช่น คุณพ่อโอบไหล่คุณแม่เกี่ยวก้อยกันไปเดินเล่น แสดงความรักด้วยการหอมแก้มก่อนไปทำงาน คุณพ่อช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน เท่านี้เด็กก็จะเรียนรู้บทบาททางเพศจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้ รู้ว่าระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายที่เป็นสามีภรรยากันนั้น ควรมีบทบาทต่อกันอย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สอนด้วยคำพูด

ประเด็นที่ควรพูดกับลูกนั้นควรแตกต่างกันไปตามวัยของพวกเขา

แน่นอนว่าถ้าลูกอายุ 7-8 ขวบ คงไม่มีใครไปสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่ต้องเลือกความรู้ที่เหมาะสมกับลูกแต่ละวัย จะเป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสำหรับพวกเขา

เริ่มคุยกันไว้แต่เนิ่นๆ อย่างที่ใครๆ พูดว่า กว่าจะเข้าอนุบาลก็เสียเสียแล้ว เด็กเล็ก 2-3 ขวบ สอนให้เขารู้จักกับส่วนต่างๆ ของร่างกายตัวเองแบบไม่เจาะจงเวลา เช่น ตอนเข้าห้องน้ำก็อธิบายเรื่องของอวัยวะเพศโดยใช้คำน่ารักๆ คุณแม่บางคนเรียกอวัยวะเพศของลูกชายว่า เอ บี ซี ก็น่ารักดี ลูกก็จะรู้ว่าสิ่งนี้แสดงว่าเค้าเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง คือการรับรู้ถึงสถานะทางเพศของตัวเอง

พอลูกเข้าอนุบาล อายุ 4-6 ขวบ สิ่งที่ลูกควรจะเรียนรู้ก็คือ ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างไร เช่น แต่งตัวไม่เหมือนกัน วิธีการเล่นก็ไม่เหมือนกัน เด็กผู้ชายจะเล่นอะไรที่โลดโผน ขณะที่เด็กผู้หญิงออกไปทางที่

หนุ่มนวล สอนลูกชายว่าเวลาที่วิ่งเล่นกับเพื่อนผู้ชายด้วยกันสามารถสนุกสนานได้เต็มที่ แต่กับเพื่อนที่เป็นผู้หญิงแล้วลูกควรจะมี ความอ่อนโยน ไม่ไปกลั่นแกล้งเธอ เป็น การสอนความเป็นสุภาพบุรุษตั้งแต่เด็ก

พอลูกเข้าสู่วัยประถมอายุ 6-8 ขวบ เด็กมักจะมี คำถามว่าเขาเกิดมาได้อย่างไร คุณพ่อคุณแม่ควร จะตอบลูกด้วยคำถามสั้นๆ ง่ายๆ ว่าเกิดจากความ รักของ พ่อแม่ ลูกคือผลพวงของความรักระหว่างพ่อ กับแม่ แต่ ถ้าลูกซักต่อไปอีกว่าแล้วทำยังไงล่ะ แบบนี้คุณต้องชะลอ การเรียนรู้ของเขาไว้สักหน่อย ชะลอการให้คำตอบหรือ เลี่ยงด้วยการบอกว่า เมื่อลูกโตขึ้นลูกก็จะเข้าใจเองว่า ความรักนั้นทำให้ลูกเกิดมาได้ อย่างไร ยกตัวอย่าง คำอธิบายง่ายๆ พร้อมไปด้วย เช่น ตอนลูกยังเล็กๆ ลูก ทานผักไม่ได้พอตอนนี้ 7 ขวบแล้ว ก็ทานได้แต่ยังทาน พริกทานเผ็ดไม่ได้ หรือตอนนี้ขี่จักรยานได้แต่ขี่ มอเตอร์ไซด์ไม่ได้ เมื่อโตขึ้นอีกนิดลูกก็จะเรียนรู้สิ่ง เหล่า นี้เอง เล่าให้ลูกฟังเหมือนกับเรื่องนี้เป็นเรื่องทั่วๆ ไปใน ชีวิตประจำวัน

เมื่อลูกเข้าสู่วัยเด็กตอนปลายอายุ 12-13 ปี ก็ต้องพูดถึงการเปลี่ยนแปลงทางสรีระร่างกาย เพราะฮอร์โมนเพศเริ่มทำงาน คุณแม่อาจจะพบกับลูกสาวก่อนที่เค้าจะมีประจำเดือน ขอย้ำนะคะว่าก่อนมีประจำเดือนมีฉะนั้นเวลาผ่านไปโดยไม่รู้ตัว ลูกจะตกใจมากบางคนถึงกับร้องไห้ร้องไห้ให้ลั่นโรงเรียนนึกว่าตัวเองกำลังจะตาย แต่สมัยนี้เด็กสาวมักจะเรียนรู้การมีรอบเดือนจากเพื่อนๆ ก่อน แต่ก็อย่าวางใจนักนะคะ

คุณแม่อาจจะถามลูกสาวอายุ 12-13 ปี ว่าสมัยแม่มีประจำเดือนตอน อายุ 15 ปี เดียวนี้เด็กโตเร็ว ประจำเดือนก็จะมาเร็ว เป็นสัญญาณที่แสดงว่าลูกเริ่มเข้าสู่วัยสาว ถามลูกว่าเพื่อนๆ ในห้องเรียนมีใครมีประจำเดือนแล้วบ้าง ถ้าลูกมีบ้างจะต้องสังเกตตัวเองอย่างไรบ้าง

แล้วถ้าเป็นลูกชายคุณแม่ก็ต้องอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่ม เช่น เสียงแตก มีกลิ่นตัว ขนขึ้นที่รักแร้ หน้าอก มีสิว มีการตื่นตัวขององคชาติในตอนเช้า และมีความรู้สึกต้องการทางเพศเวลาเห็นอะไรสวยๆ แวมๆ บอกลูกชายให้ใช้วิธีจัดการกับอารมณ์ทาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพศอย่างเหมาะสม เช่น การออกกำลังกาย และไม่ให้เขาไปหมกมุ่นกับสิ่งนี้ พอลูกเข้าสู่วัยเด็กตอนปลายนอกจะทำให้ลูกได้รู้เกี่ยวกับเรื่องเพศแล้ว พ่อแม่ควรสอนถึงการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ให้พวกเขาตระหนักว่าการคบเพื่อนต่างเพศไม่ใช่การคบเพื่อมีเพศสัมพันธ์อย่างเดียวเท่านั้น แต่ความสัมพันธ์ทางเพศนั้น หมายถึง ความผูกพันอันนำไปสู่การสร้างครอบครัวในอนาคต ซึ่งต้องรวมถึงความรับผิดชอบและการแสดงออกว่ารักกัน ใช้จะมีเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างเดียว การห่วยไยกัน ดูแลและแนะนำสิ่งดีๆ ให้แก่กันก็เป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง

ตรงนี้จะที่คุณพ่อคุณแม่ทุกคนต้องแข่งกับสื่อต่างๆ ที่รายล้อมตัวลูกทั้งวิดีโอ หนังสือโป๊ การ์ตูนและอินเทอร์เน็ต ว่าใครจะมีพลังกล้าแข็งกว่ากัน

สำหรับลูกสาว คุณพ่อคุณแม่ต้องบอกกับลูกว่าลูกเป็นผู้หญิงที่พ่อแม่รักและห่วงหาเนน ไม่อยากให้ลูกตกเป็นเหยื่อทางเพศของคนอื่น ขอให้ลูกพยายามรักษาเนื้อ

รักษาตัว อย่างนำตัวเองไปอยู่ในสถานการณที่เสี่ยง เช่น อยู่กับเพื่อนชายสองต่อสอง ไปเที่ยวกลางคืนในที่ที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ

สำหรับลูกชาย คุณพ่อคุณแม่ก็ต้องบอกลูกว่า ลูกเป็นเด็กหนุ่มที่พ่อแม่ภาคภูมิใจ ลูกสามารถรับผิดชอบตัวเองได้ เมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่จะรับผิดชอบครอบครัวได้ เป็นสุภาพบุรุษ ให้เกียรติเพศแม่ รักคุณแม่ รักพี่สาวน้องสาวอย่างไร ก็ต้องให้เกียรติผู้อื่น เช่นเดียวกัน

แล้วสอนอย่างไรล่ะ

อยู่ดีๆ จะไปพูดกับลูกเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศ แบบไม่มีปีไม่มีชลุย ตัวลูกอาจสงสัยว่า พ่อแม่นึกยังไงมาคุยเรื่องแบบนี้ คนเป็นพ่อเป็นแม่ที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมาก ก็มาก แต่จะสั่งสอนลูกในเรื่องไหนก็ไม่ตะขิดตะขวงใจเท่าเรื่องนี้ แถมยังไม่รู้ว่าควรเริ่มยังไงที่จะให้ลูกเราเข้าใจ และเราก็ไม่อึดอัดและไม่ใช่เป็นการชี้หน้าให้ลูกไปมีเพศสัมพันธ์เสียเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถ้าเราเองก็ไม่มั่นใจที่จะพูดคุยกับลูก ก็หาหนังสือมาอ่านบ้าง ปรีक्षाเพื่อน ๆ ญาติหรือนักจิตวิทยา การได้ปรึกษาคนอื่นจะช่วยให้เรามีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้น

เรื่องนี้ทำได้เหมือนสอนแต่ไม่ได้สอน ขอให้คุณพ่อคุณแม่ที่มีเวลาอยู่กับลูกสักหน่อย ที่สำคัญให้พวกเขา รู้ว่า คุณคือคนที่รักและหวังดีกับเขามากที่สุด เปิดประตูสำหรับลูกในทุกๆ เรื่อง ให้ลูกมาถามพ่อแม่ได้เสมอ ถึงจะตอบไม่ได้ทุกเรื่องแต่ก็จะไปหาคำตอบมาให้

ลูกวัยเด็กตอนปลายจะพยายามเป็นตัวของตัวเอง เป็นอิสระจากตัวเอง จากพ่อแม่ จากครอบครัว โดยอาศัยเพื่อนในการเชื่อมต่อ ซึ่งเด็กก็มักจะเรียนรู้เรื่องเพศที่ผิดๆ จากกลุ่มเพื่อนด้วย พ่อแม่ก็ควรใจกว้างชื่นชมเพื่อนของลูกเมื่อชักชวนไปในทางที่ดี เป็นการซื้อใจลูกได้ดีแน่นอนว่าควรเปิดประตูรับเพื่อนของลูกเข้ามาในบ้านของเราด้วย

ยกประเด็น

หัวข้อที่อาจจะนำมาวิพากษ์วิจารณ์กันภายในบ้านยิ่งหนุมๆ สาวๆ มักจะช่างพูดเป็นพิเศษ เวลาเข้าชมสื่อต่างๆ ไปพร้อมๆ พวกเขาไม่ว่าจะเป็นทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ ฯลฯ ก็พูดคุยกับลูกแบบเพื่อนว่า ลูกมีความเห็นเกี่ยวกับข่าวที่เกิดขึ้นอย่างไร เช่น ข่าวฆ่าข่มขืนนักศึกษาสาวในอพาร์ทเมนต์ ลูกคิดอย่างไร แล้วสอดแทรกถึงการดูแลตัวเองไม่ให้ไปเกี่ยวพันกับเหตุการณ์เช่นนี้

คุยสบายๆ ไม่ใช่บรรยาย

การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศก็เหมือนกับการสอนเลขยากๆ ต้องค่อยเริ่มปูพื้นฐานก่อนเริ่มจากเรื่องง่ายๆ ก่อน เพราะจะให้เรียนรู้วันเดียวหมดทุกเรื่องนั้นเป็นไปได้

ดูหนังดูละครก็สอนเรื่องเพศได้

จากการแสดงทัศนคติของตัวเองหรือตั้งคำถามว่า เขาคิดอย่างไรต่อหนังแต่ละเรื่องที่มีเนื้อหาหรือมีฉาก

แสดงความรักใคร่ของหญิงชายและบอกลูกว่า ในความเป็นจริง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายและผู้หญิงนั้นไม่เหมือนในหนังที่คนสองคนพบกันแล้วก็โดดขึ้นเตียงด้วยกันเลย หนึ่งนะ 2 ชั่วโมงจบ แต่ชีวิตคนเรายืนยาวกว่านั้นมากนั้ก

เรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ ให้ลูกได้รู้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีเวลาไปเล่นกีฬาด้วยกัน ดูหนัง หรือแค่เพียงคุยกัน ก็เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ต่อกันไม่ทำให้ความสัมพันธ์นั้นเป็นเรื่องฉาบฉวย มีเช่นนั้น ลูกก็จะรู้จักแต่ความใคร่ไม่เข้าใจถึงความรักความเอื้ออาทรต่อกัน มันจะสำคัญอย่างยิ่งเมื่อถึงเวลาที่เขาส่งครอบครัวของตัวเองบ้าง

พ่อแม่ต้องไว้ใจได้ การคุยกับลูกก็ต้องเป็นที่ปรึกษาและที่พึ่งพิงยามลูกเกิดความสงสัย ความลับ

บางอย่างที่คุยกัน 2 คน ก็ไม่ต้องเปิดเผยไม่ทำตัวคอย
จับผิดลูกหรือเข้าชี้ อาจแค่ถามว่ามีแฟนแล้วหรือยัง
เพื่อนๆ หละ คุยกันอย่างเปิดกว้างไม่โจมตีว่ากล่าวลูก
เพียงแค่นี้ก็ทำให้เขาเห็นมุมที่เหมาะสมสำหรับเขา

นี่แหละคือหน้าที่ของพ่อแม่ที่แท้จริงของลูก

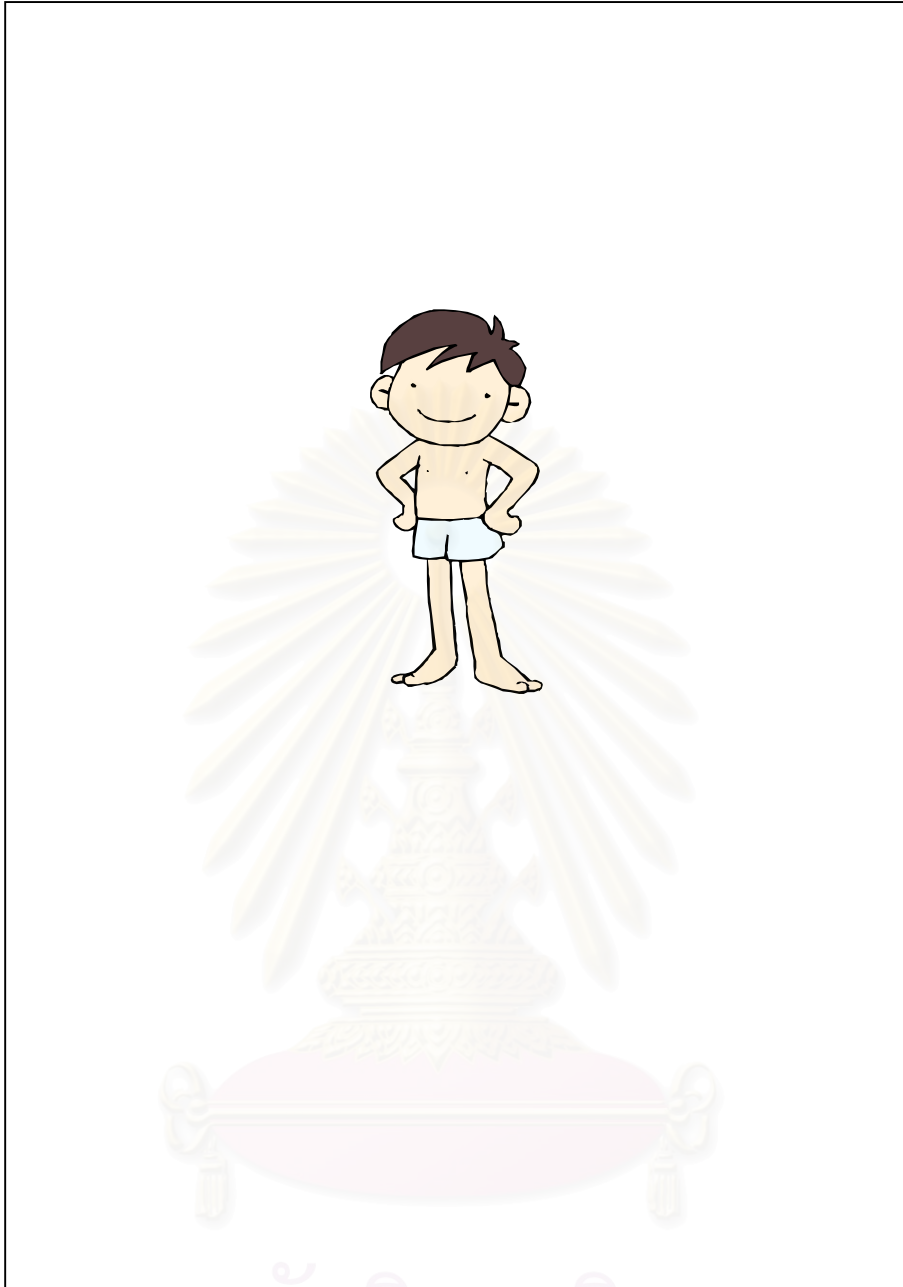

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เริ่มสอน ...
จากที่บ้าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เริ่มสอน...จากที่บ้าน

ควรสอนลูกซึ่งอยู่ในวัยเด็กตอนปลายเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างไรดี ถ้าแอบถามลูกซึ่งอยู่ในวัยเด็กตอนปลายว่าคุณพ่อคุณแม่สอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศบ้างหรือเปล่า คำตอบจากลูกชายและลูกสาวอาจจะตอบว่าไม่เคยสอน แต่ถ้าไปถามคุณแม่ของพวกเขาแล้ว เธอจะตอบอีกอย่างหนึ่งว่าคุณพ่อคุณแม่สอนมาตลอดตั้งแต่ลูกจำความได้นั้นแหละ เพียงแต่ไม่ได้สอนอย่างเป็นทางการเท่านั้น บางครั้งไม่ได้สอนด้วยคำพูดแต่สอนด้วยการกระทำ

แต่หากใครไปถามพวกเขาว่าพ่อรักแม่ไหม ลูกๆ จะตอบโดยไม่ต้องคิดเลยว่า พ่อรักแม่มาก แต่ถ้าถามต่ออีกว่า พ่อเคยพูดว่ารักแม่ให้ฟังไหม ลูกๆ จะพร้อมใจตอบว่า ไม่เคยได้ยินพ่อพูดเลย มีแต่แม่พูดว่า “รักพ่อจัง” และสิ่งที่ลูก

เรารู้ว่า พ่อรักแม่ก็จากการกระทำที่พ่อมีต่อแม่ พ่ออาจจะ
จะเถียงกับแม่เป็นประจำ เพราะความเห็นไม่ค่อยจะตรง
กันแต่ไม่เคยทะเลาะกัน ลูกๆ ก็เถียงกันแต่ไม่เคยทะเลาะ
กัน เพราะเข้าใจว่าความเห็นของคนเราไม่ตรงกันได้
ไม่จำเป็นต้องโกรธกัน ก็ผู้ชายกับผู้หญิงย่อมมีทัศนคติ
ไม่ตรงกันเป็นธรรมดา

เห็นไหมว่า แค่นี้พ่อแม่ก็สอนลูกแล้วว่าคนเราอยู่
ด้วยกันไม่จำเป็นจะต้องมีความเห็นตรงกัน ชัดแย้งกันได้
โต้เถียงกันได้ แต่ต้องไม่ทะเลาะกัน ไม่โกรธกัน ก็ในเมื่อ
เป็นครอบครัวเดียวกัน ด้วยความรักก็ย่อมไม่มีความ
เกลียด ความโกรธ อาจจะไม่โหดร้ายแล้วก็แล้วไป
เพราะเมื่อรักกันแล้ว ใครทำผิดพลาดหรือไม่ได้ตั้งใจก็
ต้องให้อภัยกัน

ส่วนคุณก็ทำได้ถ้ามีกำลังใจให้แก่กันและตั้งใจ
จริงที่จะร่วมมือร่วมใจ นำพาครอบครัวของคุณฝ่าฟัน
อุปสรรคต่างๆ ด้วยการสื่อสารต่อกันอย่างเข้าใจ

การสื่อสารให้ปฏิบัติ

ในสมัยที่ประเทศไทยเรากำลังรณรงค์เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวอยู่นั้น กระทบการเรียนรู้เพื่อให้ยอมรับนับถือไปปฏิบัตินั้น ท่านอาจารย์ ศ.นพ.วิฑูร โอสถานนท์ ท่านได้สั่งสอนลูกศิษย์ทั้งหลายว่า กระทบวนการในการยอมรับของคนเรานั้น ก่อนอื่นจะต้องรับรู้ จากนั้นก็จะเกิดความสนใจ ตามมาด้วยการไตร่ตรอง แล้วจึงทดลองดูว่าดีและเหมาะสมแก่ตัวเองหรือไม่ เมื่อดีแล้วจึงค่อยยึดถือปฏิบัติจนเป็นนิสัย

รับรู้ สนใจ ไตร่ตรอง ทดลองปฏิบัติจนเป็นนิสัย จึงเป็นหลักในการสื่อสารให้ปฏิบัติ และเป็นหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกยุคทุกสมัยและในทุกเรื่องราว

คนที่สำคัญที่สุดที่จะให้ความรู้เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศคนแรกของคุณก็คือ คุณพ่อคุณแม่ของพวกเขา นั่นเอง เพราะพ่อแม่เป็นครูคนแรกของคุณเสมอ

ในทุกๆ ทางรวมทั้งเป็นแบบอย่างให้ลูกๆ ได้เรียนรู้
 ซึมซับบุคลิกและพฤติกรรมต่างๆ แล้วหล่อหลอมออกมา
 เป็นตัวของพวกเขา

พ่อแม่จึงต้องมีการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้องใน
 ครอบครัวยุคใหม่ให้ลูกๆ ได้เห็น สอนบทเรียนจากชีวิตจริงตาม
 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างข่าวสารประจำวันจากสื่อ
 ต่างๆ ให้เป็นแบบอย่างต่อการสร้างเสริมทักษะชีวิต
 ให้กับพวกเขา

เริ่มจากความรัก

พ่อแม่ต้องแสดงให้ลูกๆ เห็นว่าพวกเขาเกิดจาก
 ความรักของพ่อและแม่ เป็นพยานรักที่ถือกำเนิดเกิดมา
 ดูแลปกป้องเขา แต่ไม่ใช่ตามใจจนเหลือ แบบนั้นเขา
 เรียกว่า รักลูกไม่ถูกทาง

พ่อแม่จำเป็นต้องแสดงให้ลูกเห็นว่า การที่คนสอง
 คนชายกับหญิงมีความรักความผูกพันและเข้าใจกันนั้น
 เป็นอย่างไร จำไว้ว่า “การกระทำดีกว่าคำพูดร้อยเท่า”

ไม่จำเป็นจะต้องพูดว่ารักกันก็ได้ แต่ต้องแสดงความรักต่อกัน ห่วงใยซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะยามเจ็บไข้ได้ป่วย และยามทุกข์ยากให้ลูกได้เห็น ทั้งช่วยกันให้กำลังใจกัน จนฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ได้ ลูกก็จะซึมซับไว้เป็นแบบอย่าง และถ้าถามเขาว่าทำไมพ่อแม่จึงมีกำลังใจและความพยายามเอาชนะโรคร้ายไข้เจ็บและอุปสรรคต่างๆ ในชีวิตคู่ ก็ตอบไปเลยว่าเพราะ “เรารักกัน” สามคำสั้นๆ เท่านั้นก็พอ

พ่อควรเป็นแบบอย่างของพ่อบ้านที่ดี ในขณะที่แม่เป็นแบบอย่างของแม่บ้านที่ดีเช่นกัน ทุกคนในบ้านจะต้องมอบความเป็นใหญ่และอำนาจการตัดสินใจต่างๆ ให้กับคุณแม่ ขณะเดียวกันถ้ามีเรื่องสำคัญที่จะต้องตัดสินใจแล้วจะต้องเป็นหน้าที่การตัดสินใจของคุณพ่อ ถ้าทุกอย่างตกลงกันได้แบบนี้แล้ว ก็จะเป็นแบบอย่างของวินัยในบ้าน ใครๆ ก็รู้ว่าวินัยเริ่มต้นที่บ้านเช่นกัน และต้องเป็นวินัยที่เกิดจากความรัก ความเข้าใจ

พ่อแม่ ต้อง แสดงให้ ลูก เห็น ถึง ความรัก
ที่ ปลอดภัย ของ ครอบครัว ที่มี ต่อ พวกเขา เพื่อ เป็น เกราะ
กำบัง พวกเขา ให้ พ้น ภัย จาก ความรัก ที่ ไม่ ปลอดภัย ใน
วัย เด็ก ตอน ปลาย หรือ วัย รุ่น ตอน ต้น นั้น เอง

พ่อแม่ จึง ต้อง รู้ ว่า เมื่อ ลูก สาว เริ่ม เข้า วัย เด็ก ตอน
ปลาย รัง ไข่ เริ่ม ทำงาน และ มี ประจำ เดือน นั้น จะ มี การ
สร้าง ฮอรโมน เพศ หญิง ที่ เรียกว่า เอสโตรเจน ออก มา และ
ฮอรโมน ดัง กล่าว เป็น ฮอรโมน แห่ง ความรัก เมื่อ ลูก สาว
ย่าง เข้า สู่ วัย เด็ก ตอน ปลาย ถ้า ไม่ มี ความรัก ใน ครอบครัว
หรือ ไม่ มี ครอบครัว ให้ ความ ออบอุ่น แล้ว เธอก็ จะ ไป รับ
ความรัก จาก ผู้ ชาย สัก คน และ รับ ความรัก นั้น มา อยู่ กับ ตัว

เป็นที่ รู้ ดี ว่า เมื่อ ผู้ หญิง เกิด ความรัก แล้ว อะไร ก็
ยอม ให้ คน ที่ เธอ รัก ได้ หมด ไม่ว่าจะเป็น หัวใจ ร่าง กาย
และ เงิน ตรา (ถ้า มี)

แล้ว ผู้ ชาย ที่ รัก เธอ เล่า คุณ พ่อ ซึ่ง เป็น ผู้ ชาย ก็ น่า
จะ ทราบ ดี ว่า ใน ใจ ที่ เขา บอก ว่า รัก ใน วัย หนุ่ม ค่ะ นั่น
คำ พูด ที่ บอก ว่า ผม รัก คุณ ผม รัก คุณ ผม รัก คุณ นั้น แฝง ไว้
ใน ใจ ลึกลับ ว่า เมื่อ ไร คุณ จะ ยอม เป็น ของ ผม

ก็เมื่อลูกสาวคุณคิดว่า เขารักเธอมากกว่าพ่อแม่
นั่นเอง

เพราะฉะนั้น พ่อแม่ต้องสอนลูกสาวให้รู้จักที่จะ
มีความรักที่ปลอดภัย ไม่ใช่สอนให้รู้จักการมีเพศสัมพันธ์
ที่ปลอดภัย และต้องสอนลูกชายให้เป็นสุภาพบุรุษเพียง
พอที่จะมีความรักที่งดงามใช้ไปในทางที่ช่วยเหลือเกื้อกูล
กัน ในการเรียน การทำงาน เพื่อการมีชีวิตที่ดีต่อไปใน
อนาคต สอนลูกชายให้รู้จักอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์ทาง
เพศที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งสอนถึงวิธีหาทางออกเมื่อ
มีอารมณ์ตอบสนองต่อความต้องการตามธรรมชาติ
ไปในทางที่ถูกที่ควรด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬา เล่น
ดนตรี หรือสันทนาการอื่นๆ

อย่าสอนด้วยการดูว่ากล่าว

มนุษย์เราทุกคนไม่อยากจะโดนคนว่ากล่าว
แต่ในสังคมที่เต็มไปด้วยความอิจฉาริษยาไม่อยากเห็น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใครดีกว่า รวมถึงการชอบหาคนผิด แต่ไม่อยากจะพูดถึง
ปัญหาที่เราเป็นอยู่ในปัจจุบัน การหาคนผิดจะไม่ใช่เป็น
ประโยชน์อะไรเลยในการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้อง

เราต้องหันมาแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยความรัก
ความเข้าใจต่อกัน

พ่อแม่จึงต้องสอนลูกจากประสบการณ์ต่างๆ
ของคนอื่นที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะป็นข่าวสารตาม
หน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์

ถามพวกเขาว่า ถ้าเป็นเขาจะทำอย่างไรใน
สถานการณ์นั้นๆ รวมทั้งจะเอาตัวรอดจากสถานการณ์ที่
เลวร้ายนี้ได้อย่างไร ถ้าจะให้ดีแล้วควรจะให้เขาบอกว่า
จะป้องกันเหตุการณ์แบบนั้นไม่ให้เกิดกับพวกเขาได้
อย่างไร

ยกตัวอย่าง เมื่อไม่นานมานี้ มีชาวศรีโครม
เรื่องนักศึกษาสาวมหาวิทยาลัยครูแห่งหนึ่งที่พักอยู่ใน
อพาร์ทเมนต์เดียวกับหนุ่มสถาบันเดียวกันที่หลงรักเธอ
แต่เธอไม่ได้รักด้วย แต่นิสัยของผู้หญิงทั่วไปนั้นใจอ่อน
หรือ

อาจจะไม่มีใครสอนถึงภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้
คืนหนึ่งเธอก็อนุญาตให้เขาเข้ามาดูโทรทัศน์ในห้องนอน
ของเธอ แล้วเธอก็กลับไปอยู่ในห้องส่วนตัว แต่เขาเห็น
เธอนอนหลับเลยอดใจไม่ไหวก็ลงมือข่มขืนและด้วย
อารมณ์ชั่ววูบที่กลัวความผิดจึงจัดการฆ่าปิดปาก

เรื่องนี้อาจจะไม่เกิดขึ้น ถ้าพ่อแม่ของฝ่ายหญิง
สอนให้เธอรู้จักระวังตัวเอง ไม่ไว้ใจใครจนให้ผู้ชายเข้ามา
ในห้องสองต่อสอง เพราะก็รู้ๆ อยู่ว่าการที่ผู้หญิงถูก
ข่มขืนนั้น ส่วนใหญ่แล้วเกิดจากคนใกล้ชิดแทบทั้งนั้น ไม่
ได้มาจากน้ำมือของคนร้ายที่ไหน เมื่อไม่ได้ระแวดระวัง
คนรู้จัก เรื่องเศร้าเช่นนี้จึงเกิดขึ้นได้บ่อยๆ และถ้าพ่อแม่
ของฝ่ายชายสอนให้เขาเป็นสุภาพบุรุษ รู้จักอดทน
อดกลั้น รวมทั้งเข้าใจว่าเมื่อรักใคร่แล้วต้องรอก่อน
จริงใจ มั่นคง ซึ่งสูตรสำเร็จในการจีบสาวนั้นก็ต้องสอน
ด้วยว่าจริงจัง จริงใจ สม่ำเสมอ เป็นระบบและครบวงจร
ทั้ง 5 คำนี้

ที่กล่าวมานี้เป็นตัวอย่างของการสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและการสื่อสารเรื่องเพศที่สามารถเริ่มต้นได้ที่บ้าน เพราะการสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศไม่ใช่การสอนการมีเพศสัมพันธ์ แต่เป็นการสอนพัฒนาการทางเพศ รวมทั้งการมีความรักครอบครัวและคุณภาพชีวิตที่ดีต่างหาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทคนิคการสื่อสารกับลูก...
เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทคนิคการสื่อสารกับลูก ...

เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

ก่อนอื่นคุณพ่อคุณแม่ต้องถามตัวเองว่า คุณมองเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างไร เห็นเป็นเรื่องบาป ต้องปกปิด เรื่องน่าอัปอาย หรือคนในครอบครัวคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศอย่างไร และคุณได้รับการปลูกฝังหรือถ่ายทอดเรื่องนี้มาจากครอบครัวของคุณเองอย่างไร ทั้งหมดนั้นจะทำให้ลูกๆ คิดและเข้าใจในแง่มุมนั้นด้วย

มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางเพศตามธรรมชาติ แต่หากต้องปกปิดซ่อนเร้นหรือมองเป็นความผิดบาปก็จะทำให้เกิดการเก็บกด และในที่สุดอาจไปแสดงออกในทางที่ผิด ก่อปัญหาให้กับตัวเองและสังคม ถ้าต้องการให้ลูกมีทัศนคติในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่ถูกต้อง คุณพ่อคุณแม่ต้องมีทัศนคติที่ถูกต้องซะก่อน

คุณค่าเรื่องเพศที่พ่อแม่เข้าใจ

พ่อแม่เข้าใจว่า เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องบนเตียง เรื่องของการร่วมเพศหรือมีเซ็กซ์เท่านั้นหรือเปล่า พ่อแม่มีหน้าที่ต้องช่วยให้ลูกเข้าใจว่า คุณค่าในเรื่องเพศนั้น ไม่ใช่แค่สิ่งที่อยู่บนเตียง ที่สำคัญคือ การมีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องต่อเพศของตนเอง และโดยเฉพาะต่อเพศตรงข้ามและการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม

ในสังคมไทยนั้น พ่อแม่ควรสอนให้ลูกชายเคารพในศักดิ์ศรีของเพศหญิง ไม่เอารัดเอาเปรียบ ย่ำยี หรือทารุณทั้งทางกายและใจ และสอนให้ลูกสาวเห็นถึงคุณค่าของความรักที่แท้จริงปกป้องสิทธิของตัวเองอย่างเหมาะสม

จะเริ่มสื่อสารกับลูกอย่างไร

พ่อแม่สามารถปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องกับลูกได้ตลอดทุกคนเท่าเทียมกัน ปฏิบัติต่อพวกเขาอย่างเสมอภาค เช่น ไม่คิดว่าลูกชายเท่านั้นที่จะเป็นผู้สืบตระกูล

ลูกไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงควรมีหน้าที่รับผิดชอบตามความเหมาะสมของวัยและความถนัด ไม่ใช่กีดกันหรือแบ่งตามเพศ ลูกชายก็ปิดกวาดถูบ้าน ทำกับข้าวได้ หรือลูกสาวก็ล้างรถหรือซ่อมแซมของใช้ต่างๆ ได้ ในเรื่องการละเล่นก็เช่นเดียวกัน ลูกสาวของคุณอาจชอบเล่นฟุตบอลมาก ก็ไม่ควรไปบังคับให้เลิก ไม่นั่นเธออาจจะมีพรสวรรค์และฝึกฝนจนเป็นนักฟุตบอลหญิงระดับโลกก็ได้ ถ้าเธอไม่ชอบหรือมีสิ่งอื่นที่ทำได้แล้วสนุกกว่าก็จะเลิกเล่นไปเอง

เมื่อลูกโตขึ้นก็ต้องพูดคุยสื่อสารกับพวกเขาให้เข้าใจชัดเจนขึ้น ไม่ว่าจะป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์ ทีวี ฯลฯ ก็ถามพวกเขาว่า คิดเห็นอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมกับแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรโดยไม่ตำหนิ มุมมองใดๆ ของเขา

เลี้ยงให้ลูกรู้ใจตัวเองคือ เลี้ยงให้รู้จักอารมณ์ของเขาเอง ในต่างประเทศมีการปลูกฝังการเลี้ยงลูกให้รู้จัก

กับการจัดการกับอารมณ์ให้เหมาะสม ซึ่งถือเป็นทักษะชีวิตอย่างหนึ่ง มีอะไรก็พูดจากันให้รู้เรื่อง ทำความเข้าใจกัน พ่อแม่ควรเป็นผู้ฝึกทักษะนี้ให้ลูกรู้จักจัดการกับอารมณ์อย่างเหมาะสม บางครั้งพ่อแม่อาจจะไม่มีทักษะทางด้านนี้ ก็ควรที่จะเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับลูก

นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศในครอบครัวก็ยังสอนกันได้ พ่อกับลูกสาว แม่กับลูกชาย

คุณพ่อสอนลูกสาวถึงการวางตัวกับเพื่อนชายที่เป็นเพศเดียวกับพ่อ ส่วนคุณแม่ก็สอนลูกชายถึงการคบเพื่อนสาวที่เป็นเพศเดียวกับคุณแม่

ทำอย่างไรให้ลูกกล้ามาปรึกษา

ปัญหาใหญ่ของพ่อแม่ยุคใดสมัยใดนั้นอยู่ที่ลูกไม่เข้ามาพูดคุยหรือขอความเห็นจากพ่อแม่ แต่มักจะไปปรึกษากับเพื่อนมากกว่า เรื่องนี้คุณต้องเปิดรับฟังพวกเขามาตั้งแต่เล็กๆ เลี้ยงลูกด้วยความใกล้ชิดสนิทสนม ให้เวลาและสร้างความเป็นเพื่อนที่เข้าอกเข้าใจด้วย

การสื่อสารอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ทำให้ลูก
กล้ามาปรึกษาหรือกับพ่อแม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม

พอลูกเข้าสู่วัยเด็กตอนปลาย พ่อแม่ควรจะเป็น
ฝ่ายเริ่มพูดคุยกับลูกในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เช่น
ถามว่าเพื่อนของลูกคนนั้นมีแฟนแล้วหรือยัง แล้วถาม
เขาว่าเพื่อนคนอื่นรู้สึกอย่างไร แล้วลูกจะรู้สึกอย่างไร
บอกลูกไปด้วยว่า คุณคิดกับเรื่องนี้อย่างไร

ติดตามลูกอย่างวางใจ

ช่วงที่ลูกเริ่มเป็นหนุ่มเป็นสาว ก็เป็นเรื่อง
ธรรมดาที่เขาจะต้องสนใจเพศตรงข้าม เริ่มจากมี
พฤติกรรมแปลกๆ จากเดิม เช่น สนใจเรื่องการแต่งเนื้อ
แต่งตัว รักสวยรักงามมากขึ้น พูดคุยโทรศัพท์กับเพื่อน
บ่อยและนานขึ้น มีเรื่องหลบๆ ซ่อนๆ มากขึ้น ฯลฯ ถ้าพ่อ
แม่เข้าใจใจธรรมชาติของวัยรุ่นในแง่นี้ก็ไม่ควรปิดกั้นจน
เกินไป พร้อมทั้งแนะนำแนวทางการปฏิบัติตัวที่
เหมาะสม เปิดโอกาสให้ลูกเข้าไปเรียนรู้การสร้าง ความ
สัมพันธ์กับเพื่อน และไม่ปิดกั้น

การคบหาอย่างไรให้เหตุผล

พ่อแม่ควรเข้าใจและมองให้เป็นเรื่องธรรมดา เป็นการคบหาเพื่อเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างเพศ โดยคุณคอยสังเกตอยู่ห่างๆ อาจให้เพื่อนเพศตรงข้ามของคุณเข้ามาพูดคุยกันในบ้าน อย่าวิตกกังวลว่า การคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศจะต้องนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่ถูกไม่ควรเสมอไป

ควรห้ามลูกเรื่องการมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

เป็นธรรมดาที่พ่อแม่ทุกคนจะต้องเป็นห่วง เพราะสภาพสังคมไทยในโลกวัยรุ่นนั้นนับวันยิ่งมีแต่ปัญหามากขึ้น การกลัวว่าลูกจะไปมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ตรงนี้พ่อแม่ต้องคลี่คลายได้ด้วยวิธีการที่ให้ลูกเข้าใจได้ว่า การมีเพศสัมพันธ์แบบนั้นจะก่อให้เกิดปัญหาอะไรติดตามมาบ้าง เช่น การผูกมัดโดยที่ต่างฝ่ายต่างไม่พร้อม หรือไม่มีการป้องกันที่ดีพอก็จะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ ติดโรคร้าย จนถึงการเสียโอกาสในการเล่าเรียน ฯลฯ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพุดคุยด้วยเหตุด้วยผล ยกตัวอย่างจาก
สิ่งใกล้ตัวให้ลูกเข้าใจความรักและความหวังดีของพ่อแม่
จะช่วยให้ลูกมีภูมิคุ้มกันและมีความยับยั้งชั่งใจได้ใน
เวลาที่ถูกต้อง

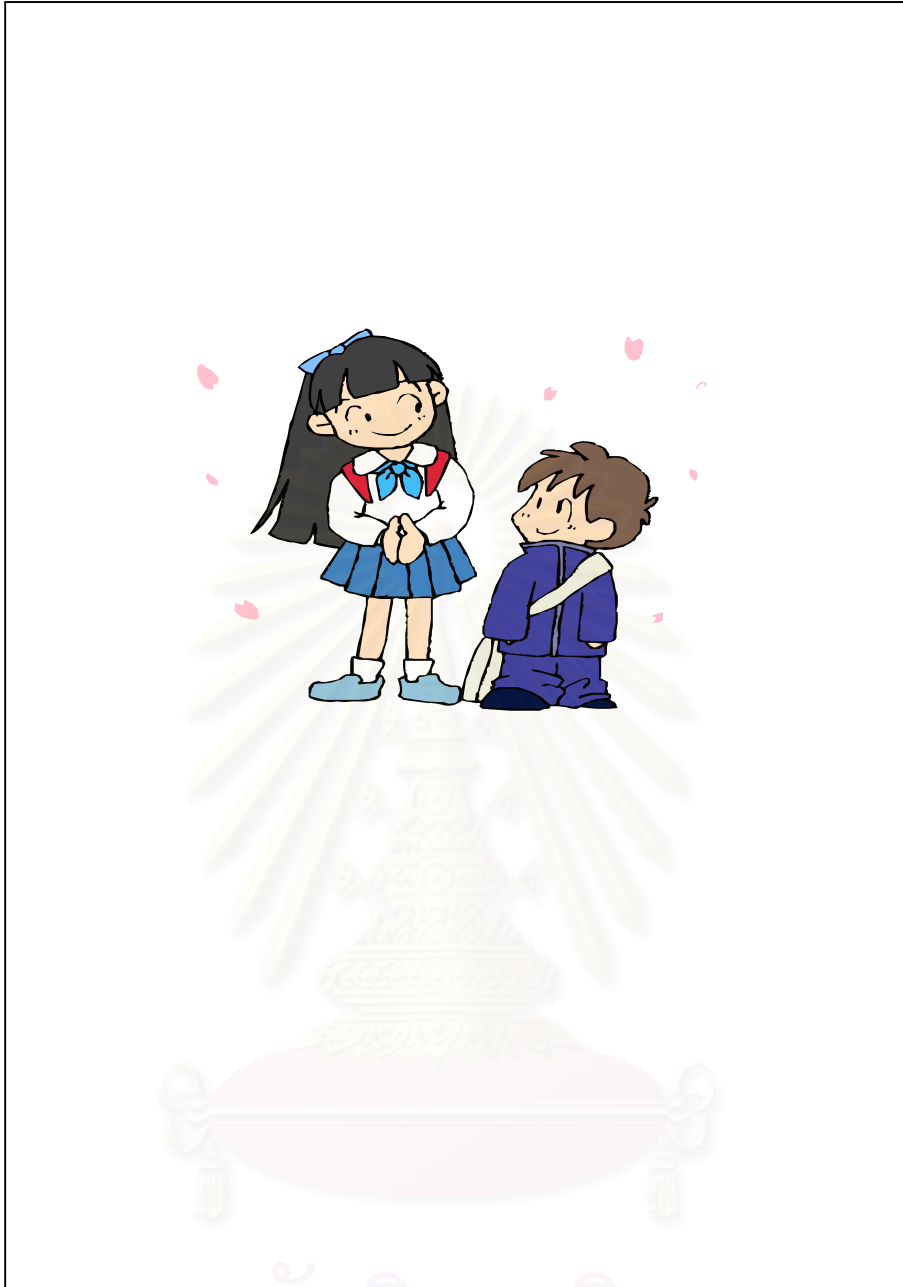

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคบเพื่อนต่างเพศ...
ของลูก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคบเพื่อนต่างเพศของลูก

พอลูกเข้าสู่วัยเด็กตอนปลายจะมีอาการข้างเคียงที่คุณพ่อคุณแม่แทบทุกบ้านประสบก็คือ เจ้าอาการติดโทรศัพท์ของลูก เพิ่งแยกจากเพื่อนไม่ทันชั่วโหม่ง พอถึงบ้านกลับไม่อยากคุยกับคนในบ้าน แต่ยกหูคุยโทรศัพท์กับเพื่อน หรือหวานในได้อย่างมาราธอน

ช่วงนี้คุณพ่อบางท่านอาจไว้หนวดเพิ่มหรือฝักยิปป็น ที่จริงไม่ต้องลงทุนขนาดนั้นหรอก ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความไว้ใจของคุณที่มีต่อลูก อย่างเรื่องนี้คุณก็สามารถพูดคุยกับเขาถึงกาลเทศะที่ถูกต้องที่ควร สร้างกติกากาการใช้ขึ้นมาก็ได้ แต่ไม่ใช่ออกคำสั่งให้เค้าใช้

สอนลูกสาวและลูกชายให้มีความรักอย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัยและเวลา แม้ว่าจะถึงวัยเริ่มมีใจให้เพื่อนต่างเพศบ้างแล้วก็ตาม ถึงอย่างไรก็ต้องมีเพื่อนต่างเพศคบไว้ แต่บอกเขาถึงขอบเขตในการคบค้าสมาคมด้วย ให้เข้าใจถึง คำว่า “เพื่อน” ว่าสำคัญอย่างไร ทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม เพราะเพื่อนคือคนที่เราไว้ใจพึ่งได้ในยามเดือดร้อนใจ มีคำแนะนำดีๆ มาให้ เตือนเราเมื่อเราทำผิด

เห็นคุณค่าของเรา ฟังเรา และไม่เอาความลับของเราไปบอกใครต่อใคร เล่นสนุกกับเราได้ แล้วคุยเรื่องจริงจังกันก็ได้ด้วย ถ้าอยากได้เพื่อนดีๆ ก็ต้องทำตัวเป็นเพื่อนที่ดีต่อคนอื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา มองหาเพื่อนที่ดี และปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างตรงไปตรงมา คุณพ่อคุณแม่ก็ต้องให้ความรักและไว้วางใจเพื่อนของคุณด้วย กล่าวชมเชยเขาหรือเธอเมื่อแนะนำลูกเราไปในทางที่ดี

การวางตัว

อย่างที่บอกแล้วว่าการจะคบเพื่อนต่างเพศเป็นเพื่อนก็ต้องวางตัวว่าเป็นเพื่อนจริงๆ สอนลูกว่าสนิทแค่ไหนก็ต้องมีขอบเขตกันบ้าง จะโอบหลังโอบไหล่ จับมือถือแขน กอดรัดพิดเหวี่ยง ไปอยู่กันสองต่อสอง หรือนอนค้างที่บ้าน ให้เหมือนเพื่อนเพศเดียวกันไม่ได้ แม้ว่าลูกจะยืนยันกับตัวเองว่าเป็นเพื่อนเท่านั้น หากไม่ระมัดระวังในการวางตัวไว้บ้าง ตัวเค้าอาจ

ไปกระตุ้นอารมณ์ให้หนุ่มน้อยเกิดหน้ามีดตามัวก็ได้ ใครจะไปรู้ ยิ่งถ้าเจ้าหนุ่มไม่รู้จักรักควบคุมตัวเอง ปัญหาใหญ่ย่อมจะเกิดขึ้นได้แน่นอน พูดอย่างนี้แล้วก็อย่าให้ลูกเข้าใจผิดคิดว่า เพื่อนต่างเพศไว้ใจไม่ได้ไปซะหมด คนที่ไว้ใจได้ก็มี เพียงแต่บอกเค้าว่าอย่าทำให้เกิดสถานการณ์เสี่ยงหรือล่อแหลมสำหรับตัวเองจะดีกว่าไหม

ผู้หญิงไม่ใช่น้ำ

แน่ละสาว ๆ ไม่ใช่ น้ำที่จะไหลไปเรื่อยตามกระแสเมื่อหนุ่ม ๆ อยากให้ทำอะไรก็ยอมทำตามเขาไปทุกเรื่อง สอนให้ลูกสาวเข้มแข็ง รู้จักรักควบคุมความรู้สึก ความต้องการทางเพศของตัวเองบ้าง ถ้ารู้แก่ใจว่ายังไม่ต้องการก็ให้ลูกยืนยันปฏิเสธ เพราะไม่มีใครถึงตายหรอกถ้าไม่มีอะไรกัน ถ้าลูกสาวกลัวว่าเจ้าหนุ่มจะไม่รักแล้วเปลี่ยนในไปหาคนอื่นแทนก็ให้บอกลาหนุ่มที่ไม่เห็นคุณค่าในตัวลูกเลย เพราะเขามองค่าของการเป็นแฟนกันแค่เรื่องเช็กซ์เท่านั้น ถ้ารักกันจริงต้องรอได้ดี

ทักษะการปฏิบัติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปฏิเสธอย่างไรดี

ตามธรรมชาติของผู้หญิงมักมีเกรงใจใจอ่อน ไม่กล้าปฏิเสธด้วยความกลัวสารพัด กลัวแฟนทิ้ง กลัวเขาโกรธ คุณแม่ควรสอนลูกสาวว่ายังไม่พร้อมด้วยเหตุผลต่างๆ นานา เช่น ยังไม่รู้จักรักกันดีพอที่จะผูกพันลึกซึ้งขนาดนั้น ยังเด็กเกินไป แน่ใจหรือว่าตัวเองรู้ดีทุกอย่างกับเจ้าหนุ่มกันแน่ รู้จักครอบครัวของหนุ่มดีพอไหม รู้ประวัติ รักจริงหวังฝันหรือเปล่า การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การติดโรคร้ายเอดส์ ให้ลูกบอกไปเลยว่า

ไม่ ยังไม่พร้อม

ไม่ ฉันว่าเรารอก่อนก็ได้

ไม่ เหน่าจะรู้จักกันมากกว่านี้

ไม่ เราคิดถึงผลที่จะตามมาดีพอแล้วหรือ

ไม่ ถ้าฉันท้องแล้ว เธอจะแก้ปัญหาอย่างไร

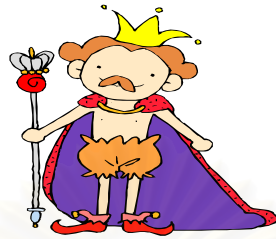
ไม่ ฉันรักเธอนะ อยากอยู่ใกล้ๆ ด้วย อยากให้เธอ

เป็นคนที่เข้าใจฉันที่สุดและฉันก็เข้าใจเธอที่สุดด้วย

แต่เราอย่าฟังไปไกลถึงเรื่องเซ็กซ์เลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สื่อสารอย่างไร...
ให้ได้ผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สื่อสารเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูกให้ได้ผล

ส่วนใหญ่พ่อแม่จะรู้สึกหนักใจในการสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก เพราะไม่รู้ว่าจะพูดคุยกับลูกอย่างไรดี ไม่แน่ใจว่าควรจะพูดเมื่อไร และอย่างไรจึงจะเหมาะสม อย่างที่บอกไปว่าพ่อแม่ควรมีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องกับเรื่องเพศ ตรงกับยุคสมัย และมีความรู้ที่มีความจริงเท่านั้น ทีนี้ก็มาถึงเรื่องการสื่อสารเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับลูก ก่อนอื่นคุณพ่อคุณแม่ต้องเข้าใจว่า “การสื่อสารที่มีคุณภาพหรือการพูดคุยกันให้รู้เรื่อง และเข้าอกเข้าใจกันเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเป็นพื้นฐานของความสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว การอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมทั้งการทำงานและการดำเนินชีวิตในอนาคตของลูก”

สิ่งนี้ฝึกฝนกันได้ คุณพ่อคุณแม่ทั้งหลาย เด็กจะเรียนรู้ทักษะการสื่อสารจากพ่อแม่โดยตรงตั้งแต่เด็ก พ่อแม่ที่มีความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างกันย่อมส่งผลดีต่อลูก เพราะลูกก็จะนำทักษะนี้ไปใช้กับคนอื่นต่อไปด้วย แต่พ่อแม่มักจะไม่วู้ตัวว่า ตัวเองนั้นขาดทักษะในการสื่อสารคือ พูดกับลูกไม่เป็น และฟังลูกไม่รู้เรื่องกว่าจะรู้ตัวก็สายเกินไปเสียแล้ว เพราะคุณพ่อคุณแม่ยังไม่ตระหนักกับการพูดคุยแบบนี้ จึงคิดว่าการสนทนาเช่นนี้ค่อนข้างยาก เพราะเคยชินกับการสั่งสอนพูดว่ากล่าว ตักเตือน ส่วนลูกก็ได้แต่นิ่งไม่ตอบโต้อะไร

◆ **อย่าพูดแบบเผด็จการ**

พูดแบบเอาแต่สั่งอย่างเดียว ไม่ชี้แจงเหตุผล ไม่รับฟังความเห็นหรือรับรู้ความรู้สึกของลูกเลยว่าเขากำลังเป็นอย่างไร ผลที่ได้ก็คือ เหมือนกับเป็นการเยาะเย้ย คาดโทษ

◆ อย่าพูดแบบโต้สวนจำเลย

คาดคั้นเอาความจริงจากปากของลูกหารายละเอียดทุกเม็ด ลูกไม่ใช่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในศาล พ่อแม่ที่พูดแบบนี้จะคาดว่าลูกต้องผิด ต้องไม่ได้ คือมีข้อบกพร่องไว้ก่อน ผลที่ได้ก็คือ ทำให้ลูกท้อแท้ ผิดหวังในตัวพ่อหรือแม่ จึงหันไปพึ่งเพื่อนที่อาจดีหรือไม่ดี ก็ได้

◆ อย่างพูดแบบคุยโม้

พูดง่าย ๆ ว่าอวดฉลาดนั่นเอง พูดแต่เรื่องของตัวเอง ไม่ว่าจะพูดอะไรก็ตามจะวกเข้าหาเรื่องตัวเอง ไม่รับฟังความคิดเห็นของลูก ผลที่ได้ก็คือ ลูกจะเกิดความรู้สึกว่า เขาไม่ดีพอ ไม่มีอะไรดีเลย ไม่ว่าจะพยายามทำดีอย่างไรก็ตาม

◆ อย่าพูดแบบตัดบท

ไม่ยอมพูดคุยในเรื่องที่กำลังพูดถึงอยู่ พยายามเบี่ยงเบน ซอบเลียง เพราะไม่สบายใจในหัวข้อที่ลูกพูดให้ฟังอยู่ ผลที่ได้ก็คือ ลูกจะคิดว่าพ่อแม่ไม่รับฟังความรู้สึกของเขา และไม่ยอมรับในตัวพ่อแม่ คุณพ่อคุณแม่ต้อง

แสดงให้เห็นด้วยคำพูดเช่นกันว่า คุณรักเขา แสดงออกมาทางน้ำเสียง ลักษณะของคำพูดคือ พูดสุภาพ น่าฟัง ชี้แนะในสิ่งที่มีประโยชน์ มีเหตุผล ใช้ถ้อยคำแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ และรู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน

ส่วนการสอนเรื่องเพศในครอบครัวนั้นก็ควรเป็นการพูดคุยกันตามธรรมชาติภายในครอบครัว บรรยากาศดีดี เป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด พ่อแม่ไม่ควรทำเรื่องนี้ให้เป็น “สิ่งพิเศษ” ไม่สร้างบรรยากาศเหมือนอย่างในห้องเรียน อย่าทำตัวเป็นตำรวจที่คอยคาดคั้นหรือข่มขู่ลูกเด็กในวัยเด็กตอนปลายนี้เขาเกลียดวิธีสอนแบบนี้

การพูดคุยนั้นควรเป็นการพูดแบบสองทางคือ มีการพูดและมีการฟัง พ่อแม่ต้องชวนลูกเล่าหรือพูดคุยถึงสิ่งที่เขาพบเจอในโรงเรียนหรือในกลุ่มเพื่อน จะรับรู้ถึงความรู้สึก ความเป็นไปต่างๆ ในชีวิตของลูก ส่วนโอกาสที่จะพูดคุยในเรื่องนี้ก็ได้ตลอด ไม่ต้องกะเกณฑ์ว่าต้องวันนี้ เดี่ยวนี้ ต้องเย็นนี้ เพราะในชีวิตประจำวันเราจะพบ

เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องเพศเสมอ เพียงแต่ว่าเรามักไม่เอาสิ่งเหล่านี้มาเป็นหัวข้อในการสนทนาระหว่างพ่อแม่กับลูกเท่านั้น

สิ่งเหล่านี้ต้องมีการฝึกซ้อมกับสถานการณ์จริง โดยนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาฝึกให้ลูกแสดงความคิดเห็น พ่อแม่ก็จะรู้ว่า ลูกคิดอย่างไร ส่วนลูกก็รู้ว่าพ่อแม่มองสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไร พ่อแม่เองก็ควรชี้แนะสิ่งที่ลูกที่ควรไปด้วย ลูกคุณจะมีประสบการณ์และมีการพัฒนาความคิด และอารมณ์ไปเอง มีความพร้อมที่จะวางตัวอย่างเหมาะสม และทำสิ่งที่ถูกที่ควรเมื่อเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับเขาหรือเธอเอง

พ่อแม่ควรเปิดโอกาสให้ลูก “คิด” และ “ตัดสินใจ” โดยที่ตัวคุณเป็นเพียงพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ หากพ่อแม่คิดและทำแทนให้ลูกทุกอย่าง ลูกก็จะเป็นลูกที่ไม่โต พอเผชิญกับปัญหาในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศเรื่องใดก็ตาม ลูกก็จะคิดไม่เป็นและตัดสินใจไม่เป็น สอนให้ลูก “คิดเป็น” และ “ตัดสินใจเป็น”

ที่สำคัญนั้น สอนให้พวกเขาเข้าใจพัฒนาการทางเพศ
ของหญิงชายด้วย

อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญต่อลูกไม่แพ้กัน โดยเฉพาะลูก
วัยเด็กตอนปลายก็คือ เพื่อน เด็กวัยเด็กตอนปลายแทบ
ทุกคน จะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนซึ่งมักจะเป็นแรงกดดัน
ให้ทำแบบนั้นแบบนี้ตามเขา ถ้าเป็นแรงกดดันในทางที่ดี
อย่าง ชวนกันไปเล่นกีฬา เรียนหนังสือ หรือไปช่วยเหลือ
สังคมก็ดีไป แต่ถ้าเป็นแรงกดดันในทางไม่ดีก็จะส่งผล
เสียต่อตัวลูกของเราเอง แต่การที่ลูกจะปฏิเสธคำชักชวน
หรือแรงกดดันนี้ดี...ทำได้ยาก เพราะวัยรุ่นจะถือว่า
เพื่อนนั้นดีที่สุด บางที่สำคัญกว่าพ่อแม่เสียอีก พ่อแม่
ต้องฝึกให้ลูกรู้จักปฏิเสธแรงกดดันในทางที่ผิด โดยที่ไม่
จำเป็นต้องตัดความสัมพันธ์กับเพื่อน

ผู้จัดทำ

ชื่อ : นางสาวจริยาพร ไบหาญ
ปัจจุบัน : นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา ประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ : 58/16 ซ.ทองหล่อ สุขุมวิท 55 คลองตันเหนือ
วัฒนา กรุงเทพฯ 10110

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการบรรยาย

การเลี้ยงดูลูกวัยรุ่น

การอบรมสั่งสอนลูกเป็นบทบาทหน้าที่หลักของครอบครัว ครอบครัวต้องทำหน้าที่สั่งสอน ชัดเจนเด็กให้มีการเรียนรู้เชิงสังคม ให้เติบโตเป็นคนดีมีคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ละเมิด สิทธิผู้อื่น มีจิตใจเอื้ออาทร มีจิตสำนึกต่อสังคมส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีสันติสุข ทั้งนี้การทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่และสมาชิก ผู้ใหญ่ในครอบครัวรวมทั้งการถ่ายทอด ความรู้และประสบการณ์ จะเป็นการเรียนรู้ที่ดียิ่งสำหรับเด็ก

ครอบครัวที่มีผลต่อการหล่อหลอมบุคลิกภาพในวัยรุ่น สมาชิกในครอบครัว รูปแบบการ เลี้ยงดู ระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนด มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับการหล่อหลอมบุคลิกภาพในวัยรุ่นทั้งสิ้น พ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกอย่างใกล้ชิด ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองแบ่งปันความรักความสุข ใช้เวลา สนุกสนานกับลูกและร่วมรับความรู้ความทุกข์ ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการแก้ปัญหาให้ลูก อย่างเหมาะสมจะทำให้ลูกเติบโตขึ้นเป็นวัยรุ่นที่สามารถปรับตัวได้ดี (Well-adjusted) ใน สถานการณ์ต่างๆ

สำหรับวัยรุ่นซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่เชื่อมจากวัยเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่มี การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ความคิด อารมณ์และบทบาททางสังคม มีพลัง ต้องการความเป็น อิสระและรับผิดชอบต่อตนเอง ต้องการมีพวกพ้องและการยอมรับจากผู้อื่น เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ชอบความตื่นเต้น จึงอยากรู้อยากเห็น อยากริเริ่ม อยากรลอง ซึ่งในการก้าวสู่สังคมที่กว้างขึ้นกว่า บ้านและโรงเรียนนั้น วัยรุ่นมักรู้สึกสับสนในบทบาทของตนว่า “เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่” “จะเหมือนใคร ดี” อาจมีความคิดและการกระทำที่ขัดแย้งภายในตัวเองหรือขัดแย้งกับพ่อแม่และกฎระเบียบต่างๆ ทั้งความยับยั้งชั่งใจและความรอบคอบยังมีจำกัด วัยรุ่นจึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จาก พ่อแม่ผู้ปกครองให้เติบโตขึ้นอย่างปลอดภัย เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมีคุณภาพ รู้จักเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นรู้จักคบเพื่อนต่างเพศและเลือกทางเดินชีวิตที่ดี

ทั้งนี้พ่อแม่ต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของลูก และปรับวิธีการเลี้ยงดู โดยทำตัวเป็น ที่ปรึกษา เป็นเพื่อนคอยแนะนำให้กำลังใจ ส่งเสริมให้วัยรุ่นรู้จักการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีส่วน รับรู้ ตัดสินใจและร่วมแก้ไขปัญหาคครอบครัว ฯลฯ

การเตรียมตัวเป็นพ่อแม่ที่ดีสำหรับลูกวัยรุ่น เป็นประเด็นที่สำคัญ ได้แก่

1. เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ และการแสดงของลูกที่ต่างไปจากเดิม ตลอดจนสังคมนั่งและสิ่งแวดล้อมของวัยรุ่น
2. ปรับบทบาทและวิธีการอบรมเลี้ยงดู ให้รับฟังความคิดเห็นของลูกมากขึ้น พ่อแม่ควรทำตัวเป็นผู้ชี้แนะแนวทางต่างๆ และเป็นທີ່ปรึกษาที่ลูกไว้วางใจได้
3. ดูแลความเป็นอยู่ อาหารการกิน และสุขภาพของลูก รวมทั้งชี้แนะให้ลูกรู้จักดูแลรักษาสุขภาพของตน เพราะวัยรุ่นอาจกังวลกับความเปลี่ยนแปลงของตัวเอง อาจมีความเข้าใจผิดทำให้ปฏิบัติตัวตามเพื่อนหรือสมัยนิยมจนเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้ โดยพ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำตัวเป็นแบบอย่าง และชวนให้ลูกมีส่วนร่วมจัดการเรื่องการใช้จ่ายใช้สอยในครอบครัว โดยคำนึงถึงประโยชน์ ความประหยัด และความปลอดภัย
4. มีเวลาพูดคุยกับลูก เพื่อรู้ถึงความคิด ความรู้สึก และความเป็นอยู่ของลูก เช่น การคบเพื่อน การเรียน การงาน ความมุ่งหวังในอนาคต เป็นต้น
5. เปิดโอกาสให้ลูกเป็นตัวของตัวเอง รู้จักรับผิดชอบ มีอิสระในการตัดสินใจบ้างในบางเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย และเมื่อเกิดข้อขัดแย้งพ่อแม่ควรใช้เหตุผลอย่างละมุนละม่อม ไม่ควรบังคับเคี่ยวเข็ญ ดุด่า หรือทำให้ลูกได้อาย
6. ส่งเสริมลูกให้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน เช่น ศึกษาหาความรู้ ทำงาน เล่นกีฬา เล่นดนตรี หน่วยงานบ้าน ดูแลทุกข์สุขของคนในครอบครัว ร่วมกิจกรรมของชุมชน เป็นต้น
7. เตรียมพร้อมที่จะสนับสนุนลูกให้เรียนต่อหรือทำงานประกอบอาชีพ ตามความสนใจและความสามารถของลูกเท่าที่พ่อแม่จะทำได้

เอกสารประกอบการบรรยาย

รักในวัยเรียน

รักต่างเพศในวัยเรียนที่มักจะพบเห็นในโรงเรียนต่างๆ ไป ได้แก่ การให้ความสนิทสนม ใกล้ชิดติดต่อกับเพศตรงข้ามคนใดคนหนึ่งเป็นประจำสักระยะเวลาหนึ่ง ฝ่ายหญิงจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีความรักในวัยเรียนเป็นเด็กทำอะไรล้ำสมัยไม่สำรวจ รักในวัยเรียนจึงเป็นของต้องห้ามใน สมัยก่อน แต่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติวิสัยในเด็กวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่จะจัดรูปตัวเองว่าเป็นผู้ใหญ่หรือยัง การมีเพศตรงข้ามมาสนใจทำให้วัยรุ่นแน่ใจว่าเป็นสาวเป็นหนุ่ม ฉะนั้นการที่วัยรุ่นสนใจเพื่อนต่างเพศนั้นจึงเป็นพฤติกรรมที่เด็กมีความบริสุทธิ์ใจ โดยเป็นการประกาศว่าฉันเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้วเท่านั้นเอง ผู้ใหญ่จึงไม่ควรบังคับให้เลิกสนใจ หรือห้ามไม่ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะถ้าบังคับให้เด็กทำกิจกรรมเฉพาะเพศเดียวกัน อาจทำให้กลายเป็นลักเพศและรักร่วมเพศได้ แต่ก็มีได้หมายความว่า จะปล่อยเลยทีเดียว หากต้องเตรียมเด็กให้เข้าใจขอบเขตของการวางตัวให้ เข้าใจธรรมชาติของอารมณ์เพศของตนเองและเพศตรงข้าม ค่านิยมเรื่องรักษาพรหมจรรย์ไว้เพื่อให้กับชายที่ตกลงปลงใจที่จะแต่งงานด้วย การคบหาสนิทสนมกันมากปล่อยให้มีการจับไม้จับมือถือแขนอาจจะเลยไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายในโอกาสที่ลับตาคน ซึ่งตรงกับช่วงเวลาที่ฝ่ายชาย มีความต้องการทางเพศก็จะเข้าใจให้เด็กหญิงเกิดอารมณ์เพศตามมา เกิดการสมยอมและเสียสาวได้ การคบหากันจึงควรอยู่ในข้อจำกัด เช่น ไม่อยู่ในที่ลับตาคน สองต่อสอง ละเว้นการจับเนื้อต้องตัวที่ไม่จำเป็น เด็กวัยรุ่นผู้นั้นก็จะพัฒนาไปเต็มที่ เป็นชายจริงหญิงแท้ที่ประนีประนอมถนอมจิตใจผู้ใหญ่ การบังคับของผู้ใหญ่มักทำให้เกิดการต่อต้านในทำนองที่ว่ายิ่งว่าเหมือนยิ่งยุเลยยิ่งทำให้เกิดปัญหามากขึ้นจนอาจลงเอยด้วยปัญหาการตั้งครรภ์ หนีออกจากบ้าน หรือสอบตก ถูกไล่ออกจากโรงเรียน

พ่อแม่ชาวตะวันตกมักเชื่อกันว่าจะต้องเตรียมวัยรุ่นให้รู้จักอิสระภาพ ฉะนั้นจึงให้สิทธิในการเลือกคู่ครองอย่างเต็มที่ แต่คนตะวันตกในหลายประเทศเชื่อว่าการให้อิสระภาพเร็วเกินไปนั้น ไม่ช่วยให้คนเป็นสุข ในเรื่องของวัยรุ่นหนุ่มสาวที่ออกเที่ยวด้วยกันนี้ พ่อแม่จึงมีบทบาทสำคัญต้องให้การอบรมสั่งสอนลูก ให้รู้ว่าคนดีและคนไม่ดีต่างกันอย่างไร และการเสียตัวก่อนสมรสนั้นมีข้อเสียหาย นอกจากจะตั้งครรภ์ก่อนสมรสแล้ว อาจถูกฝ่ายชายดูหมิ่นว่าใจง่ายและอาจผลไปแทนที่จะผูกมัดให้เขาแต่งงานด้วย สิ่งที่พ่อแม่ควรปฏิบัติคือ เดินทางสายกลาง ถ้ากวัดขั้นบังคับมากเกินไป จะยิ่งเป็นการทำทนายให้ลักลอบกระทำผิดยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับการปล่อยตามสบาย (Laissez Faire) ดังนั้นพ่อแม่ควรมีส่วนรู้เห็นว่าเพื่อนของลูกเป็นใคร จะไปเที่ยวไหน ที่ใดควรไปหรือไม่ควรไป กลับบ้านเมื่อใด ควรชี้แจงให้เข้าใจถึงขอบเขตเสรีภาพ และควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกของตน แทนที่จะปล่อยให้ลูกแอบหาความรู้จากประสบการณ์โดยตรง หรือจากหนังสือโป๊หยาบโลน ควรสอนให้เขารู้ว่า การแอบร่วมเพศให้โทษอย่างไร การที่เสียเนื้อเสียตัวและตั้งท้องขึ้นมามีผลอย่างไร สอนให้เขาเข้าใจธรรมชาติว่า ชายหญิงจะต้องคบค้าสมาคมกัน

มีความสัมพันธ์กันฐานเพื่อนฝูงที่ชอบพอกัน และทั้งในทางที่จะเป็นเพื่อนร่วมชีวิตกันใน วันข้างหน้า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศควรถือว่าเป็นสิ่งที่เราไม่อาจมองข้ามไปได้ การปล่อยให้เด็กชายหญิงเป็นเพื่อนกันในขอบเขตจึงเป็นเรื่องที่คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรห้าม แต่ควรควบคุมแต่พองามพร้อมทั้งให้คำแนะนำและแนวทางที่ดีกว่านั้นที่จะทำให้เกิด

วัยรุ่นกับความรัก สมพงษ์ จิตระดับ กล่าวถึงวัยรุ่นว่า ไม่แปลกที่วัยรุ่นในปัจจุบันจะมีความรักเร็วขึ้น เพราะสังคมปัจจุบันก็หล่อหลอมให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นได้เร็วและง่ายอยู่แล้ว ตอนนี้อย่าเพิ่งไปสนใจที่จะมาถามว่าเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องที่เหมาะสมหรือไม่ แต่ต้องถามว่าควรจะทำอย่างไร อาจารย์ให้มุมมอง ดังนี้คือ

- เมื่อทุกอย่างเกิดขึ้นแล้ว ผู้ปกครองก็ต้องปรับเปลี่ยนมุมมองตามไปด้วย ยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไปในอดีตเด็กมีหน้าที่เรียน ปัจจุบันเมื่อเขามีความรักด้วย เราต้องเปิดใจให้กว้างสอนเขาให้เข้าใจ
- พ่อแม่มีส่วนสำคัญเพราะจะไปหวังพึ่งโรงเรียนคงเป็นไปได้ยาก ผู้ปกครองลองคิดว่าเรื่องแบบนี้มันห้ามได้ไหม ใจเมื่อห้ามไม่ได้ เราก็ควรสอนเขาให้เข้าใจและไม่ใช้อารมณ์
- ควรมองในแง่ดี เช่น มีแฟนจะได้ช่วยกันติวหนังสือ เราต้องบอกเด็กว่าให้ช่วยกันในเรื่องอย่างนี้
- ผู้ใหญ่ต้องทำให้เขาเห็น พ่อแม่ต้องพร้อมรับฟังลูกในทุกๆ ปัญหา อย่าใช้อารมณ์ให้หนักว่าเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องที่เราต้องทำความเข้าใจ เพราะความรักไม่ใช่สิ่งเสียหาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื้อหาวิดิทัศน์ประกอบการจัดกิจกรรม

เรื่องที่ 1 พี่น้องต่างใจ

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองมองเห็นปัญหาของการกระทำที่แตกต่างกันระหว่างพี่น้องและสามารถวิเคราะห์การกระทำที่ดีและไม่ดี รวมทั้งหาทางออกที่เหมาะสมได้

สถานการณ์

เทพและทศเป็นพี่น้องกัน มาเช่าบ้านอยู่ตามลำพังในเมืองเพื่อเล่าเรียน เทพผู้เป็นพี่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นสุดท้ายของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประพฤติตนไม่เหมาะสม ซักชวนกัน สูบบุหรี่ยี้ดื่มสุราของมีนเมา จนถึงเสียใจอื่น ซึ่งมีทั้งเพื่อนหญิงและชายร่วมวง จนท้ายที่สุดก็มีเพศสัมพันธ์กัน ทศผู้เป็นน้องกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นสภาพดังกล่าวรู้สึกโกรธและไม่เข้าใจในการกระทำของพี่ชาย เฝ้านึกถึงคำพูดของพ่อ-แม่ ที่คอยห่วงใย

แนวคำถาม

1. เหตุการณ์ที่ทศพบเห็นคืออะไร
2. ถ้าลูกของท่านที่เป็นเช่นเดียวกับเทพและทศ ท่านจะรู้สึกอย่างไรและควรทำอย่างไร
3. การกระทำของเทพก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร
4. คำสอนของพ่อ-แม่ เทพและทศ ท่านคิดว่ามีผลหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. พี่น้องมาจากครอบครัวเดียวกัน เหตุใดจึงมีพฤติกรรมและความคิดแตกต่างกัน
6. การคบเพื่อนมีความสำคัญอย่างไร
7. จะหลีกเลี่ยงจากสิ่งยั่วยุให้ประพฤติดีได้อย่างไร

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวิดิทัศน์เรื่องพี่น้องต่างใจ
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์
3. สรุปให้ได้แนวคิดดังนี้

ดีชั่วอยู่ที่ตัวเด็ก
 การอบรมเลี้ยงดูถูกต้องของครอบครัวเป็น
 รากฐานของการสร้างคนดี
 สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันล่อแหลมต่อการประพฤติผิดนอกเส้นทาง
 ดังนั้น พ่อแม่ต้องสอนให้ลูกมีสติ มีจิตใจมั่นคง
 และเลือกทางกระทำที่ถูกต้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ปกครองสามารถชี้ให้ลูกเห็นคุณค่าในตัวเอง มีสติปัญญาที่จะเลือกประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม
2. ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการพัฒนาความคิดของลูก เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
3. ครอบครัวมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญจากการอบรมสั่งสอนที่ถูกต้องยุติธรรมตั้งแต่วัยเด็ก
4. สังคมจะได้คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ลดปัญหาอาชญากรรม และเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 2 ไม่อยากกลับบ้าน

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองมองเห็นปัญหาของการไม่อยากกลับบ้านของลูก และสามารถคาดการณ์ถึงภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับลูกของท่านได้ล่วงหน้า

สถานการณ์

โรงเรียนเลิกแล้ว ที่โรงเรียนคงเหลือเด็กสาวคนหนึ่งนั่งเหงาอยู่คนเดียว ในที่สุดก็ตัดสินใจเดินเพื่อกลับบ้าน ในใจก็นึกถึงแต่เสียงของพ่อแม่ทะเลาะกัน พอเดินเกือบจะถึงบ้านก็ได้ยินเสียงทะเลาะกันพ่อแม่เหมือนเช่นเคย ทำให้ตัดสินใจเดินออกไปตามถนนที่เปลี่ยวและมีมืด ขณะนั้นมีวัยรุ่นชาย 2 คน ซีมอเตอร์ไซด์สวนทางมา มองเด็กสาวอย่างสนใจ จึงชลอรถกลับมาที่เด็กสาวอย่างหมายมาด

แนวคำถาม

1. ท่านคิดว่าเหตุการณ์ต่อไปจะเกิดอะไรขึ้นกับเด็กสาวคนนี้ เพราะอะไร
2. ทำไมเด็กสาวจึงไม่อยากกลับบ้าน
3. ถ้าเด็กสาวคนนี้เป็นลูกของท่าน ท่านจะแนะนำทางเลือกที่ดีกว่าอย่างไร
4. ท่านมองเห็นปัญหาอย่างไรบ้างหลังจากดูวีดิทัศน์ในมุมมองของพ่อแม่
5. ถ้าท่านเป็นพ่อแม่ของนักเรียนคนนี้ ท่านจะแก้ปัญหานี้อย่างไร

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวีดิทัศน์เรื่องไม่อยากกลับบ้าน
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์
3. สรุปให้ได้แนวคิดว่า

“บ้านเป็นแหล่งพักพิงที่ปลอดภัย ส่วนทุกข์ สุข อยู่ในใจตนเอง”

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปกครองมองเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถหาทางออกที่ดี และสามารถชี้แนะให้ลูกรู้จักการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

เรื่องที่ 3 ทางใคร...ใครกำหนด

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถแนะนำลูกให้มีทักษะการคิดอย่างถูกต้อง สามารถเลือกทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สถานการณ์

เสกอาศัยอยู่กับป้าที่คอยดูแลความเป็นอยู่ของเสกแทนพ่อแม่ ซึ่งจะฝากเงินไว้ให้เสกทุกสัปดาห์ เสกจึงมีเงินจับจ่ายใช้สอยเหลือเฟือพอที่จะชวนเพื่อนๆ ทั้งชายและหญิงไปเที่ยวเตร่ในเวลาเรียนได้บ่อยๆ โดยป้ารู้ว่าด้านหลังโรงเรียนบริเวณที่วางถังน้ำมันออกไป วันนั้นก็เช่นกันเสกชวนแห่ง วรรณ และอ้อยไปเที่ยวดูหนังไป ครั้งแรกอ้อยไม่เต็มใจนัก แต่พอเพื่อนๆ โดยเฉพาะเสกคะยั้นคะยอมากๆ เข้า อ้อยก็ยอมไปด้วย

แนวคำถาม

1. ทำไมเสกจึงชวนเพื่อนๆ หนีโรงเรียน
2. การไปดูหนังประเภทนี้จะเกิดผลเสียอย่างไร
3. หลังจากดูหนังแล้ว ท่านคิดว่าเสกและเพื่อนๆ จะไปที่ไหนต่อ ทำไม และจะเกิดอะไรขึ้น
4. ถ้าท่านเป็นผู้ปกครองของอ้อย ท่านจะแนะนำอ้อยอย่างไรจึงจะปฏิเสธคำชวนของเพื่อนได้
5. ทางโรงเรียนจะมีวิธีป้องกันเด็กหนีโรงเรียนอย่างไร
6. ท่านคิดว่าอ้อยคิดอย่างไรจึงไม่ยอมไปในตอนแรกเมื่อวรรณชวน และทำไมจึงไปด้วยในที่สุด
7. การหนีโรงเรียนไปดูหนังไปเป็นการเสี่ยงต่ออะไรบ้าง จะมีปัญหาอะไรตามมา
8. ถ้าอ้อยกับวรรณเป็นลูกของท่าน ท่านจะมีวิธีแนะนำลูกให้ไปด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
9. นอกจากโรงหนังประเภทนี้แล้ว มีสิ่งยั่วยุอะไรอีกบ้างที่เป็นพิษภัยสำหรับเด็กและเยาวชน
10. ทำไมโรงหนังประเภทนี้จึงยังมีอยู่ทั้งๆ ที่ผิดกฎหมายและจะมีวิธีกำจัดให้หมดสิ้นไปได้หรือไม่

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวีดิทัศน์ เรื่องทางใคร...ใครกำหนด
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้คิด วิเคราะห์
3. ร่วมกันสรุปเป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติที่ถูกต้องดังนี้

สื่อและสิ่งยั่วยุต่างๆ มีมากมายในสังคม พร้อมทั้งจะ

- ก. ส่งเสริมให้เราดีหรือเลว ถ้ารู้จักคิดพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบ รู้จักเลือก และรู้จักตัดสินใจเลือกทำในสิ่งที่ดี
- ข. พ่อแม่ก็ควรจะมีเวลาเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนลูกให้
- ค. ใช้เวลาที่มีอยู่ไปในการศึกษาหาความรู้ให้เต็มที่
- ง. เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ปกครองสามารถสั่งสอนให้ลูกรู้จักมองตัวเอง เห็นการกระทำที่ถูกต้องและผิดตาม สถานการณ์จริงในชีวิต เกิดความรู้สึกละอายต่อการกระทำชั่ว เกิดความคิดยับยั้ง ชั่งใจ มีสติ และรู้จักใช้ปัญญาไตร่ตรอง ดี ชั่ว ตัวเราเป็นผู้กำหนด บัณฑิตแวดล้อมเป็นเพียงส่วนประกอบ ถ้าเราไม่ให้ความสำคัญกับมันมาก มันก็จะมีอิทธิพลกับตัวเรา
2. ตามสภาพความเป็นจริงที่เคยชินทุกเมื่อเชิ้อวัน โรงเรียนอาจจะมองข้ามจุดเล็กน้อย เช่น มุมอับที่จะเชื่อมต่อการหนีโรงเรียน หรือการทำพฤติกรรมบางอย่างไม่เหมาะสมเกิดขึ้นได้ จึงควรคอยสอดส่องและปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่น่าเรียน มีความสะอาด ร่มรื่น สบายใจ เกิดความอบอุ่นและปลอดภัยเมื่ออยู่โรงเรียน
3. ผู้ปกครองมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับลูกได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถคิดหาเหตุผลและร่วมมือร่วมใจกันที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างจริงจัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 4 เพื่อนตัวแสบ

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองรู้เท่าทันปัญหาและสามารถแนะนำให้ลูกรู้จักการคิดวิเคราะห์และสามารถระบุความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่าง “การลงทุน” กับ “ผลกำไร” ที่สัมพันธ์กันด้วยชีวิต

สถานการณ์

เด็กสาวคนที่ 1 ถูกเพื่อนรุ่นพี่ชักชวนให้ไปนั่งคุยกับผู้ชายแปลกหน้า เพียงเพื่อได้เงินจำนวนหนึ่ง ทำให้เกิดความคิดว่าหนทางหาเงินใช้จ่ายง่ายตาย จึงมาชักนำเพื่อนในโรงเรียนเดียวกันทำเช่นเดียวกันบ้าง

เด็กสาวคนที่ 2 ถูกเพื่อนชักจูงก็หลงเชื่อว่า เพียงแต่ไปกินข้าวกับผู้ชายแปลกหน้าคนหนึ่ง ไม่เสียหายอะไรแถมได้เงินจึงไปด้วย และไม่มีความเฉลียวใจเมื่อเพื่อนขอกลับบ้านก่อนทิ้งให้อยู่กับผู้ชายแปลกหน้าตามลำพัง

แนวคำถาม

1. ท่านคิดว่าวีดิทัศน์เรื่องนี้ต้องการเสนออะไรให้แก่ผู้ดู
2. ท่านได้ข้อคิดอะไรจากการดูวีดิทัศน์เรื่องนี้
3. ท่านเชื่อหรือไม่ว่าเพียงการนั่งกินข้าวกับผู้ชายที่เราไม่รู้จัก เป็นไปได้หรือไม่ที่จะได้เงินมากมายเช่นนั้น และหากเด็กสาวคนที่ 1 เป็นลูกของท่านๆ จะบอกลูกอย่างไร
4. หากท่านเป็นพ่อแม่ของเด็กสาวคนที่ 1 ท่านจะแนะนำวิธีปฏิเสธและป้องกันอย่างไร
5. ถ้าลูกของท่านเป็นเด็กสาวคนที่ 2 เมื่อผิดพลาดไปแล้ว ท่านจะมีวิธีแก้ปัญหอย่างไร และจะมีผลดี ผลเสียของแต่ละวิธีอย่างไร
6. ในฐานะที่ท่านเป็นพ่อแม่ที่ดี ท่านจะให้คำแนะนำแก่เด็กสาวทั้งสองคนอย่างไร
7. ถ้าลูกของท่านถูกเพื่อนชวนไปนั่งทานข้าวกับผู้ชายที่ไม่รู้จักท่านคิดว่าจะมีอันตรายอะไรที่จะเกิดขึ้นกับลูกของท่านบ้าง และจะมีวิธีป้องกันอย่างไร

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวีดิทัศน์เรื่องเพื่อนตัวแสบ
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์
3. สรุปว่าได้แง่คิด/แนวคิดอะไรบ้างจากการชมวีดิทัศน์เรื่องนี้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปกครองได้รู้เท่าทันปัญหา มีสามารถการคิดวิเคราะห์ หาจุดมุ่งหมายของผู้พูดจากคำสนทนาซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจรู้เท่าทันผู้อื่น อันจะเป็นแนวทางในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้สามารถนำพาตัวพ้นภัยอันตรายที่เข้ามาในรูปแบบต่างๆ ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 5 ติวเตอร์มหากัณฑ์

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองที่ต่างกันในเรื่องเพศของเด็กชายและเด็กหญิงได้ชัดเจนและถูกต้อง และสามารถถ่ายทอดให้กับลูกๆ ได้

สถานการณ์

เกษเป็นคนสวยของห้องจึงมีความทะนงและภาคภูมิใจอย่างยิ่งเมื่อมีเพื่อนชายมาจีบ โดยเฉพาะนักเรียนชายรุ่นพี่ชื่อโจ้ ที่อาศัยความหล่อ ความเป็นพี่ สร้างความสนิทสนมด้วยการเป็นติวเตอร์ให้ ประกอบกับความหลงผิดคิดว่าเป็นของโก้เก๋ที่ได้เป็นแฟนรุ่นพี่ ทำให้เกษยอมไปบ้านด้วยเมื่อถูกชักชวน โดยลืมคิดถึงอันตรายที่อาจจะตามมา

แนวคำถาม

1. อะไรเกิดขึ้นเมื่อเกษยอมเข้าไปในบ้านพี่โจ้ เพราะเหตุใด
2. ท่านคิดว่าการกระทำของโจ้สื่อพิรุณของความไม่บริสุทธิ์ใจตั้งแต่เมื่อใด
3. ท่านอยากให้ครูดำเนินการอย่างไร เมื่อมีการทะเลาะวิวาทกันในกรณีผู้สาว
4. เมื่อลูกของท่านถูกเพื่อนชายชวนไปเที่ยวบ้าน ท่านจะแนะนำลูกอย่างไร
5. ท่านคิดว่าเกษมีความรู้สึกกับโจ้อย่างไร และโจ้มีความรู้สึกกับเกษอย่างไร
6. ท่านคิดอย่างไรต่อการมีคู่รักในวัยเรียน
7. ถ้าลูกของท่านมีเพื่อนชายมาชอบหลายคน ท่านจะรู้สึกอย่างไร
8. ถ้าลูกของท่านต้องการความช่วยเหลือด้านการเรียน ท่านจะแนะนำลูกอย่างไร

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวีดิทัศน์เรื่องติวเตอร์มหากัณฑ์
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์
3. ร่วมกันสรุปเป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติที่ถูกต้องดังนี้

ชายและหญิงมีมุมมองในเรื่องเพศต่างกัน หญิงจะมีความรู้สึกที่ดี ชื่นชม ยอมรับใกล้ชิดด้วยในฐานะเพื่อนชายที่พิเศษกว่าคนอื่น ขณะที่ฝ่ายชายจะมีให้เฉพาะความต้องการที่เป็นความใคร่ปนกับความชื่นชอบ ดังนั้นฝ่ายชายจึงมักหาโอกาสใกล้ชิดเพื่อให้บรรลุความปรารถนา ขณะที่ฝ่ายหญิงมักจะเกรงใจและเฝ้าทะนุถนอมสัมพันธ์ภาพอันนี้ไว้นานๆ โดยลึ้มคิดถึงความถูกต้องเหมาะสม และความรู้สึกที่แตกต่างกันดังกล่าว ดังนั้นชายและหญิงจึงควรคิดและมีพฤติกรรมตามค่านิยมที่ถูกต้อง ปฏิบัติตนต่อกันในฐานะเพื่อนที่รักและปรารถนาดีต่อกัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจถึงความรู้สึกและความต้องการที่แท้จริงของเด็กชายและหญิง ในเรื่องเพศ และสามารถนำไปอบรมสั่งสอนลูกได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้ปกครองสามารถอบรมสั่งสอนลูกเกี่ยวกับการปฏิบัติตน เช่น ความสะอาดเมื่อมีความคิดและการกระทำที่ไม่ดีต่อเพื่อนต่างเพศ การแต่งกายที่โดดเด่น การใช้ความเป็นเพศหญิง ยั่วยวนเพศชายให้มารายล้อม เพราะถือว่าเป็นของโก้เก๋ การเปลี่ยนคู่ควงไม่ซ้ำหน้า จะนำอันตรายสู่ตนเองในที่สุด จึงควรรู้จักรักษานวลสงวนตัว และประพฤติตนอยู่ในกรอบแห่งความดีงาม

เรื่องที่ 6 กระรอกแสวงหาโพรง

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองมีทักษะการคิดและสามารถอธิบายเรื่องเพศศึกษากับลูกได้อย่างถูกต้อง

สถานการณ์

สุรศักดิ์ดูหนังสือโป๊ในเวลาเรียน ขณะที่ครูผู้หญิงกำลังสอนเป็นเหตุให้ครูโกรธมากถึงกับประจานสุรศักดิ์หน้าชั้นเรียน และนำไปเล่าให้ครูผู้ชายฟัง ต่อมาครูผู้ชายคนเดียวได้เห็นสุรศักดิ์และเพื่อนๆ กลุ่มหนึ่งกำลังอ่านหนังสือโป๊อย่างเปลือยเปลือยในเวลาหยุดพัก จึงเรียกไปคุยพร้อมทั้งให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องเพศที่ถูกต้อง

แนวคำถาม

1. พฤติกรรมของสุรศักดิ์เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ท่านคิดว่าการดูภาพโป๊จะเกิดผลดี-ผลเสียอย่างไรบ้าง ทั้งระยะสั้น ระยะยาว และจะนำไปสู่หนทางการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้าท่านเป็นครู ควรทำอะไรในกรณีที่เห็นสุรศักดิ์ดูภาพโป๊ในห้องเรียน (ครั้งที่ 1) และกรณีที่เห็นสุรศักดิ์กับเพื่อนๆ กำลังดูหนังสือโป๊ขณะพักเรียน (ครั้งที่ 2)
4. ท่านเคยเห็นหนังสือประเภทนี้หรือไม่ จะมีวิธีการป้องกันมิให้มีหนังสือนี้แพร่ระบาดได้อย่างไร
5. ท่านคิดว่าคำพูดของครูผู้สอนที่ว่า “การกระทำใดๆ ควรให้เหมาะสมกับวัยและเวลา” หมายความว่าอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่าง
6. ท่านมีวิธีที่จะเบี่ยงเบนความสนใจทางเพศของลูก ไปสู่อีกกิจกรรมอื่นที่มีประโยชน์กว่าอย่างไรบ้าง
7. ทำไมผู้ใหญ่หรือครูจึงไม่ยอมให้เด็กดูภาพโป๊

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวีดิทัศน์เรื่องระรอกแสวงหาโพรง
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์
3. ช่วยกันสรุปว่าได้แก่งคิด/แนวคิดอะไรบ้าง จากการชมวีดิทัศน์เรื่องนี้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปกครองได้ฝึกทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง มีทิศทางการคิด มีเหตุผล มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา และสามารถนำไปอบรมสั่งสอนลูกได้อย่างถูกต้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 7 รักในวัยเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นปัญหาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาตนเองของลูก ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต พร้อมทั้งหาวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาได้ด้วยปัญญา

สถานการณ์

สุดากำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถูกคุณแม่ดุว่าและเสียงตี เนื่องจากไม่ยอมไปโรงเรียนเป็นเวลาหลายวันแล้ว ทั้งๆ ที่ไม่มีอาการเจ็บป่วยแต่อย่างใด ในที่สุดสุดาบอกคุณแม่ว่าตนเองตั้งครรภ์ คุณแม่พาสุดาไปพบอาจารย์ที่โรงเรียน ทางโรงเรียนแจ้งว่า สุดาไม่มีสิทธิ์สอบ เพราะเวลาเรียนไม่ครบตามกำหนด คุณแม่ของสุดาขอความช่วยเหลือจากโรงเรียน แต่ทางโรงเรียนปฏิเสธ

แนวคำถาม

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในกรณีสุดา
2. ท่านคิดและรู้สึกอย่างไรต่อการกระทำของสุดาและผลที่เกิดขึ้น และจะมีวิธีป้องกันอย่างไร
3. ถ้าท่านเป็นแม่ของสุดา ท่านจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร
4. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีผลกระทบอย่างไรบ้างต่อชีวิตการเรียนและครอบครัว ท่านจะมีวิธีป้องกันปัญหานี้ได้อย่างไร

กิจกรรมและสื่อ

1. ดูวีดิทัศน์เรื่องรักในวัยเรียน
2. อภิปรายโดยใช้แนวคำถามกระตุ้นให้ผู้ปกครองคิดวิเคราะห์
3. สรุปให้ได้แนวคิดว่า

- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ทำให้อนาคต
มีดมน
- ความรัก ความเข้าใจของครอบครัว เป็นภูมิ
คุ้มกันต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นตอนต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ปกครองเห็นผลกระทบบของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร และป้องกันบุตรหลานตนเองจากปัญหาดังกล่าวได้
2. ครอบครัวเข้าใจถึงความต้องการของวัยรุ่นตอนต้น และให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. โรงเรียนเข้าใจถึงสาเหตุของความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นกับวัยรุ่นตอนต้น และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 8 ดีชั่วอยู่ที่ตัวเรา

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ ที่ไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่มักมาจากความไม่รู้ ไม่เข้าใจ ตัวของเด็กเองทั้งสิ้น

สถานการณ์

เป็นฉากสั้นๆ ที่รวมพฤติกรรมของวัยรุ่นตอนต้นตั้งแต่เรื่องที่ 1-7 ได้แก่ การชอบลอง ชอบท้าทาย รวมถึงความไม่รู้ และไม่เข้าใจ จนทำให้เกิดมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรขึ้น หากไม่รู้จักคิด ไม่รู้จักปฏิเสธ ก็จะหลงเดินทางผิดเรื่อยไป พอคิดได้ก็อาจสายเกินไปอนาคตมีดมน ต้องใช้ความอดทนอย่างสูงจึงจะเอาชนะใจตนเองได้ ฉะนั้น การรู้จักคิด การรู้จักปฏิเสธ ตั้งแต่เริ่มแรกนั้น จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดซึ่งตัวเราเองจะเป็นผู้กำหนดว่าจะดีหรือจะเลว

แนวสรุปสำหรับผู้ปกครอง

จากการดูวีดีทัศน์ตั้งแต่เรื่องที่ 1-7 ผู้ปกครองคงได้เห็นแนวคิดแล้วว่า การที่เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น มีผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตของตัวเอง ครอบครัวและประเทศชาติอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลายกรณีนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ฉะนั้น ผู้ปกครองจึงควรรู้จักคิดป้องกันมิให้เกิดปัญหาต่างๆ ดังกล่าวเกิดขึ้นกับชีวิตของลูกๆ ของท่านทั้งจะต้องรู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแต่เนิ่นๆ โดยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ต้องพิจารณามูลเหตุของปัญหาดังกล่าวรอบๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวข้องกับลูกๆ ของท่านซึ่งกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นจะต้องมีการอบรมสั่งสอนทักษะต่างๆ เช่น ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ทักษะในการสื่อสารและปฏิเสธ ทักษะในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาแก่ตัวลูกของท่านเองและปัญหาสังคม

กิจกรรมและสื่อ

1. ผู้ปกครองดูวีดีทัศน์เรื่องนี้แล้ว ทบทวนเรื่องตั้งแต่เรื่องที่ 1-8 (ตั้งแต่ต้นจนจบ)
2. ผู้วิจัยสนทนาทบทวนพฤติกรรมต่างๆ ที่ปรากฏในวีดีทัศน์ ให้ผู้ปกครองมองเห็นผลกระทบที่จะเกิดกับลูกของท่านและสรุป

3. ผู้ปกครองตั้งปัญหาหรือจุดบกพร่องของตนเอง มาพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติในการที่จะแก้ปัญหาและวางแผนเพื่อพัฒนาตนเอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปกครองสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการอบรมสั่งสอนลูกๆ ให้สามารถควบคุมตนเองและเลือกแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้อง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัตรงาน : การอภิปรายกลุ่มย่อย
การอบรมลูกให้ปลอดภัยจากปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ

กลุ่มที่.....

ให้ท่านยกตัวอย่างกิจกรรมภายในบ้านที่ท่านสามารถสอดแทรกการพูดคุยและอบรมบุตรหลานเกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ พร้อมบอกวิธีด้วย

- ให้เวลาอภิปรายภายในกลุ่ม 10 นาที
- ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดของกลุ่ม และแสดงตัวอย่างจากสถานการณ์ โดยการแสดงบทบาทสมมติ ให้เวลากลุ่มละ 10 นาทีในการนำเสนอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**บัตรงาน : การอภิปรายกลุ่มย่อย
เกี่ยวกับเรื่อง “การคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก”**

กลุ่มที่.....

ให้ท่านอภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับเรื่อง “เมื่อลูกเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ ไม่สนใจการเรียน และมีผลการเรียนที่แย่ลง คุณพ่อคุณแม่ควรทำอย่างไร”

- ใช้เวลาอภิปรายภายในกลุ่ม 10 นาที
- ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดของกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 นาที

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัตรคำสั่ง กิจกรรมบทบาทสมมติ

การพูดแบบเผด็จการ

พูดแบบเอาแต่สั่งอย่างเดียว ไม่ชี้แจงเหตุผล
ไม่รับฟังความเห็นหรือรับรู้ความรู้สึกของลูก
ว่าเขากำลังเป็นอย่างไร ผลที่ได้ก็คือ
เหมือนกับเป็นการเยาะเย้ย คาดโทษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พูดแบบใต้สวนจำเลย

คาดคั้นเอาความจริงจากปากของลูกหารายละเอียดทุกเม็ด
เหมือนลูกผู้ต้องหาหรือจำเลยในศาล พยายามจะคาดคั้นให้ลูกรับผิด
ผลที่ได้ก็คือ ทำให้ลูกท้อแท้ ผิดหวังในตัวพ่อหรือแม่
จึงหันไปพึ่งเพื่อนที่อาจดีหรือไม่ดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพูดแบบคุยไม้

พูดแต่เรื่องของตัวเอง ไม่ว่าจะพูดอะไรก็ตามจะวกเข้าหาเรื่องตัวเอง
ไม่รับฟังความคิดเห็นของลูก ผลที่ได้ก็คือ ลูกจะเกิดความรู้สึกว่า เขาไม่ดีพอ
ไม่มีอะไรดีเลย ไม่ว่าจะพยายามทำตัวอย่างไรก็ตาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพูดแบบตัดบท

ไม่ยอมพูดคุยในเรื่องที่กำลังพูดถึงอยู่ พยายามเบี่ยงเบน
ขอบเลียง เพราะไม่สบายใจในหัวข้อที่ลูกพูดให้ฟังอยู่
ผลที่ได้ก็คือ ลูกจะคิดว่าพ่อแม่ไม่รับฟังความรู้สึกของเขา
และเขาก็จะไม่ยอมรับในตัวพ่อแม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 1

กรณีศึกษา เรื่อง “รักในวัยเรียน”

หัวข้อพูดคุย

“รักในวัยเรียน” เด็กวัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงระหว่างรอยต่อของ วัยเด็กกับวัยรุ่นผู้ใหญ่ เด็กในวัยนี้จะมีความคิดเห็นของตนเองและมักจะตัดสินใจปัญหาต่างๆ ด้วย ตัวของเขาเอง อีกทั้งยังเป็นวัยที่มีอารมณ์แปรปรวนและมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนหรือ อยู่คนเดียวมากกว่าที่จะอยู่กับครอบครัว ความรักกับเด็กในวัยนี้มักจะไปด้วยกันเสมอ หากเขา ไม่สามารถแยกแยะความรักกับหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้อง อาจจะทำให้เกิดผลในทางไม่ดีแก่ ตัวเด็กในวัยนี้ได้

ความคิดรวบยอด

เด็กวัยรุ่นตอนต้นมักจะมองความรักเป็นสิ่งสวยงามสำหรับเขาและมักจะทำทุกสิ่งทุกอย่างหรือทุ่มเทให้เวลากับคนที่ตนเองรัก บางคนหลงระเห็จไปกับความรักในช่วงนี้จนไม่สามารถที่จะถอนตัวออกมาได้ บางคนสูญเสียอนาคตเพราะความรักเป็นต้นเหตุ พ่อแม่หรือผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับลูกของตนเองมากที่สุด เป็นผู้ที่จะสามารถให้คำปรึกษาในยามที่ลูกของตนเองมีปัญหาเกี่ยวกับความรัก การคอยสังเกตดูพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับบุตรหลานของตนเองอยู่เสมอ การไต่ถามหรือการพูดคุยถึงปัญหาที่บุตรหลานประสบอยู่ถือเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้บุตรหลานที่อยู่ในช่วงนี้ไม่หลงระเห็จไปกับความรักมากเกินไป พร้อมกันนั้นเขาสามารถที่จะตัดสินใจปัญหาต่างๆ ด้วยตัวของเขาเองได้

บรรยากาศในครอบครัว

บรรยากาศในครอบครัวเป็นกันเอง พ่อ แม่ ลูก สามารถที่จะพูดคุยกันได้ในทุกๆ เรื่อง เมื่อลูกมีปัญหา จึงกล้าที่จะปรึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ได้ บรรยากาศในครอบครัว ไม่อึดอัด ทุกๆ คนช่วยเหลือซึ่งกันและกันและแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ตัดสิน

ปฏิสัมพันธ์พันธ์ พ่อ แม่ ลูก

พ่อ แม่ เป็นบุคคลที่สำคัญที่จะคอยสอดส่องดูแลหรือให้คำปรึกษากับบุตรของตน
ดังเช่น กรณีตัวอย่างต่อไปนี้

คำคืนวันศุกร์บนถนนบันเทิงที่มีชื่อเสียงของเมืองศิวิไลซ์อย่างกรุงเทพมหานคร
เด็กหนุ่มสาวจับกลุ่มเต้นกันตามจังหวะเสียงเพลงที่เปิดกันด้วยท่วงทำนองที่รุนแรงตาม
กระแสนิยม ก้อย เด็กสาวหน้าใสวัย 17 ปี เธอเป็นนักเรียนของโรงเรียนชื่อดังแห่ง
หนึ่ง ครอบครัวของก้อยอบอุ่นมีทั้งพ่อ แม่ ที่รักและคอยเอาอกเอาใจก้อย เนื่องจากก้อย
เป็นลูกสาวคนเดียวพอกับแม่จึงตามใจทุกอย่าง แต่จะเป็นการตามใจในเรื่องที่พอกับแม่
ของก้อยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำนั้น ทุกวันศุกร์ ก้อยโกหกพอกับแม่ว่าขอมาทำราย
งานที่บ้านเพื่อนและต้องอยู่ค้างที่บ้านเพื่อนเพื่อตีวงหนังสือเนื่องจากวันสอบใกล้เข้ามาทุก
ที นานวันเข้าพอกับแม่ชักสงสัยในพฤติกรรมของลูกสาวที่เปลี่ยนไป ก้อยมักจะขออนุ
ญาติไปค้างบ้านเพื่อนทุกวันศุกร์ พออยู่บ้านก็มักจะคุยโทรศัพท์เป็นเวลานานหลายชั่วโมง
วันหนึ่งเป็นวันที่ทุกคนอยู่บ้านพร้อมหน้าพร้อมตา พอกับแม่เลยตัดสินใจที่จะถามก้อยว่า
เกิดอะไรขึ้นกับตัวก้อย

แม่ : ก้อยไปอ่านหนังสือเป็นอย่างไรบ้างลูก อ่านแล้วเข้าใจหรือเปล่า

ก้อย : ก็ดีคะแม่ คุณแม่ถามทำไมหรือคะ

แม่ : แม่ก็แค่อยากรู้เท่านั้นแหละจ๊ะ แล้วทำไมหน้าตาของเราจึงเหมือนกับคน
ไม่ได้หลับไม่ได้นอนอย่างนั้นล่ะ

พ่อ : อ่านหนังสือก็ไม่ต้องหักโหมก็ได้เนะ พ่อว่าจะเป็นการทำลายสุขภาพมาก
กว่า เราต้องแบ่งเวลาให้มันถูก จะอ่านตอนไหนหรือเล่นตอนไหน

แม่ : แม่ว่าพ่อเขาพูดถูกนะลูก ถ้าเราเกิดไม่สบายเราจะเรียนไม่ทันเพื่อนด้วย
นะ

พ่อ : ดูลิแม่ หนังสือพิมพ์ลงข่าวนักเรียนหญิงถูกเพื่อนชายทำมิถิมีร้ายอีกแล้ว
ข่าวลงว่า

เพราะไปเที่ยวกันแล้วก็ดื่มเหล้า เพื่อนผู้หญิงคนนี้ไม่ทันระวังตัวเลยถูกข่ม
ขืน แถมคนที่ทำก็เป็นแฟนกันเสียด้วยสิแม่ ลองอ่านดูสิ

แม่ : แหม พ่อ เด็กสมัยนี้มักทำอะไรตามใจตัวเองนะ จำไว้นะลูก ถ้าเรารัก
รัก เราต้องดูแลเขาให้ดี ๆ เสียก่อนว่าเขาเป็นยังไง ปรารถนาดีต่อเราไหม
อย่าไปไว้วางใจใครง่าย ๆ เสียวนะ

พ่อ : พอกับแม่รักเรามากนะ อย่าทำให้พ่อแม่ผิดหวัง ถ้าลูกมีปัญหาอะไรควร
ปรึกษากับพ่อแม่ได้ อย่าเก็บเอาไว้คนเดียว ลูกมีความรักพอกับแม่ไม่ว่า
อะไรหรอก แต่ว่าเราจะทำอะไรเราต้องอยู่ในสายตาของพ่อแม่ เพราะเรา

ยังเด็กอยู่และเรียนหนังสืออยู่ด้วย... ก้อยฟังอยู่อย่างเงิบๆ และรู้สึกผิดที่ตนเองโกหกพ่อแม่มาตลอด ก้อยเลยตัดสินใจบอกพ่อกับแม่

ก้อย : พ่อ แม่ ค่ะ ก้อยมีเรื่องที่จะสารภาพค่ะ คือว่าก้อยไปค้างบ้านเพื่อนบ่อยๆ ก้อย ไม่ได้ไปอ่านหนังสือเท่าไรหรือค่ะ ก้อยออกไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนค่ะ และตอนนี้ก้อยมีแฟนแล้ว คือก้อยไม่กล้าบอกพ่อกับแม่ค่ะ ก้อยก็เลยโกหก คุณพ่อคุณแม่อย่าโกรธก้อยเลยนะคะ

พ่อ : มิน่าล่ะ พ่อกับแม่ถึงว่าทำไมเราขออนุญาตไปค้างบ้านเพื่อนบ่อยจังเลย กลับมาที่ บ้านที่ไร่ก็น้ำตาดูโทรม แล้วก็คุยโทรศัพท์นานๆ แล้วคนที่เราคบอยู่เป็นใครที่ไหนล่ะ?

ก้อย : อ้อ เป็นเพื่อนที่อยู่โรงเรียนเดียวกันค่ะ แต่ว่าเราอยู่คนละห้องกัน พ่อกับแม่ไม่ต้องเป็นห่วงนะคะ ที่ผ่านมาระไรที่เราเคยไปเที่ยวกับเฉยๆ ตอนนี้ก้อยรู้แล้วล่ะค่ะว่าใครที่รักก้อยมากที่สุด

แม่ : แม่ถือว่าที่ผ่านมาระไรที่เราทำผิด แต่แม่ไม่โกรธเธอนะ เพราะเราสารภาพกับพ่อแม่เสียก่อน แต่จำเอาไว้นะลูก พ่อกับแม่รักลูกที่สุด ดังนั้นอย่าทำอะไรคนเดียวโดยไม่ปรึกษาพ่อกับแม่ การมีความรักในวัยเรียนแม่ไม่ใช่เรื่องที่เหมาะสม แต่ก็ไม่ใช่เรื่องที่ผิดไปเสียทีเดียว เราควรที่จะสนใจในหน้าที่ของตนเองเสียก่อนนั่นก็คือ การตั้งใจเรียนหนังสือ

พ่อ : เราก็เห็นแล้วใช่ไหมที่ข่าวลงในหนังสือพิมพ์ พ่อไม่อยากให้เราเป็นแบบนั้น ทีหลังถ้าจะตีหนังสือลงชวนเพื่อนมาตีที่บ้านเราบ้างสิ พ่อกับแม่ไม่ว่าหรอก

แม่ : เมื่อก้อยเรียนจบแล้วก้อยเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจะสามารถตัดสินใจอะไรด้วยตนเองได้มากกว่านี้นะลูก

ก้อย : ค่ะ ก้อยขอบคุณพ่อกับแม่มากนะคะที่เข้าใจก้อย ก้อยรักพ่อกับแม่มากที่สุด ในโลกเลย และก้อยจะไม่ทำให้พ่อกับแม่ผิดหวังในตัวก้อยค่ะ

ปรับสู่ความแตกต่าง

ถ้าหากว่าเหตุการณ์ไม่ได้เกิดขึ้นในลักษณะนี้ แต่เกิดในสถานการณ์อื่น เช่น บุตรหลานของท่านไปเที่ยวกับแฟนจนไม่ยอมกลับบ้านหรือว่าโทรศัพท์คุยกันเป็นเวลานานหลายชั่วโมงหรือว่าโกหกว่าไปโรงเรียนทั้งที่ไม่ได้ไป ถือว่าบุตรหลานของท่านกำลังถลำลึกเกินไปเสียแล้ว ท่านที่เป็นพ่อกับแม่หรือว่าเป็นผู้ปกครองควรจะแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุด โดยดูว่าสาเหตุของปัญหาเกิดขึ้นมาจากอะไร ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากตัวผู้ปกครองเองหรือเปล่า เช่น การไม่มีเวลาให้กับลูกของตนเอง ไม่คุยกับลูกในยาม

ที่ลูกมีปัญหา หรือว่าเป็นสาเหตุที่เกิดจากตัวของบุตรหลานเอง เช่น การคบเพื่อน สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเด็ก โรงเรียน สื่อทางวิทยุหรือโทรทัศน์ เป็นต้น แนวทางการแก้ไขขั้นต่อไป คือ การพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กโดยตรง พยายามยก ตัวอย่างที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นให้เขาเห็นถึงผลเสีย ถ้าหากว่ายังแยกแยะความรักกับหน้าที่ของตนเองไม่ได้ ชี้ให้เห็นว่าเด็กบางคนต้องเสียอนาคตเพราะความรักมีตัวอย่างมากมาย ผู้ปกครองควรจะหาวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาไม่ควรใช้คำพูดรุนแรงเพราะยิ่งพูดด้วยถ้อยคำรุนแรง ยิ่งเปรียบเสมือนเป็นการเทน้ำมันลงบนกองไฟ เนื่องจากเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรงและเปลี่ยนแปลงง่าย ดังนั้นต้องหาวิธีทำให้เขาค่อยๆ ตามโดยไม่ทำให้เกิดผลเสียภายหลัง

สื่อสนทนา

สื่อสนทนาในที่นี้คือ หนังสือพิมพ์ ซึ่งหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ดีมากสื่อหนึ่งที่สามารถเสนอข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและทันสมัยกับยุคที่อะไรๆ ก็เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นค่านิยม การดำเนินชีวิตในสังคมของตนเอง การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม เป็นต้น ผู้ปกครองสามารถใช้สื่ออย่างหนังสือพิมพ์ในการยกตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

ประเมินแบบสร้างสรรค์

ผู้ปกครองสามารถที่จะประเมินว่าบุตรหลานของตนเองเข้าใจในสิ่งที่ตนเองอบรมหรือ สั่งสอนไปหรือไม่ โดยการสังเกตทางสีหน้า หรือดูว่าบุตรหลานกล้าที่จะปรึกษาและซักถามปัญหา ที่เกิดขึ้นมากกว่าเดิมหรือไม่หรือท่านอาจจะสังเกตว่าเวลาที่มีกิจกรรมที่ร่วมกันลูกหรือบุตรหลานของท่านมีปฏิสัมพันธ์หรือไม่ ถ้าบุตรหลานกล้าที่จะซักถามพูดคุยก็แสดงว่าเขาเข้าใจในสิ่งที่ ผู้ปกครองอบรมการประเมินไม่ใช่เรื่องที่ยากและง่าย ผู้ปกครองต้องรู้จักมีการสังเกตและสามารถแก้ไขปัญหาคือได้เป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่บุตรหลานสามารถปรึกษาปัญหาต่างๆ ได้ในทุกๆ เรื่อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 2

กรณีศึกษา เรื่อง “รักครั้งแรก”

หัวข้อพูดคุย

1. ขอบเขตการแสดงออก
2. ลักษณะความสัมพันธ์
3. การรู้หน้าที่ของตนเอง

ความคิดรวบยอด

เมื่อก้าวเข้าสู่วัยรุ่น เด็กจะเริ่มรู้จักความหมายของคำว่ารักที่มีต่อเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ไม่ควรห้ามปรามหรือทำให้ลูกรู้สึกว่าการมีแฟนเป็นเรื่องที่ผิด พ่อแม่ควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาที่ดี คอยให้คำแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง การรับฟังความคิดเห็นของลูกเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้พ่อแม่ได้ใกล้ชิดและเข้าใจถึงความรู้สึกของลูกมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือจะทำให้ลูกรู้สึกว่าพ่อแม่เข้าใจเขา และเขาสามารถพูดคุยกับพ่อแม่ได้ในทุกๆ เรื่อง โดยไม่จำเป็นต้องปิดบัง

บรรยายภาค

บ่ายวันเสาร์ซึ่งสมาชิกในครอบครัวพักผ่อนกันที่ชายหาด ลูกสาวคนโตกับลูกสาวคนเล็กเล่นกอล์ฟปราสาททรายอยู่ริมชายหาด พ่อนั่งอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ริมชายหาด ขณะที่แม่นั่งถักเสื่ออยู่หน้าบังกะโล ลูกชายคนกลางนั่งเล่นกีตาร์อยู่ริมชายหาด

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก

ขณะที่แม่นั่งถักเสื่ออยู่หน้าบังกะโล ลูกชายคนกลางก็เดินเข้ามานั่งใกล้ๆ พร้อมทั้งโอบกอดเอวแล้วหอมแก้มแม่พอดีใหญ่ แม่ยิ้มแล้วหันไปถามลูกชายว่าจะประจบแม่เรื่องอะไร อีกละ ลูกชายยิ้มอายๆ ที่แม่รู้ทันความคิดของตัวเอง จึงพูดขึ้นว่าแม่เป็นคนที่รู้ใจผมมากที่สุดในโลกเลย ผมมีเรื่องๆ หนึ่งอยากจะปรึกษาแม่ แต่ไม่รู้ว่าแม่จะดุผมหรือเปล่า คือว่าผม ลูกชายพูดอ้อๆ อึ้งๆ แม่สังเกตเห็นลูกชายหน้าแดง จึงถามลูกชายไปว่าจะพูดเรื่องแฟนหรือเปล่า ลูกชายมี สีหน้าตกใจ แล้วรีบถามแม่กลับไปว่าแม่รู้ได้ยังไงครับ แม่จึงตอบไปว่าก็แม่เห็นลูกหน้าแดง จะพูดอะไรก็ไม่พูด แม่ก็เลยเดาไปว่าคงเป็นเรื่องนี้แน่ แล้วแม่โกรธผมหรือเปล่าครับลูกชายถามด้วย สีหน้าไม่ค่อยแน่ใจ แม่

มองหน้าลูกชายแล้วตอบไปว่า แม่ไม่ว่าอะไรลูกหรอก เพราะแม่เข้าใจดีว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กวัยรุ่นอย่างลูกจะมีความรู้สึกพิเศษแบบนี้กับใครคนหนึ่ง ว่าแต่ลูกจะบอกแม่ได้หรือเปล่าว่าผู้หญิงคนที่ทำให้ลูกของแม่หน้าแดงขนาดนี้เป็นใครกัน เธอชื่อน้ำหนึ่งครับ ลูกชายพูดพร้อมทั้งเงยหน้าขึ้นสบตาแม่ก็พบว่าแม่วางเสื้อถักที่ถักค้างอยู่ลง และให้ความสนใจกับเรื่องที่ลูกชายกำลังเล่าลูกชายจึงพูดต่อไปว่า เธอชื่อเล่นว่าหนึ่ง เป็นเด็กผู้หญิงที่เรียบร้อย ไม่ค่อยพูด และเรียนเก่ง เราเรียนห้องเดียวกัน แต่ตอนอยู่ในห้องผมไม่ค่อยได้พูดกับเธอเท่าไร จนกระทั่ง เปิดเทอมที่ผ่านมาผมไปเรียนพิเศษวิชาคณิตศาสตร์ที่เดียวกับเธอ หลังเลิกเรียนพวกเพื่อนๆ ก็ชวนกันไปทานข้าวบ้าง ดูหนังบ้าง เราก็เลยมีโอกาสคุยกันมากขึ้น ผมเพิ่งรู้ว่าความจริงแล้วเธอเป็น คนที่คุยสนุก เราสนใจและชอบอะไรที่คล้ายๆ กัน พวกเพื่อนๆ เห็นว่าเราคุยกันถูกคอก็เลยแกล้งล้อว่าเราเป็นแฟนกัน ตอนแรกๆ ผมก็ไม่คิดอะไร แต่ความรู้สึกผมเปลี่ยนไปตอนไหนก็ไม่ทราบ เหมือนกันระยะหลังๆ ผมรู้สึกว่าอยากเห็นหน้า อยากใกล้ชิด อยากพูดคุยกับเธอตลอดเวลา ลูกชายเงยหน้าขึ้นมองแม่อีกครั้ง แล้วพูดอวยๆ ว่าเมื่ออาทิตย์ที่แล้วผมก็เลยบอกรักและขอเธอ เป็น แฟน เธอไม่ตอบแต่พยักหน้า

หลังจากนั้นทุกวันนี้หลังเลิกเรียนผมจะแวะไปส่งเธอที่บ้าน เพราะเรากลับบ้านทางเดียวกัน ลูกชายพูดจบก็เงยหน้าขึ้นมองแม่อีกครั้ง แล้วถามแม่ว่า แม่ครับพ่อเป็นผู้ชายคนแรกที่แม่รักหรือเปล่าครับ ยังไม่ทันที่แม่จะตอบลูกชาย พ่อก็เดินเข้ามาแล้วพูดขึ้นว่า แม่ลูกคุณนี่แอบมาคุยเรื่องอะไรกันขอพ่อคุยด้วยคนได้หรือเปล่า แม่เห็นลูกชายนั่งก้มหน้าแม่จึงรีบบอกพ่อว่าฉันกำลังฟังลูกชายของคุณพูดเรื่องผู้หญิงคนพิเศษของเขาอยู่ค่ะ ทางพ่อขริมลงขณะเดินไปนั่งโอบไหล่ลูกชายแล้วพูดว่า ดีแล้วลูกที่มาปรึกษาเรื่องแบบนี้กับแม่เค้า เพราะถ้าพูดไปแล้วลูกยังเด็กมากสำหรับเรื่องแบบนี้ จะทำอะไรก็ควรอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ พ่อเองก็ไม่คิดจะห้ามหรือต่อว่าลูกหรอก แต่พ่อ ขอว่าอย่าสนุกหรือให้ความสำคัญกับเรื่องนี้จนเสียการเรียน เพราะหน้าที่สำคัญของลูกตอนนี้คือการเรียนหนังสือ ครับ ลูกชายตอบพร้อมขยับให้พ่อกับแม่อย่างดีใจ แม่นึกขึ้นได้จึงถามลูกชายว่า เมื่อกี้ถามแม่ว่าอะไรนะ ลูกชายตอบว่า ผมถามแม่ว่าพ่อเป็นผู้ชายคนแรกที่แม่รักหรือเปล่า แม่หันไปมองพ่อแล้วตอบยิ้มๆ ว่า ไม่ใช่หรอกจะ สีหน้าพ่อตึงขึ้นเล็กน้อยพร้อมทั้งขยับตัวลุกขึ้น แล้วแกล้งพูดต้งๆ ว่า พ่อว่าพ่อไปเล่นน้ำทะเลกับลูกสาวดีกว่าจากนั้นก็เดินออกไป แม่กับลูกชายหัวเราะขึ้นพร้อมๆ กัน เพราะนึกขึ้นท่าทางของพ่อ ลูกชายพูดว่าแม่เล่าให้ผมฟังหน่อยสิครับว่าความรักครั้งแรกของแม่เกิดขึ้นได้อย่างไร แม่จึงเล่าให้ลูกชายฟังว่าตอนนั้นแม่เรียนอยู่ชั้นมัธยมปลาย แม่แอบชอบรุ่นพี่คนหนึ่งซึ่งเป็นนักฟุตบอลของโรงเรียน ต่อมาเขาก็บอกแม่ว่าเขาชอบแม่เหมือนกัน เราจึงตกลงเป็นแฟนกัน ต่อมาเขาก็ไปเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ของเราก็ค่อยๆ ห่างกันไป แล้วแม่ก็เจอกับพ่อ

ตอนไหนครับ แม่รู้สึกกับพ่อตอนเรียนมหาวิทยาลัย ตอนนั้นมีหนุ่ม ๆ หลายคนมาชอบแม่ พ่อของลูกก็เป็นอีกคนหนึ่งด้วย แต่แม่ยังไม่ตัดสินใจยอมรับใครเป็นแฟน แม่เองก็คิดกับพ่อว่าเป็นเพื่อนคนหนึ่งเท่านั้น จนกระทั่งเรียนอยู่ปี 3 พ่อก็มาสารภาพรักกับแม่ แม่เองก็เห็นว่าพ่อเป็นคนเสมอดันเสมอปลาย จึงตกลงคบกับพ่อแบบคนรักกัน ไม่ใช่แบบเพื่อนเหมือนเมื่อก่อน ตลอดเวลาที่คบกันเป็นแฟนพ่อให้เกียรติแม่มาก ไม่เคยล่วงเกินหรือขวยโอกาสกับแม่เลย พ่อจะจับมือแม่เฉพาะเวลาที่ข้ามถนนเท่านั้น ที่แม่พูดเรื่องนี้กับลูกเพราะว่าลูกเป็นผู้ชายอาจจะคิดว่าแค่การจับมือ โอบไหล่ เป็นเรื่องธรรมดาไม่เสียหายอะไร แต่วัฒนธรรมไทยของเราไม่ยอมรับการกระทำแบบนี้ และถือว่าการที่ผู้ชายแสดงพฤติกรรมแบบนี้กับผู้หญิงที่ไม่ใช่ภรรยาของเขา เป็นการไม่ให้เกียรติผู้หญิง ลูกอาจใช้วิธีแสดงความรักแบบอื่น เช่น คอยดูแลเอาใจใส่เขา และให้กำลังใจในเวลาที่เขามีปัญหา เพราะแม่ถือว่าความรักที่ออกมาจากใจเป็นสิ่งที่มีความหมายที่สุด แม่พูดพร้อมกับหันไปหยิบเสื้อที่ถักค้างไว้ขึ้นมาแล้วถามลูกว่า ทายสิว่าเสื้อตัวนี้แม่ถักให้ใคร ให้พ่อแน่เลยครับ ลูกชายตอบด้วยความมั่นใจ เพราะเดือนหน้าก็จะถึงวันเกิดพ่อแล้ว ใช่ค่ะ แม่ตอบลูกชายแล้วพูดต่อไปว่า เสื้อถักของแม่อาจสวยสู้เสื้อที่ซื้อจากร้านไม่ได้ แต่ทุกเส้นด้ายที่ถักลงไปแม่ใส่ความรู้สึกจากใจแม่ลงไปด้วย คนรับของของเราจะรู้สึกภูมิใจกับของที่เราพยายามทำให้เขาด้วยความรัก อีกอย่างลูกเองก็มีพี่สาว คงไม่อยากเห็นผู้ชายคนอื่นเดินจับมือโอบไหล่ พี่สาวของเราใช้ไหม ลูกเองก็ไม่ควรถือโอกาสแบบนี้กับแฟนของลูก รับประทานได้ไหม ครับแม่ ลูกชายตอบด้วยเสียงหนักแน่น ผมสัญญาว่าผมจะให้เกียรติผู้หญิงที่ผมรักและจะไม่ทำให้เธอเสียหาย แม่พูดต่อไปว่า อีกเรื่องหนึ่งที่แม่อยากจะพูดกับลูกก็คือเวลาที่ผู้ชายกับผู้หญิงอยู่ด้วยกัน ด้วยบรรยากาศหรือสถานการณ์พาไป อาจทำให้เกิดเรื่องซู้สาวได้ง่าย ดังนั้นลูกควรหลีกเลี่ยงสถานการณ์หรือสถานที่ที่ยั่วให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกแบบนี้ แทนที่จะชวนกันไปเที่ยวข้างนอกก็ชวนกันมาเที่ยวหรือมาตีวงหนึ่งสี่กันที่บ้าน เพราะอย่างน้อยลูกก็จะอยู่ในสายตาของพ่อแม่ พ่อแม่ก็จะได้มีโอกาสรู้จักกับแฟนของลูกมากขึ้น เรื่องสุดท้ายที่แม่จะพูดกับลูกเป็นเรื่องเดียวกับที่พ่อพูดเอาไว้ การเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุดสำหรับลูก สัญญากับแม่ได้ไหมว่าถ้ามีแฟนแล้วผลการเรียนของลูกจะไม่ลดลง ครับแม่ ผมสัญญาว่าจะไม่ทำให้การเรียนเสีย และจะตั้งใจเรียนให้ได้เกรดเพิ่มขึ้นด้วย ใช่แล้วแม่จะคอยดู แม่ตอบแล้วมองหน้าลูกชายซึ่งตอนนี้ไม่มีแววความกังวลเหลืออยู่ ลูกชายขยับเข้ามานั่งใกล้แม่แล้วกอดแม่อีกครั้ง แล้วพูดว่า ขอขอบคุณมากครับสำหรับคำแนะนำดี ๆ ของแม่ ผมจะจำไว้ ผมภูมิใจมากครับที่ได้เกิดเป็นลูกแม่ แม่กอดลูกชายด้วยความรัก จากนั้นทั้งคู่ก็ชวนกันไปสมทบกับพ่อและอีกสองสาวที่ชายหาด

ปรับสู่ความแตกต่าง

จากกรณีความรักครั้งแรก กรณีดังกล่าวเป็นเด็กผู้ชาย หากเกิดปัญหาขึ้นอาจจะไม่ใช่ เรื่องใหญ่นัก แต่ในทางกลับกันถ้ากรณีตัวอย่างเกิดกับลูกสาว ปัญหานี้ถือว่าเป็นเรื่องใหญ่พอ สมควร เพราะอาจนำไปสู่ปัญหาผู้ชายได้ ซึ่งเหตุการณ์ต่างๆ สามารถเกิดขึ้นได้ไปตามสภาวะอารมณ์และการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การพูดคุยให้ความรู้แก่ลูกที่อ่อนประสบการณ์จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

ยกตัวอย่างกรณีแม่คุยกับลูกชาย

จากกรณีตัวอย่าง ลูกชายเข้ามาคุยขอคำปรึกษาจากแม่ เป็นธรรมดาที่ลูกชายมักขอ คำปรึกษาจากแม่ ตามหลักจิตวิทยาลูกชายส่วนใหญ่มักจะติดแม่มากกว่าพ่อ การที่ลูกชายขอ คำปรึกษาจากพ่อแม่ถือเป็นเรื่องที่ดี เพราะพ่อแม่เคยมีประสบการณ์ต่างๆ ในเรื่องเหล่านี้มาก่อนและพ่อแม่จะมีความหวังดีต่อลูกจึงสามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องได้ ซึ่งเมื่อลูกชายมาคุยกับแม่แล้วก็ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นการระบายความทุกข์ใจที่มีด้วย นอกจากนี้การที่ลูกเลือกที่จะปรึกษาพ่อแม่จะต้องขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกด้วย กรณีนี้พ่อแม่และลูกสามารถคุยกันได้ดีเป็นเรื่องที่ดี หากพ่อแม่ไม่เข้าใจลูก แล้วห้ามไม่ให้ลูก คบเพื่อนผู้หญิงเลย ลูกอาจหนีไปหาทางออกที่ไม่ถูกโดยอาจไปปรึกษาคนผิดก็ได้ ซึ่งก็จะได้รับ คำแนะนำผิดๆ มา เมื่อลูกชายได้รับคำแนะนำจากแม่แล้วก็สบายใจที่แม่ไม่ได้ต่อว่าหรือห้าม แต่ให้คำแนะนำดีๆ ที่เหมาะสม และได้กำชับในเรื่องหน้าที่การเรียนด้วย

ในกรณีถ้าลูกชายขอคำปรึกษาจากอาจารย์

จากคำกล่าวที่ว่าอาจารย์ทุกคนต้องสามารถเป็นครูแนะแนวได้ อาจารย์ก็เป็นผู้ใหญ่และ มีประสบการณ์มาก่อน ถ้าลูกชายเลือกปรึกษาอาจารย์ก็จะได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม เช่นเดียวกับที่พ่อแม่แนะนำ แต่อาจารย์อาจไม่ได้รับรู้เรื่องราวรายละเอียดเท่ากับพ่อแม่ เพราะความไม่สนิท ใกล้ชิด แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับระดับความใกล้ชิดของอาจารย์กับลูกศิษย์ด้วย

ในกรณีลูกชายของคำปรึกษาเพื่อน

ด้วยความสนิทสนมเพื่อน อาจจะได้รับข้อมูลที่ลึกกว่าอาจารย์และพ่อแม่ แต่เพื่อนก็ไม่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เช่นกันหรืออาจมีบ้าง คำแนะนำที่ได้จึงอาจจะไม่ถูกต้องเหมาะสมนัก หาก มีความรู้สึกผิดๆ เพื่อนก็จะแนะนำมาผิดๆ ดังนั้นในเรื่องนี้การขอ คำปรึกษาจากพ่อแม่ หรืออาจารย์จะมีความเหมาะสมที่สุด

ประเมินผล

จากกรณีความรักครั้งแรก ลูกชายคนเล็กของครอบครัวได้เริ่มรู้จักความรักครั้งแรกในเรื่องความรักของเด็กๆ ในวัยนี้เป็นเรื่องธรรมดาเป็นธรรมชาติไปตามวัย เป็นการเปลี่ยนแปลงของ ร่างกายเด็กวัยนี้จะมีความสนใจในเพศตรงข้าม พ่อแม่ควรทำความเข้าใจและหาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ที่จะแสดงออกของลูกในวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม และควรปรับความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ที่จะแสดงต่อลูกเมื่อลูกสนใจเพศตรงข้าม พ่อแม่เองก็เคยมีประสบการณ์ผ่านวัยนี้มาแล้ว ดังนั้นพ่อแม่จึงไม่ควรยึดติดกับความเชื่อในสมัยก่อน ห้ามไม่ให้เด็กคบเพื่อนต่างเพศ แต่ควรให้ความรู้ ความเข้าใจ มารยาทในการแสดงออกต่อเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสม เพราะการห้ามเป็นเหมือนการยั่วยุให้เด็กไม่เชื่อฟัง แต่เด็กวัยนี้จะยอมรับในเหตุผลที่พิสูจน์ได้ จากการที่ลูกชายได้เริ่มรู้จักเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่ควรให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ลูกในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ขอบเขตความสัมพันธ์ที่เหมาะสมแก่ลูกชายและย้ำว่าเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่ใช่เรื่อง น่าอายที่ต้องปกปิด มีเรื่องอะไรที่ลูกไม่เข้าใจ ขอให้ลูกมาปรึกษากับพ่อแม่ได้ ทุกเรื่อง ซึ่งพ่อแม่ จะคอยให้คำปรึกษาและคอยสังเกตการณ์อยู่ห่างๆ คอยให้คำแนะนำที่เหมาะสม เมื่อลูกต้องการคำปรึกษา การปฏิสัมพันธ์กันระหว่างพ่อแม่กับลูกจะช่วยป้องกันการเกิดปัญหาต่างๆ ได้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 3

กรณีศึกษา เรื่อง แม่สอนลูก : ปฏิบัติตัวอย่างไรเมื่อมีคนมาจับ

หัวข้อพูดคุย

1. การดูแลลักษณะของฝ่ายตรงข้าม (เพื่อนชาย)
2. การวางตัวกับเพศตรงข้าม
3. ขอบเขตของความสัมพันธ์ต่อกัน
4. พ่อแม่คือผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาที่ดีแก่ลูกได้

ความคิดรวบยอด

การชอบพอกันของเพื่อนต่างเพศในเด็กวัยรุ่นตอนต้นไม่ใช่เรื่องผิด หากเป็นไปได้ควรอยู่ในขีดจำกัดที่เหมาะสม ทั้งนี้ควรอยู่ในความดูแลและควบคุมของผู้ปกครอง เพื่อไม่ให้ความสัมพันธ์เกินขอบเขตและไม่ให้เด็กหมกมุ่นและจริงจังเกินไปจนละเลยหน้าที่สำคัญของตนเอง คือ การเรียน

บรรยากาศในครอบครัว

บรรยากาศขณะรับประทานอาหารเย็นพร้อมหน้า พ่อ แม่ ลูก หลังจากลูกสาวคุยโทรศัพท์กับเพื่อนชายเป็นเวลานาน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก

หลังจากลูกสาวคุยโทรศัพท์กับเพื่อนเสร็จ และเดินมาที่โต๊ะอาหารซึ่งมีพ่อและแม่รออยู่ ลูกสาวจึงนั่งลงร่วมรับประทานอาหาร ด้วยสีหน้าที่สดใสมีรอยยิ้มและแก้มแดงระเรื่อ ขณะนั้นก็มี ผู้ชายโทรศัพท์ขอเพลงบอกรักแฟนสาวลูกสาวก็ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ แม่สังเกตเห็นดังนั้นจึงถาม ลูกสาวด้วยใบหน้ายิ้มแย้มว่า

แม่ : เมื่อใครโทรมาหรือจะ คุยกันตั้งนานเชียว...เมื่อแม่ถามดังนั้น สีหน้าของลูกสาวเริ่มเปลี่ยนไป ดูเหมือนมีความกลัวและความกังวลอยู่ไม่น้อย สักครู่หนึ่งจึงตอบแม่ด้วยเสียงที่ตะกุกตะกักว่า

ลูก : เพื่อนค่ะ

แม่ : เพื่อนผู้หญิง หรือ ผู้ชายจ๊ะ

- ลูก : เพื่อนผู้ชายในห้องเรียนของหนูค่ะ คุณแม่จะว่าอะไรมั๊ยคะ แม่หัวเราะเบาๆ กับ คำถามของลูกสาว และตอบว่า
- แม่ : แม่ไม่ว่าอะไรหรอกจ๊ะ ก็หนูไม่ได้ทำอะไรผิดไม่ใช่หรือจ๊ะ อีกอย่างการมีเพื่อน ต่างเพศก็ไม่ได้เป็นเรื่องผิดอะไร ถ้าเรามีขอบเขตของความประพฤติที่เหมาะสม
- ลูก : ถ้าเพื่อนผู้ชายคนนั้นเข้ามาสนิทกับหนูเป็นพิเศษละคะ พ่อซึ่งนั่งฟังเหตุการณ์ มาโดยตลอดหันหน้ามายิ้ม แล้วพูดกับลูกสาวว่า
- พ่อ : แล้วลูกคิดว่าเพื่อนคนนี้มีพฤติกรรมยังไงบ้างละ
- ลูก : อ้อ ชอบเข้ามาคุยกับหนูที่โรงเรียน มาเข้าอยู่กลุ่มทำงานร่วมกัน มักจะช่วยเหลือเวลาหนูทำงาน และโทรศัพท์มาคุยที่บ้านบ่อยๆ ค่ะ เท่าที่หนูเล่ามา คุณพ่อคิดว่าเพื่อนคนนี้เป็นอย่างไรบ้างคะ
- พ่อ : พ่อยังไม่เคยเจอเพื่อนคนนี้พ่อจึงบอกลูกไม่ได้ว่างๆ ลูกมีโอกาสลองชวนเพื่อน ๆ มาเที่ยวที่บ้านเราบ้างสิ พ่อจะได้รู้จักเพื่อน ๆ ของลูกไงละ แต่ตอนนี้พ่อจะบอก ลูกว่า การคบเพื่อน โดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศเราควร จะดูหลายๆ ด้าน เช่น ดูว่าเขามีน้ำใจกับเพื่อน ๆ ทุกคนหรือเปล่า ไม่ใช่กับลูกเท่านั้น เขามีความเป็นสุภาพบุรุษไม่ฉวยโอกาสกับเพื่อนผู้หญิง พูดจาสุภาพ รู้จักกาลเทศะ และที่สำคัญต้องตั้งใจเรียนด้วยนะลูก.....เมื่อลูกสาวเห็นว่าคุณพ่อไม่ตำหนิตน ลูกสาวจึงคลายความอึดอัดและกล้าที่จะถามคุณพ่อต่อไปว่า
- ลูก : แล้วหนูจะวางตัวกับเพื่อนคนนี้อย่างไงดีคะ
- แม่ : แม่เข้าใจว่าเพื่อนคนนี้ของลูกคงจะเข้ามาสร้างความสนิทสนมเกินความเป็นเพื่อนโดยทั่วไปแน่ๆ แต่หนูสมควรวางตัวเหมือนกับเพื่อนทั่วๆ ไปไม่ควรไปไหนด้วยกันลำพัง ไม่ควรจับมือถือแขน เพราะยังไม่ถึงวัยของลูกนะจ๊ะ และการคบหาหรือ ไปมาหาสู่ควรจะอยู่ในสายตาของพ่อและแม่นะลูก
- ลูก : ค่ะ หนูสบายใจแล้วค่ะ ว่าควรจะทำอย่างไร คุณพ่อคุณแม่ทราบมั๊ยคะ ว่าหนูรู้สึกสบายใจมากค่ะที่ได้คุยและปรึกษากับคุณพ่อคุณแม่ในวันนี้ ตอนแรกหนูคิดว่าคุณพ่อคุณแม่จะไม่เข้าใจหนูซะอีก เพราะเพื่อนของหนูคนหนึ่งเขาเคยปรึกษากับคุณพ่อคุณแม่ของเขาในเรื่องนี้ แต่คุณพ่อคุณแม่ของเขากลับดุตำหนิและห้ามเขามีเพื่อนผู้ชายเด็ดขาด เพื่อนหนูเสียใจมากที่พ่อแม่ไม่เข้าใจเขา แล้วตอนนี้เขาก็กำลังมีปัญหากับคุณครูฝ่ายปกครองในเรื่องชู้สาวอยู่ค่ะ.....พ่อกับแม่ยิ้มให้กันอย่างสบายใจ พร้อมกับดี

ใจที่คิดว่าตนเองสามารถให้คำแนะนำปรึกษาแก่ ลูกได้แล้วพ่อก็พูด
อย่างเอ็นดูว่า

พ่อ : อย่าลืมนะจะว่าพ่อกับแม่รักลูกมาก เพราะฉะนั้นลูกสามารถปรึกษาพ่อกับ
แม่ ได้ทุกเรื่องนะ ลูกรัก

ลูก : ค่ะ พ่อ

การสนทนาของพ่อแม่และลูกสาวเป็นบทสนทนาหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิต
ประจำวัน นอกจากนั้นยังสามารถใช้หัวข้อพูดคุยกันในกรณีอื่น ๆ อีกหลายกรณี

ปรับสู่ความแตกต่าง

กรณีพี่สาวกับน้องสาว

กรณีพี่สาวกับน้องสาวจะพูดกันได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น เพราะวัยที่ใกล้เคียงกันช่อง
ว่างระหว่างวัยน้อยลง จึงทำให้น้องสาวกล้าพูดคุยกับพี่สาวได้สนิทใจมากขึ้น

กรณีเพื่อนกับเพื่อน

กรณีของเพื่อนกับเพื่อน เป็นกรณีที่สามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องแม้แต่เรื่องที่ปก
ปิดพ่อกับแม่เพื่อนจะรู้เรื่องของเพื่อนมากที่สุด เพราะใกล้ชิดและใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ด้วย
กันในโรงเรียนมาก โดยเฉพาะเรื่องเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะให้ความสนใจเป็น
พิเศษ และมักจะพูดปรึกษา ซึ่งเพื่อนควรจะให้คำปรึกษาที่ดีไม่ควรปล่อยให้เพื่อนทำอะไร
จนเกินเลย

กรณีของครูกับศิษย์

กรณีของครูกับศิษย์ ขณะอยู่ที่โรงเรียนคุณครูอาจสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนได้
ดีกว่าคุณพ่อคุณแม่ ดังนั้นในบางโอกาสคุณครูก็อาจจะเป็นที่ปรึกษาที่ดีของลูกศิษย์ได้
เพราะคุณครูอาจจะมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศมาบ้าง

กรณีพ่อแม่กับลูกชาย

กรณีพ่อแม่กับลูกชาย กรณีของลูกชายอาจไม่น่าเป็นห่วงเท่าลูกสาว แต่พ่อแม่ก็
ควรให้ คำปรึกษาเมื่อเขามีปัญหาหรือมีข้อสงสัยพร้อมกับส่งเสริมเรื่องความเป็นสุภาพ
บุรุษ การเคารพเพศตรงข้าม นอกจากนั้นพ่อกับแม่ควรดูแลอย่างใกล้ชิด

กรณีคุยกับญาติที่สนิท

กรณีคุยกับญาติที่สนิท กรณีนี้เป็นกรณีที่เมื่อเด็กขาดพ่อแม่ หรือเด็กไว้วางใจญาติ
มาก เด็กอาจมาปรึกษากับญาติ ซึ่งญาติอาจจะนำเรื่องนี้ไปปรึกษาพ่อแม่ต่อไป

สื่อสนทนา

จากวิทยุ โดยผู้ชายคนหนึ่งโทรไปขอเพลงเพื่อบอกรักกับแฟนสาว

ประเมินสร้างสรรค์

หลังจากลูกสาวได้คุยกับพ่อและแม่แล้ว ลูกสาวมีความสบายใจมากขึ้นที่จะ
ปรึกษาปัญหาเพื่อนต่างเพศกับพ่อและแม่มากขึ้น ต่อไปไม่ว่าเกิดมีปัญหอะไร ลูกสาวมี
ความกล้าในการปรึกษาพ่อแม่โดยไม่มีอาการปิดบัง ปัญหาต่างๆ จะไม่เกิดขึ้น นับเป็น
ทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 4

บทความจากหนังสือพิมพ์ เรื่อง เช็กส์ไสวัยเรียน

สมพงษ์ จิตระดับ สุอังคะวาทิน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เด็กวัยรุ่นชายหญิง 2-3 ล้านคน วัย 12-15 ปี ในระบบโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวมีฐานะยากจนแต่พอมี ประกอบอาชีพขายแรงงาน รับจ้าง ค้าขาย และพนักงานห้างสรรพสินค้า ที่แทบไม่มีเวลาดูแลอบรมบุตรหลานตัวเองมากนัก เรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง โรงเรียนขยายโอกาสตามชานเมืองใหญ่ๆ เขตอุตสาหกรรม รอบๆ ปริมาณพล สถานที่ท่องเที่ยว ห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ แหล่งชุมชนแออัดในที่เจริญ และอื่นๆ เด็กกลุ่มนี้กำลังเป็นเด็กด้อยโอกาสเต็ม เลี้ยงต่อкарเสียดนาคต หมกมุ่นกับเรื่องเพศ และ สื่อลามกขึ้นตามลำดับ เด็กด้อยโอกาสเต็มนี้แตกต่างกับเด็กด้อยโอกาสซ้ำซากในสังคมไทยที่ แก้ไขไม่ได้ซักที ไม่ว่าจะเป็เด็กเร่ร่อน ขอทานเด็ก เด็กถูกทอดทิ้งกำพร้า และอื่นๆ ที่มีอยู่มากมาย ในขณะนี้

เด็กด้อยโอกาสเต็มนี้แฝงอยู่ในระบบโรงเรียนปกติทั่วไป สภาพกึ่งมีโอกาสดและ ด้อยโอกาส ฐานะยากจนแต่ไม่ถึงขีดสน รสนิยมดีแต่รายได้ต่ำ เรียนหนังสือประเภทครึ่งๆ กลางๆ เอาดีไม่ได้ เด็กชายหญิงในระดับ ป.6-ม.3 นี้ไปโรงเรียนทุกวันแต่ได้พกเอาวีซีดีและซีดีลามก อนาจารไปแลกเปลี่ยนกันดู คำสนทนาที่เข้าใจตรงกันคือไป “แลปดี” เพื่อดูของใครว่าแรง สุดมัน ในเรื่องเพศมากที่สุด ของใครดีกว่ากัน เรื่องราวเป็นอย่างไร ใครตกเรื่องไหน มีการประกวดกัน ในกลุ่มว่าแผ่นใดดีที่สุด สถานการณ์ในขณะนี้รุนแรงมากน่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาร้ายแรง เมื่อต้นปีคือเรื่องยาเสพติด ยาบ้า แต่ในขณะนี้คือ การมีเช็กส์กันอย่างโจ่งครึ้มถ้วนทั่วหน้ากันใน กลุ่มเด็กวัยใส เด็กกลุ่มนี้สารภาพอย่างไม้อายว่าเมื่อดูวีซีดีและซีดีลามกอนาจารแล้วจะทดลอง ทำกันเองในกลุ่มเพื่อนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันจนกลายเป็นความสุข ตื่นเต้นที่ขาดไม่ได้ การระบาดของวีซีดีและซีดีไปลามกอนาจารซื้อได้ง่าย ราคาถูก และมีขายเต็มไปหมด ยิ่งของญี่ปุ่น จะเป็นเด็กวัยเดียวกันแสดงให้ดูอีกด้วย คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนเป็นดาบสองคม เด็กสามารถดู ทั้งแผ่นวีซีดีและซีดีไปง่ายตาย บ่อยครั้งเข้าอินเทอร์เน็ตเป็นกลุ่มขณะทำแลปดีในโรงเรียนดูเว็บไป เด็กเล่าว่าเวลาที่ทดลองมีเพศสัมพันธ์กันมักเป็นวันศุกร์เย็น หนีโรงเรียนกลับบ้านครึ่งวัน บ้านเพื่อน

โรงแรมราคาถูก หอพักและสถานที่ที่รู้จักกันในกลุ่ม สถานการณ์ล่าสุดเด็กหญิง ป.6-ม.3 มีความกล้า ซบถองมากกว่าเด็กชายเสียอีก ประโยคเหล่านี้สะท้อนเกี่ยวกับความรู้เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศในเด็กกลุ่มนี้ก้าวไกลไปจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตามไม่ทัน “แยะจัง วันนี้ยังไม่ได้เด็กผู้ชายลงท้องซักคน” หรือ “วันศุกร์แล้ว ตีจ้งเตี๋ยมีเด็กผู้ชายมาให้พินอีกแล้ว” การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่เน้นการให้ความรู้ ความเข้าใจ การป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ไม่ทันการ แต่กลายเป็นการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยเสียแล้ว เด็กผู้ชายที่รูปร่างหน้าตาดี มีมือถือ มีรถมอเตอร์ไซด์ เป็นที่หมายปองของเด็กหญิงและพร้อมที่จะเชิญชวนเป็นแฟน เป็นคู่รักกัน การมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องปกติจนขาดเสียมิได้ อย่างไรก็ตามเด็กกลุ่มนี้ก็เสี่ยงต่อการติดโรค การถูกละเมิดทางเพศจากครูและผู้บริหารบางคนการตั้งครรภ์ และต้องออกโรงเรียนในที่สุด เด็กจำนวนไม่น้อยแม้จบการศึกษาระดับ ม.3 ไปอย่างทุลักทุเลมีสภาพเป็นเมียขี้บอด เมียเก็บของเสีย บางคน เมื่อเกิดความเบื่อหน่ายถูกทอดทิ้ง ก็เข้าสู่การขายบริการทางเพศตามร้านตัดผม ผับ คาเฟ่ คาราโอเกะ ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารที่แฝงอยู่เต็มไปหมด บางคนเรียนการศึกษา ภาคค่ำพร้อมกับขายบริการไปด้วยยังมีพบเห็นจำนวนไม่น้อย

อยากฝากผู้เกี่ยวข้องคนในวงการปฏิรูปการศึกษา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องสนใจทำการศึกษาระดับพื้นฐาน 12 ปี ให้ดีมีคุณภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาได้แล้ว หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ไม่ทันกับสภาพของสังคม เด็กไทยชายหญิง 2-3 ล้านคน ้วยไสว้ยเซ็งส์กำลังถูกทำลาย (Exploited) จนยากแก่การเยียวยาได้แล้ว กว่าจะปฏิรูปการศึกษาได้ก็สายเสียแล้ว

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ประจำวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.

2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 5

บทความจากหนังสือพิมพ์ เรื่อง ครอบครัวมั่นคง...สังคมเข้มแข็ง

ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดของสังคม แต่เป็นพื้นฐานสำคัญในเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ครอบครัวเข้มแข็งย่อมสร้างเสริมให้สมาชิกเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ อันเป็นการเตรียมความพร้อมให้สมาชิกก้าวไปสู่การปะทะสังสรรค์กับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ แต่ในสภาวะที่โลกก้าวเปลี่ยนอย่างรวดเร็วอย่างทุกวันนี้ สถาบันครอบครัวถูกละเลย เกิดช่องว่างและความเลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารระหว่างพ่อแม่ในเมือง ในชนบท เป็นอย่างมาก

อ.บุญชาติ อุดมรัตน์สกุล กล่าวว่า ปัญหาในท้องถิ่นเกิดจากความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนที่ต้องแข่งกับเวลา และหลงเทคโนโลยี จึงมีเวลาให้ครอบครัวน้อยพ่อแม่ไม่มีเวลาส่งสอนลูก เด็กจึงขาดการอบรมที่ดีจนก่อปัญหาขึ้น เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กที่มีปัญหาเหล่านี้อยู่ในระบบการศึกษาทั้งสิ้น

ศ.เกียรติคุณ น.พ.ประเวศ วะสี ราชภัฏรำไพพรรณี กล่าวว่า สังคมควรมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน แต่หากพัฒนาไปทางมิถุนพัฒนาที่นำเงินมาตั้งตัว จะทำให้เกิดปัญหาอย่างที่เราพบเจออยู่ในปัจจุบัน คือ ปัญหาการทำลายครอบครัว บุคคล สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม แต่ถ้าเราใช้มนุษย์เป็นตัวตั้ง จะเป็นสัมมาพัฒนาที่ไม่ทำลาย

สำหรับลักษณะของการพัฒนาที่ใช้มนุษย์เป็นตัวตั้งมี 5 ประการ ได้แก่ ประการแรก ต้องเคารพศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นคนอย่างเท่าเทียมกัน ต้องให้ความเป็นธรรมกับคนทุกคน เพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมที่ดี มีการส่งเสริมให้สัมมาอาชีพกันในทุกพื้นที่และต้องเป็นอาชีพที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม มีรายได้มากกว่ารายจ่าย

ประการที่สอง ครอบครัวเข้มแข็ง ถ้าเอามนุษย์เป็นตัวตั้งครอบครัวจะเข้มแข็ง เพราะทุกคนอยู่ในสถาบันนี้

ประการที่สาม ชุมชนเข้มแข็ง สามารถแก้ปัญหาได้ทุกชนิด ทั้งปัญหาเศรษฐกิจ จิตใจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพ และอื่นๆ อย่าง

ประการที่สี่ สังคมน่าอยู่ ทุกคนมีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความปลอดภัย มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และต้องวัดได้ด้วย

ประการสุดท้าย คือ มีเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเศรษฐกิจที่เอามนุษย์เป็นตัวตั้ง คือ การที่ ทุกคนอยู่อย่างพอมีพอกิน มีไมตรีจิตต่อกัน ทั้ง 5 ประการนี้ มีเงินเคลื่อนไหวอยู่ด้วย แต่ไม่ใช่ตัวตั้ง ทว่าเป็นเครื่องมือของมนุษย์ในการพัฒนาชีวิตและการอยู่ร่วมกัน

ราษฎรอุโสถกล่าวถึงทำยว่า การที่ครอบครัวจะเข้มแข็งหรือไม่นั้น จะต้องมิดีชนินวัต ได้แก่ ความเป็นปึกแผ่น มีเศรษฐกิจพอเพียง มีสิ่งแวดล้อม และที่อยู่อาศัยดี โดยพ่อแม่ต้องเลี้ยงลูก ให้เป็นผู้ใหญ่ที่ฉลาด และเป็นคนดี ในทางกลับกัน ประสบการณ์เหล่านี้ก็ยั้งเป็นการเรียนรู้ของ พ่อแม่ที่จะสะท้อนกลับไปยังการพัฒนาตัวเองของพ่อแม่อีกด้วย

หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ประจำวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 6

บทความจากหนังสือวารสาร เรื่อง เช็ทซ์ของเด็กนักเรียนหญิง

"เสียความบริสุทธิ์ครั้งแรก ตอนไปเที่ยวกับแฟน ต่างคนต่างเมาไม่รู้เรื่อง ตอนนั้นเลิกกันแล้ว เขาไปอยู่กับเด็กเที่ยวอีกคน" นี่เป็นเพียงคำบอกเล่าส่วนหนึ่งจากปากของ พี่สาวน้อยวัยเพียง 15 ปี ที่ควรจะได้ใช้ชีวิตวัยแรกรุ่นของเธอในฐานะนักเรียนดีเด่นของโรงเรียน เพราะก่อนหน้าพี่สาวคือ เด็กหัวดี เรียนได้เกรดเฉลี่ยถึง 3.5 แต่ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผนวกกับการใช้ชีวิตอยู่ลำพังกับญาติโดยปราศจากพ่อแม่ ทำให้พี่สาวเลือกทางเดินที่ยวนใจมากกว่า

"ออกจากโรงเรียนตอน ม.2 เพราะอยากเที่ยว ตอนนี้อยู่กับเพื่อน เพื่อนก็ไปหาแขกเอาเงินมาเลี้ยงกัน เที่ยวทุกคืนติดต่อกันมา 2 ปีแล้ว ขาดเหลืออะไรเพื่อนก็ช่วยคอยปลอบใจไม่เหมือนผู้ใหญ่ที่เอาแต่ซ้ำเติม ดุด่า"

เพื่อนที่พี่สาวเคยถึง ก็มีอายุไล่เลี่ยกันเพียงแต่ผ่านประสบการณ์ชีวิตมาโชกโชกกว่าเท่านั้นเอง จ๊ีบ วัย 15 ปีเล่าว่า "เสียความบริสุทธิ์ตอนอายุ 14 กับพี่ชาย เพราะรักก็เลยยอม พอท้องได้ 2 เดือน เขาก็ออกเงินให้ไปทำแท้ง ที่แรกกลัวๆ กล้าๆ คิดจะเอาไว้เหมือนกัน แต่อายุยังไม่ถึง 20 เลยกลัวลำบาก ก็เลยตัดสินใจทำ"

ตัวอย่างเล็กๆ ใน 2 กรณีนี้คงเพียงพอที่จะบอกเล่าความเป็นไปในสังคมปัจจุบัน ที่ผู้ใหญ่หลายคนพยายามปิดหูปิดตาไม่รับรู้มาโดยตลอด แถมยังปฏิเสธอย่างหน้าตาเฉยว่า เช็ทซ์ของวัยรุ่นไม่ใช่ปัญหาใหญ่ของประเทศเรา แต่ล่าสุด นิตยสารเอเชียวีค ฉบับเดือนพฤศจิกายนเมื่อปลายปีที่ผ่านมาก็ได้ช่วยตอกย้ำอย่างชัดเจนว่า เยาวชนไทยอายุระหว่าง 14-25 ปี จำนวน 57% คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ไม่ใช่เรื่องเสียหาย

ฝั่ง เด็กหญิงวัย 14 ปี แสดงความคิดเห็นว่า "สมัยนี้ เพศสัมพันธ์มาก่อนความรักมาที่หลัง เพื่อนเคยเล่าว่าเช็ทซ์ครั้งแรกจะรู้สึกอย่างนั้นอย่างนี้มีแฟนขึ้นมาก็อยากลอง อยากรู้คิดว่าเป็นเรื่องน่าตื่นเต้น ทำหาย และผู้หญิงถ้ารักใครสักคน ก็คงใจอ่อน และคิดว่าเพศสัมพันธ์จะทำให้เขารักเรามากขึ้น"

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นรวมถึงทัศนคติของเด็กรุ่นใหม่ที่เปลี่ยนไป แสดงให้เห็นแนวโน้มของปัญหาที่จะตามมาอย่างมากมาย จริงอยู่...เพศสัมพันธ์ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย แต่เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรคือความเสี่ยงที่จะต้องเผชิญกับปัญหา ถ้าพวกเขาไม่รู้เท่าทัน ติดโรค ติดลูก เรื่องใหญ่ของฝ่ายหญิง

นันทวรรณ ยันตะดิกลง เจ้าหน้าที่กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ได้สำรวจกลุ่มเด็กมัธยมปลายตามโรงเรียนต่างๆ และพบว่าสถานการณ์โรคเอดส์รุนแรงมาก โดยเฉพาะในโรงเรียนเอกชนที่เด็กเป็นลูกคนฐานะดี แต่ไม่ตั้งใจเรียนและโรงเรียนสายอาชีวะ เช่น พาณิชย ช่างกล รวมไปถึงโรงเรียนรัฐบาลระดับกลางและอ่อนจะมีปัญหามาก โดยส่วนใหญ่มาจากการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนที่เรียนด้วยกัน

"การติดเอดส์ส่วนหนึ่งเป็นเพราะค่านิยมของเด็กเองที่ฟุ้งเฟ้อ ชอบเที่ยว ไม่ถือสาเรื่อง เสียเนื้อเสียตัว และถือว่าการมีเซ็กส์ในกลุ่มเพื่อนเป็นเรื่องปกติ หลายคนเมื่อถามเรื่องถุงยางอนามัยไม่เข้าใจ แต่จะรู้ดีเมื่อถามถึงยาคุมกำเนิด โดยเฉพาะโพสทินอร์ ยาคุมกำเนิดชั่วคราวซึ่งนิยมมากในหมู่นักเรียน เพราะสามารถกินได้ทันทีหลังมีเซ็กส์ 1 ชั่วโมง โดยส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะซื้อให้ฝ่ายหญิง" วิธีป้องกันที่ได้กัวยุ่ส่วนใหญ่รู้จักคือ ยาคุมฉุกเฉิน การหลังข้างนอก และการนับหน้า 7 หลัง 7 (ถึงตรงนี้ ผู้ใหญ่หลายๆ คนอาจจะคิดไม่ถึง!) ซึ่งทั้ง 3 วิธี ไม่สามารถป้องกันเอดส์ได้เลย และยังไม่สามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้ 100% ดังนั้น เมื่อเกิดความผิดพลาด ภาระหนักอึ้งย่อมตกอยู่ที่ฝ่ายหญิง หลายคนไม่กล้าบอกผู้ใหญ่เพราะกลัวการถูกซ้ำเติม ดูว่าและเลือกแก้ปัญหาด้วยการทำแท้ง ซึ่งส่วนใหญ่ก็อาศัยคำแนะนำจากเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน ซึ่งบางครั้งความเชื่อผิดๆ และประสบการณ์ที่ไม่แตกต่าง ก็อาจนำไปสู่อันตราย

อ้อย สาวน้อยวัย 17 ปีเล่าว่า "ครั้งแรกที่รู้ว่าท้อง ก็พยายามกินยาสตรี เพราะคิดว่าจะช่วยขับเลือด แต่ก็ได้ไม่ผล พอพี่สาวรู้เลยพาไปทำแท้ง คนไปเยอะมาก นั่งรอกันเป็นร้อย เขาทำให้สดๆ เลย แค่ 3 นาที เจ็บที่สุดในชีวิต และคิดว่าชีวิตนี้คงไม่กล้าท้องอีกแล้ว"

และหากปัญหานั้นสายเกินแก้ เด็กหญิงจำนวนหนึ่งต้องทำหน้าที่แม่ตั้งแต่ยังไม่ทันเริ่มต้นเป็นนางสาวด้วยซ้ำ ซึ่งแน่นอนว่าอนาคตด้านการศึกษาก็ต้องดับวูบ พวกเขาต้องออกจากโรงเรียนกลางคันมาเลี้ยงลูก โดยไม่มีหลักประกันถึงอาชีพในภายภาคหน้า

ทิวา ณ นคร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผน สหทัยมูลนิธิองค์กรเอกชนที่ให้คำปรึกษา มารดาที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ย้ำว่าสิ่งสำคัญที่สุดที่สูญหายไปก็คือการตระหนักถึงคุณค่าในตัวเอง "เด็กผู้หญิงเหล่านี้จะรู้สึกแยกับตัวเอง รู้สึกตกจากมาตรฐานของสังคม แล้วก็วิตกกังวลกดดัน กลับคืนเข้าสู่สังคมได้อย่างไม่เต็มภาคภูมิ" หรือแม้ว่าจะไม่ได้ตั้งท้อง ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในสายตาของสังคมก็คือคนไม่ดี ผนวกกับความเชื่อที่ว่า ผู้ชายสามารถดูออก ก็จะทำให้หญิงสาวเหล่านั้นขาดความมั่นใจในการสร้างความสัมพันธ์แบบมั่นคง นอกจากนี้เมื่อคิดว่า ตนไม่มีคุณค่า ก็จะส่งผลถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กสาวบางส่วน

อย่างที่ จี๊บ เล่าว่า "พอมีครั้งแรก ก็ธรรมดาแล้ว บางครั้งเที่ยวๆ อยู่ เจอคนถูกใจก็ชวนกันไป หลังจากนั้น ก็มีแฟนอีก 7 คน ภายในเวลา 2 ปีไม่เคยคิดถึงอนาคตเลยว่าอยากทำอะไร" จุดเริ่มต้นก่อนจบลงที่เช็ทส์

ทิวา ณ นคร หรือครูมดของเด็กสาวหลายๆ คนอธิบายต่อว่า "เงื่อนไขการพลาดพลั้ง ทำให้ต้องย้อนกลับมาดูว่า เราได้ติดอาวุธทางปัญญาให้วัยรุ่นต่อประเด็นเรื่องเพศมากน้อยแค่ไหน เพราะลำพังเด็กคงไม่อาจเฝ้าระวัง หรือรู้เท่าทันได้ด้วยตัวเอง ถ้าไม่ได้ทำ ก็ต้องยอมรับว่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้นก็เป็นผลสะท้อนมาจากผู้ใหญ่" คงต้องยอมรับว่า เมื่อเอ่ยถึงเรื่องเพศ ผู้ใหญ่หลายคนมักมีท่าทีกระดากอาย และเห็นเป็นเรื่องปกปิด ไม่สมควรพูดถึง

แจน วัย 15 ปีบอกว่า "ที่โรงเรียนก็ไม่ค่อยสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ เคยแต่ดูจากหนัง โทรทัศน์ หรืออ่านคอลัมน์ตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ถ้าไม่เข้าใจ ก็ถามแม่ แต่แม่ไม่ค่อยพูดมาก เขาบอกว่าไม่ต้องรู้หรอก ยังไม่ถึงเวลา ที่เขียนในหนังสือ ก็อ่านไว้รู้ไว้ เคยเห็นในหนังสือไม่ใช่เหรอ แล้วก็ไม่ได้พูดอะไรต่อ"

หทัยรัตน์ สุตา วิทยากรในโครงการกลุ่มเยาวชนไทยต้านภัยเอดส์ และอาจารย์พิเศษด้านเพศศึกษาในโรงเรียนมัธยมหลายแห่ง ชี้ให้เห็นปัญหาว่าการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างแห้งแล้ง และไม่เท่าทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม "โรงเรียนมักจะเน้นให้ข้อมูลวิชาการ ที่เอาไปปรับใช้กับชีวิตไม่ได้ การคุมกำเนิดก็สอนแบบถาวร เช่น ฝังเข็ม ใส่ห่วงที่ต้องเดินไปโรงพยาบาล สาธารณสุขจังหวัด หรือใช้ยาคุมแบบ 21 เม็ด 28 เม็ด ใครจะกล้าพกมันไม่เป็นจริงสำหรับเด็กอายุน้อยๆ การศึกษามักจะให้ภาพด้านเดียว บอกแต่ด้านไม่ดีของเพศสัมพันธ์ แต่เด็กเจอแต่ด้านดี สนุก ได้ความสัมผัสที่ใกล้ชิดมากขึ้น เราไม่ได้ทำให้เด็กเห็นผลกระทบบสองทาง ซึ่งถ้ารู้ เขาจะคิดได้เอง การให้ข้อมูลด้านเดียว ไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้ เพราะเขาอยากรู้ ถ้าไม่ใช่ละ ไม่มีใครบอก" "เชื่อกันว่า เพศศึกษาเป็นความรู้ แต่เป็นความรู้ที่ให้โทษมากกว่าให้คุณ และมีวิธีจัดการกับความรู้ประเภทนี้คือ อย่านับรู้มันดีกว่า นับเป็นท่าทีต่อความรู้ที่ไม่เคารพปัญญาของมนุษย์เอาจริงๆ จึงช่วยไม่ได้ที่เด็กๆ จะแสวงหาข้อมูลทางเพศด้วยตัวเองจากสื่อที่มีอยู่รอบตัว เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ วีดีโอ และนิตยสารทั้งที่อยู่บนแผงและใต้แผง แต่ข้อมูลที่ได้เป็นเพียงการตอบสนองของอารมณ์ที่ไม่ได้ไปพร้อมกับความรับผิดชอบ และส่วนมากเป็นปัญหาของผู้ใหญ่หรือคนที่มีประสบการณ์ทางเพศแล้ว ซึ่งไม่ตรงกับปัญหาที่วัยรุ่นประสบ สิ่งที่เราเขาเรียนรู้จึงกลับกลายเป็นตัวเร่งให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อน"

โครงการกรุงเทพเข้าใจเอดส์ (Bangkok Poaitive) ได้ศึกษาคอลัมน์ที่บอกเล่าความสัมผัสทางเพศจำนวน 14 คอลัมน์ในนิตยสารที่ผู้หญิงชอบอ่าน พบว่าในรอบ 5-10 ปี ที่ผ่านมา

60% ของผู้หญิงไทยมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่อายุระหว่าง 15-24 ปีเท่านั้น ส่วนมากจบการศึกษา ระดับมัธยมถึงปริญญาตรี แต่ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษากลับอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ซ้ำร้าย คอลัมน์นิสต์ที่ตอบคำถามก็อาจให้ข้อมูลผิดๆ และบางส่วนก็มีทัศนคติที่ตีตราผู้หญิงว่าไม่จำเป็นต้องรู้ข้อมูลเรื่องเพศ ทำให้ผู้หญิงส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจ ไม่มีแหล่งข้อมูลที่ต้องให้เข้าถึงได้อย่างเพียงพอ แม้อยากรู้ก็ไม่สามารถถามใครได้ เพราะกลัวถูกตำหนิติเตียน ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาที่ไม่ว่าจะหันหน้าไปปรึกษาใคร

“คงต้องยอมรับว่า เด็กสมัยนี้เป็นหนุ่มเป็นสาวกันเร็วขึ้นด้วยอาหาร และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย แต่กรอบความคิดที่ปรับไม่ทันต่อฮอร์โมนในร่างกายที่เปลี่ยนแปลง ผนวกกับสังคมที่เอื้อให้มีโอกาสใกล้ชิดกันมาก โอกาสที่จะผิดพลาดก็เกิดขึ้นง่าย และด้วยโลกทัศน์และประสบการณ์ที่ยังน้อยก็ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศได้เช่นกัน ทัศนคติเก่าถึงประสบการณ์ที่ได้คลุกคลีกับวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมหลายแห่ง ไปถามเด็กส่วนใหญ่ เกือบร้อยทั้งร้อย จะตอบเหมือนกันว่าคนที่คบเป็นแฟนอยู่ในปัจจุบัน จะเป็นคนที่เขาแต่งงานด้วยในอนาคต ดังนั้น การยินยอมพร้อมใจกับคนที่เขารักและไว้ใจ ก็ดูจะเป็นเรื่องง่าย เด็กเล่าว่า หลังจากพึ่งพอใจกันแล้ว และฮอร์โมนที่พาไปมันก็เป็นจังหวะ 1 2 3 ส่วนใหญ่ก็จะจบที่บ้าน ถ้ามีเด็กที่เข้าหอพักอยู่ ก็ไปบ้านเด็กคนนั้น หรือบ้านใครอยู่ใกล้โรงเรียน พอกลางวันพ่อแม่ไปทำงาน ก็จะเป็นจุดนัดรวมเพื่อน พักเที่ยงก็โดดออกไป มันไม่ได้อยู่ไกลถึงฝั่บ เคค หรือโรงแรม่านรูดอย่างที่หลายคนเข้าใจ ก็บ้านนี้แหละ เพราะถ้าความรักออกงาม และสถานการณ์เป็นใจ แค่บ้านใครสักคนที่ไม่มีความใหญ่อยู่ หรือแม้แต่ที่ลับตาคนในบริเวณโรงเรียน มันก็เอื้ออำนวยให้เขาเกินพอ” ครูมลเสริมว่า “พ่อแม่ที่คิดว่าตัวเองจัดสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้ลูกแล้ว เช่น โรงเรียนดีๆ เพื่อนดีๆ กิจกรรมดีๆ ทำให้เกิดภาพลวงตา เพราะสิ่งที่อาจขาดหายไปคือ ทักษะที่ได้คิด ตัดสินใจ และประเมินสถานการณ์ด้วยตนเอง ถ้าเด็กไม่รู้จักปฏิเสธ ต่อรองหรือเคยชินที่จะทำอะไรจากการถูกบอกให้ทำ ก็ถูกโน้มน้าวจากคนอื่นได้ง่ายๆ ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ทำให้โรงเรียนดีๆ เกๆ อยู่ในเมืองใหญ่ๆ ไม่ก็เมือง ก็ไปพรากเอาเด็กที่ควรจะถูกครอบครัวยุคก่อนเวลา มาอยู่ในโรงเรียนประจำ หอพัก บ้านญาติ หรือคอนโด ทาวน์เฮาส์ ซึ่งทำให้เขาต้องเผชิญความเสี่ยงเหล่านี้ตามลำพัง”

อุษาสินี ธีวทอง เจ้าหน้าที่องค์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการสาธารณสุข (PATH) เพิ่มเติมว่า อีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะระบบการศึกษาที่ไม่เท่าทันสภาพแวดล้อม และไม่เอื้อให้เด็กมีทางเลือก “สภาพแวดล้อมยังงั้นมันก็มา แต่การศึกษาไม่ได้สอนให้เขาปรับตัวเข้ากับสังคม แต่ทำให้เข้าไปสู่กระแสของการเรียนเพื่อจะได้มีงานดีๆ เงินเยอะๆ ถ้าจะโทษก็คือ ระบบการศึกษาทำให้เด็กติดยามีเพศสัมพันธ์เยอะขึ้น เพราะระบบคัดเด็ก 2 แบบ เด็กดีกับเด็กเลว กิจกรรมที่มีในโรงเรียนก็จะรอง

รับเด็กดี แต่เด็กที่ไม่สนใจเรียน ก็ไม่มีอะไรรองรับเขา เวลาจัดอบรมก็เลือกเอาแต่เด็กที่มีลักษณะ เป็นผู้ นำ เพื่อเป็นชื่อเสียงให้โรงเรียน เมื่อเด็กมีทางเลือกของความชอบอยู่ไม่กี่ทาง เช็กส์กับยาเสพติดก็เข้ามาเป็นทางเลือกหนึ่ง"

อ้อย เล่าเรื่องของตัวเองว่า "มีปัญหาเกี่ยวกับครูที่โรงเรียนเพราะไม่ชอบวิชาวิทยาศาสตร์ เข้าห้องสาย ครูก็ด่าหยาบๆ คายๆ พออธิบายเหตุผล ก็หาว่าขี้ขลาด เลยต้องเข้าห้องฝ่ายปกครอง บ่อย ตอน ม.3 ครูฝ่ายปกครองพาเข้าโรงแรม่านรูด และพยายามจะลวนลาม กลัวมาก แต่ไม่กล้าบอกใคร เพราะอาจารย์คนนี้มีแต่คนชื่นชมนับถือเรียกกันว่าอาจารย์พ่อ นักเรียนหญิงหลายคนเคยเจอ แต่ไม่กล้าพูด เพราะแต่ละคนท่าทางเกรงทั้งนั้น ใครจะเชื่อ" จากนั้น อ้อย ก็ออกจากโรงเรียน เริ่มทดลองยาเสพติด โดยได้เงินจากการมี เสี้ยเลี้ยง แต่เมื่อชีวิตได้ผ่านจุดนั้นมาแล้ว เธอขอรับรองว่า "อยากให้ผู้ใหญ่เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมมากกว่านี้ อ้อยชอบเข้าชมรม ครูก็พาเด็กเรียนไปอยู่ได้ เด็กเรียนเขาไปบ่อยแล้ว แต่เด็กเบรี่ยวๆ ไม่เคยได้ไป เราคิดว่าทำได้ดีกว่านั้นอีก เพียงแต่ให้เชื่อใจกันบ้าง"

นอกจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและยาเสพติด สื่อที่รุ่มร่ารอบตัวก็เป็นเสมือนกับดักที่ล่อให้เด็กๆ เพลี่ยงพล้ำโดยง่าย ภาพยนตร์จากตะวันตกที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตเพียงด้านเดียวของวัยรุ่นอเมริกัน เพลงดังจากนักร้องยอดนิยมที่มีแง่มุมเนื้อหาความรักเพื่อน หรือกระทั่งการ์ตูนญี่ปุ่นหวานแหววก็ล้วนเป็นสื่อที่เข้าถึงตัวเด็กได้รวดเร็ว และสร้างกรอบความคิดในเรื่องเพศให้พวกเขาเป็นแม่แบบได้อย่างดี แจน วัย 15 เล่าให้ฟังว่า "ส่วนใหญ่ผู้หญิงจะชอบเรื่องน่ารักๆ ก๊ากก เวลาอ่าน ก็นั่งยิ้ม คิดว่าถ้าแฟนเราทำอย่างในการ์ตูน เช่น หอมแก้ม เราจะทำยังไง จะบอกว่าอย่าเพิ่ง เขาจะว่าอะไรหรือเปล่า จะโกรธไหม การ์ตูนหวานแหววมันก็ทำให้เคลิ้มไปได้ง่ายๆ เพราะในที่สุดทุกคนก็ลงเอยด้วยการรักกัน แต่งงานกัน ไม่เห็นมีการ์ตูนที่บอกว่าผู้หญิงท้อง แล้วผู้ชายก็ทิ้งทุกอย่างมันดูราบรื่นไปหมด" "แต่สื่อจะไม่สร้างปัญหา ถ้ามีคนคุยให้เด็กเข้าใจเรื่องสื่อ" หนักรัตน์ชี้ทางออก "มีครูคนไหนบ้างที่รับหนังสือไปได้ แล้วอธิบายกับเด็ก หรือตั้งวงคุยว่าการ์ตูนไปมีข้อดีข้อเสียยังไง นอกจากหลงโทษแล้วก็รีบไป เด็กก็ไปซื้อใหม่อีก เด็กต้องการการเรียนรู้ ต้องการคำอธิบายหรือพูดคุยว่าเขาคิดยังไง ควรให้เขาถกกันเอง และเชื่อมั่นว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ โดยครูช่วยเสริมข้อมูลบางอย่างเท่านั้นเอง"

อุษาสินี จากองค์กร PATH ที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านเพศศึกษากับเด็กๆ บอกว่า "ปัญหาเรื่องเพศของวัยรุ่นอยู่ที่ผู้ใหญ่ ในครอบครัว ในโรงเรียน ในสื่อ ไม่ยอมรับความจริง โทษคนอื่น แล้วก็สร้างกรอบของตัวเองให้คนอื่น ที่มันเป็นปัญหา ก็เพราะไม่มีใครยอมรับเป็นเจ้าของปัญหา พอเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น ก็ไม่ได้คิดหาทางแก้ไข" "ที่สำคัญ ทุกวันนี้ผู้ใหญ่ไม่รู้ว่าจะเด็กคิดยังไง ไม่เกิด

การคุยกัน มีแต่จะสอน ถ้าเราฟังว่าเด็กคิดยังไง จะได้ว่าฐานเดิมเขาจะอะไรมาบ้าง ถ้ารู้ถูก ก็ไม่ต้องพูดเยอะ แต่อะไรที่ผิดกับข้อเท็จจริง ก็ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องรอบด้าน ให้เขาเลือกเอง"

ครูมลเสริมว่า "การที่เด็กนิ่งฟัง ไม่ได้หมายความว่าเขาเห็นด้วย ถ้าเขาถกเถียงและไม่เห็นด้วย จะยิ่งดี ที่ทำให้รู้จักเขามากขึ้น และปรับว่าเราต้องเพิ่มหรือหักล้างเขาด้วยเหตุผลอะไร เพื่อให้เขาได้มุมมองที่ชัดเจนและหลากหลายขึ้น ต้องเปลี่ยนมุมมองใหม่ เริ่มจากการที่ให้เด็กได้คิด เวลาเขาพูดก็เหมือนได้ให้สัญญากับตัวเอง ในมุมที่เป็นสำนึก เขาก็จะเห็นว่าความคิดแบบนี้ทำให้กลุ่มเพื่อนและสังคมยอมรับได้เหมือนกัน"

ผู้ใหญ่มักกลัวว่า การให้ข้อมูลทางเพศกับเด็กจะเป็นการชี้โพรงให้กระรอก เพราะมักจะเชื่อมโยงเรื่องเพศกับการร่วมเพศเป็นเรื่องเดียวกัน ทั้งที่แท้จริงแล้ว เรื่องเพศ (Sexuality) มีนัยยะครอบคลุมตั้งแต่ความเข้าใจในตัวเอง เข้าใจผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ กว่าจะไปถึงปลายทางสุดท้ายคือเพศสัมพันธ์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นเสมอไป

อุษาสินีบอกว่า "ถ้าเด็กไม่รู้วิธีการคบหากันระหว่างเพื่อนต่างเพศ ก็จะต่างคนต่างอยู่พอจะมีความสัมพันธ์ก็กลายเป็นการกลั่นแกล้งรุนแรง หรือเรื่องซู้สาวเลย ไม่มีความพอดี แต่ถ้าเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง เพศสัมพันธ์อาจจะไม่เกิดเลยก็ได้ เพราะเด็กเข้าใจความเป็นเพื่อนกันมากขึ้น" เห็นได้ชัดในประเทศแถบยุโรป ที่ถูกมองว่าเป็นดินแดนฟรีเซ็กซ์ แต่ปรากฏว่า วัยรุ่นในประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี และเนเธอร์แลนด์ กลับมีอัตราการตั้งครรภ์ การทำแท้ง และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่ำกว่าอีกหลายประเทศ จากผลการวิจัยของ Advocates for Youth ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนในสหรัฐอเมริกา ร่วมกับมหาวิทยาลัยนอร์ธ แคโรไลนา ทำให้ได้คำตอบว่า การเปิดกว้างทางสังคมตลอดจนความสะดวกรวดเร็วและเปิดเผยในการเผชิญกับเรื่องเพศทำให้วัยรุ่นเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และบริการเรื่องสุขภาพทางเพศได้ง่าย พวกเขาจึงเข้าใจ และมั่นใจที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อตัวเองต้องการ และเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติว่าถ้าไม่มีเพศสัมพันธ์แบบปลอดภัย ก็ไม่ต้องมีเลย (safe of no sex) ดังนั้น ปัญหาทางเพศของวัยรุ่นจึงไม่ใช่ที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ แต่เป็นปัญหาที่วัยรุ่นไม่เข้าใจการเติบโตทางเพศของตัวเอง ความเป็นผู้หญิงผู้ชาย ความรู้สึกชอบพอเพศตรงข้ามหรือแม้แต่เพศเดียวกัน ซึ่งถ้าไม่เข้าใจ ก็เท่ากับผลักให้เขาไปมีเพศสัมพันธ์ในวัยที่เร็วขึ้น อาจารย์จิรดา รัตนรังสี หัวหน้าฝ่ายแนะแนว โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ เป็นผู้ที่เห็นด้วยกับแนวคิดนี้ จึงได้ลุกขึ้นปฏิบัติการศึกษาเรื่องเพศในโรงเรียน โดยร่วมมือกับองค์การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการสาธารณสุข (PATH) และมูลนิธิสยามแคร์ ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ก้าวอย่างอย่างเข้าใจสอนหลักสูตรเพศศึกษาให้กับนักเรียนชั้น ม.2" ในแต่ละปีมีปัญหาเรื่องเด็กตั้งท้องเยอะมาก ต้องเผชิญกับทั้งพ่อแม่ของทั้งสองฝ่าย เลยคิดว่ารอให้คำปรึกษาตอนปัญหาผ่านไปแล้ว

มันสายเกินไป ที่เริ่มสอนในชั้น ม.2 เพราะเป็นวัยที่เด็กเริ่มมีฮอร์โมนทางเพศ อยากรู้อยากเห็น ซึ่งถ้าอยากรู้ ก็ควรรู้แบบถูกวิธี การแก้ปัญหาทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นไม่ใช่ปิดสถานที่ จำกัดเวลา ควบคุมประพฤติ สิ่งที่จะป้องกันได้คือกรอบความคิด ถ้าใส่เข้าไปในสมองของเขาได้ทันและพอเพียง เขาก็คิดได้ ถ้าห้ามใจไม่ได้ จะทำจริงๆ ก็จะมีวิธีที่ทำให้ไม่เป็นปัญหาต่อชีวิต"

ถึงวันนี้ คงต้องยอมรับว่าการห้ามวัยรุ่นไม่ให้เพศสัมพันธ์คงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ทางที่ดีที่สุด ควรเตรียมให้เขาเข้าใจและตัดสินใจทางเลือกด้วยตัวเอง "ถามว่าซีโพรงให้กระบอกหรือเปล่า ก็เคยไปถามเด็กดีๆ ว่ารู้วิธีหมดแล้ว ไม่ลองชะง่อนหรือ เขาบอกไม่ เด็กที่ดีอยู่แล้ว ก็จะได้อยู่อย่างนั้น ไข่ที่ทำไม่ดีก็จะรู้วิธีที่ไม่เสียอนาคตและที่กำลังอยู่ในกลุ่มเสี่ยงว่าจะทำหรือไม่ทำ ถ้าตัดสินใจไม่ดีก็ทำกับตัวเอง แต่ถ้าเขาตัดสินใจทำ ก็จะมีวิธีที่จะไม่ทำให้ชีวิตล่ม แล้วมันเสียหายตรงไหน ปีนี้มีโรงเรียนมัธยมหลายโรงเรียนที่ได้ผล ก็เริ่มลงมือทำตาม"

พ.ญ.สุวรรณา วรรณามิน ผู้อำนวยการกองวางแผนครอบครัวและประชากร กรมอนามัย ยืนยันว่าลำพังสถานศึกษา ถึงจะทำหน้าที่ได้อย่างครบสมบูรณ์ก็ยังไม่พอ แต่สถาบันครอบครัวจะต้องมีส่วนร่วมในการให้ทัศนคติที่ถูกต้องตามวัยกับเด็กๆ "ไม่มีช่วงวัยไหนที่สำคัญเป็นพิเศษ แต่สำคัญที่ความต่อเนื่อง การเริ่มต้นที่ดีจะเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ถ้าลูกโตขึ้นโดยไม่เคยคุยเรื่องนี้กันมาก่อน พอถึงตอนที่เป็นวัยรุ่นและอยากรู้ เขาก็จะไปหาข้อมูลจากแหล่งอื่นแทน วันนี้ ถ้าเด็กคนหนึ่งมีพฤติกรรมแตกต่างไปจากบรรทัดฐานของสังคม เป็นดัชนีที่บ่งบอกการเลี้ยงดูของครอบครัว แต่จะโทษว่าเป็นความผิดของพ่อแม่ฝ่ายเดียวคงไม่ได้ เพราะสังคมไทยได้ปล่อยให้ภารกิจของพ่อแม่ เป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ต้องเผชิญปัญหาอย่างโดดเดี่ยวมาเนิ่นนาน"

ทิวา ณ นคร ในฐานะครูของเด็กสาวผู้พลาดพลั้ง และแม่ที่เลี้ยงลูกสาวมาลำพังสองมืออย่างโดดเดี่ยวได้เสนอคำตอบสุดท้ายในเรื่องนี้ว่า "สังคมต้องเริ่มต้นตั้งแต่การสร้างภูมิความรู้ใหม่ๆ ให้กับคนที่กำลังจะเป็นพ่อแม่ และมีทางออกให้ เมื่อเขามีปัญหาจะได้รู้ว่าสามารถจะโยนตัวเองไปหาใคร แต่ปัจจุบันรอให้ปัญหานั้นยับเยินเป็นผุยผงไปแล้ว จึงจะมีองค์กรมาแก้ไข ถ้าไม่เอาใจใส่และให้น้ำหนักคุณค่าของครอบครัว ก็คงต้องยอมรับว่าภาพของเด็กเกเร เด็กติดยา เด็กใจแตก ก็เป็นเพียงปรากฏการณ์อย่างหนึ่งที่สะท้อนภาพของสังคมไทยเท่านั้น"

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ชุดที่ 7

บทความจากหนังสือวารสาร เรื่อง เช็ทซ์ของเด็กนักเรียนชาย

ถ้าลูกชายวัย 15 ปี...แอบอ่านหนังสือโป๊...พกถุงยางอนามัยไว้ในกระเป๋า...พาสาวน้อย แปลกหน้าเข้าไปในห้องนอนสองต่อสอง ในฐานะพ่อแม่ คุณจะทำอย่างไร ? อ่านสื่อก่อนไปนี้ ให้จบแล้วค่อยให้คำตอบค่ะ

ฮอริโมนวัยรุ่น ตัวรุ่นสำหรับพ่อแม่ บอมบี้ วัย 14 ปีเล่าว่า "รู้สึกตอนอายุ 12-13 เริ่มมองผู้หญิงสวย อยากมีแฟน ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น ก็พยายามจีบผู้หญิงแข่งกับเพื่อนว่าได้ใครกัน ทั้งๆ ที่ไม่ได้ชอบทุกคน"

ป๊อ เพื่อนชายวัยเดียวกันเสริมว่า "บางเรื่องก็คุยกันได้เฉพาะผู้ชาย ผู้หญิงไม่ควรรู้เลย เพราะเขาอาจเห็นเราเป็นคนทะเล้ง เวลาผู้หญิงมากอดคอก็รู้สึกว่าจะไรวะเนี่ย พูดไม่ถูกเหมือนกัน แต่มันรู้อยู่ในใจ" เทสโทสเทอโรน คือฮอริโมนเพศที่นิยามความเป็นชายให้หนุ่มวัยรุ่นมีอาการสนใจเพศตรงข้ามและกังวลกับรูปร่างหน้าตาของตัวเองมากขึ้น ใบหน้าจะเริ่มมีกรามขึ้นเป็นสัน หน้าอกและไหล่กว้าง มีกล้ามเนื้อเป็นมัดๆ มีลูกกระเดือก มีหนวด มีขนรักแร้ ขนหน้าอก แขน ขา และบริเวณอวัยวะเพศ

พ่อแม่ที่มีลูกชายวัยรุ่นเตรียมใจให้ดี เพราะวุฒิภาวะทางกายผลักดันให้พวกเขาพร้อมจะมีกิจกรรมทางเพศ โดยเฉพาะเมื่อร่างกายหนุ่มเริ่มสร้างน้ำอสุจิ...สิ่งธรรมชาติที่ร่างกายมนุษย์ผลิตออกมาตามวัยเวลานี้เอง เป็นที่มาของหลากหลายเรื่องราวทั้งที่สร้างสุข และบางครั้งก็ก่อทุกข์ ในวัยที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แม้ฮอริโมนจะส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาต่างๆ ทั้งที่แสดงออกได้ในที่สาธารณะ และไม่สามารถแสดงออกได้ก็ตาม วุฒิภาวะทางจิตและสังคม บอกให้หนุ่มน้อยวัยทีนต้องเรียนหนังสือจนจบ การเรียนอาจเป็นกรอบอย่างหนึ่งที่มนุษย์สร้างไว้กันกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นก่อนวุฒิภาวะของหนุ่มสูงงอมพอก แต่ก็นั่นละ ในเมื่อมันเป็นคือธรรมชาติ บางครั้งเราก็ไม่อาจสกัดกั้นได้ ภายในเขาอาจพร้อมเมื่ออายุ 12 ปี แต่ต้องรอจนกว่าอายุ 22 ปี 10 ปีระหว่างนั้น จึงเป็นที่มาของเช็ทซ์ในวัยเรียน...

สวนดุสิตโพลล์ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ มติชน เมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2543 รายงานการสำรวจวัยรุ่นอายุ 14-25 ปี จำนวน 1,048 คน ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล พบว่า 37.71% มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่เป็นแฟนกัน ขณะที่มีเพียง 21.05% เท่านั้นที่รอจนกว่าจะแต่งงาน โครงการ

ดูเร็กซ์ โกลบอล เช็กซ์ เซอร์เวย์ ปี 1999 ซึ่งสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติด้านเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นอายุระหว่าง 16-21 ปี ใน 14 ประเทศทั่วโลก ก็รายงานผลที่วัยรุ่นไทยครองแชมป์โลกไว้อีกว่า วัยรุ่นไทยมีความกังวลเกี่ยวกับโรคเอดส์ถึง 88% (สูงที่สุดในโลก) แต่ก็มีคู่นอนมากกว่าหนึ่งคน 52% (สูงที่สุดในโลกเช่นกัน) แถมยังใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเซ็กซ์ครั้งแรกเพียง 23% (น้อยที่สุดในโลกอีกนั่นแหละ) ในขณะที่พวกเขาเริ่มเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเมื่ออายุ 13.5 ปี (ช้าที่สุดในโลก) โดยได้เรียนรู้จากพ่อแม่เพียง 1% เท่านั้น (น้อยที่สุดในโลก) ในเชิงกายภาพ การที่ผู้ชายตื่นตัวง่ายและไม่ได้เป็นฝ่ายตั้งท้อง ทั้งเรื่องเอดส์ก็ดูไกลตัวสำหรับวัยรุ่น จึงเอื้อให้เด็กผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายกว่าผู้หญิง

ตี๋ หนูมวัย 15 ซึ่งเริ่มมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ชั้น ม.1 เล่าว่า "พ่อแม่ก็รู้ แต่ก็ไม่ได้ห้ามบอก แค่ว่าอย่าทำลูกสาวใครท้อง อย่าติดเอดส์ แล้วก็เรียนหนังสือให้จบ แค่นั้น"

เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งกาย ใจ และสังคม แต่สังคมไทยใช้มาตรฐานซ้อน (Double Standard) กับเรื่องเพศ โดยให้โอกาสกับผู้ชายมากกว่า การที่ผู้ชายมีเซ็กซ์กับผู้หญิงหลายคนกับการที่ผู้หญิงมีเซ็กซ์กับผู้ชายหลายคน จึงถูกสังคมตำหนิแตกต่างกัน อารักษ์ คະนาท คอลัมน์นิสต์ประจำหนังสือพิมพ์ มติชน และมติชนสุดสัปดาห์ วิเคราะห์ให้ฟังว่า "ถ้าสำรวจย้อนไปในวรรณคดีไทย จะเห็นว่าวิถีคิดของผู้ชายที่มีเมียมากมาย เป็นพระเอกมีอยู่ตลอดเวลา ทั้งอิเหนา พระอภัยมณี ขุนแผน ไกรทอง เมื่อสังคมไทยปลูกฝังทัศนคติทางเพศแบบนี้มาตั้งแต่ต้น ผู้ชายไทยจึงคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องของผู้ชาย เมื่อไม่มีกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ผู้ชายก็ยังเข้าใจผิด และผู้หญิงก็ยิ่งรับความเข้าใจผิดนั้นอยู่กับตัว"

แม้ยังไม่มีผลวิจัยระบุแน่ชัด แต่วงการแพทย์ในปัจจุบันก็เชื่อกันว่าอารมณ์ทางเพศของผู้ชายกับผู้หญิงมีเท่ากัน เพียงแต่วัฒนธรรมของเอเชียยังควบคุมให้ผู้หญิงแสดงออกไม่มากนัก ด้วยการเลี้ยงดู ค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ทำให้ผู้หญิงส่วนใหญ่คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องสงวน ปิดบัง แสดงความรู้สึกไม่ได้

น.พ.สุกมล วิชาวีพลกุล หัวหน้าศูนย์สารนิเทศและเทคโนโลยีทางการศึกษา หัวหน้าฝ่ายโรคเอดส์และการปรึกษาโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ผู้เขียนคอมมันต์เซ็กซ์สดใสใน life & family และเจ้าของคอลัมน์เพศศึกษาในนิตยสารอีกหลายเล่มอธิบายว่า "สิ่งที่ต่างกันคือ ความเร็วในการตื่นตัว หลังจากผู้ชายได้รับสิ่งเร้า ระบบประสาทจะตื่นตัวภายใน 5 นาที แต่ผู้หญิงต้องใช้เวลาประมาณ 15 นาที เวลาผู้หญิงอยู่ใกล้คนรักสมองส่วนกลางซึ่งทำหน้าที่ในด้านของอารมณ์ความรู้สึกจะกระตุ้นต่อมใต้สมองให้เกิดอารมณ์ทางเพศ แต่สำหรับผู้ชายไม่ต้องเป็นคนรัก ขอให้เป็นผู้หญิง เป็นคน เป็นสิ่งมีชีวิต หรือแม้แต่เป็นอากาศธาตุก็มีอารมณ์ทางเพศได้"

สมชาย กระจ่างแสง เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาชุมชนเมือง (UDF) ซึ่งทำหน้าที่ให้ความรู้เรื่องเพศกับเด็กในชุมชนเล่าประสบการณ์ที่เคยจัดค่ายกับวัยรุ่น "ถามเด็กผู้ชายว่า ผู้หญิงผู้ชายไปดูหนังด้วยกัน จับมือกัน ผู้ชายคิดอะไร คำตอบคือเรื่องบนเตียง ซึ่งไม่รู้ว่าจะรักหรือเปล่า แต่ก็มีความต้องการด้วย พอต้องการแล้วถามฝ่ายหญิงว่า รักไหม รัก มันก็จบลงที่เดียวกัน คือเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่ผู้ชายจะไม่ระวัง และมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา ความพร้อมก็คือมีโอกาสได้เที่ยวเรค ได้ไปต่อกัน มีที่ที่เหมาะสม"

หทัยรัตน์ สุดา วิทยากรในโครงการกลุ่มเยาวชนไทยต้านภัยเอดส์ และอาจารย์พิเศษด้านเพศศึกษาในโรงเรียนมัธยมหลายแห่ง เสริมข้อมูลที่ได้ทำงานกับวัยรุ่นให้ฟังว่า "ถามเด็กผู้ชายว่าแฟนคนปัจจุบันคือคนที่ว่าจะแต่งงานด้วยไหม เด็กผู้ชายส่วนใหญ่ตอบทันทีว่าไม่ใช่ เดียวก็เปลี่ยน"

น.พ.สุกมล เสริมว่า "สำหรับผู้ชาย เช็กช้ก็คือเช็กช้ ระบายความต้องการทางเพศเสร็จก็จบไป เหมือนกินอาหารมื้อหนึ่ง" แต่อุษาสินี รุ่งทอง เจ้าหน้าที่องค์การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการสาธารณสุข (PATH) ได้เตือนว่าไม่ได้เป็นเช่นนี้เสมอไป ยังมีเด็กผู้หญิงส่วนหนึ่งที่คิดว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องสนุก และผู้ชายอีกไม่น้อยที่คิดว่าเพศสัมพันธ์ต้องเกิดจากความรัก ดังนั้นควรจะประเมินเฉพาะคน ดีกว่าเหมารวมทั้งหมด แนวคิดที่ว่า ผู้หญิงโรแมนติก ผู้ชายอีโรติก จะทำให้ทัศนคติของผู้หญิงต่อผู้ชายติดลบ และไม่เป็นจริง " แต่ก็ไม่ได้บอกว่ามันเท่ากันแล้ว จะทำอะไรก็ทำไป แต่ให้รู้เท่าทันว่ามันจะมีผลกระทบอย่างไรบ้าง ถ้าคิดไม่ทันก็ไม่ได้เตรียมตัวหรือคุยกันล่วงหน้าก่อนที่จะอยู่กันสองต่อสอง"

เอก วัย 13 นักเรียนชายย่านเทเวศรบอกว่า "เดี๋ยวนี้พวกผู้หญิงก็กล้ากันมาก เข้ามาหาแก๊งค์แห่พวกผู้ชายก่อน บางทีเขาก็ทำ เราไม่รู้ว่าจริงๆ เขาคิดยังไง เพื่อนผมถามว่า เฮ้ย...ลองมั๊ย ผมไม่เอา บางทีก็อยากลองแต่ไม่เอาดีกว่า พวกเพื่อนพอเอาจริงๆ ก็ไม่กล้า หรือเขากล้าก็ไม่ได้มาบอก ผมก็ไม่รู้เหมือนกันนะ...ผมว่าผมไม่อยากจะยุ่งกับพวกเพื่อนผู้หญิง เขาก็เป็นคนที่ เป็นนักเรียนด้วย"

จุดเริ่มต้นที่เด็กผู้ชายกำลังจะกลายเป็นหนุ่มได้เรียนรู้เรื่องเพศมักจะเป็นที่โรงเรียน ทั้งนี้ไม่ได้หมายถึงการเรียนรู้อันจะรักษาสุขอนามัยอวัยวะส่วนตนดังที่ปรากฏในหลักสูตรเท่านั้น เพราะนั่นเป็นเพียงส่วนเสี้ยวเล็กสุดของความรู้ในเรื่องเพศ ทั้งอาจเป็นการเรียนเพื่อสอบ หากอารมณ์ส่วนลึกและการปฏิบัติก็จริง รวมไปถึงเรื่องทัศนคติที่หนุ่มน้อยควรได้รับไว้ในสำนึก ยังมีพูดถึงกันน้อย... ถึงน้อยมาก หรือไม่มีการพูดถึงเลย อารมณ์คะนองของวัยรุ่นโรมันเพศเริ่มเดินเครื่อง ผนวกกับอารมณ์ อยากลอง เมื่อมารวมกลุ่มกันที่โรงเรียน จึงเกิดเรื่องเหนือความคาดหมาย อย่างที่พ่อแม่ซึ่งกำลังนั่งทำงานหาเงินตัวเป็นเกลียวอยู่ก็ไม่อาจคิดไปถึง

ครูมัธยมคนหนึ่งเล่าว่า เด็กผู้ชายคนหนึ่งชอบเพื่อนหญิงเลยวิ่งไปจับหน้าอก หรือบางคนใช้วิธีแซว แกล้งจนผู้หญิงเกลียดไปเลยก็มี ความไม่รู้จักร่างกายของตนเองและการไม่ได้รับความรู้เรื่องเหล่านี้ ยังคงทำให้เรื่องไม่คาดฝันเกิดขึ้นได้เรื่อยๆ ในห้องเรียนม.1 หนังสือไปเล่มแล้วเล่มเล่า วนเวียนเข้าrama มันถูกห่อปกอย่างเรียบร้อย...แต่ทว่ายับเยินด้วยผ่านมือเด็กชายหลายสิบ ใครเป็นผู้นำมาถือว่าแจ่ม เด็กชายกำลังเรียนรุ่นกระบะบ โดยที่หาว่าภาพที่ตนเห็นนั้นไม่ใช่ความจริง ทั้งหมดของกิจกรรมธรรมชาติระหว่างหญิงชาย เมื่อภาพตรงหน้าประทับใจในความรู้สึกแรกของวัยรุ่นแล้วอารมณ์ธรรมชาติอาจกระตุ้นให้หาทางออก...ความคิดเริ่มวนเวียน

พน นักเรียนม.5 ที่กำลังเตรียมเอ็นทรานซ์เล่าย้อนให้ฟังถึงบรรยากาศในกลุ่มเพื่อนเมื่อตอน ม.2 ว่า "ตอนนั้นผมเรียนโรงเรียนชายล้วน ห้องทำๆ หน่อย เพื่อนๆ ก็มีฐานะกัน แต่เกๆ ก็เยอะ หนังสือไปนี่หาง่ายมาก ธรรมดาๆ ทั้งไทย ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น โรงเรียนเพื่อนผมอีกคนมันทำกันนะ ในห้องเรียนนี้แหละ ใครกล้าทำ อะไร ระหว่างที่ครูหันไปเขียนกระดาน มันบ้ากันสุดๆ นะ เวลาผู้ชายวัยใกล้ๆ กันอยู่ด้วยกัน มีครั้งหนึ่ง เพื่อนที่เขียนสุดๆ ชวนกัน 2-3 คนไปเที่ยวผู้หญิง...เขาชวนผมมากๆ เลยลองไปกับเขา แถวๆ ...เขาก็ให้เข้า ยังไม่เป็นผู้ใหญ่กันเลย มันก็กลัวๆ กล้าๆ แต่พอเห็นไฟแดงๆ เขียวๆ อารมณ์มันก็ไป เขามีถุงยางให้ด้วย ใช้กันเป็นเองไม่มีใครสอนครับ คือเคยเห็นกันมาก่อนที่โรงเรียนจะสอน ตอนนั้นไม่กลัว แต่มันรู้สึกว่าเขา...เพื่อน...ไปไหนก็ไปกัน"

พน บอกว่านั่นเป็นครั้งเดียวที่เขาไปเที่ยวแบบนั้น รู้สึกสนุกตรงที่เป็นครั้งแรก แต่ก็ไม่ได้รู้สึกติดใจ หรือรู้สึกผิด ไม่ได้คิดถึงเรื่องนี้อีกเลยเพราะไม่รู้จะคิดทำไมให้เปลืองสมองเท่าที่ พนรู้ เพื่อนๆ ยังไปเที่ยวอีกบ้าง และมีคนหนึ่งที่ไม่สบายแต่เขาก็รู้ว่าจะกินยารักษาอย่างไร ถึงวันนี้ พนมาเรียนโรงเรียนสหศึกษา มีผู้หญิงที่ พน รู้สึกดีด้วย เรียนหนังสือด้วยกัน ไปเที่ยวและมี แอฟแฟร์กันบ้าง เพื่อนๆ อาจรู้แต่ไม่มีใครสนใจนัก แต่ที่บ้านนั้นไม่มีใครรู้ ส่วนเรื่องการป้องกันนั้น พน บอกว่า ผลัดกัน เด็กหนุ่มวัยมัธยมจากโรงเรียนดังแห่งหนึ่งเล่าว่า ในโลกของอินเทอร์เน็ต แชตแล้วสามารถนัดเจอและอาจเกินเลยไปถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายมาก เพียงแค่ระบุเปิด และมีเทคนิคในการตั้งชื่อ ถ้าอยากให้มีคนเข้ามาคุยเยอะๆ สำหรับผู้หญิงให้ใช้ชื่อ นุ่น ส่วนผู้ชายให้ใช้ชื่อ เอก ความซับซ้อนทางเศรษฐกิจและสังคม ที่เกิดขึ้นจากอัตราการขยายตัวของเมือง ประกอบกับการดูแลสังคมที่ไม่ดีพอ ทำให้การถ่ายเทวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง เด็กวัยรุ่นที่ซึมซับค่านิยมของตะวันตก ก็จะเข้าใจว่าการมีเซ็กส์กันไม่ใช่เรื่องใหญ่ แจ็คกับโรสรู้จักกันแค่ 2-3 วัน ก็มีเซ็กส์กันได้ ไม่เห็นมีใครว่าใจง่าย แต่กลับกลายเป็นความรักที่น่าประทับใจ...

อารักษ์ แสดงทัศนะว่า "ทุกวันนี้ หนัง เพลง ดนตรี ทั้งหลายทำให้เด็กรู้สึกว้าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมชาติ แต่ไม่ได้เข้าใจว่าธรรมชาติก็สามารถดำเนินไปตามครรลอง ที่เหมาะสมหรือดีงามได้"

ธรรมชาติไม่จำเป็นต้องหยาบกระด้าง มั่งกาย หรือควบคุมไม่ได้ กามารมณ์ทุกวันนี้จึงอยู่ในบรรยากาศของการขายทั้งหมด มันเป็นทัศนคติที่หล่อหลอมเพื่อจะขายสินค้าบางอย่างเท่านั้น ดูงาย เสื้อผ้า โรงหนัง สถานที่ และบรรยากาศ"

ความรวดเร็วของสื่อเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนไม่มีเวลาคิดไตร่ตรอง เว็บไซต์ลามกจำนวน 50,000 กว่าเว็บพร้อมจะพรังพรูเข้าสู่ห้องนอนของวัยรุ่นได้เพียงชั่วคลิกเดียวเท่านั้น ดังนั้นพฤติกรรมของเด็กผู้ชายจำนวนหนึ่งก็คือการรวมกลุ่มกันไปบ้านเพื่อน แล้วใช้เครดิตการ์ด (ของพ่อแม่) เข้าไปในเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อที่จะ ชักว้าว กันอยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์

อุษาสินี วิเคราะห์พฤติกรรมเหล่านี้ให้ฟังว่า "ถ้ามองว่าเป็นการหาช่องทางระบายอารมณ์ทางเพศให้กับตัวเองมันก็ไม่ผิด แต่เด็กควรได้ข้อมูลความรู้ที่มากกว่าการสนองตอบทางอารมณ์ เช่น ความเข้าใจในตัวเอง ความสุขทางเพศ หรือการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ"

ในความเป็นจริง คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเด็กชายไทยเรียนรู้เรื่องเพศจากการเที่ยวกลางคืน โสเภณี หนังสือ วิดีโอลามก แทนที่จะเรียนรู้จากโรงเรียน หรือพ่อแม่ที่เข้าใจและมีวิธีสื่อสาร

บอมม์ สารภาพว่า "สนใจมากเลย แต่เงิน ไม่กล้าถามพ่อแม่ ก็อาศัยคุยกับเพื่อน หรือดูจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งก็มีแค่รูปภาพ ไม่มีอะไรมากกว่านั้น อ่านแล้วก็เป็นการตอบสนองอารมณ์มากกว่า แต่ถ้าให้คุยกับพ่อแม่ ก็คงไม่เอาก เพราะไม่เคยคุยตั้งแต่เด็กๆ มันคงรู้สึกแปลกๆ เคยได้ยินมาว่า ต่างประเทศเขาสอนเพศศึกษากันตั้งแต่ชั้นอนุบาล เพราะก่อนจะทำ เด็กก็จะได้รู้ว่าควรคิดยังไง ทำยังไง หรือผลกระทบที่ตามมาคืออะไร ซึ่งก็คิดว่าดี แต่ควรปลูกฝังพื้นฐานที่ละเล็กละน้อย ไม่ใช่ป้อนให้เด็กเลยทันที หรือสอนเด็กอนุบาลเหมือนเด็ก ม.2"

น.พ.สุกมล วิชาญถึงปัญหาเพศศึกษาในบ้านเราว่า "หลักสูตรเพศศึกษาของเราไปเน้นที่กายวิภาค อวัยวะสืบพันธุ์ การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และสุขอนามัย แต่ไม่ได้บอก ว่าเวลาที่มีอารมณ์ทางเพศจะสามารถจัดการด้วยวิธีไหนถึงจะถูกต้องและเหมาะสม"

อารักษ์ให้คำตอบว่า "ในระหว่างที่ยังแก้ไขเปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้ ปัญหาเฉพาะหน้าก็ต้องเน้นที่ความปลอดภัยก่อน ในขณะที่ก็ต้องปลูกฝังวิธีคิดกับเด็กรุ่นใหม่ ให้เขาเข้าใจสถานะทางเพศ ความเท่าเทียมทางเพศ การเคารพให้เกียรติกันตั้งคำถามกับเด็กผู้ชายว่าเวลาพาผู้หญิงไป เราสนุก สนาน แต่เคยคิดถึงอึฝ่ายไหม เขาพร้อมเหมือนเราไหม เขาอยากจะทำตง อยากรู้เหมือนเราไหม รู้ไหมว่าครั้งแรกของผู้หญิงเขากลับเจ็บ กลับพ่อแม่ กลับเพื่อนรู้ กลับอาย กลับท้อง แม้จะอ้างว่าอีกฝ่ายยินยอมพร้อมใจ เราก็ต้องให้ความเข้าใจ ไม่ฉวยโอกาส ถ้าไม่รักไม่ชอบเขา ก็อย่าเปรียบเพราะความต้องการเพศของผู้ชายครั้งหนึ่ง อาจจะทำให้ผู้หญิงคนหนึ่งตั้งครรภ์ หรือตายด้วยการทำแท้ง

เดือน หรือมีเด็กเกิดมาโดยไม่มีพ่อ กลายเป็นปัญหาสังคมในวันข้างหน้า "เรื่องเพศไม่ใช่เรื่องใหญ่ เมื่อมีความรู้สึกทางเพศตั้งแต่อายุ 13-14 จะพึงใจเป็นแฟนกันก็ได้ แต่ควรจะเป็นไปด้วยความ ละมุนละม่อม ถ้าเกิดแรงขับก็สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ตามธรรมชาติรอให้มีวุฒิภาวะ มีความ เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศ ก็สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศที่ดีได้"

น.พ.สุกมล เสริมว่า " Safe Sex คนมักแปลว่า เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย แต่ผมแปลว่า กิจกรรมทางเพศที่ปลอดภัย มาสเตอร์เบชัน (Masterbation) เป็นกิจกรรมทางเพศที่ปลอดภัยที่สุด แต่พูดถึง Safe Sex คนมักไปติดอยู่แค่ยุ่งยางอนามัย ซึ่งผมว่ายุ่งยางคืออันดับสุดท้าย สิ่งแรก ที่ควรจะทำคือการพัฒนาวุฒิภาวะ ถ้ามีความยับยั้งชั่งใจ มีวินัยในตัวเอง ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ ยุ่งยาง เพราะควบคุมตัวเองได้ ก่อนเกิดอารมณ์ เขาต้องรู้ว่ามันเกิดจากอะไร พอเกิดขึ้นแล้วต้อง รู้ตัว และรู้วิธีจัดการกับอารมณ์ทางเพศของตัวเอง ด้วยวิธีที่เหมาะสมแก่วัย คือช่วยตัวเองก่อนที่จะ ต้องไปมีเซ็กซ์ แต่ชีวิตคนก็ไม่ได้มีเรื่องเซ็กซ์เพียงอย่างเดียว พลังงานทางเพศสามารถเปลี่ยนรูป แบบไปเป็นกิจกรรมอย่างอื่นที่สร้างสรรค์ได้ เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ศิลปะ ดนตรี หรือสร้าง ความสนใจพิเศษในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถ้าเด็กใช้เวลากับเซ็กซ์เยอะๆ ต้องดูว่าเขามีความเครียดหรือ เปล่า ถ้าเครียดแล้วไม่มีสังคม เขาจะใช้วิธี Auto Erotism คือหาความสุขกับร่างกายตัวเอง ปัญหา ทางเพศ เป็นส่วนหนึ่งที่เชื่อมโยงกับความรู้สึกภาคภูมิใจในชีวิต เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นให้เด็กประสบความสำเร็จด้านการเรียนเพียงอย่างเดียว คนที่พลาดหวังก็จะได้รับคำ ชื่นชม เมื่อเด็กวัยรุ่นส่วนหนึ่งไม่สามารถหาความมั่นใจในชีวิตจากการที่ให้พ่อแม่ชื่นชมก็จะ พยายามหาสิ่งชดเชยที่ทำให้ตนเองมีคุณค่า เช่น การยอมรับจากเพื่อนฝูง การทำให้คนมาสนใจ การมีแฟน และลงเอยด้วยเพศสัมพันธ์ " หากเจอหนังสือโป๊ในห้องนอนลูกชาย ก็ไม่ต้องทำอะไร ไม่ต้องเข้าไปแทรกแซง ชัดแจ้งหะ การตำหนิไม่ทำให้เขาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่จะทำให้เขา หลบๆ ซ่อนๆ มากขึ้น และเขาจะรับรู้ว่ามีพ่อแม่อยู่ฝ่ายตรงข้ามและไม่กล้าคุยด้วย สิ่งที่ได้คือ รับรู้ ว่าลูกชายของเรามีความต้องการทางเพศแล้ว หาโอกาสพูดคุย ถ้าพูดลำบากก็หาหนังสือเรื่องเพศ ศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น ไปวางไว้ให้ใกล้มือ ส่วนคุณพ่อ...ถ้ามีหนังสือพวกนี้ หลังอ่านก็เก็บรักษา ไว้ในที่มิดชิดหน่อยก็ดี อย่าให้มันใจครึ้มมากไปนัก"

หนังสือวารสาร life & family ปีที่ 5 ฉบับที่ 60 กุมภาพันธ์ 2545

ภาคผนวก ง
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

1.1 การคำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$n = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2538)

1.2 การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

$$S.D. = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$n = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$x = \text{คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\sum x^2 = \text{ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมด}$$

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

1.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบระดับความมีนัยสำคัญของคะแนน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนและทดสอบหลังของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่า t (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

$$\begin{aligned} \sum D &= \text{ผลรวมของผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนและหลัง การเรียน} \\ \sum D^2 &= \text{ผลรวมกำลังสองของผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนและหลังการ} \\ &= \text{ผลรวมของ } D \text{ ทั้งหมดยกกำลังสอง} \\ N &= \text{จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2538)

1.4 การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
ของเด็ก

$$t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรม
 μ_0 = ค่าเฉลี่ยคะแนนเกณฑ์การผ่านกิจกรรม
 S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 n = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2542)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

2.1 การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ (Item-Objective
Congruency Index : IOC) ของแบบทดสอบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

(ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2541)

2.2 การหาค่าระดับความยาก (Level of difficulty) ของแบบทดสอบ ใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

$$P = \text{ค่าระดับความยาก}$$

$$R = \text{จำนวนผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด}$$

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Power of discrimination) ของแบบทดสอบ ใช้สูตร

$$r = \frac{(R_U - R_L)}{N / 2}$$

$$r = \text{ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ}$$

$$R_U = \text{จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มสูง}$$

$$R_L = \text{จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มต่ำ}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}$$

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

2.4 การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ใช้สูตรของคูเดอริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson KR-20)

$$r_{kk} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_1^2} \right]$$

$$n = \text{จำนวนข้อสอบในแบบข้อสอบ}$$

$$p = \text{สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ}$$

$$q = \text{สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ}$$

$$s_1^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ}$$

$$pq = \text{ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด}$$

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

2.5 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ปกครอง เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของเด็ก ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient) α

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

α = สัมประสิทธิ์ความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบ

s_i^2 = คะแนนความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 = คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

2.5.1 ความแปรปรวนรวมของคะแนนแต่ละข้อ

$$\sum s_i^2 = s_1^2 + s_2^2 + s_3^2 + \dots + s_{30}^2$$

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2534)

2.5.2 ความแปรปรวนรวมของคะแนนทั้งฉบับ

$$s_t^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ N คือ จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

x คือ คะแนนรวมของผู้สอบแต่ละคน

(ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2541)

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ตารางที่ 16 การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหาของแบบวัดความรู้ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Item-Objective Congruency Index : IOC)

ข้อคำถาม	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
	+1	0	-1		
1	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
2	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
3	0	2	2	-0.50	ไม่ตรงตามเนื้อหา
4	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
5	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
6	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
7	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
8	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
9	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
10	0	3	1	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
11	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
12	1	1	2	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
13	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
14	0	0	4	-1.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
15	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
16	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
17	2	2	0	0.50	ตรงตามเนื้อหา
18	1	1	2	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
19	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
20	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
21	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
22	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา

ข้อคำถาม	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
	+1	0	-1		

23	3	0	1	0.50	ตรงตามเนื้อหา
24	2	2	0	0.50	ตรงตามเนื้อหา
25	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
26	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
27	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
28	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
29	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
30	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
31	2	2	0	0.50	ตรงตามเนื้อหา
32	0	3	1	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
33	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
34	1	1	2	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
35	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
36	0	0	4	-1.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
37	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
38	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
39	2	2	0	0.50	ตรงตามเนื้อหา
40	1	1	2	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
41	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
42	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
43	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
44	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
45	0	2	2	-0.50	ไม่ตรงตามเนื้อหา
46	1	3	0	0.25	ตรงตามเนื้อหา
47	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
48	0	0	4	-1.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
จำนวนผู้เชี่ยวชาญ					
ข้อคำถาม	+1	0	-1	IOC	ความหมาย

49	0	2	2	-0.50	ไม่ตรงตามเนื้อหา
50	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
51	0	2	2	-0.50	ไม่ตรงตามเนื้อหา
52	0	1	3	-0.75	ไม่ตรงตามเนื้อหา
53	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
54	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
55	1	2	1	0.00	ไม่ตรงตามเนื้อหา
56	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
57	3	1	0	0.75	ตรงตามเนื้อหา
58	0	3	1	-0.25	ไม่ตรงตามเนื้อหา
59	4	0	0	1.00	ตรงตามเนื้อหา
60	1	1	2	-0.50	ไม่ตรงตามเนื้อหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบวัดความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อ	ค่าระดับความยาก(P)	ค่าอำนาจจำแนก(r)
1	0.66	0.53
2	0.28	0.23
3	0.76	0.23
4	0.70	0.15
5	0.36	0.61
6	0.30	0.53
7	0.54	0.84
8	0.32	0.61
9	0.32	0.61
10	0.54	0.23
11	0.62	0.38
12	0.32	0.46
13	0.74	0.15
14	0.66	0.15
15	0.32	0.53
16	0.50	0.76
17	0.30	0.61
18	0.42	0.69
19	0.26	0.76
20	0.28	0.23
21	0.36	0.84
22	0.38	0.69
23	0.72	0.46
24	0.32	0.61
25	0.58	0.30
26	0.50	0.53
27	0.24	0.53
28	0.30	0.30
29	0.20	0.15
30	0.30	0.23

ตารางที่ 18 การหาค่าความสอดคล้องของข้อสอบกับเนื้อหาของแบบวัดเจตคติผู้ปกครองเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างประเทศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Item-Objective Congruency Index : IOC)

ข้อความ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
	+1	0	-1		
1. พ่อแม่ที่ดีควรรู้จักพูดคุยกับลูกทุกเรื่องและสนใจในตัว ของลูก ไม่ปล่อยปละละเลย	1	2	1	0.00	ไม่ตรง*
2. ถ้าพ่อแม่คนใดมีพฤติกรรมชอบเจ้าชู้และชอบนอกใจ สามีและภรรยา ลูกมักจะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ดีด้วย เช่นกัน	0	0	4	-1.00	ไม่ตรง
3. คุณพ่อคุณแม่ควรให้ความสำคัญกับการทำงานมาก กว่าจะมานั่งคุยกับลูกเรื่องทั่วๆ ไป	4	0	0	1.00	ตรง**
4. การให้เวลากับลูกถือว่าสำคัญมากที่สุด เพราะเป็น การป้องกันไม่ให้ออกกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา โดย เฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างประเทศ	4	0	0	1.00	ตรง
5. ถ้ารู้ว่าลูกมีพฤติกรรมคบเพื่อนต่างประเทศในทางที่ไม่ เหมาะสม คุณพ่อคุณแม่ต้องรีบขู่ลูกไว้เพื่อลูกจะได้ ไม่กล้าทำพฤติกรรมนั้นอีก	1	2	1	0.00	ไม่ตรง
6. เมื่อลูกพูดคุยและขอคำปรึกษา คุณพ่อคุณแม่ควร รับฟังด้วยความสนใจ เพราะจะทำให้เข้าใจสิ่งที่ลูก คิดมากขึ้น และไม่ควรมองว่าสิ่งนั้นเป็นเรื่องไร้สาระ	4	0	0	1.00	ตรง
7. คำพูดของเด็กมักเชื่อถือไม่ได้ เพราะเด็กยังเล็ก	0	3	1	-0.25	ไม่ตรง
8. เมื่อลูกทำผิด คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรดุด่าหรือใช้คำ พูดรุนแรงกับลูก แต่ควรถามเหตุผลว่า เพราะเหตุใด จึงเป็นเช่นนั้น	4	0	0	1.00	ตรง
9. เด็กที่รักตนเองและมีความมั่นใจในตนเองสูงมักจะ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างประเทศ	3	1	0	0.75	ตรง

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ				IOC	ความหมาย	
	+1	0	-1				
10. คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรชื่นชมหรือยกย่องลูกเพราะจะทำให้ลูกกลายเป็นเด็กที่หลงตัวเอง	4	0	0	1.00		ตรง	
11. คุณพ่อคุณแม่ควรสอนให้เด็กเป็นคนที่อ่อนน้อม ถ่อมตนอย่าไปซัดในใคร เพราะเพื่อนอาจจะไม่รักก็ได้	2	1	1	0.25		ไม่ตรง	
12. การตำหนิเมื่อลูกทำผิดอาจจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าทำอะไรอีก ฉะนั้นพ่อแม่ควรหลีกเลี่ยงการตำหนิลูก	2	0	2	0.00		ไม่ตรง	
13. คุณพ่อคุณแม่ต้องวางกฎระเบียบในบ้านให้เคร่งครัดเพื่อป้องกันไม่ให้ลูกมีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ	2	1	1	0.25		ไม่ตรง	
14. สาเหตุสำคัญที่เด็กหนีออกจากบ้าน คือ เบื่อบ้าน และคุณพ่อคุณแม่เข้มงวดมากจนไม่สามารถทนอยู่บ้านได้	4	0	0	1.00		ตรง	
15. คุณพ่อคุณแม่ต้องเข้มงวดกับลูกมากๆ เพื่อป้องกันไม่ให้คบเพื่อนไม่ดี หรือห้ามออกจากบ้านถ้าไม่จำเป็น	1	2	1	0.00		ไม่ตรง	
16. หากลูกเริ่มมีพฤติกรรมคบเพื่อนต่างเพศในทางที่เสียหาย คุณพ่อคุณแม่ควรกักบริเวณหรือลงโทษทันที เพื่อให้หลานจำ	4	0	0	1.00		ตรง	
17. ลูกมีหน้าที่เรียนหนังสืออย่างเดียว พ่อแม่ไม่ควรมอบหมายหน้าที่อื่นให้ลูกทำ เพราะจะทำให้ลูกเรียนไม่เก่ง สู้เพื่อนไม่ได้			3	1	0	0.75	ตรง
18. เราไม่ควรให้ลูกช่วยงานสังคม เช่น งานวัด งานโรงเรียน เพราะลูกอาจได้พบปะกับเพื่อนต่างเพศจนทำให้เกิดปัญหาได้	2	0	2	0.00		ไม่ตรง	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ				IOC	ความหมาย
	+1	0	-1			
19.เด็กที่อารมณ์แปรปรวน และเอาแต่ใจตนเองมี โอกาสเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ก่อนวัย อันควร		3	0	1	0.50	ตรง
20.เมื่อลูกมีเริ่มมีพฤติกรรมหมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศ คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรจะใส่ใจ แต่ควรอยู่ห่างๆ สักพัก ลูกก็จะดีขึ้นเอง		1	2	1	0.00	ไม่ตรง
21.ถ้าลูกเริ่มมีพฤติกรรมหมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศ คุณพ่อคุณแม่ควรแนะนำให้ลูกหาทางออกโดยการ ออกกำลังกาย		4	0	0	1.00	ตรง
22.หากเกิดอารมณ์ทางเพศมากๆ จนทนไม่ได้ ควรหา ทางระบาย เพื่อจะได้สบายใจขึ้น		0	3	1	-0.25	ไม่ตรง
23.คุณพ่อคุณแม่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเพื่อนๆ ของลูก แต่ควรใส่ใจลูกของตนเองมากกว่า		4	0	0	1.00	ตรง
24.เพื่อนของลูกไม่มีอิทธิพลพอจะชักนำให้ลูกมี พฤติกรรมคบเพื่อนต่างเพศอย่างไม่เหมาะสมได้		1	3	0	0.25	ไม่ตรง
25.คุณพ่อคุณแม่ควรจะสอนเรื่องเกี่ยวกับการคบ เพื่อนต่างเพศอย่างถูกต้องให้แก่ลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยการพูดคุยกันง่ายๆ บรรยายภาคไม่เครียด		4	0	0	1.00	ตรง
26.หน้าที่ในการสอนเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ เป็นหน้าที่ของคุณ เพราะคุณมีความรู้มากกว่าคุณพ่อ คุณแม่		4	0	0	1.00	ตรง
27.เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นสิ่งอันตรายมาจากการ ป้องกันไม่ควรให้ลูกคบเพื่อนต่างเพศดีที่สุด		1	2	1	0.00	ไม่ตรง
28.การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศให้ลูกควรเริ่ม เมื่อเขาเป็นวัยรุ่นแล้ว เพราะเป็นวัยที่เด็กอยากรู้ อยากลองสิ่งใหม่ๆ		0	4	0	0.00	ไม่ตรง

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ				IOC	ความหมาย
	+1	0	-1			
29.การฝึกเด็กให้รู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหาเด็กจะสามารถปฏิบัติและเอาตัวรอดได้ กรณีถูกชักชวนให้						
มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร		4	0	0	1.00	ตรง
30.เด็กที่คิดเองไม่เป็น ชอบให้เพื่อนคิดแทนมักถูก						
ชักชวนให้ทำในสิ่งไม่ดีได้ง่าย		0	1	2	-0.25	ไม่ตรง
31.เด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่คุณพ่อคุณแม่						
ส่งเสริมให้คิดเป็น ตัดสินใจเป็น จะมีความเชื่อมั่น						
ในตนเองและรู้สึกว่าคุณค่า		4	0	0	1.00	ตรง
32.ถ้าเด็กเกิดปัญหา ผู้ที่จะช่วยฝึกให้เขารู้จักแก้						
ปัญหาคือ คุณพ่อคุณแม่		3	1	0	0.75	ตรง
33.เด็กวัยประถมศึกษาปีที่ 6 มักไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ						
การคบเพื่อนต่างเพศ คุณพ่อคุณแม่ไม่จำเป็นต้องฝึก						
การแก้ปัญหาให้ ควรรอให้โตกว่านี้ก่อน		4	0	0	1.00	ตรง
34.ปัญหาของเด็กประถมศึกษาปีที่ 6 มักเป็นปัญหา						
เล็กๆ น้อยๆ เช่น ทะเลาะกัน ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการ						
คบเพื่อนต่างเพศนั้นยังไม่เกิดขึ้นกับเด็กวัยนี้		4	0	0	1.00	ตรง
35.ภาพยนตร์และโทรทัศน์ ไม่มีอิทธิพลต่อเด็กเพราะ						
ไม่ใช่ความจริง และเด็กก็ไม่เชื่ออยู่แล้ว		1	2	1	0.00	ไม่ตรง
36. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร						
นั้น ส่วนใหญ่เกิดจากไม่รู้จักรากการปฏิบัติที่หนักแน่น		3	1	0	0.75	ตรง
37.ทักษะชีวิตและทักษะในการต้านแรงกดดันจากเพื่อน						
เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการคบ						
เพื่อนต่างเพศ		2	1	1	0.25	ไม่ตรง
38.เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศมัก						
เกิดจากไม่รู้จักรากการปฏิบัติที่หนักแน่น		2	1	1	0.25	ไม่ตรง

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ				IOC	ความหมาย
	+1	0	-1			
39.การสอนเรื่องทักษะการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ควรสอนเด็กในระดับมัธยมขึ้นไป ส่วนเด็กประถมนั้นยังไม่ควรสอนเพราะเป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป			4	0	0	1.00 ตรง
40.หน้าที่ในการสอนเรื่องทักษะการปฏิเสธเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้น ควรร่วมมือกันสอนระหว่างครูและคุณพ่อคุณแม่			4	0	0	1.00 ตรง

หมายเหตุ *ไม่ตรง หมายถึง ไม่ตรงตามเนื้อหา

**ตรง หมายถึง ตรงตามเนื้อหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 คะแนนจากแบบวัดความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้ประกอบการคนที่	ผลการทดสอบ		D	D ²
	ก่อน(Pre-test)	หลัง(Post-test)		
1	14	25	11	121
2	10	26	16	256
3	16	30	14	196
4	14	30	16	256
5	6	28	22	484
6	8	26	18	324
7	18	30	12	144
8	10	24	14	196
9	10	23	13	169
10	12	26	14	196
11	10	28	18	324
12	14	26	12	144
13	12	27	15	225
14	11	25	14	196
15	12	28	16	256
16	13	30	17	289
17	12	26	14	196
18	10	26	16	256
19	7	24	17	289
20	5	22	17	289
21	16	28	12	144
22	14	26	12	144
23	13	29	16	256
24	15	28	13	169
25	12	26	14	196
$\sum x$	294	667		
\bar{x}	11.76	26.68	$\sum D = 373$	$\sum D^2 = 5715$

ภาคผนวก จ
รูปภาพจากการดำเนินการจัดกิจกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพชุดที่ 3
การดำเนินการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการ
ตามแนวคิดของเออร์บาซ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจริยาพร ไบหาญ เกิดเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519 ณ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา
 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษา ภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา
 2544

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย